LIZA MARKLUND

CRIME

Cercul Polar

PRIMUL VOLUM DIN SERIA
CERCUL POLAR

FINALIST LA PREMIUL
SVENSKA DECKARAKADEMIN
2021

DE LA AUTOAREA SERIEI
ANNIKA BENGTZON

BIBLIOTEK

FICTION CONNECTION

TREI

LIZA

MARKLUND

CRIME

Cercul Polar

PRIMUL VOLUM DIN SERIA
CERCUL POLAR

FINALIST LA PREMIUL
SVENSKA DECKARAKADEMIN
2021

DE LA AUTOAREA SERIEI
ANNIKA BENGTZON

TREI

FICTION CONNECTION

FICTION
CONNECTION

COLECȚIE COORDONATĂ DE
Magdalena Mărculescu

SELECȚIA TITLURILOR CRIME / THRILLER / MYSTERY:
Virginia Lupulescu

Liza Marklund

Cercul Polar

Traducere din limba suedeză de
Raluca Pop

TREI

Editori:
Silviu Dragomir
Vasile Dem. Zamfirescu

Director editorial:
Magdalena Mărculescu

Redactare:
Andreea Tudorică

Design și ilustrație copertă:
Amanda Aspeborg

Director producție:
Cristian Claudiu Coban

Dtp:
Dan Crăciun

Corectură:
Dușa Udrea-Boborel
Andreea-Lavinia Dădârlat

Titlul original: Polcirkeln
Autor: Liza Marklund

O.P. 16, Ghișeul 1, C.P. 0490, București
Tel.: +4 021 300 60 90 ; Fax: +4 0372 25 20 20
e-mail: comenzi@edituratrei.ro
www.edituratrei.ro

ISBN (print): 978-606-40-1465-8

ISBN (epub): 9786064018915

Citatul din *Just nu*[1] a fost redat cu acordul lui Tomas Ledin

Citatele din *Barn av vår tid*[2] și *Men bara om min älskade väntar*[3] au fost redate cu acordul lui Ulf Dageby

Citatul din Kolla kolla[4] a fost redat cu acordul lui Anders Melander[5]

Vår Julskinka har rymt[6] (Åke Cato/Billy Butt/Joakim Bergman)

©Little Big Apple Music/Misty Music AB

---

1 Tocmai acum (în limba suedeză). *(N.t.)*
2 Copii ai timpului nostru (în limba suedeză). *(N.t.)*
3 Doar dacă iubitul meu așteaptă (în limba suedeză). *(N.t.)*
4 Verifică verifică (în limba suedeză). *(N.t.)*
5 Tomas Ledin, Ulf Dageby și Anders Melander sunt muzicieni suedezi. *(N.r.)*
6 Șunca noastră de Crăciun a dispărut (în limba suedeză). *(N.t.)*

VINERI, 20 DECEMBRIE 2019

Trupul a fost găsit într-una dintre cele mai scurte zile ale anului, când soarele dispare pentru locuitorii din zona Cercului Polar și de-abia se mai sinchisește să schițeze vreo rază de lumină. Un trup gol, decapitat, zăcea în fundația podului care trecea peste râul Pite către Baza Robotică.

Era al unei fete sau probabil al unei femei tinere, dar cine poate spune cu exactitate? Să fi fost la vârsta majoratului? Oricum se putea afla imediat și fără dubii cui aparțineau aceste oase.

Erau ale Sofiei Hellsten, care încă nu împlinise optsprezece ani. Așadar, o fată.

Era fiica lui Hilding Hellsten, fost consilier municipal. Dispăruse în drum spre casă, venind de la bibliotecă într-o după-amiază cu tunete asurzitoare, la sfârșitul verii anului 1980, adică în urmă cu aproape patruzeci de ani. Geanta sport în care erau cărțile de la bibliotecă a fost găsită chiar la câteva zile de la dispariție într-un șanț pe partea cu Gransel, însă fata nu era nicăieri.

La sfârșitul acelei zile gri de decembrie lumea părea opacă și total lipsită de culoare. Geanta de școală a fetei, hainele și portmoneul erau așezate acolo unde ar fi trebuit să fie de fapt capul ei.

Această descoperire ar fi putut însemna și o ușurare pentru toată lumea. Timp de aproape patru decenii, vidul lăsat de Sofia Hellsten a fost pentru locuitorii orașului ca o rană deschisă care s-ar fi vindecat numai dacă fata ar fi fost găsită și adevărul ar fi ieșit la lumină. Toată lumea era de acord cu asta. Dar nu s-a întâmplat acum, din cauza stării în care a fost găsită. Tristețea nemărginită și furia neîmpărtășită aveau să fie elemente comune tuturor relatărilor din ziare. Chiar și televiziunea națională suedeză a trimis o echipă din Stockholm pentru a face transmisiuni de la fața locului.

Pentru cele patru femei care împreună cu Sofia Hellsten formaseră odinioară clubul de carte intitulat „Cercul Polar", descoperirea din fundația podului a reprezentat o adevărată răsturnare de situație. S-a declanșat ceva în fiecare dintre ele și, cu toate că sentimentele au fost ascunse cu grijă timp de mai multe decenii, au sfâșiat vieți care poate niciodată nu au fost complete.

Unii ar putea afirma că totul a început cu Wiking Stormberg, colegul de clasă de care erau îndrăgostite mai multe dintre fete.

Alții ar putea să indice ca motiv diferențele de statut social, și anume condițiile materiale diferite ale fetelor.

Totuși, rămâne întrebarea dacă de fapt totul a început cu *Lolita*.

LOLITA

DE

VLADIMIR NABOKOV

ALEASĂ DE

CARINA BURSTRAND

VINERI, 18 APRILIE 1980

APRILIE, CEA MAI NESIGURĂ dintre lunile anului.

S-ar putea spune că mai jos, înspre valea râului, vremea era tare schimbătoare: zile euforice, cu soare, care păreau că ar putea dura o eternitate și nopți furtunoase, cu îngheț și grindină, care descurajau pe oricine.

Acea dimineață de vineri era cenușie și foarte umedă.

Parcă anunța despărțire și stări de anxietate.

Treptele din fața porții erau acoperite cu un strat gros de gheață limpede precum cristalul, în nuanță albăstruie, acea nuanță pe care nu o remarci decât atunci când aluneci și cazi pe ea. Carina a mijit ochii şi a presupus că și trotuarul era cam în aceeași stare, dar mai departe pe stradă a observat o fâșie neuniformă de nisip de culoare maro-deschis. Așa că și-a făcut curaj și a sărit. Ghiozdanul a lovit-o puternic în spate, a alunecat și a căzut foarte tare. Una dintre mașinile de gunoi ale municipalității a trecut destul de aproape de ea, s-a auzit un claxon furios, iar Carina i-a arătat degetul mijlociu șoferului acelei mașinării gălăgioase. S-a ridicat și s-a frecat pe fesă în locul în care s-a lovit, dar a subestimat greutatea ghiozdanului. Acesta era plin cu cărți de la bibliotecă, pentru că era ziua când trebuia să le returneze. Doi băieți de gimnaziu au trecut pe partea cealaltă a străzii și râdeau prostește arătând cu degetul spre ea. Ce să spun, foarte distractiv. Le-a transmis un sărut. Niște idioți.

Atentă, a mers șchiopătând ușor înspre strada Kvarndamm. Simțea cum breteaua ghiozdanului o taie între umăr și gât la fiecare pas pe care îl făcea cu piciorul stâng. Disconfortul era amplificat de alte senzații: furnicături precum cele dinainte de menstruație, durerea în locul în care s-a lovit, foame. Era pâine în cămară și lapte bătut în frigider, dar nu-i plăcea să mănânce cu Ulrika.

— Ce vânătaie nasoală o să ai!

Și-a simțit pulsul direct în gât când Wiking Stormberg a alunecat pe lângă ea pe stratul de gheață de pe trotuar. Băiatul și-a întins brațele ca un patinator pentru a-și păstra echilibrul și i-a zâmbit larg. Respira cu greutate. Și-a netezit părul și simțea că i-au înghețat urechile. S-or fi înroșit? Oare și-a amintit să se machieze?

— Mă bucur că îți pasă de fundul meu.

— Benny nu a fost acasă aseară, așa-i?

A înghițit în sec și a ridicat din umeri.

— Crezi că împărțim patul? Că suntem o familie de incestuoși?

A încercat să grăbească ritmul pentru a ține pasul cu Wiking, dar o durea prea tare locul în care se lovise.

— Tata și Lars-Ivar l-au luat aseară din față de la Swampen. Krister și cu mine am văzut asta.

Cu căciula lui colorată precum un semafor, Wiking a înaintat alunecând în lungul străzii înghețate. S-a făcut din ce în ce mai mic până a dispărut din câmpul ei vizual, devenind o siluetă neclară pe un fundal gri.

Acum era clar. Incompetentul ei frate mai mare nu murise. Tatăl lui Wiking era șef de poliție în Stenträsk și i-a permis de multe ori lui Benny să-și revină din starea de ebrietate în camera de detenție.

Wiking s-a oprit în stația de autobuz ca să vorbească cu niște persoane ale căror siluete erau la fel de neclare, dar ea le putea auzi râsetele. Știa că are nevoie de ochelari, pentru că putea să citească doar primele trei rânduri de deasupra de pe panoul iluminat de la școala de asistenți medicali. Atârna în același loc, cu aceleași litere, de când era în clasa întâi. Atunci era în stare să citească primul rând de jos:

MRTVFUENCXOZD

Deja în clasa a doua știa literele pe de rost, iar în clasa a treia, când a început să nu le mai vadă, stăteau nemișcate. Dar cărți citea fără nicio problemă, pentru că de aproape putea să vadă. Și nu trebuia să vadă ce era scris pe tablă la școală, pentru că își amintea ce spuneau profesorii.

— Ai note bune, i-a spus consilierul școlar la ședința obligatorie de consiliere, când a absolvit clasa a noua. Dacă vei continua școala încă trei ani, vei putea studia mai departe. Cred că ți s-ar potrivi științele sociale.

De parcă tâmpita aia cu eșarfă din poliester la gât și probleme de incontinență avea

vreo idee despre ce i s-ar potrivi ei.

— Munca în domeniul logisticii mi s-ar potrivi, a spus Carina ridicându-se și ieșind.

Poți lucra într-un magazin sau într-un birou oriunde în lume. S-ar muta de aici și s-ar întreține singură de îndată ce acest lucru ar fi posibil atât practic, cât și fizic. Primul lucru pe care l-ar face ar fi să-și cumpere lentile de contact, o ușă care s-ar închide sau, mai degrabă, o ușă care să o țină pe Ulrika afară. Doar atunci va începe să simtă că trăiește.

Autobuzul se auzea coborând zgomotos din vârful dealului din spatele ei. A încetinit astfel încât gașca adunată în jurul lui Wiking Stormberg să aibă timp să urce înainte ca ea să ajungă în stație. Toți cei din învățământul profesional care își făceau specializarea în spații dedicate (mecanici, cei care se ocupau cu instalații sanitare sau prestau servicii de îngrijire) erau duși cu autobuzul de-a lungul coastei până la Älvsbyn, ca să-și îndeplinească visurile. Liceul din Stenträsk era adiacent școlii gimnaziale și avea profil teoretic.

Avea să susțină examenul de finalizare a studiilor în primăvară. Mai erau doar două luni până atunci.

Sau poate nu va mai exista examenul de finalizare a studiilor și va fi suficient să promoveze doar cei trei ani pentru a primi toca albă a absolvenților. De parcă i-ar păsa. Nu și-ar fi pus niciodată pe cap toca aceea prostească. Nici într-o mie de ani.

— Salut, Carina! Clubul de carte e diseară!

Susanne a strigat din mulțimea de oameni care încerca să urce în autobuz. A ales profilul științelor umaniste, varianta pe jumătate clasică, cu latină, care nu se studia la Stenträsk. Carina nu o putea distinge în mulțime, dar și-a ridicat mâna deasupra capului în semn de salut. Desigur că nu uitase. La urma urmei, cartea aleasă de ea urma să fie discutată în seara aceasta.

A ajuns devreme. Era mereu punctuală. Biblioteca era adiacentă Școlii Kvarndamm, Primăriei și secției de poliție. De fapt, biblioteca nu mai era deschisă, dar Astrid, bibliotecara, a lăsat-o să intre.

— Am găsit o copie a cărții *Lucruri transparente*. Mai vrei să o împrumuți?

Penultimul roman finalizat de Nabokov? Dacă era interesată?!

— Da, mulțumesc, a răspuns Carina și și-a lăsat ghiozdanul să cadă zgomotos pe masa de lemn unde se returnau cărțile. Pot să păstrez *Lolita* până mai târziu în seara asta, când terminăm de discutat despre ea? O voi returna înainte să plecăm.

Clubul de carte a primit numele Cercul Polar, dar nu la propunerea Carinei. Fetele se întâlneau vineri seara, o dată pe lună, în camera din spatele zonei cu cărți pentru copii. De obicei, camera era folosită pentru lecturarea basmelor și pentru serile de bricolaj. Decorul era format din mobilier în miniatură, pentru copii, și din afișe colorate cu cărți pentru copii, dar obișnuiau să completeze înăuntru cu niște fotolii de tip bean bags din zona pentru adolescenți.

— Da, e în regulă. Dar fii drăguță și pune cartea direct pe raft la locul ei. O să notez că ai returnat-o deja.

Astrid era aplecată peste un teanc de cărți. Carina a verificat ora la ceasul de la mână. Mickey Mouse arăta cu mâinile sau poate cu labele între 8 și 9. Mai erau trei sferturi de oră până să înceapă întâlnirea. A pus înapoi în geantă cartea *Lolita*.

De fapt, credea că romanul lui Nabokov intitulat *Ada sau ardoarea* ar fi fost mai distractiv, dar nu găsise nicio traducere în suedeză și de aceea, când i-a venit rândul să aleagă titlul pentru clubul de carte, a optat pentru cea mai faimoasă operă a autorului. De fapt, *Ada sau ardoarea* era puțin prea complicată pentru unele fete, fără a da însă nume. Ar fi fost magic, de fapt, chiar amețitor, să îi urmărească pe cei doi frați, Ada și Van Veen, și povestea lor de dragoste în lumea paralelă Demonia sau Antiterra. Își dorea să fi putut discuta despre asta cu cineva, dar probabil nu mai era nimeni în Norrbotten care să o fi

citit. În orice caz, Astrid a verificat și a aflat că nimeni altcineva din tot comitatul nu o mai împrumutase de la vreo bibliotecă. Cu siguranță, *Lolita* a fost o alegere mai bună, pentru că era disponibilă în cinci exemplare, chiar dacă traducerea era cam proastă. Frazele fluente și jocurile complexe de cuvinte ale lui Nabokov erau pur și simplu geniale, cu referiri detaliate la Franța și o mulțime de asocieri fără noimă: asta și pentru că povestea pare ca și cum ar fi fost scrisă într-o casă de nebuni. Normal că lucrurile au luat-o razna.

S-a așezat la unul dintre birourile din zona de studiu aflată dincolo de literatura de referință. Și-a luat penarul și notițele. Nu mai avea alte examene scrise, cel de astăzi la matematică era ultimul. Avea deja asigurată slujba de vară, dar voia să termine cu notă maximă la toate materiile. Motivul pentru care a ales specializarea de doi ani în domeniul logisticii s-a datorat perioadei lungi de stagiu plasate chiar în mijlocul studiilor. A gândit pragmatic că așa va primi o slujbă chiar după finalizarea studiilor și așa a și fost. Avea să fie singura centralistă a primăriei pe timpul verii.

În privința contabilității, s-a pus destul de mult accentul pe utilizarea mașinilor de calcul — atât electrice, cât și manuale —, a calculatoarelor și aparatelor cu ajutorul cărora să țină contabilitatea pentru calculul impozitelor și deducerilor fiscale, salariilor și distribuției, dobânzilor, conversiei valutare, pentru facturare și inventariere. Toate i se păreau foarte ușoare.

Trecând prin notițe, a realizat că știa totul foarte bine. Așa că a scos din geantă romanul, a închis ochii și s-a gândit la toate locurile pe care Lolita și Humbert le-au vizitat în călătoria lor prin Statele Unite: New Orleans, Poplar Cove, Lacul Little Iceberg, Coalmont, Tennessee… Le căutase deja pe toate în atlasul ei roșu, sau cel puțin încercase, pentru că unele localități erau atât de mici, încât nu puteau fi găsite.

Într-o zi avea să meargă acolo. Curând, cât de curând, va scăpa din închisoare și va putea merge oriunde își va dori.

A deschis cartea la întâmplare. A pus degetul în mijlocul paginii din dreapta și a deschis larg ochii. A început să citească paragraful pe care hazardul și subconștientul l-au ales.

„Nu am intervenit, oare, în vreun fel în destinul ei prin a-l contopi cu pofta mea? Aceasta este și rămâne o sursă de mare și teribilă mirare."

Poate pofta să controleze soarta?

Dacă ar ști.

Membrele clubului de carte fuseseră colege încă din clasa întâi. Trei dintre ele — Birgitta, Susanne și Agneta —se bucuraseră înainte de începerea școlii de acel mod de îngrijire a copiilor disponibil în orașul Norrbotten în anii '60: o bonă pe timpul zilei, pe numele ei Sigrid Kinnunen. Li se permitea să se joace în living, dar nu să urce la etaj.

Clubul de carte Cercul Polar s-a înființat când fetele au început clasa a șaptea și au făcut cunoștință cu materia *Activități opționale*. Și-au ales ceea ce doreau să aprofundeze dintr-o gamă largă de discipline, de la *Pescuit* și *Dans popular* la *Mâncare gătită rapid*. De departe, cea mai frumoasă alegere purta numele de *Cunoaștere literară*. Din întreaga Școală Kvarndamm, doar cele cinci eleve optaseră pentru această materie. Avea o adevărată valoare simbolică. Ceilalți elevi, oferindu-se voluntar să se angajeze în discuții literare vinerea după-amiaza, la ultima oră, zăboveau cu privirea, la fel ca profesorii, asupra agrafelor fetelor, stabilind în funcție de ele cât erau de ambițioase și poate chiar de inteligente. Au ajuns la urechile fetelor câteva comentarii răutăcioase legate de studiul lor intensiv, chiar dacă în general s-au ferit de eticheta de tocilare. Motivul a fost, probabil, reputația unora dintre părinții lor, dar și frumusețea de care se bucurau la acea vârstă. Toate erau foarte atrăgătoare.

Carina era de departe cea mai avidă cititoare. Devora cărți pe care alții doar le gustau.

Birgitta, a cărei mamă era medic în Piteå și tatăl manager la Baza Robotică, era cea mai ambițioasă.

Susanne participa pentru că Birgitta și Carina erau acolo.

Agneta visa să devină scriitoare. Așadar, alegerea literaturii în toți cei patru ani a fost una logică și firească.

În cazul Sofiei, motivul a fost neclar. De ce a ales literatura în loc de, să zicem, materia *Formă și Culoare,* a fost un lucru de neînțeles pentru celelalte. Toate au crezut, deși nu au spus-o niciodată cu voce tare, că părinții au ales în locul ei. Tatăl era consilier municipal în Stenträsk și, de asemenea, deputat în Partidul Social-Democrat, în Comitetul Executiv.

Așa că era *frumos* să fii membru în clubul de carte Cercul Polar. Când acesta a devenit cunoscut și de ceilalți elevi ai liceului, care și-au dat seama că ar putea să își mărească notele participând la club, membrele Cercului Polar au refuzat categoric accesul acestora. Dacă alții vor să studieze literatură, atunci să își creeze propriul club de carte, nu să fie paraziți în al lor.

Așa a început și așa a continuat.

Fetele citeau câte o carte pe săptămână și o discutau conform câtorva criterii stabilite în ultima lecție a săptămânii și scriau pe rând scurte referate.

Chiar de la început, au ales literatură de bună calitate, poate cu câteva mici excepții. Mai bine zis, erau selectate cărți scrise de Carolyn Keene[1] şi Jackie Collins[2] doar atunci când Susanne şi Sofia erau cele care alegeau.

Cea care alesese cartea trebuia și să coordoneze întâlnirea din acea săptămână. Se începea cu o scurtă prezentare a cărții, cu propriile impresii generale, după care fiecare membră a clubului își spunea propria părere despre carte. Apoi urmau discuții despre diferite detalii sau perspective abordate în carte. De obicei era un roman, dar nu era obligatoriu.

Fetele din clubul de carte Cercul Polar au primit astfel în timpul liceului note foarte mari, cu excepția Agnetei, care avea note maxime la limba suedeză, dar note medii în rest. Atunci când Astrid, bibliotecara, le-a propus să își continue întâlnirile chiar și după ce vor ajunge la liceu, fetele au fost de acord la unison, fără a ezita. Cu toate acestea, au ales să se întâlnească o dată pe lună în loc de o dată pe săptămână, gândindu-se că volumul de studiu la liceu va fi mai mare. În ce măsură asta s-a și întâmplat cu adevărat este discutabil, dar era o cu totul altă chestiune.

Cu timpul însă, strălucirea care caracteriza odată clubul de carte Cercul Polar și pe membrele ei începea parcă să se risipească. Niciun alt elev nu mai dorea să devină membru. Profesorii lor erau noi, iar cei vechi aveau alți elevi pe care să îi aprecieze. Diferențele dintre fete au devenit mai vizibile. Legătura aceea pe care copilăria și izolarea o creaseră începea să slăbească.

La începutul anilor '80, bibliografia era aceeași din anii trecuți. Două dintre membre, Carina și Agneta, aveau să termine studiile în vară și, probabil, să părăsească Stenträsk, ceea ce provoca incertitudine în privința viitorului clubului de carte.

Se aflau într-o perioadă care ducea inevitabil la schimbare.

— Atunci închizi tu, Carina, și îi dai cheia paznicului după ce…

Astrid a pus cheia cu calul mare de bronz în mâna pe care Carina o ținea întinsă, a închis ușa în urma ei și le-a făcut cu mâna fetelor prin peretele de sticlă. Carina i-a răspuns cu același gest. Aparatul de ventilație șuiera încet. Se simțea un aer uscat și înțepător și asta nu doar din cauza frigului de afară. Toate fetele erau prezente și aproape chiar la timp. Birgitta venea legănându-și părul ei negru strălucitor. Ca de obicei, a ajuns ultima. Carina și-a lăsat haina groasă pe holul mare, lângă zona cu cărți pentru adolescenți, dar celelalte fete își aduseseră toate lucrurile în camera mică de lectură: genți, bocanci, eșarfe, geci

groase, jambiere, mănuși de lână. Carina simțea că acele grămezi de haine înșirate pe lângă perete păreau un zid de apărare. Era un sentiment pe care parcă îl sesiza și în limbajul nonverbal al fetelor, care stăteau pe fotoliile de tip bean bag. Birgitta își ținea aproape geanta ei mare Adidas, plină probabil cu hainele murdare adunate în timpul săptămânii. Părea obosită și avea părul cam nepieptănat. Locuia cu mama ei în Piteå în săptămânile premergătoare începerii specializării în Științe Sociale la Liceul Strömbacka și apoi se ducea în weekenduri acasă la tatăl său, manager la Baza Robotică.

Susanne a savurat un shake și mirosul de lemn-dulce a învăluit întreaga cameră. Și-a scos din gură guma de mestecat de culoare maro și a învârtit-o cu mișcări rapide în jurul degetului. Dezgustător! Sofia și-a scos și ea acadeaua din gură, a învelit-o în ambalaj și a pus-o înapoi în geantă — că tot veni vorba de lucruri dezgustătoare. Apoi a împărțit foile cu referatele din ultima săptămână, cinci pagini A4 multiplicate, capsate împreună, făcând totul să pară ridicol de detaliat. Toate fetele au luat foile fără însă să le citească. Sofia și-a tras părul prins în coadă ca să-i cadă pe un umăr, și-a fixat ochelarii la baza nasului și s-a așezat lângă eternul ei caiet de notițe. Agneta se uita afară pe una dintre ferestrele mici și părea distrasă.

— Bine, *Lolita*, a spus Carina și s-a afundat într-un fotoliu de copii, pentru că erau doar patru de tip bean bag.

A lăsat deoparte meticulosul referat realizat de Sofia, rezumatul discuției din martie despre *Scrupule*, de Judith Krantz. O, Doamne!

— Nu știu cât de bine îl cunoașteți pe Vladimir Nabokov, a spus ea. Știți cu siguranță că s-a născut în Rusia, că a scris primele nouă romane în limba rusă și că mai târziu a emigrat în Statele Unite, unde a schimbat limba în care și-a compus operele. Dar știați că era pasionat de șah și fluturi?

A aruncat o privire spre prietenele ei. Birgitta se foia iritată, iar Agneta părea absentă și se scărpina pe braț.

— S-a născut într-o familie de nobili și a fost descendent al prințului Nabok Murza[3]. Bunicul lui deținea o mină de aur. Pentru că a crescut într-un mediu cu trei limbi — rusă, franceză și engleză —, faptul că a început să scrie în limba engleză poate să nu pară o realizare atât de mare pe cât s-ar crede…

Fetele erau vizibil dezinteresate. Și-a dres glasul puțin.

— Nabokov a fost forțat să fugă de nenumărate ori: departe de comuniștii din Rusia, departe de naziștii din Germania, a continuat Carina. La Berlin s-a căsătorit cu o evreică de origine rusă pe nume Vera, cu care a trăit toată viața. A locuit mult timp în Statele Unite, dar a murit în Elveția acum câțiva ani. În ceea ce privește scrierile lui recente…

Niciuna dintre fete nu părea să asculte. Carina a simțit cum i se pune un nod în gât. Evident că nu mai avea niciun rost să continue prezentarea.

— O scurtă rundă cu rezumate, a spus în schimb. Sofia, un referat?

Sofia a dat din cap. Încetaseră să mai facă cu schimbul. De obicei, Sofia redacta aceste referate, dar totuși, de fiecare dată trebuia să-i amintească cineva. A întors pagina cu mișcări greoaie și și-a luat stiloul. Nimeni altcineva nu a schițat intenția de a începe. Se simțea cum crește tensiunea în încăpere.

— Gitte…? a spus Carina cu vocea cam șovăielnică.

Birgitta și-a dat la o parte părul de pe față, a oftat și a scotocit după exemplarul ei în geanta Adidas. A scos niște ciorapi groși și niște lenjerie intimă pătată.

— De fapt, trebuie să…, a spus Birgitta împingând înapoi hainele murdare.

A luat cartea în mâini, a strâns-o ferm și și-a fixat privirea asupra ei fără să continue însă.

— Ce e? a întrebat Carina în cele din urmă.

Birgitta a inspirat adânc. Vocea îi era joasă și gravă, cu o tonalitate pe care nu o mai

folosise niciodată. Aparținea parcă cuiva care *știa* că trăiește într-o ființă umană cu *convingeri adânc înrădăcinate.*

— Așadar, de ce ar trebui să citim această carte? Cum ai putut să o alegi? E o carte *de rahat.*

Susanne s-a oprit din mestecat, iar Agneta s-a ridicat provocând foșnetul biluțelor din fotoliul bean bag. Carina și-a simțit pulsul în gât, la fel ca atunci când Wiking Stormberg trecuse în grabă pe lângă ea pe strada înghețată, de dimineață.

Desigur, starea de spirit din cadrul clubului de carte suferise schimbări în ultimul an. Dar în toți acești ani în care s-au întâlnit nu a existat niciun conflict, cel puțin nu unul serios. În vâltoarea furiei care o cuprinse, căuta să se calmeze.

— Ce vrei să spui cu asta?

— Ei, stai puțin, a adăugat Susanne și s-a împins înainte cât pe ce să se lovească cu genunchii în măsuță. Gitte, spune de ce crezi că este o carte de nimic.

Carina a simțit cum se înroșește și s-a uitat fix la Birgitta. Era nervoasă, dar a simțit doar că plutește ca și cum fotoliul pentru copii dispăruse de sub ea.

— Acest Humbert, personajul principal, a spus Birgitta, este un bărbat dezgustător care se căsătorește cu o femeie doar pentru că se simte atras de fiica ei. Este atât de dezgustător, încât îți vine să scuipi pe toată cartea. Trebuie să fii bolnav mintal să te gândești că acesta este un comportament decent.

Carina a simțit că îi țiuie urechile de la adrenalină când a auzit răspunsul lui Susanne.

— Și eu cred că este o carte dezgustătoare, dar e foarte urât ceea ce ai spus. Trebuie să existe și cărți dezgustătoare.

— Aceasta este o carte pornografică, a spus Birgitta. Pornografia ți se pare în regulă?

Aceasta nu este pornografie, a vrut Carina să țipe, dar n-a scos niciun cuvânt.

— Nu trebuia să o citești dacă credeai că este atât de îngrozitoare, a spus Susanne.

Birgitta s-a întors spre Carina și a arătat spre ea cu cartea pe care încă o ținea într-o mână.

— Ba da, a spus Birgitta, a trebuit să o citesc pentru că *ea* a ales-o. O carte a naibii de *murdară.*

A aruncat cartea pe jos. Carinei i se părea că strălucea. Strălucea și țipa. Nu a înțeles ce spune, dar era ceva important. Birgitta s-a înroșit la față, iar asta o urâțea. Agneta s-a aplecat, a luat cu grijă cartea și i-a mângâiat coperta de parcă ar fi periat-o.

— Am c-c-crezut că e bună, a spus Agneta discret în felul ei. Destul de ciudată și foarte tristă. M-am bucurat să citesc despre America anilor '50, dar toate personajele erau atât de t-t-triste și toate mor…

S-a făcut liniște în cameră. Carina și-a recăpătat suflul. Sunetul aparatului de ventilație se auzea din nou.

— Și dragostea, a spus Agneta luându-și din geantă comentariile scrise, ca întotdeauna, cu litere roșii la mașina de scris. Cine are cu adevărat dreptul să judece pe altcineva pentru ceea ce i-i-iubește? Atât timp cât nu faci rău nimănui, poți iubi pe cine vrei, nu?

— Nu era vorba aici despre dragoste, a spus Birgitta. Bărbatul ăsta dezgustător vrea să își drogheze și să-și violeze fiica vitregă, iar asta este nebunie curată. Și ucide o altă ființă. Cum rămâne cu *să nu ucizi…*

— Eu tot sunt de părere că trebuie să ai dreptul să citești ce cărți vrei, a spus Susanne.

— Desigur, Humbert Humbert este dezgustător, a spus Agneta. Și e n-n-nebun. Dar nu toate personajele din cărți trebuie neapărat să fie drăguțe…

— Cu siguranță îi poți răni pe alții prin iubirea ta sau iubind prea mult ori deloc, a spus Birgitta.

Pentru o clipă, Wiking Stormberg și-a făcut simțită prezența în cameră, dar toate se uitau în pământ și se prefăceau că nu îl simt. Toată lumea știa că Birgitta se tăiase pe brațe când Wiking se despărțise de ea.

— Sofia? a întrebat Carina pe un ton care aducea cât mai aproape de unul obișnuit. Ție ce ți-a plăcut?

Sofia a pus pixul în caietul de notițe și a ridicat privirea.

— Personajul principal a fost trist toată viața pentru că a pierdut un prieten în copilărie. Cred că e foarte ciudat. De ce nu și-a făcut un prieten nou?

Și-a luat din nou pixul și s-a aplecat peste caietul de notițe.

Birgitta s-a ridicat greoi din fotoliu, iar părul negru îi juca în jurul capului. Și-a aruncat geanta Adidas pe umăr, iar paltonul peste brațul stâng.

— Îmi pare tare rău, a spus ea. Am venit direct aici, nu am trecut pe-acasă și avem multe teme la sfârșit de săptămână. Trebuie să plec acum.

Clipea des, trădând o urmă de neîncredere. Birgitta a rămas nemișcată. Susanne s-a ridicat prima, apoi celelalte, și toate au îmbrățișat-o, poate un pic prea tare și prea prietenos. „O, draga de tine, trebuie să îți fie atât de greu cu toate călătoriile“, „ai puterea să faci asta“, „ne putem vedea mâine, e meci la ora trei, ne vedem atunci?“ Nu, bineînțeles, nu vrea să facă pe martira. Wiking Stormberg a fost vedeta echipei de hochei pe gheață, cel care practic a luat pe cont propriu Cercul Polar — da, echipa se numea așa, dacă se întreba cineva cum și-a primit clubul de carte numele — și a dus-o până în divizia a treia. Întregul oraș Stenträsk a amuțit în după-amiaza aceea, când meciurile pe teren propriu s-au jucat la Școala Kvarndamm pe un patinoar acoperit și puțin încălzit.

Carina și-a întors privirea spre Birgitta.

— Chiar ai intenționat să te sinucizi când ți-ai provocat rănile alea sau ai vrut doar să ai parte de atenție?

Birgitta a început să respire sacadat și a devenit complet palidă. Camera parcă înghețase. Carina a simțit cum mânia crește urmând să erupă, ca un curent de răutate fierbinte care o devora.

— Trebuie să fie al naibii de greu să stai acolo la Gräddhyllan, a spus ea. Săraca de tine, desigur că trebuie să mai cobori uneori și să ne mai trezești la realitate pe noi, muritorii de rând. Poți să ne spui că suntem dezgustătoare și proaste, chiar dacă tu de fapt nu înțelegi cu adevărat despre ce este vorba…

Brigitta a respirat zgomotos.

Apoi s-a întors și a fugit spre ieșire. Toată lumea se uita după ea. Ușa de la intrare s-a trântit din nou. Agneta și Susanne au rămas uimite de scena la care tocmai asistaseră. Carina simțea cum îi ard obrajii.

Nimeni nu mai zguduise până atunci unitatea grupului: această comunitate fragilă care crescuse cu oportunități limitate. Au rămas pe loc până când Susanne s-a hotărât și ea să plece. S-a uitat la ceasul de la mână, un ceas de plastic elvețian, de care era teribil de mândră, și apoi a aruncat o privire spre Carina, care s-a întors cu spatele. Susanne a revenit în camera de lectură și și-a ridicat jambierele colorate. Sofia și-a închis caietul de notițe și l-a îndesat într-un compartiment interior al genții de piele croite la tăbăcăria Bölebyn. Apoi și-a luat din nou acadeaua. Ambalajul se lipise și s-a rupt când a tras de el. Susanne și-a înfășurat fularul de câteva ori în jurul gâtului. Agneta și-a pus foaia cu comentarii din nou în geantă. În momentul acela, sistemul de ventilație a scos un zgomot puternic.

Susanne a venit în față chiar lângă Carina. Fularul îi acoperea jumătate din față. Și l-a tras mai jos și și-a coborât vocea până a sunat ca o șoaptă într-un act dramatic.

— Gitte te-a văzut, i-a șoptit ea, însă destul de tare ca să audă toată lumea. Te-a văzut vorbind cu el. Ești îndrăgostită de Wiking?

Carina a dat să spună ceva, dar s-a răzgândit. Nu înțelegea. Furia se dezlănțuise din nou.

— N-ai decât să faci pe nevinovata, a spus Susanne și s-a îndreptat spre ieșire.

Agneta s-a grăbit să o urmeze fără să-și mai ia la revedere printr-o îmbrățișare de la celelalte fete. În urma ei, a lăsat parfumul săpunului, iar Sofia s-a grăbit după ea ca un cățeluș ascultător.

Era întuneric în toată biblioteca, exceptând zona pentru copii. Deși Carina nu vedea nimic, intuia că ceva este în neregulă. Stătea în prag, cu picioarele reci și amorțite. Și-a luat ghiozdanul cu mișcări stângace și a stins lumina. S-a pierdut în umbrele dense care au înghițit-o. Mașinile care treceau pe strada Föreningsgatan făceau ferestrele să se zguduie. În rest, doar sistemul de ventilație era cel care mai scotea zgomote.

A închis ușa camerei de lectură și a fugit temătoare pe hol, spre ieșire. A tras după ea ușa bibliotecii doar cu cotul, a întors cheia cu nenorocitul ăla de breloc voluminos din bronz și i-a returnat-o paznicului de la secția de poliție fără să spună nimic.

Sufla un vânt înghețat pe strada Föreningsgatan. Se auzea șuierând pe la colțurile caselor și ridica în aer așchii de gheață care se fixau apoi pe fațadele clădirilor sau îi înțepau obrajii. Și-a tras fermoarul jachetei matlasate și și-ar fi dorit să aibă cu ea o căciulă groasă. Ce mai conta dacă i s-ar fi turtit părul? Și-a îndesat capul între umeri ca să își afunde mai bine urechile sub guler, dar degeaba. Avea geaca aceasta de când era în clasa a noua și îi rămăsese, într-adevăr, prea mică. Mama îi promisese una nouă drept cadou de Crăciun, dar municipalitatea anunțase că serviciul de îngrijire la domiciliu va fi redus. Nu erau atât de multe ore câte ar fi sperat. Asistenții care ofereau îngrijire la domiciliu au dat vina pe noua Lege a serviciilor sociale care ar fi trebuit să intre în vigoare, dar nimeni nu mai credea în rezolvarea situației. În orice caz, nimeni din familia Carinei.

Încă se mai putea observa în spatele norilor un fel de amurg gri. Norii denși erau deasupra acoperișurilor și își lăsau greutatea peste case și mașini.

Gândul că se îndrepta spre casa cu patru camere mici, fără balcon, a făcut-o să simtă arsuri în piept. Și-i imagina pe mama și pe tatăl ei în fața televizorului, iar pe Ulrika, cu receptorul telefonului lipit de ureche, pălăvrăgind despre băieți și băutură ieftină. I-a revenit în minte imaginea Birgittei, cu ochii ei negri și cu obrajii palizi, plângându-și de milă în vila care avea atâtea camere câți metri pătrați avea apartamentul familiei Burstrand.

Știa că Susanne mințise. Birgitta nu asistase la conversația dintre ea și Wiking din acea dimineață. Ea locuia în Piteå în timpul săptămânii și nu mersese cu autobuzul la Älvsby. Susanne era, de fapt, cea care o văzuse și dusese vorba mai departe.

Sau poate vorbise cu Wiking la un moment dat?

A tras adânc aer în piept. Simțea cum frigul o sugrumă.

De parcă ar fi uitat vreo secundă cum se simte.

Se întreba dacă Wiking avea o nouă iubită. Ar putea s-o întrebe pe Sofia, s-ar putea ca ea să știe. Au fost în aceeași clasă, la cursul de *Științele naturii*.

Își simțea picioarele grele în cizmele de iarnă și le târa până când s-au oprit singure, de la sine.

Brusc și-a amintit că nu a returnat cartea împrumutată. Trebuia să pună *Lolita* la loc pe raftul cu cărți străine de beletristică traduse în suedeză.

O, la naiba!

Cauciucurile unui microbuz cu geamurile înghețate trosneau zgomotos în timp ce trecea peste pietrișul de pe jos. A încetinit și s-a oprit mai sus pe strada Storgatan. Motorul n-a mai tors, iar ușile vehiculului s-au deschis. Înăuntru se auzeau mai mulți bărbați care râdeau și vorbeau în engleză. Și-a tras răsuflarea și a mijit ochii ca să poată vedea ceva cât de cât. Trebuiau să fie americanii de la Baza Robotică în drum spre pensiunea Stone Swamp, unde erau cazați. Probabil pensiunea cu cel mai idiot nume[4]. Desigur, în discuțiile obișnuite ale oamenilor, pensiunea nu a fost numită niciodată altfel decât Swampen. A auzit o ușă deschizându-se și închizându-se, iar vocile americanilor s-au pierdut. La naiba. Primul lucru

pe care îl va cumpăra din primul ei salariu va fi cu siguranță o pereche de lentile de contact. Nu ar purta niciodată ochelari. Mai bine ar muri. Și-a scuturat părul și a început să urce spre strada Storgatan.

Lumina complet aurie se vedea strălucind prin geamurile interioare ale barului de la pensiunea Stone Swamp. Era ca o pată de culoare într-un film alb-negru la cinematograf. Sticla era acoperită de brumă pe afară și aburită în interior. A auzit muzică înăuntru.

Chiar acum, vreau să trăiesc, chiar acum…

Era cântecul lui Tomas Ledin cu care acesta câștigase acum câțiva ani un festival de muzică. Suna extrem de bine.

El vrea să plece,
poate până la Paris,
și să simtă că trăiește într-un fel.
Nu să stea aici,
la patiseria orașului,
și să își lase gândurile să treacă pe lângă el…

A urcat cele patru trepte până la ușă și a deschis-o.

Mirosurile au lovit-o brusc în față: mucegai, fum și miros de bere. Lână umedă și alune. A lăsat ușa să se închidă în spatele ei frecându-se de pietriș și a mijit ochii în ceață. Murmurul vocilor era ca un covor murdar cu fir lung, dezgustător și plăcut în același timp. Cântecul lui Tomas Ledin, ce se auzea în fundal, a încetat și i-a luat locul o melodie de-ale lui Eddie Meduza care spunea că niciun nemernic nu-i va vorbi lui ca unui punkist. Foarte grăitor.

— Este loc la bar, a spus o chelneriță stresată pe care nu o mai văzuse și care a arătat cu degetul undeva spre fum și niște umbre.

Și-a scos mănușile. Cineva a șoptit ceva, dar nu a văzut cine și nici nu intenționa să afle. Privea atentă la bar și la barman, un băiat blond al cărui nume nu și-l amintea. În celălalt capăt erau două scaune libere. S-a așezat pe unul dintre ele și și-a pus ghiozdanul pe celălalt. Și-a tras în jos fermoarul jachetei matlasate.

— O coca-cola, i-a spus ea blondului. Cu gheață, te rog.

— Uite ce balcoane, a spus un domn în vârstă de la masa din spatele ei.

Carina nu știa dacă se referea la ea, dar s-a întors ca să fie sigură. Chelnerița a venit gâfâind cu două pizza cu șuncă și sos béarnaise, pe care le-a trântit în fața bărbatului și a prietenului său.

— Două beri și două pahare de tărie, a cerut bărbatul în vârstă.

Chelnerița și-a scos din buzunarul din spate un carnețel, a repetat comanda și a dispărut.

Carina și-a primit băutura. Eddie Meduza continua să înjure: *toți punkerii sunt niște porci, toți pot merge în iad* în cântecul îndrăgit de toți cei care făceau parte din curentul raggar[5] apărut în Scandinavia în anii '50 și care își făceau veacul în Kyrkparkeringen. A privit în jur mijind ochii, dar nu a văzut pe nimeni cunoscut. Asta și pentru că nu vedea nimic, dar și pentru că lumina era slabă și era prea mult fum. Sau poate pentru că erau prea mulți oameni. Benny și prietenii lui aveau în față pahare cu tărie și Fanta. Mama nu îl mai lăsa să stea acasă la ei, așa că fie era la Ante, fie la Bobben. Carina și-a dat seama că trebuie să plece de-acolo înainte ca unul dintre aceștia să o observe.

— This seat taken[6]?

Fata a ridicat privirea și a dat cu ochii peste un american cu barbă.

Bingo!

— What[7]? Nu.

S-a grăbit să își ia ghiozdanul de pe scaunul de la bar și l-a lăsat să cadă pe podea lângă ea. A simțit dintr-odată cât de cald era în local și cât de lipicioasă era podeaua.

Americanul era corpolent și purta blugi urâți de cowboy asemănători imitațiilor pe care le poți găsi la centrul comercial Domus. A comandat alune și o bere, pe care a băut-o direct din sticlă. A întins un pachet de țigări spre ea. Fata a luat una și l-a lăsat să i-o aprindă. Și-a aprins și el una și a expirat fumul.

— So, you live here, or[8]…?

— In this pub? No.[9]

Bărbatul a râs în hohote.

— You're funny[10].

Îl chema Bruce și venea din Arizona. Nu l-a întrebat ce face în Stenträsk, pentru că știa deja. Tatăl ei lucrase ca paznic la Baza Robotică, dar nu de la el știa. Nici nu era nevoie să-i spună. Toate marile puteri care și-au testat armele de distrugere în masă în Stenträsk erau găzduite la pensiunea Stone Swamp. Era suficient să treci de sala de mese, de bar sau doar să te uiți ce microbuze așteptau afară și îți dădeai seama de unde erau cei care se aflau în interior.

După ce și-a băut cola, bărbatul a întrebat-o dacă mai vrea una. Da, voia. Așa că el a comandat o altă cola, dar cu rom de data aceasta. Băutura a fost atât de tare, încât aproape că a făcut-o să tușească. A luat un pumn mare din alunele aflate în fața lui, vrând să-l facă să simtă că împărțeau ceva.

Barmanul a schimbat caseta cu muzică. A pus Boppers[11], cu albumul „Number 1". Carina avea discul. Prima melodie a fost *At the Hop* și era despre cum să pierzi vremea într-un loc care aparent se numea The Hop. Americanul cânta și el, iar ea fredona puțin, pentru că știa că este afonă.

Apoi bărbatul a întrebat-o ce face o fată drăguță ca ea în Stenträsk, într-o seară de vineri. I-a răspuns fără ocolișuri: fusese cu prietenele ei la un club de carte. Americanul nu auzise niciodată de Vladimir Nabokov. Nu auzise niciodată nici de Boppers, ceea ce poate că nu era atât de ciudat, dar totuși era sigur că sunt americani. Și Pippi Șosețica[12] era americancă, dar formația ABBA era suedeză. Ce bine că nu era complet prost. Locuia în Tucson lângă un teren de golf. Nu, ea nu juca golf. Aproape că era să se înece cu cola când a întrebat-o.

Bărbatul voia să danseze, deși barul era mult prea aglomerat. Carina a râs și s-a prefăcut că se împotrivește, dar așa, doar pe jumătate. Americanul i-a înconjurat talia cu brațele, a tras-o de pe scaun și au început să se miște lipiți unul de altul în ritmul muzicii. Se mai loveau de oamenii care treceau pe lângă ei și Carina s-a împiedicat călcând pe propriul ghiozdan. A aruncat o privire la cartea împrumutată, pe care o călcase cu încălțările incomode de iarnă. Să te ia naiba, Lolita, asta meriți. A simțit cum o podidesc lacrimile și s-a întins după paharul ei ca să bea ce mai rămăsese din băutură. A dat din cap când americanul a întrebat-o dacă mai vrea unul.

Era foarte cald, aproape insuportabil de cald. Boppers cântaseră tot discul și era pe punctul de a spune noapte bună acum, se potrivea cu ultima melodie. *Goodnight, sweetheart.*

— Ce trist că trebuie să plec.

— Dar ce faci? Poți rămâne!

Ea a râs. Ce sete îi era!

A tras-o aproape de el, astfel încât să-și lipească trupul mătăhălos de al ei. Mirosea a fum și a apă de colonie. O mână i-a alunecat pe spatele ei și a lipit-o de el apăsând peste vânătaia care i se formase după ce căzuse dimineață. A băut ce mai rămăsese în pahar.

Ar vrea să meargă cu el în camera lui? Avea acolo mai multă băutură. Carina a închis ochii și a încuviințat. S-a aplecat să își ridice geaca și rucsacul, dar a observat că îi era greu

să își păstreze echilibrul. Bărbatul voia să o țină de mână în timp ce traversau barul, dar ea s-a împotrivit pentru că nu voia să o vadă așa tot orașul.

Camera bărbatului era la etajul întâi. Mocheta de pe hol era de culoare verde-închis și era cam uzată. L-a sărutat în timp ce el bâjbâia căutând încuietoarea. O înțepase barba lui, iar sărutul avea gust de bere și alune. A scăpat cheia pe jos, iar bărbatul a împins-o la perete ca un berbec care îi asalta muntele Venus. S-au auzit râsete și pași pe scări, așa că fata s-a eliberat din strânsoarea lui și a luat cheia. A băgat-o în încuietoare și a deschis ușa, apoi s-a repezit în cameră exact la timp ca să îi evite pe colegii americani care i-ar fi văzut și i-ar fi salutat. Ce mai conta? Și ei erau împreună cu o fată și evident urma o partidă de sex în grup. Și-a lăsat sacoul și ghiozdanul lângă ușă și a început să-i descheie cămașa americanului. Și-a dat jos puloverul cu guler înalt și a oftat profund. Nu purta niciodată sutien. S-a întins pe pat, iar bărbatul a sărit peste Carina înainte ca ea să aibă timp să își dea jos complet pantalonii. I-a tras doar chiloții în jos și a pătruns-o. Of, ce a mai gemut de durere și usturimi, dar el le-a interpretat ca fiind gemete de plăcere. Stătea deasupra ei și făcea mișcări scurte și rapide parcă fără să își dea prea mult interesul. Fata a privit spre tavan și totul a început să se învârtă încet. La naiba, băuse mult prea repede. Oasele genunchilor lui îi intrau în carnea de pe coapse. Cu fiecare împingere simțea o durere fulgerătoare în fese, în dreptul vânătăii. Din când în când, el își amintea că fata era întinsă pe pat și făcea o pauză ca să se joace cu sfârcul ei stâng. Nu tare, dar nici deosebit de plăcut. Când a ejaculat, a scos un mormăit și s-a lăsat cu toată greutatea peste ea, încât fata abia mai putea respira. A bălmăjit ceva în urechea ei, iar Carina a crezut că o întreabă dacă i-a plăcut. Dar nu era sigură că asta o întrebase. Apoi s-a rostogolit de pe ea, iar fata a putut să respire adânc. Sperma i se scurgea pe picior și pe cuvertură. Spera din tot sufletul să nu-i fi venit ciclul. Bărbatul s-a dus clătinându-se în baie și a făcut un duș. Carina a mai rămas întinsă câteva secunde și se gândea cum ar trebui să se comporte în continuare. Să-și muște puțin buzele, ca să fie roșii și mai voluminoase? S-a ridicat și a aranjat pernele. Și-a dat jos pantalonii de denim și lenjeria intimă, care rămăsese undeva pe coapsă, s-a rezemat goală de tăblia patului și a încercat să pară relaxată. Zgomotul produs de apă la duș a încetat. Bărbatul și-a curățat gâtlejul și a scuipat. A ieșit dezbrăcat, cu penisul flasc, cu prosopul în mână și s-a oprit uimit când a văzut-o stând goală în pat și cu picioarele depărtate. Carina a încercat să zâmbească, dar simțea cum capul i se învârtea prea tare.

— Are you hungry[13]? a întrebat ea.

— We've had dinner[14], a răspuns el.

— How about that drink you talked about[15]? a întrebat ea depărtându-și încă puțin picioarele.

Bărbatul a privit în pământ, apoi s-a întors.

— I`m sorry, but we have some work to do tonight[16], a spus el.

Fata a înghițit în sec, pricepând unde bate. Acum, că o avusese, se putea descotorosi de ea. Și-a căutat chiloții. Bărbatul a intrat din nou la baie și a închis ușa în urma lui. Puloverul ei ajunsese sub pat și era plin de praf, așa că l-a scuturat bine. Era tricotat de una dintre doamnele cărora mama ei le oferea servicii de îngrijire la domiciliu. Era preferatul ei. Roșu, moale și nu provoca mâncărimi.

— Plec, i-a strigat americanului din baie.

Acesta nu i-a răspuns.

Și-a luat ghiozdanul și geaca, și-a încălțat cizmele și a părăsit camera. Coridorul părea interminabil și trebuia să se rezeme de pereți pentru a opri senzația de amețeală.

Ușa în spatele căreia se făcuseră nevăzuți colegii americanului era întredeschisă, lumina era aprinsă, iar partida de sex în grup era în plină desfășurare. Toți cei trei bărbați păreau să fie implicați, în timp ce fata stătea în patru labe și era penetrată. Scena asta a făcut-o să respire sacadat și a simțit cum începe să se excite. S-a aplecat din instinct să închidă ușa, dar

nu a reușit, pentru că era blocată de o geantă. A dat cu piciorul în ea împingând-o în cameră și, când ușa a făcut încă o dată un clic, s-a făcut lumină în mintea ei: geanta din piele de la tăbăcăria Bölebyn.

Afară se făcuse întuneric de-a binelea. Temperatura scăzuse, dar vântul se mai potolise. Ningea ușor. O senzație de frig și de ceva lipicios i s-a strecurat între picioare. Un grup de elevi de liceu erau cu mopedele în fața chioșcului Dagge. Auzind râsul unuia dintre ei, și-a dat seama că era Håkan, fratele mai mic al lui Susanne. Au fluierat și au strigat după ea când a trecut pe lângă ei. Nici măcar nu a putut să le arate degetul mijlociu. Dar frigul a reușit totuși să-i mai limpezească mintea. S-a uitat la ceasul de la mână. Mickey Mouse arăta ora zece fără un sfert. Nu era chiar atât de târziu. Îi era puțin greață, dar nu se simțea foarte rău. Ghiozdanul era ușor, pentru că lăsase majoritatea manualelor în dulapul de la școală. Nu avea niciun rost să le care acasă ca să studieze la sfârșit de săptămână. Doar notițele și *Lolita* mai erau în ghiozdan. S-a oprit în stația de autobuz de pe strada Kvarndamm și a scos cartea ca să se uite la ea. Supracoperta pusă de cei de la bibliotecă nu prea reușise să-și facă treaba. Coperta din spate a cărții se rupsese atunci când călcase pe ea, iar câteva pagini desprinse din cotorul cărții s-au împrăștiat în zăpadă. Le-a ridicat, le-a șters de apă cu mănușile și a citit cu ochii mijiți în lumina felinarului.

Nu am intervenit oare în vreun fel în destinul ei prin a-l contopi cu pofta mea? Aceasta este și rămâne o sursă de mare și teribilă mirare.

A mototolit paginile și le-a aruncat în coșul de gunoi, unde cuvintele lui Nabokov aveau să stea laolaltă cu ambalaje de dulciuri și bilete de autobuz folosite. A ținut cartea în mână pentru câteva secunde, apoi a aruncat-o și pe ea.

Pe trotuarul din fața casei ei nu fusese împrăștiat nisip. Stratul subțire de zăpadă care se așezase făcuse asfaltul și mai alunecos. A mers cu pași mici pe gheață, dar tot a alunecat. S-a lovit la genunchi și la șold, și i-au dat lacrimile de durere. La naiba, la naiba, la naiba. A stat nemișcată câteva clipe. Frigul și umezeala i-au pătruns prin pantaloni și își simțea pielea amorțită. Era în același timp ceva ispititor și reconfortant în acea senzație. Avea nervii întinși la maximum, dar era întotdeauna ca o portiță de ieșire.

Gândurile astea nu prea o liniașteau. S-a ridicat repede în picioare.

Becul din casa scării nu funcționa, dar asta nu era o problemă, deoarece cunoștea fiecare colț al casei și a găsit imediat gaura cheii. Mirosul de mâncare a lovit-o când a ajuns în hol. I s-a întors stomacul pe dos. Sărise și peste masa de prânz de la școală.

— Carina, tu ești?

Din living s-a auzit un clinchet când mama ei a așezat pe măsuță paharul cu alcool și cuburi de gheață.

— Mmm, a mormăit ea descălțându-se și agățându-și geaca.

Stătea în pragul ușii cu ghiozdanul peste umăr.

— La ce vă uitați?

Tatăl a pufnit iritat.

— Ingemar Bergman, a răspuns el. Ca vineri seara.

— Ingmar, i-a zis Carina. Numele lui este Ingmar.

— Unde ai fost? a întrebat mama.

— La clubul de carte, a răspuns Carina. Am stat și am vorbit după aceea despre cărțile lui Nabokov, despre cum diferă de cele ale lui Brodsky…

— Ai mâncat?

— Mmm, a mormăit Carina, cred că iau un sendviș.

— A mai rămas palt[17]. Cum merge cu scrisul?

— Bine.

A intrat în camera pe care o împărțea cu sora ei mai mică și și-a pus ghiozdanul pe birou. Și-a pus referatul în cutia de pantofi unde erau și celelalte. Sora ei stătea întinsă pe pat și citea una dintre cărțile ei cu Kitty.

— Cine ți-a spus că poți împrumuta asta?

— Ieși afară și lasă-mă! i-a strigat Ulrika.

Carina s-a dus înapoi în bucătărie. A găsit în frigider ce mai rămăsese de mâncare și și-a tăiat un palt în felii. Le-a uns cu unt și le-a mâncat în picioare, direct deasupra chiuvetei. Tatăl Carinei a intrat în bucătărie și s-a așezat la masă privind-o insistent.

— Ai băut?

Carina a început să bată din palme în replică la stupiditatea întrebării.

— Benny a fost arestat ieri pentru băutură, a spus bărbatul.

— Știu, i-a confirmat Carina.

— De unde știi?

— Toată lumea știe.

Și-a mai tăiat o bucată de palt, una cu carne de porc de data aceasta.

S-a concentrat să facă mișcări sigure și precise.

— Hasse a primit un job, a spus taică-su. În Stockholm.

Carina s-a oprit tocmai când își ducea mâncarea la gură. Un val de adrenalină i-a invadat corpul. Hasse era celălalt frate al ei, cel care nu avea obiceiul să bea.

— La un spital de boli psihice, a spus tatăl cu o voce groasă. Asistent pentru cei care au probleme psihice.

— La Beckomberga? a întrebat Carina. Se va muta? Unde va locui?

Tatăl și-a privit mâinile în tăcere.

— Pentru ce se duce acolo? a insistat Carina.

Bărbatul s-a ridicat și s-a dus în living, unde Ingmar fusese schimbat cu un concert de muzică clasică.

— Mă duc la culcare.

Mama nu i-a răspuns. S-a auzit zgomotul cuburilor de gheață în pahar.

Cu siguranță, la Beckomberga va merge. Citise în revista *Platsjournalen* că se căutau oameni și aveau locuințe pentru personal. Acolo s-ar putea muta și ea.

— Hasse?

A băgat capul în camera fraților ei, unde pe jos erau aruncate numai rufe murdare și reviste auto. Nu era nimeni.

S-a dus la baie, s-a spălat pe dinți, și-a îndepărtat machiajul și s-a spălat între picioare. S-a dus direct în patul ei, fără să se uite la Ulrika, și a luat un atlas geografic care stătea pe noptieră. S-a uitat în indexul de la ultimele pagini.

Tucson, Arizona.

A căutat pagina corectă, sudul Statelor Unite, peisaj deșertic, destul de aproape de granița cu Mexic. A zăbovit cu degetul pe numele localității.

A închis ochii și a căutat să simtă energia transmisă de punctul acela de pe hartă.

Cum ar fi să locuiești acolo? Într-un loc în care nu erau niciodată temperaturi negative, într-o societate care nu constrângea oamenii în niciun fel?

Americanii aveau să revină. Știa asta. De aceea au construit noul pod peste râul Pite.

Yankeii aveau nevoie să-și poată transporta în siguranță mașinile morții peste apele repezi.

---

1 Pseudonim sub care semnează autorii povestirilor pline de mister cu Nancy Drew. *(N.r.)*

2 Autoarea mai multor cărți de dragoste. *(N.r.)*
3 Prinț tătar din secolul al XIV-lea. *(N.r.)*
4 Mlaștina de piatră (în limba engleză). *(N.r.)*
5 Subcultură scandinavă, înrudită cu cea americană, ambele având ca punct comun dragostea pentru mașinile anilor '20. *(N.r.)*
6 Scaunul acesta e ocupat? (în limba engleză). *(N.r.)*
7 Ce? (în limba engleză). *(N.r.)*
8 Locuiești aici sau…? (în limba engleză). *(N.r.)*
9 În acest bar? Nu (în limba engleză). *(N.r.)*
10 Ești haioasă (în limba engleză). *(N.r.)*
11 Trupă suedeză de muzică. *(N.r.)*
12 Personaj dintr-o carte pentru copii scrisă de autoarea suedeză Astrid Lindgren. *(N.r.)*
13 Ți-e foame? (în limba engleză). *(N.t.)*
14 Am luat cina (în limba engleză). *(N.t.)*
15 Cum rămâne cu băutura aia despre care ai vorbit? (în limba engleză). *(N.t.)*
16 Îmi pare rău, dar avem ceva de făcut în seara asta (în limba engleză). *(N.t.)*
17 O gălușcă făcută din făină de orz sau de secară, cartofi cruzi răzuți, la care se poate adăuga sânge de ren. *(N.t.)*

VINERI, 20 DECEMBRIE 2019

Dimensiunea, în general, pentru orice, reprezenta un fel de mândrie pentru locuitorii din Stenträsk.

Nu numai în cazul apelor repezi și al Bazei Robotice, ci și al podului peste râu: cel mai lat din toată valea râului Pite. Aproape cu un metru mai lat decât drumul 94, care ducea spre Älvsbyn, pentru că acela avea pistă de biciclete doar pe o parte. Timp de patruzeci de ani, podul a fost asociat de către locuitorii orașului cu paradoxul de pe malul celălalt al apei: acea zonă pustie, dar atât de tehnologizată.

În octombrie 2019 au fost observate niște fisuri serioase în grinda de pe partea sudică. La Baza Robotică a fost o activitate intensă în această toamnă, iar podul era absolut necesar pentru ca activitatea să poată continua. De aceea era nevoie ca achizițiile publice de restaurare a podului să fie efectuate foarte rapid. Au existat și voci critice care au susținut că acestea nu au fost efectuate corect.

Cu toate acestea, descoperirea cadavrului fetei a oprit imediat orice fel de discuții referitoare la pod.

Nici condițiile pentru desfășurarea proiectului nu au fost optime. Asta dacă vrem să ne exprimăm mai elegant. Frigul și întunericul au îngreunat efectuarea reparațiilor și, din motive de siguranță, nu au fost acceptate alternative.

Podul a fost construit pentru a face față transporturilor grele până la bază: tancuri, diverse tipuri de vehicule blindate, rachete care uneori erau transportate pe drumuri de țară. Pe scurt, toate tipurile de armament și echipamentele necesare desfășurării operațiunii. Cu toate acestea, s-a dovedit că această construcție, pe termen lung, nu a fost suficient de durabilă.

Renovarea grinzilor este o măsură care se ia deseori în cazul podurilor pentru a asigura portanța și siguranța construcției. Aici însă s-a desfășurat în condiții extreme. Printre altele, constructorii au fost nevoiți să folosească diferiți aditivi, acceleratori și antigel pentru a împiedica înghețarea cimentului și a zidăriei la temperaturi negative extreme. De asemenea, au folosit produse pe bază de soluții de nitrați de sodiu, precum și produse care reduc punctul de înghețare, sare specială fără cloruri pentru îndepărtarea gheții și a zăpezii de pe suprafețele din beton și produse care nu deteriorează nici betonul, nici armătura. S-au folosit șuruburile de rocă, pentru că se potriveau, de asemenea, cu șuruburile din oțel, cu șuruburile pentru țevi și multe altele. Au folosit convectoare electrice și lămpi. La un moment dat, au închis pe pod un sens de mers. Le-au oferit muncitorilor barăci pentru a se încălzi și puncte sanitare. Compania care a câștigat achiziția era din sudul Suediei și nu era obișnuită cu aceste condiții de șantier. Asta a complicat situația.

Pe scurt, era frig și întuneric, și al naibii de greu de lucrat. Și problema nu a constat doar în mărirea capacității de portanță. Adânc sub construcție, râul a năvălit înspre Storforsen, cascada cu cel mai mare debit din Europa.

Construcția în sine se sprijinea pe patru fundații mari, patru picioare ridicate pe mal, de o parte și de alta a râului, care susțineau întreaga structură. Pilonii arătau masivi când te uitai la ei, dar, de fapt, în interior erau pe jumătate goi.

În acea zi de vineri, muncitorii se ocupau de renovarea fundației podului pe partea de est. Se formaseră mici fisuri în partea de sus a fundației, ceea ce a determinat decopertarea carosabilului, pentru a avea acces la betonul turnat. Înainte de amiază au îngrădit fundația, iar după pauza de prânz au remediat fisurile pentru a consolida și izola fundația.

Ea zăcea acolo.

Sau, mai bine zis, acolo zăceau hainele și geanta ei.

Bărbatul care folosea pickhammerul era din Ånge. Avea multă răbdare și era un om cu experiență. Și-a dat seama imediat că era ceva în fundație, ceva ce nu ar fi trebuit să fie

acolo. L-a chemat pe șeful de șantier. Nu era o gaură mare, ar fi putut intra cam un metru cub de beton și avea o formă dreptunghiulară. Au luat lopeți și au început să sape.

S-au oprit însă când au văzut ieșind la lumină o mână și un umăr. Atunci au sunat la poliție.

După o lungă așteptare și legături greșite, au reușit să vorbească cu dispecera de la secția de poliție din Stenträsk. Șeful de șantier a fost atât de înspăimântat de descoperire, încât bărbatul din Ånge a fost cel nevoit să discute cu ea și să-i explice situația: în fundația podului era un corp omenesc care părea decapitat, haine și o geantă de piele cu catarame. Dispecera secției de poliție din Stenträsk a reacționat cu calm și direct, a pus întrebări pertinente, le-a spus să nu atingă probele, să blocheze zona și să aștepte echipajul de poliție.

Apoi conversația s-a încheiat. Bărbatul din Ånge și-a dat atunci seama că avea să plece mai devreme în concediul de Crăciun.

Carina Burstrand s-a dus direct la Wiking Stormberg, care stătea în bucătărie și mânca împreună cu stagiara din Dalarna.

— Trebuie să vorbesc cu tine, i-a spus ea.

Wiking a ridicat privirea spre ea în timp ce mesteca.

— Despre ce?

Carina s-a uitat spre holul pe care trecea Ahmed cu căruciorul lui de curățenie.

— Putem să discutăm în biroul tău?

Stagiara, o femeie cu părul negru, pe numele ei Fatima Al-Aziz, a observat pentru prima dată că cineva i-a remarcat prezența. Wiking a ridicat din sprâncene.

— Au găsit-o pe Sofia, a spus Carina.

S-a întors pe călcâie și a plecat pe hol.

Wiking a venit după ea cu furculița încă în mână.

— Ce naiba vrei să spui?

Carina a intrat în birou și a închis ușa în urma lor.

O lampă de birou lumina teancurile de hârtii de pe masă, dar restul încăperii rămăsese în întuneric.

— Constructorii care renovează podul ce duce la Baza Robotică au găsit un cadavru în fundația de est, a spus ea. Era și o geantă de piele acolo, cu închizătoare și buzunar, cu curele și catarame, lucrată la tăbăcăria Bölebyn. Sofia avea una identică.

Carina a înghițit în sec.

— Nu i-au găsit capul. Nu există craniul.

Wiking s-a uitat la ea câteva secunde lungi, iar femeia a observat că era măcinat de o avalanșă de gânduri.

— Hainele? Cum era îmbrăcată?

— Erau aruncate peste ea.

Șeful poliției și-a acoperit fața cu ambele mâini preț de câteva secunde. A mormăit ceva ce părea a fi o înjurătură.

— Și acum s-a aflat ? a întrebat el răsuflând greu după ce și-a îndepărtat mâinile.

Carina a încuviințat făcând semn spre dispecerat, de unde se auzeau telefoanele sunând încontinuu.

— A sunat un bărbat de la Administrația suedeză a transporturilor sau poate de la compania aceea care a primit contractul. Pe cine contactăm? Procurorii de aici? Secția criminalistică din Luleå?

— Ambele variante, a răspuns Wiking. Și comandantul secției de poliție din Gällivare.

A ieșit din nou pe coridor, dar s-a oprit de data aceasta cu spatele la ea. Silueta înaltă a lui Wiking se putea distinge în lumina fluorescentă de la recepție. A rămas așa fără să se mai întoarcă.

— Când s-a întâmplat? Când a dispărut?

Deși știa răspunsul, tot a întrebat. Pentru că orice altă întrebare nu avea sens.

— În 1980, a spus Carina. În 2 august 1980. Era o sâmbătă cu furtună.

Wiking a continuat să meargă spre bucătărie, a luat-o și pe stagiară și au ieșit în parcare.

Dispeceratul se liniștise, iar cetățenii care doreau să ia legătura cu forțele de ordine se mai potoliseră. La 12:30 avea programată o întâlnire, iar femeia ajunsese chiar în timp ce patrula de poliție se îndepărta și se afla în sala de așteptare. Era o femeie machiată exagerat, cu doi fii de vârstă școlară care se certau pe o figurină Batman.

— Din păcate, trebuie să vă rog să așteptați câteva minute, a spus Carina.

Femeia a oftat ostentativ.

Carina a intrat în camera din spatele recepției și l-a sunat pe Roland Larsson, care era procuror în Stenträsk. De fapt, el era în concediu, dar ajunsese doar până la centrul comercial Småstaden din Piteå. Intenționa să serbeze Crăciunul alături de rudele soției sale.

— Vin imediat, a răspuns el.

În fundal se auzeau colinde de Crăciun. Carinei i s-a părut că era chiar încântat.

Apoi a format numărul secției criminalistice din Luleå. Se auzea cu ecou. S-a întors cu spatele la peretele de sticlă și la zona de recepție și a privit spre parcare. Lumina licărea o oră în mijlocul zilei ca un număr de magie. Soarele se contura spre sud la orizont ca o fâșie roșie, iar zorii îndoielnici s-au transformat în amurg parcă într-o fracțiune de secundă.

Cineva i-a răspuns la celălalt capăt al liniei. O tânără care era responsabilă de operațiuni. A ezitat să trimită oameni într-o zi de vineri după-amiază, chiar înainte de Crăciun. Nu ar fi posibil ca procurorul districtual să se ocupe de asta? Sigur erau rămășițe umane? Exista suspiciunea de crimă?

Carina s-a abținut să o informeze pe tânăra din Luleå despre probabilitatea ca persoana decapitată și găsită în fundația podului să fi avut un accident sau să se fi sinucis. În plus, cu siguranță tânăra habar n-avea despre dispariția Sofiei Hellsten. Probabil că nici nu se născuse atunci când se întâmplase și, judecând după dialectul ei, probabil că nici nu era din Norrbotten. Carina i-a explicat în schimb clar și cu calm că, dacă poliția municipală nu ia în serios descoperirea cadavrului unei fete, care ar putea fi fiica adolescentă a unui consilier municipal, este ca și cum autoritatea instituției ar dispărea din punct de vedere politic. Tânăra nu era vreo începătoare și a înțeles situația. A decis să trimită imediat un criminalist.

Deoarece comandantul secției de poliție din Gällivare era în oraș ca să cumpere șuncă pentru Crăciun, Carina l-a informat pe inspectorul Paananen despre cele întâmplate. Apoi s-a întors la recepție și la ghișeul unde se depuneau cereri pentru pașaport. L-a auzit în fundal pe Ahmed, care pornise mașina de spălat vase din bucătărie.

Femeia din sala de așteptare era din Älvsbyn. Era nervoasă atât din cauza faptului că trebuia să aștepte, dar şi pentru că trebuise să conducă tot drumul până la Stenträsk ca să-și reînnoiască pașaportul. Aceasta era situația actuală în zonele mai slab populate, unde taxele crescuseră, dar serviciile deveniseră mai proaste. Toți banii proveniți din prelucrarea lemnului, a fierului și din hidroenergie erau trimiși spre Stockholm, iar locuitorii de aici, din nordul țării, se simțeau jefuiți și înșelați. Carina era cumva de acord cu asta.

Cu mișcări mecanice, Carina i-a indicat femeii cum să stea pentru poza tip pașaport la aparatul aflat în spatele paravanului de plexiglas. Copiii au început să se bată pe podea. Femeia și-a împrospătat machiajul și și-a dat cu luciu de buze înainte de a se așeza în fața aparatului. Era nemulțumită, i se părea că arăta prea bătrână. A întrebat dacă poate reface poza, dar, după aceea, tot nu era mulțumită de cum arăta.

— Aceasta este o secție de poliție, le-a spus Carina cu voce tare băieților. Avem celule pentru scandalagii ca voi.

Copiii au tăcut instantaneu, de parcă cineva le-ar fi oprit butonul de alimentare. S-au uitat mirați la ea, s-au ridicat și și-au aranjat căciulile. Mama a făcut o a treia încercare de poză.

— E bine, a spus Carina uitându-se la imagine în computerul ei, înainte ca femeia să aibă timp să protesteze. Vă vom trimite un SMS când pașaportul este gata. Poate să dureze până la cinci zile lucrătoare, poate ceva mai mult acum, de sărbători. Plătiți când îl luați. V-ar plăcea să primiți și o carte de identitate națională?

— Nu e cazul.

Carina a ridicat din umeri. Băieții începuseră să se certe din nou pentru figurină, dar în șoaptă.

— Oscar, Liam, haideți, le-a zis mama strângându-și produsele de cosmetică.

Un beculeț de la telefonul de pe birou s-a aprins din nou. Era un reporter de la *Norrbottens-Kuriren*.

— Avem o informație potrivit căreia a fost găsită Sofia Hellsten. E adevărat?

Atunci s-a dezlănțuit iadul. Era puțin probabil ca Wiking să fi ajuns deja la pod.

— Ați sunat în dispecerat. Aici nu putem oferi informații despre persoane găsite, a spus ea.

— Pot vorbi cu anchetatorul-șef?

— Locuiește în Gällivare.

Carina a simțit frustrarea jurnalistului și a presupus că era înregistrată.

— Cine e şeful poliției locale la voi? Stormberg?

— Wiking Stormberg este şeful poliției, așa este, a spus ea cu amabilitate. E plecat acum, dar ar trebui să se întoarcă într-o oră. Puteți să sunați mai târziu.

A încheiat apelul și l-a sunat pe Wiking pe telefonul mobil. Acesta a răspuns imediat.

— S-a aflat deja, l-a informat ea. Au sunat de la ziarul *Norrbottens-Kuriren*. Care este situația?

— Sunt rămășițe umane. Am găsit îmbrăcăminte, un cardigan și ceva care trebuie să fi fost o pereche de blugi.

— Larsson și cineva de la secția criminalistică din Luleå sunt pe drum, a spus Carina.

— Mai avem dosarul Sofiei Hellsten? a întrebat-o Wiking. Ar trebui să fie în arhiva din camera boilerului.

Panica instalată direct în stomac a făcut-o să tresară. Dosarul cu toate informațiile, cu echipa de intervenție și investigațiile. Teribila vară a anului 1980.

— Verific.

— Și sună-l pe Söderlund la Firma de pază Bevakning și roagă-l să ne trimită doi paznici. Ai verificat cum va fi vremea? Spunea cineva că ar putea veni o furtună.

Carina a intrat pe pagina de internet a Institutului suedez de meteorologie și hidrologie.

— A fost emis un avertisment de gradul doi pentru seara aceasta, i-a confirmat ea. Zăpadă și vânt puternic cu rafale în regiunile muntoase descoperite.

A suspinat profund, așteptând în liniște în timp ce vântul sufla în telefonul lui Wiking.

— Am fost colegi de clasă, a adăugat el apoi. Cred că a fost puțin îndrăgostită de mine.

— Toate fetele erau îndrăgostite de tine, Wiking, i-a spus Carina. Nu doar cele cu care ai fost împreună.

A închis telefonul. Ahmed a băgat capul pe ușa de la recepție.

— Eu plec.

— Crăciun fericit, Ahmed! Salutări familiei!

A zâmbit și a dispărut. Apropo, oare musulmanilor li se urează Crăciun fericit? Nu era sigură. Ușa din spate s-a închis în urma lui cu o bufnitură.

Robotul companiei de pază și protecție oferea informații despre programul de funcționare al acesteia. Ce noroc că avea în lista ei de contacte numărul personal al lui Rickard Söderlund. I-a răspuns imediat.

— Doi bărbați la pod? Ce s-a întâmplat?

S-a uitat pe geam și fulgi de zăpadă ușori se vedeau dansând afară.

Dosarul, cu toate investigațiile. Toate informațiile despre ceea ce s-a întâmplat, cu ce s-a ocupat toată lumea. Cu ce s-a ocupat ea.

— Treci prima dată pe la secția de poliție și ia corturi și reflectoare, l-a sfătuit ea. Constructorii au cu siguranță lanterne, dar noi vrem să le avem pe ale noastre.

— Trimit doi băieți până la ora opt seara, apoi îl pot trimite acolo pe Pekka.

— Am înțeles.

Nu are cum să țină chestiunea asta secretă nici măcar alte cinci minute.

Și-a pus telefonul mobil în buzunarul din spate și a scos legătura de chei de la subsol. A

părăsit biroul și a închis ușa din față. Oficial, programul era până la ora 15, dar în situația aceasta nu putea să lase oamenii să intre în sala de așteptare. A stins și lumina. Luminițele din bradul de Crăciun pâlpâiau ritmic pe pereți.

Când a deschis ușa de la subsol, a surprins-o bubuitul boilerului, care funcționa cu ulei. Din punctul de vedere al mediului, era o adevărată nebunie să încălzești astfel această clădire de beton. Dacă ecologiștii ar ști, s-ar înfuria la culme.

Scările de la subsol erau înguste și abrupte. A simțit cum îi bate inima cu putere. A trebuit să caute puțin până a găsit cheia potrivită de la arhivă. Aerul din încăpere era uscat și rece și crea un sentiment vag de disconfort. Ca o cameră mortuară, s-a gândit ea, fără să știe însă cum te-ai simți într-una. Lampa fluorescentă din tavan s-a aprins și a pâlpâit de mai multe ori până s-a hotărât să lumineze ca lumea.

Sertarele arhivei de metal erau înșirate unul lângă altul, pe rânduri dese.

Doamne, trecuse o eternitate de când nu mai fusese aici. A tras de unul dintre sertare. Nu era închis. De unde să înceapă?

Dosarele erau sortate în ordine cronologică în funcție de data înregistrării. Măcar atât știa și ea. Dar unde era intrarea în acest labirint? A găsit anul 2010 și a parcurs cu degetul însemnele de pe cutie. A căutat înapoi în timp: 2009, 2008, 2007... Simțea cum îi trosnesc pietricelele sub picioare. Nu s-a mai făcut curat aici de multă vreme. Era întuneric beznă când a ajuns în dreptul anilor '90, pentru că lampa fluorescentă de deasupra anilor '80 era complet stinsă. Și-a luat telefonul mobil din buzunarul din spate și a pornit lanterna. 1985, 1984, 1983...

1980, iulie–august.

A respirat adânc și a scos sertarul.

Era o cutie de carton, de culoare maro, cu capac.

Dispariție
Sofia Hellsten
2 august – '80

Cutia era prăfuită și grea ca un bolovan. A ridicat-o și a împins sertarul înapoi cu cotul. A așezat cutia de carton deasupra dulapului cu documente de arhivă. Și-a pus ambele mâini pe capac. Inima îi bătea cu putere și simțea cum, prin cutia de carton, secretele aveau puterea să ardă.

Ce se știa? Ce nu se aflase la interogatoriu?

A ridicat capacul și a suflat praful care se așezase peste hârtii. A ținut telefonul deasupra ca să poată citi la lumina lanternei.

Raportul dispariției fusese întocmit luni, 4 august 1980 de către șeful poliției, Gustav Stormberg.

În acel moment, s-a auzit de sus o bătaie în ușa din spate. Doamne, veniseră paznicii.

A tras capacul înapoi peste dosar, a luat cutia sub braț și a urcat scările.

— Vin! a strigat ea punând cutia lângă chiuveta din bucătărie.

S-a grăbit spre ușa din spate pentru a-i lăsa pe paznici să intre. Erau un bărbat și o femeie. I-a primit așa cum îi era firea, adică în tăcere și fără să se agite prea mult.

Paznicii erau tineri sau ea era cea care îmbătrânise?

Le-a arătat magazia unde se aflau corturile și echipamentele de iluminat. Au fost nevoiți să rabateze bancheta din spate a mașinii și să facă mai multe drumuri până au reușit să încarce tot ce era nevoie.

— Va fi o vreme al naibii de urâtă, a spus tânărul.

S-a întors la dosar abia când mașina de pază și protecție a dispărut în spatele plugului

de zăpadă. A luat cutia cu dosarul Sofiei Hellsten în camera din spatele recepției și a tras draperiile.

Cu mâinile tremurându-i puțin, a ridicat capacul și a luat primul document din stivă.

Dispărută: Sofia Elisabeth Hellsten
Născută: 19620909
Adresă: Backåsvägen 11
Adresă poștală: 975 90 Stenträsk
Semnalmente: Păr castaniu. Ochi albaștri.
Înălțime: 163 cm

A început să-i sune telefonul mobil. A sărit speriată ca și cum cineva i-ar fi țipat în urechi.

A pus repede la loc foaia de hârtie și a apăsat capacul.

Era Håkan.

— Poți trece pe la magazinul de băuturi? Eu voi întârzia puțin azi.

A respirat superficial, cu gura deschisă, pentru ca Håkan să nu își dea seama de pulsul ei accelerat. Știa că cercetătorii elvețieni sunt acolo sus, la bază, pentru a patra oară în ultimii ani. S-a uitat apoi la ceasul de la mână.

— Va fi cam greu, a spus ea. Nu știu cât voi mai sta aici.

— S-a întâmplat ceva?

A închis ochii strâns timp de două secunde.

— Mă duc eu la magazinul de băuturi, nicio problemă.

El a tăcut la telefon, așa cum obișnuia să facă atunci când lucra la ceva.

— Ce s-a întâmplat? a întrebat ea.

— A sunat Karolina. Nu vor veni.

Dezamăgirea aproape că i-a tăiat răsuflarea.

— Dar am cumpărat mâncarea de Crăciun! Totul este pregătit!

— Da, da...

— Ce motiv a mai găsit acum ?

— Vreme rea, durere de picior, știi cum e...

La naiba, nu ar trebui să fie atât de afectată. A scrâșnit dinții.

— Ei bine, a spus Carina, cu atât mai multă mâncare pentru noi, ceilalți.

— Te iubesc, a spus Håkan.

— Și eu te iubesc.

Se gândea cu ce au greșit oare atât de mult în privința primului lor copil. Karolinei îi plăcea tot ce ea și Håkan disprețuiau. Exista o genă care îi făcea pe oameni să-și dorească să fie pe placul tuturor cu orice preț?

Dialogul interior i-a fost întrerupt de farurile albe care se reflectau pe pereți prin perdele. S-a dus la fereastră și a aruncat o privire în parcare. Tocmai venise patrula de poliție. La naiba. A tras jaluzelele și s-a uitat la cutia de carton. Conținutul cutiei îi crea o stare de disconfort și de tensiune. Fără să mai stea pe gânduri, a pus cutia cu dosarul Sofiei pe scaunul ei și l-a împins sub birou. Sunetul motorului s-a oprit, iar farurile s-au stins. Ușa din spate s-a auzit deschizându-se. S-a dus la recepție și a ascultat mesajele înregistrate în ultima oră. Toată presa din comitat aflase despre descoperire, inclusiv unul dintre ziarele de seară.

— Trebuie să transmitem un comunicat de presă, le-a sugerat ea lui Wiking și stagiarei, în timp ce aceștia se scuturau de zăpadă în foaier.

— Cel mai bine ar fi să așteptăm criminaliștii și procurorii, a spus Wiking. Te-ai gândit bine în privința cortului și a reflectoarelor.

Ea s-a întors cu spatele la ei, iar cei doi polițiști au dispărut în biroul lui Wiking. Stagiara a trântit în mod ostentativ ușa în urma lor.

Trebuia să cumpere băuturi de Crăciun. Dar trebuia să vadă și ce era în dosar. La naiba.

— Ies să fac niște comisioane! a strigat Carina spre ușa închisă.

S-a întors în camera din spatele recepției. Într-unul dintre sertarele biroului avea o sacoșă de pânză. A tras scaunul de la birou și a îndesat dosarul Sofiei în ea. Încăpea aproape în întregime. Și-a schimbat încălțările, și-a luat haina, și-a pus geanta pe umăr și punga de pânză sub braț.

S-a dus prin spatele clădirii în parcare. A aruncat o privire peste umăr când ușa s-a închis în urma ei. În biroul lui Wiking era lumină generată de plafoniera dreptunghiulară care se putea observa de afară. Dar nu a reușit să îl vadă nici pe el, nici pe stagiară.

Cheia de la mașină nu se afla în geantă acolo unde se aștepta să fie. Pentru a o găsi, a trebuit să pună sacoșa de pânză pe jos, pe pietrișul înghețat. Sunetul care indica deschiderea mașinii a răsunat între pereții de cărămidă. A deschis portiera pe partea pasagerului și a pus sacoșa pe scaun. A închis portiera, apoi mașina. A privit spre ușa din spatele clădirii și la fereastra lui Wiking. Nicio reacție. A răsuflat ușurată și i-a mulțumit lui Dumnezeu.

Cerul albastru-închis de dinainte ca lumina polară să apară și să dispară era acum înlocuit de întuneric. Și-a ridicat geanta pe umăr și s-a îndreptat spre Storgatan.

Febra cumpărăturilor de Crăciun o cuprinsese și pe ea. Totul era așa cum trebuia. Era un funcționar public plătit din banii contribuabililor pe cale să cumpere băutură pentru sărbători și care aștepta cu nerăbdare să se bucure de Crăciun alături de familie. Erau chestiuni care, culmea, acum i se păreau potrivite.

Sunetul clopoțeilor se auzea în difuzoarele de slabă calitate. Ar trebui să candideze pentru noul consiliu. Pulsul i se calmase. Cu siguranță, nu era niciun pericol. Ce s-ar putea întâmpla acum, după patruzeci de ani?

Mergea mai departe, călcând apăsat în zăpadă. Genți, pachete și cărucioare pentru copii concurau pentru peticele de trotuar neacoperite de gheață. Noile utilaje de îndepărtat zăpada nu-și croiseră drum până în zona magazinelor comerciale. Probabil capitalismul și consumerismul sunt prea masculine.

— Salut, Crăciun fericit! i-a urat cerșetorul într-o suedeză stâlcită în fața intrării în mall.

Magazinul de băuturi alcoolice nu mai avea cărucioare pentru cumpărături. A înhățat repede ultimul coș de mână. Se simțea sufocată de oameni în geci groase care se repezeau la sticlele de vin roșu și diverse sortimente de bere. Și aici se auzeau în difuzoare colinde de Crăciun. A găsit Shiraz din Africa de Sud și a luat ultimele șapte sticle rămase pe raft. Era îngrozitor de cald în magazin. Și-a făcut loc cu eleganță la raionul vinurilor spaniole spumante și a luat patru sticle de cava, marca Anna. Ar trebui să le ajungă până după Anul Nou. S-a uitat spre coș și a văzut că era deja plin. S-a decis să pună și câteva doze de bere Norrlands Guld. Håkan n-avea decât să facă alte cumpărături între Crăciun și Anul Nou, dacă vrea. Doar el bea bere. Transpirația îi curgea deja pe piept și sigur i se pătase cămașa. Era bucuroasă că în ziua aceea își luase sacoul și că cei mai dificili ani în care avusese parte de bufeuri erau pe terminate. A mai luat în ultima clipă o sticlă de vodcă Absolut de la raionul de băuturi spirtoase, nemaifiind în stare să meargă și să aleagă și o sticlă de coniac. Cine va dori un păhărel de tărie la heringul preparat de Crăciun o să bea vodcă. Din câte știa ea, era în regulă să bei mai multe tipuri de băutură la o masă. Mama ei voia și acum să își bea grogul în fața televizorului. Carinei nu-i plăceau băuturile spirtoase și i se părea că toate au același gust. Gândul la Sofia Hellsten i-a activat gusturile din adolescență, când băuse tot ce se putea bea. La naiba!

— Ce bine că voi, politicienii, sunteți cu adevărat modele pentru noi, ceilalți, i-a spus un bărbat îmbrăcat într-o haină de culoarea cămilei și a dat din cap în timp ce se uita la coșul ei plin de alcool.

În comparație cu sudoarea care i se prelingea lent pe spate, disprețul din vocea bărbatului a venit rapid, ca o avalanșă.

— Crăciun fericit și ție.

— Cum te poți suporta? Cum? Cum de te mai poți uita în oglindă? Mare te mai dai!

Ultimele cuvinte le-a pronunțat cu voce tare, așa că oamenii din magazin s-au oprit și s-au uitat în direcția ei.

— Vedeți cine este? a continuat bărbatul cu haină de culoarea cămilei în timp ce privea în jur roșu la față de furie.

A arătat spre ea, justiția în persoană.

— Carina Burstrand! Vouă, celor care ați votat cu ea, ar trebui să vă fie *rușine*!

Toate casele erau deschise, iar ea s-a îndreptat spre cea unde era coada cea mai scurtă. A început să-și așeze sticlele pe banda rulantă.

— Rasisto!

Comentariul a venit de undeva din dreapta, din partea unei femei cam de aceeași vârstă cu ea și care stătea la coadă. Femeia era frumos machiată și purta genul acela de colier de designer care ar aduce mai mulți urmăritori vedetelor pe Instagram.

— Crăciun fericit, a răspuns Carina.

— Și urarea e tot suedeză, atunci? Oameni înguști la minte ce sunteți, a spus femeia.

Vorbea puțin mai tare acum și se înroșise în obraji.

— Auzi, cică Moș Crăciun ar fi de fapt din Turcia și că tradiția bradului de Crăciun ar veni din Germania, a spus femeia. Habar nu aveți.

Carina a simțit privirile oamenilor ațintite asupra ei când a plătit și a pus sticlele în pungi de plastic. Nu se mai întâmplase ca oameni care nu o cunosc să o atace. În mod normal, aversiunea față de ea era vărsată doar pe internet.

Erau cinci pungi în total. Poate cumpărase totuși prea multă băutură. Erau atât de grele, că de abia le putea căra. După ce a parcurs zece metri de la ieșirea din magazin, a fost nevoită să le lase jos și să se odihnească. În difuzoare, sunetul clopoțeilor a fost înlocuit de cântecul suedez *Å jänta å ja*[18]. Oamenii treceau pe lângă ea din toate părțile. Murmurul vocilor se amesteca cu muzica, cu zgomotul produs de pietriș și cu scârțâitul zăpezii moi sub tălpi, ca o peliculă peste tot ce înseamnă omenire.

Trebuia să fie de acord cu asta. Sofia nu a avut șansa aceasta.

A apucat pungile de plastic și s-a îndreptat în grabă înspre parcarea din spatele secției de poliție.

Vântul se intensificase și ningea mai puternic. A condus spre casă imaginându-și că zboară pe o mătură.

La naiba, la naiba. Credea că vara anului 1980 aparținea trecutului pentru totdeauna, cufundată, din fericire, într-o mlaștină rece a milei, dar acum se pare că ieșea la iveală ca un loc împuțit, necurățat de mult timp. A strâns puternic mâinile pe volan în timp ce conducea.

Casa din Älvsby era situată la marginea orașului, pe porțiunea de mlaștină secată care a fost exploatată și pe care s-au construit vile cu un singur etaj la începutul anilor '70. Casa lor era verde, singura astfel colorată din acel ansamblu. Karolinei îi fusese mereu rușine de asta: casa lor nu era ca ale celorlalți.

Karolina promisese că va veni acasă de Crăciun. Anul trecut ea și soțul ei au fost în Thailanda. Cu un an înainte în Africa de Sud, iar sărbătorile de iarnă din 2016 le petrecuseră cu părinții soțului, în Bollnäs.

Problema Karolinei era politica, mai bine zis implicarea Carinei în Partidul Democrat din Suedia. Nu era o persoană care să se comporte conform normelor din Stockholm și se pare că nici ale celor din magazinul de băuturi alcoolice. Karolina a vrut să arate prietenilor

că stă departe de situația asta și că așa este în regulă. Carina știa asta. Când a candidat pentru consiliu, știa că fiica ei se va împotrivi, și așa a și fost. Întrebarea era dacă nu se va mai lupta pentru principiile în care credea doar pentru a-și mulțumi fiica aflată la o mie de kilometri în sudul țării.

Asta e. N-ai decât să fii lașă. Stai și uită-te la știrile zilei în apartamentul tău scump cu sobă de teracotă.

Deși ar fi putut să spună dinainte că nu va veni. A dovedit lipsă totală de respect.

În orice caz, Linnea ar trebui să vină. La fel și mezina Alicia. Serghei era încă pe platforma petrolieră. Evident, era mai bine plătit dacă muncea în timpul sărbătorilor.

A virat pe strada lor, pe Bredvägen, o stradă nu foarte lată. În timp ce se îndrepta spre numărul 43, a observat luminile gălbui care răzbăteau prin ferestre și făceau să strălucească zăpada care cădea. Apropiindu-se, a simțit o senzație de căldură în stomac. Îi plăcea Crăciunul. Era o perioadă de odihnă pentru toată lumea, în lipsa soarelui, puteau sta împreună. Era o sărbătoare frumoasă. Se spunea că oamenii consumau prea mult alcool din cauza întunericului, că deveneau deprimați și că aveau căderi nervoase.

Ea nu observase așa ceva. Mai bine zis, nu mai observase aceste lucruri.

*

Adam stătea cu căștile pe urechi și se juca pe calculator în camera lui. I-a făcut semn să plece când a vrut să îl îmbrățișeze. A pus două beri și o sticlă de vin spumant în frigider, vodca în congelator, iar restul sticlelor de alcool, jos în cămară. A scos telefonul mobil și i-a trimis un mesaj lui Håkan: „Am cumpărat băuturile pentru Crăciun“. S-a întors în camera lui Adam și a ridicat una dintre căștile de pe urechile lui.

— E vineri, știi care e înțelegerea. Adună-ți hainele murdare.

— O, nu, m-ai făcut să pierd!

S-a dus la mașină, a luat sacoșa de pânză cu dosarul Sofiei și s-a întors în casă. Adam stătea cu spatele la ușă, cu căștile pe urechi, bătând isteric în tastatură. A intrat în dormitor și a închis încet ușa în urma ei. A pus cutia pe pat, a tras draperiile și a aprins veioza. S-a așezat pe marginea patului fără să-și scoată hainele. Cutia se deformase ușor de la greutatea hârtiilor. A ridicat capacul.

A strâns pumnii preț de câteva secunde și a respirat adânc.

Tatăl fetei, Hilding Hellsten, a fost cel care a raportat dispariția fetei.

Sofia Hellsten se dusese la bibliotecă pentru a împrumuta cărți în după-amiaza de sâmbătă, 2 august, dar nu s-a mai întors niciodată acasă. Părinții au așteptat-o toată noaptea. Probabil că fata purta o pereche de jeans și sandale, un pulover și un cardigan tricotat. Tatăl nu era sigur ce marcă sau culoare avea.

A pus raportul deoparte, întors pe cuvertura patului. Trebuia să respecte ordinea în care fuseseră puse actele.

Apoi urmau niște liste și alte formalități legate de anchetă. Audierile. Documentele imprimate păreau să fie puse în ordinea în care fuseseră întocmite. Astrid, bibliotecara, era ultima care o văzuse pe Sofia înainte să dispară. Audierea fusese redactată și înregistrată marți, 5 august. Aparent, nu s-a luat nicio măsură și nu s-a efectuat nicio acțiune în prima zi când a dispărut fata. Și-a adus aminte că a existat după aceea un oarecare scandal legat de chestiunea asta. Poliția fusese criticată pentru că nu luase în serios sesizarea dispariției. Se pierduse timp prețios.

S-a uitat rapid peste textul audierii.

Sofia Hellsten mersese la biblioteca Școlii Kvarndamm și împrumutase și returnase niște cărți în ziua de sâmbătă, 2 august. Cărțile pe care le returnase:

De cealaltă parte a miezului nopții de Sidney Sheldon
Scrupule de Judith Krantz
Pasărea-spin de Colleen McCollough

Carina a înghițit în sec. Era cea despre care discutaseră în ultima întâlnire a clubului de carte, chiar cu o noapte înainte ca Sofia să dispară.

Cărțile pe care le împrumutase:

Ultimele cazuri ale lui Miss Marple de Agatha Christie
Oglinda spartă, tot de Agatha Christie
Vânturile războiului, partea 1 și partea 2, de Herman Wouk.

Se poate spune orice despre preferințele literare ale Sofiei, dar nu că erau sofisticate.

Astrid Berglund credea că Sofia purta pantaloni, probabil jeans, și un cardigan. Se prea poate să fi fost albastru. Nu își amintea de vreo geantă sau vreun ghiozdan. Fata părăsise biblioteca înainte de a se închide, chiar înainte de tunet. Astrid a sfătuit-o să se grăbească spre casă înainte să înceapă ploaia. Conform bibliotecarei, Sofia Hellsten se comportase normal, ca de obicei. Nu părea stresată sau tristă, dar, pe de altă parte, nici foarte fericită:

— Mereu am avut impresia că era o fată tăcută.

„Tăcută", da, ai putea spune asta. De fapt, Carinei i se păruse întotdeauna că Sofia era un pic cam prostuță. Trebuie să fi fost ceva în neregulă cu ea, dar pe vremea aceea nu se făceau astfel de investigații medicale. Mergea în mod regulat la un doctor din Boden, dar nimeni nu știa de ce.

A răsfoit rapid documentele. Erau câteva notițe și informații decupate din ziare, dar nu i s-au părut importante. În august 1980, dispariția Sofiei a captat atenția întregii țări timp de câteva zile. Surprinzător, pentru că din punctul de vedere al știrilor, zilele de vară sunt cam anoste. Dar după doar câteva săptămâni, viața a revenit la normal: un club de noapte incendiat, un vulcan care a erupt sau un adolescent care nu a venit acasă. Acestea erau subiectele presei locale.

A căutat printre audierile redactate numele Carina Burstrand, în data de 6 august 1980.

Aproape că i s-a oprit inima. A apucat documentul cu ambele mâini. Își aducea aminte de asta, la naiba. Respirația i se accelerase, mâinile îi transpirau și panica îi ardea stomacul. Știuse că urma să fie luată la întrebări și se gândise bine ce avea să spună. Lars-Ivar fusese cel care venise la casa părinților lui Håkan, unde ea se mutase. Era prima ei săptămână liberă după jobul de vară total inutil, de la centrala telefonică a municipalității. O întrebase dacă putea să discute cu ea despre Sofia. Doar dăduse din cap, pentru că nu putuse să scoată niciun cuvânt. Erau în camera ei și a lui Håkan. El aștepta în bucătărie. Lars-Ivar era îmbrăcat în civil și stătea pe scaunul de la birou, iar ea stătea pe pat. Ce putea să spună despre ultima dată când o văzuse pe Sofia?

Se uitase fix în ochii lui, fără să clipească sau să tremure.

Citind acum tot ce declarase, și-a dat seama că își amintește totul, cuvânt cu cuvânt.

Ca de obicei, s-au întâlnit la clubul de carte, într-o seară de vineri la începutul lunii. Citiseră o carte pe care o alesese Sofia, *Pasărea-spin* de Colleen McCullough, și discutaseră despre ea așa cum obișnuiau să facă. Sofia scrisese un referat. Mereu făcea asta, dar, de fapt, nimeni nu le mai citea ulterior. Nu s-a întâmplat nimic special. În seara aceea, au vorbit despre operele lui McCullough.

A spus Sofia ceva ieșit din comun, ceva referitor la faptul că urma să plece undeva?

Nu, chiar deloc.

Nu, nu s-au întâlnit sâmbătă.

Așadar, ultima dată când o văzuse pe Sofia fusese în seara clubului de carte?

Da, răspunsese Carina, care avea optsprezece ani la momentul audierii.

Carina cea de cincizeci și șapte de ani a închis ochii. Amintirile i-au revenit în cascadă. Era acea seară când se certaseră la întâlnirea clubului de carte. Susanne o comparase pe Colleen McCullough cu Vladimir Nabokov, fiind de partea lui McCullough totuși. Ea se enervase. Sofia, care era de obicei tăcută și expeditivă, strigase la ele. Agneta începuse să plângă, iar Birgitta, ca de obicei, le studiase cu un aer de superioritate, pentru ca mai apoi să se ridice și să plece acasă prima. Ce tâmpită! Fusese ultima oară. Amintirea ardea ca un foc. Bărbatul care nu se mai întorsese, plecase, o părăsise. Nu a mai auzit niciodată de el și nici nu știa unde să îl caute.

— Daaa! a strigat Adam, semn că a câștigat jocul ăla al lui în care masacrase un număr mare de oameni.

Carina a pus deoparte hârtiile cu audierea ei. A închis ochii pentru câteva clipe înainte să răsfoiască audierile celorlalte membre ale clubului de carte Cercul Polar.

Niciuna dintre ele nu vorbise vreodată despre ceea ce declarase poliției.

Adevărul e că nici nu se mai întâlniseră vreodată. Niciodată toate, ca grup. Acum, când a citit pe sărite documentele, Carina și-a dat seama că declaraseră cam același lucru. Toate au spus că vorbiseră despre cartea *Pasărea-spin* și autoarea Colleen McCullough. Că nu se întâmplase nimic deosebit. Sofia nu spusese nimic la plecare, că ar fi fost amenințată sau ceva despre vreun iubit. Carina dădea foaie cu foaie, iar ochii îi alunecau pe diverse rânduri. Cel mai mult vorbise Susanne. Declarația ei avea opt pagini. Cea mai scurtă a fost a Agnetei. Fusese luată prin telefon de la Karlstad.

Apoi a urmat audierea personalului de la Baza Robotică.

Carina s-a uitat repede peste prima declarație. Era a șefului companiei, Evert Landén, tatăl Birgittei.

Marina SUA fusese acolo și evaluase daunele aduse infrastructurii în acele săptămâni. Au fost construite în acest scop clădiri, poduri și viaducte în jurul Nausta. Evert Landén nu putea să ofere informații despre lucrările care fuseseră efectuate la bază în acel weekend. În ceea ce privește muncitorii suedezi, avea liste cu lucrările care trebuiau efectuate. Poliția nu a fost împiedicată să-i contacteze pe aceștia. Nu putuse oferi, din păcate, alte informații în ceea ce privește persoanele care vizitau baza. Nici cine participase la lucrare și nici câte persoane fuseseră. În principiu, nu existau liste cu nume.

Carina a înghițit în sec.

A răsfoit rapid documentele tipărite ale oamenilor de la bază. Apoi a ajuns la declarația lui Kerstin Lindgren, care era atunci proprietara Pensiunii Stone Swamp. Fusese redactată în 18 august 1980, la aproximativ două săptămâni după dispariția Sofiei.

A încetat să mai respire pentru câteva secunde. Care era pericolul? Oare poliția nu ar fi contactat-o atunci dacă s-ar fi aflat ceva?

A citit repede, dar cu atenție.

Aproximativ zece americani fuseseră cazați la Stone Swamp în acel weekend. Unsprezece camere fuseseră închiriate americanilor de la Forțele Armate, dar cel puțin una dintre ele fusese folosită pentru a stoca echipamente speciale. Kerstin Lindgren era sigură de asta.

Ea nu știa cu exactitate câte persoane stătuseră la hotel și nici nu le știa numele. Angajații de la Baza Robotică nu se trecuseră niciodată în registrul pensiunii. Era o regulă și toată lumea făcea asta, dar nu și ei.

Remarcase ceva neobișnuit, ceva ieșit din comun?

Da, câteva camere nu fuseseră folosite în ultimele zece zile. Probabil că trei sau patru bărbați părăsiseră pensiunea în noaptea dinspre marți, 5 spre miercuri, 6 august. Era vorba despre camerele 5, 7, 10 și 11. Camerele erau plătite până în 16 august, așa cum se convenise. Pentru ea, acest aspect privind camerele nefolosite nu avea nicio importanță. Doar observase acest lucru.

În afară de ceea ce era evident, știa cine erau acești bărbați?

Da, îi recunoscuse. Mai fuseseră la bază de nenumărate ori, primăvara și vara. Activitatea americanilor se prelungise până iarna, dar acești patru bărbați nu se mai întorseseră.

Care era părerea ei? Fuseseră trimiși acasă mai devreme?

Kerstin Lindgren nu voise să facă speculații referitor la acest aspect. Ea putea doar să confirme că fuseseră în Stenträsk de patru ori, că fuseseră camere rezervate cu alte trei ocazii, dar se cazaseră alte persoane.

Cei care veneau la Baza Robotică intrau de obicei în contact cu localnicii?

Deloc, cu excepția unor situații legate de câteva fete tinere.

Carina a început să transpire. Doamne!

Putea să ofere câteva nume? Fete care obișnuiau să se întâlnească cu angajații de la bază? Cineva în mod deosebit în acel weekend?

Fuseseră atât de multe de făcut la pensiune, răspunsese Kerstin Lindgren. Erau zile libere pentru localnici, turiști care voiau să se uite la soarele de la miezul nopții, plus americanii. Dar cu siguranță remarcase că unii dăduseră fuga sus la etaj.

„Fuga sus la etaj“, deci așa se zicea. Carina a pus hârtia deoparte. Declarația continua pe pagina următoare.

Kerstin Lindgren fusese rugată să enumere femeile pe care le văzuse dând fuga sus la etaj în acea zi. Un singur nume fusese menționat.

Carina Burstrand.

Numele Sofiei Hellsten nu fusese pomenit.

A amețit de-a binelea. A crezut că va leșina.

A ezitat câteva secunde, apoi a luat hârtia, a făcut-o ghemotoc și a pus-o în buzunarul hainei. A respirat prelung. Adam striga „la naiba, la naiba, rahat“. Probabil cineva l-a împușcat. S-a uitat la ceas. Chiar trebuia să se întoarcă. A răsfoit repede următoarele douăzeci, treizeci de pagini rămase, dar nu mai avea niciun rost. Nu putea accepta ceea ce era scris.

A pus documentele în cutie în ordinea corectă și a închis capacul. A pus apoi cutia înapoi în punga de pânză.

A ieșit în hol și s-a ciocnit de Adam.

— Ești încă acasă? a întrebat el surprins.

Cutia de sub braț era grea și mai că o scăpase pe jos.

— Da, am pus în frigider și în cămară băutura de Crăciun a tatălui tău, a spus Carina. Să nu bei totul acum.

L-a mângâiat pe păr și a ieșit din casă.

Nu era nimeni în stația de autobuz din spatele școlii și parcă fusese părăsită. S-a oprit chiar lângă coșul de gunoi, dar a ezitat. Ce s-ar întâmpla dacă cineva ar scotoci după sticle goale în perioada Crăciunului? Amintirea cerșetorului văzut în fața intrării în magazin i-a revenit în minte: „Bună ziua, Crăciun fericit“.

A păstrat hârtia în buzunar și a mers mai departe.

Tocmai ce ajunsese cu mașina în parcare, când și-a făcut apariția Roland Larsson. Cu siguranță că nu întâlnise multe limite de viteză pe drumurile alunecoase dinspre Piteå.

Era nevoită să lase dosarul în mașină.

S-au salutat în viteză, Carina a deschis ușa din spate și au intrat împreună. El și-a dat jos căciula și chelia i-a strălucit în lumina lămpii.

— Cafea? a întrebat ea.

— Ar fi bună una.

Carina a arătat spre biroul lui Wiking, iar Roland a intrat fără să mai închidă ușa după el.

Le-a auzit vocile acoperite totuși de zgomotul făcut de aparatul de cafea. Simțea cum hârtia mototolită cu declarația aceea îi ardea buzunarul hainei.

— Am blocat cea mai mare parte a drumului, a spus Wiking. Putem coborî pe partea stângă. Elvețienii sunt acolo, dar e ceva trafic.

— Sunteți siguri că este un cadavru?

— Nu poate fi altceva. O mână și un umăr se zăresc prin pietriș. Există urme de răni pe corp, dar am impresia că au fost produse când a fost turnat betonul prin partea superioară.

— Și capul lipsește?

— Pe umeri nu este.

— Ar fi putut să-l mănânce vreun animal?

Carina s-a dus în camera din spatele recepției și și-a agățat hainele în cuier. Și-a schimbat încălțările. A mers înapoi în bucătărie și a pregătit două căni de cafea, un pahar de suc, lapte și o carafă mică cu apă.

— Să mă duc să cumpăr ceva de mâncare? a întrebat ea în timp ce le așeza pe birou.

— Mulțumesc, pentru mine e suficient, a spus Wiking și apoi a tăcut.

Au așteptat până când ea a terminat de așezat toate băuturile, apoi au continuat.

— Care este locul, mai exact?

Carina a mers pe coridor spre bucătărie, a scos o cană din dulap și a apăsat butonul aparatului de cafea. Apoi s-a postat chiar lângă ușa coridorului. Simțea cum îi curge sângele prin vine.

— Vârful fundației podului pe latura de est, sub carosabil…

— … sau, mai exact, sub pista de biciclete, a spus stagiara întrerupându-i.

— … sub pista de biciclete…

— Acolo unde betonul s-a crăpat, a adăugat stagiara.

— Este un spațiu puțin adânc, a zis Wiking. Plin cu pietriș. Corpul a ieșit la iveală când s-a încercat îndepărtarea unui stâlp de beton…

— … și o parte de asfalt, a adăugat stagiara.

S-a făcut liniște, o liniște care s-a amplificat și care a cuprins întregul coridor. Carina a reușit să-și țină respirația.

— Ei bine, continuă atunci, i-a spus Wiking stagiarei în cele din urmă. Informează, te rog, și secția de criminalistică.

— Nu, îmi cer scuze, s-a scuzat stagiara. Îmi pare rău… Scuze.

Carina și-a mușcat buza, dar era bucuroasă că fusese pusă la punct. A sorbit din cafea.

— Pot fi observate niște fisuri în grinzile de pe margine. Întreaga fundație trebuie să fie întărită.

— Hm, a mormăit Roland Larsson. În ce stare este corpul?

— Este atât piele, cât și țesut, cel puțin pe mâna care iese.

— Hm, a mormăit din nou investigatorul local, de parcă își lua notițe.

— Din păcate, muncitorii au mutat obiectele găsite în acea cavitate, a spuse Wiking. Să sperăm că nu le-au contaminat în întregime.

— Haine și o geantă? a întrebat Roland Larsson.

— Și un portofel.

— În ce stare erau obiectele?

— Destul de bună. Cardiganul părea aproape intact. Perechea de jeans era mucegăită și

decolorată, la fel și geanta. Nu le-am examinat, pentru că te-am așteptat pe tine și pe cei de la criminalistică.

— Cu siguranță, în acea cavitate nu a existat aer, a spus Roland Larsson. Cel puțin până de curând... Niciun material organic în jur care să fi descompus țesuturile sau obiectele...Când a fost sigilat acel spațiu?

Wiking a oftat zgomotos.

— De cât timp este podul acolo? Patruzeci de ani?

— Acest lucru este important, a adăugat Snoaba, după cum o poreclise deja Carina pe stagiară. Toate crimele care au avut loc înainte de 1 iulie 1985 s-au prescris...

— Dar a fost vreun...? a început Roland să spună, dar Snoaba nu terminase.

— ... din cauza crimei lui Olof Palme, a continuat ea energică. Legislația s-a modificat în 2010. Crimele comise după această dată nu se mai prescriu. Toate crimele care au avut loc înainte de această dată sunt prescrise.

Doamne! Carina nu s-a putut abține să își dea ochii peste cap. De parcă nu toți știau acest detaliu.

— Amprente? a întrebat Roland. S-a păstrat ceva din momentul dispariției?

— Nu știu, a spus Wiking, nu am avut timp să verific dosarul.

Carina tocmai voia să ia o gură de cafea.

— Cum ne descurcăm cu vremea? a întrebat Roland.

— Du-te acolo și fă o evaluare, i-a sugerat Wiking. Dacă e cazul, poți să închizi și să securizezi zona. Avem paznici puși acolo.

S-a auzit zgomotul scaunelor trase pe podea. Se pare că vor pleca.

— Trebuie să o identificăm, a spus Wiking. Fatima, încearcă să contactezi persoana responsabilă cu registrul disparițiilor de la Departamentul Național de Operațiuni al Poliției. Trebuie să verifici toate rapoartele de dispariții din comitat, să zicem, începând cu 1975 până azi. Probabil vom verifica și împreună cu Interpolul, dar acesta este pasul următor. Dacă va fi necesar.

Carina s-a grăbit înspre recepție ca să asculte mesajele vocale înregistrate în centrala telefonică. A întocmit rapid o listă a ziarelor care doreau informații despre descoperirea făcută la pod. I-a predat-o lui Wiking când acesta era gata să iasă din secția de poliție.

— La naiba, a spus el trecându-și mâna prin păr. Poți tu redacta un comunicat de presă?

— Ți-l voi trimite pe e-mail înainte să-l fac public, a spus Carina.

— Și dosarul... Unde l-ai pus?

— Pe bancheta din spate în mașina mea. Îl voi pune pe biroul tău, a spus Carina.

— Știi cumva dacă Sofia a avut rude în oraș? a întrebat el.

— Nu știu, a răspuns Carina. Nu cred.

— Trebuie să existe niște verișori. Poți să verifici?

Și-a notat repede: comunicatul de presă, o rudă pentru a compara ADN-ul.

— Roagă-l pe cel de la criminalistică să vină direct la noi când sosește, a spus Wiking.

Roland Larsson și Wiking au ieșit. Fatima a rămas într-o altă cameră și a sunat la Departamentul Național de Operațiuni al Poliției. Avea ușa închisă. Ce deșteaptă! Carina a așteptat până când mașina poliției a dispărut pe strada Kyrkogatan, apoi a ieșit să aducă sacoșa de pânză. O rafală de vânt cu zăpadă a lovit-o direct în față. După ce a ajuns înăuntru, a dus cutia în biroul lui Wiking. Era întuneric, doar lampa de birou era aprinsă. A pus cutia fix pe mijlocul biroului, chiar lângă un pahar de suc pe jumătate gol.

Apoi s-a dus în camera din spatele recepției, a făcut niște rezervări de cazare și a printat

hărți și niște mențiuni. Apoi a redactat un scurt comunicat de presă. De obicei, comunicatele erau publicate pe site-ul poliției la rubrica de știri și evenimente, unde jurnaliștii puteau să le acceseze și să le citească. Și-a strâns mâinile puternic pentru a se putea concentra. Farurile mașinilor de-afară se plimbau pe pereți. S-a răsucit în scaun, pentru că nu îi plăcea să facă asta nici în situații obișnuite. Nu reușise niciodată să se exprime foarte bine în scris. Agneta era bună la astfel de lucruri, ea fusese autoarea grupului. Agneta avea o mașină de scris portabilă de culoare albastru-deschis, marca Facit, la care a scris nuvele pentru *Ung & Kär*, *Starlet* și *Mitt Livs Novell*[19]. O folosea, de asemenea, când își scria comentariile pentru clubul de carte. Nimeni altcineva nu își mai scria gândurile în acest mod. Dar Agneta simțea nevoia să se raporteze la ceva. Poate și pentru că se bâlbâia puțin... Nici Susanne nu era chiar pricepută la scris, deși ajunsese jurnalist independent. Practic, șomeră dacă ar fi să spunem lucrurilor pe nume. Lui Susanne îi plăcuse întotdeauna mai mult să vorbească decât să scrie și să reflecteze.

— Nu răspunde nimeni la Departamentul Național de Operațiuni al Poliției, a spus Fatima stând în ușă. Ai niște contacte acolo?

Măi să fie, trebuie să fie rău pentru ea, după ce a fost cu mașina de patrulă, acum să se coboare la nivelul angajaților civili.

Carina a ridicat privirea spre stagiară. Putea fi cineva mai scorțos decât ea? Probabil că și șefii Departamentului Național de Operațiuni al Poliției aveau altceva mai bun de făcut decât să stea în birourile lor în vinerea dinaintea Crăciunului. Evident că nimeni nu răspundea la telefon.

Să nu uite să scape de hârtia din buzunarul hainei.

— Din păcate, noi, operatorii de centrală, nu avem un club secret unde să putem schimba numere de telefon secrete, i-a răspuns ea.

S-a așezat mai bine pe scaunul de birou în timp ce Snoaba părea că va izbucni în curând.

— Dar dacă într-adevăr nu găsești pe cineva în Stockholm, a continuat Carina, poți apela oricând la serviciul lor de presă. Cineva răspunde mereu acolo. Am numărul de mobil al ofițerului de presă de la poliția din Stockholm și poate fi contactat oricând. Sună-l și trimite-i salutările mele. Îți trimit prin sms datele lui de contact.

Carina și-a luat telefonul mobil, l-a căutat în agenda telefonului pe colegul din Stockholm și i-a trimis un sms stagiarei. Apoi a revenit la comunicatul de presă.

Fatima a rămas în prag câteva secunde, năucită și umilită. A plecat doar atunci când telefonul ei, care rămăsese în birou, a emis un semnal sonor de confirmare a primirii mesajului.

Ofițerul de presă al poliției din Stockholm scria romane polițiste. Carina aranjase pentru el primăvara trecută o vizită la bibliotecă. Probabil că ofițerul de presă o uitase deja, dar replica „trimite-i salutările mele“ nu era deloc nepotrivită. Snoaba ar prefera să moară decât să transmită salutări din partea unei dispecere. De fapt, el chiar o ajutase de câteva ori să dea de anumite persoane.

Comunicat de presă al Poliției din Stenträsk

Descoperirea de lângă Stenträsk ar putea fi rămășițe umane

Polițiștii au fost anunțați vineri la ora 12:15 despre o posibilă descoperire a unor rămășițe umane pe un șantier din oraș.
Zona se află lângă râul Pite, până la drumul 374. Instalarea barierelor poate îngreuna

traficul spre și dinspre Gransel.
Poliția și tehnicienii sunt la fața locului pentru cercetări.

Informații oferite de poliție

Publicat în 20 decembrie 2019, la ora 18:23.

Nu e ca și cum ar urma să primească un premiu Nobel pentru comunicatul de presă, dar i l-a trimis lui Wiking pe WhatsApp pentru confirmare. I-a răspuns.

Nu ar trebui să scriem „traficul spre și dinspre Baza Robotică"?

Se gândise la asta.

Mi s-a părut inutil să trimit indicații precise despre loc. Gransel mi se pare mai neutru.
Oricum, cei care știu înțeleg despre ce e vorba.

A mai așteptat o jumătate de minut.

Așa este. Trimite-l.

A transmis comunicatul presei. Nu spunea nimic nou în afară de ceea ce era oricum evident: că a fost blocată o mare parte din drumul peste pod. Totuși, toată lumea va suna. A auzit-o pe stagiară vorbind cu cineva la telefon chiar dacă ușa de la birou era închisă. Poate reușise să îl contacteze pe ofițerul de presă.

Și telefonul ei mobil a sunat. Era Håkan din nou. Și-a dat seama că telefonul lui era activat în mașină, pe difuzor.

— A sunat Susanne, a spus el. A zis că a fost găsită Sofia. Este adevărat?

S-a ridicat și a închis ușa de la recepție. Stătea lângă birou și privea în întuneric.

— Ești singur în mașină?

— Da.

— O femeie moartă a fost găsită într-o fundație a podului care duce înspre Gransel. Ar putea fi ea.

— O, la naiba! Tocmai am trecut pe-acolo și era multă poliție.

A tăcut. Patruzeci de ani era o perioadă lungă. Håkan avea doar cincisprezece ani când s-a întâmplat, dar totuși și-a amintit.

— Informația e deja publică în ziarele din Stockholm, a spus Carina.

— Ambele ziare de seară au preluat știrea și deja sunt multe comentarii pe *Flashback*[20]. Susanne a spus că vine mai devreme, cu primul avion de dimineață. O să facă un podcast.

— Doamne! a exclamat Carina și s-a lăsat în scaunul de birou.

— Știu, a zis Håkan. Deși ar putea fi bine pentru ea să aibă ceva care să-i capteze atenția. Va fi primul Crăciun fără Krister. Va fi copleșită oricum.

Carina a văzut mașina secției de criminalistică din Luleå intrând în parcare.

— Tocmai a venit criminalistul și voi mai sta aici o vreme.

— Am vorbit cu Adam și l-am rugat să pregătească el cartofii.

— A aflat despre cadavru?

— Nu a întrebat nimic. Ne vedem în curând.

Carina s-a dus la ușa din spate și i-a deschis criminalistului. Era o femeie tânără pe care nu o mai văzuse niciodată.

— Sandra Hammarlund, s-a prezentat ea și a dat mâna cu o strângere cam prea puternică.

Probabil că nu îi era ușor.

Carina s-a prezentat și a primit-o pe Sandra Hammarlund în spațiul de la recepție. De fapt, ar fi trebuit să o trimită înăuntru, la stagiară, dar Snoaba încă vorbea la telefon în spatele ușii închise.

— Șeful și procurorul sunt la fața locului, a informat-o Carina oferindu-i două hărți pe care le printase, una cu o privire de ansamblu și una mai detaliată cu coordonate. Zona este securizată și au fost amplasate corturi și reflectoare. Dacă vremea se înrăutățește, trebuie să vă opriți. Avem un paznic la fața locului pe timpul nopții. Am rezervat o cameră pentru tine la Swampen, pensiunea din centrul orașului. Acolo unde este inelul roșu…

I-a indicat pe hartă.

— Dacă îmi dai numărul tău de telefon, îți pot trimite datele de contact ale tuturor celor implicați în anchetă.

Sandra Hammarlund a scos din buzunarul interior al jachetei o carte de vizită pe care i-a înmânat-o.

— Cât de departe este podul?

Carina a privit spre parcarea iluminată.

— Nu atât de departe. Poate un kilometru dacă mergi pe jos și trei sau patru dacă mergi cu mașina.

— Dacă am înțeles bine, aveți un caz de dispariție nesoluționat aici în sat de acum mult timp?

Sat?

— Șeful are dosarul pe masă, a spus Carina reușind să-și mențină un ton neutru.

Stagiara a ieșit din birou auzind vocile din hol. Nu voia să rateze șansa de a-și face simțită prezența. A salutat-o cordial pe colega din Luleå și se pare că se cunoșteau. Normal.

Carina a râs.

— Ai reușit să contactezi pe cineva de la Departamentul Național de Operațiuni al Poliției?

Nu se putea abține. Fatima s-a încruntat.

— Nu, dar ofițerul de presă va lua legătura cu cineva.

— Excelent, a spus Carina îndreptându-se spre camera din spatele recepției.

A simțit înfipte în spate săgețile otrăvitoare pe care Snoaba i le trimitea. I-a trimis Sandrei Hammarlund un sms cu toate informațiile de care ar putea avea nevoie, inclusiv numărul de telefon al pensiunii Stone Swamp și numărul de mobil a lui Britt-Marie, actualul proprietar.

Privea dincolo de parcare, departe spre râu.

S-ar putea să nu fie un kilometru până acolo sus. Mai degrabă o jumătate dacă mergi pe pasarela din spatele școlii.

Ea, personal, nu mersese niciodată pe acolo. Poteca era abruptă, întunecată și alunecoasă. Brazii străjuiau aleea și își întindeau brațele spre trecători. Se spunea că în zona aia se aflau diverse spirite rele care mâncau copii mici. Cine spusese asta? Oare Sofia?

Nu își mai amintea.

Nu mai făcea distincția între amintiri și elucubrații.

Sandra Hammarlund a plecat cu mașina spre locul anchetei, iar Snoaba s-a făcut comodă în birou.

Carina stătea în semiîntuneric și încerca să clarifice situația cu rudele Sofiei. RNEPA, Registrul Național de Evidență a Persoanelor și Adreselor, nu îi era de prea mare ajutor. Erau peste o mie două sute de persoane care se numeau Hellsten și care trăiau în Suedia, inclusiv cei care își scriau numele cu litera „ä“.

Și-a luat o ceașcă de cafea din bucătărie.

Sigur Sofia obișnuia să își sărbătorească Crăciunul cu vreun verișor? Pe undeva prin comitat? Mama ei era din sud. Oare care fusese numele ei de familie înainte de căsătorie? Carina habar nu avea. Dar tatăl era din nord, din zona minieră Malmfält?

Patrula de poliție s-a întors. A auzit ușa din spate trântindu-se, iar Wiking a intrat singur în biroul lui.

Și-a restrâns căutarea și s-a concentrat asupra părții de nord a comitatului. A întocmit o listă cu toate numele Hellsten din Norrbotten, a căutat în diverse surse adresele lor și numerele de telefon. A printat lista, s-a îndreptat spre biroul lui Wiking și a bătut la ușă.

Stătea cu dosarul în față, iar cutia fusese pusă pe un birou alăturat. Capacul era pe podea.

— Sunt douăzeci și patru de persoane cu numele Hellsten în Norrbotten, a spus ea punându-i lista pe colțul biroului.

— Ia loc, a rugat-o el arătând spre scaunul aflat de cealaltă parte a biroului.

S-a așezat forțându-se să respire cât mai calm. Lampa de birou se reflecta în ochelarii lui.

— Tu și celelalte fete ați fost printre ultimele care ați văzut-o, a spus Wiking. Tu și celelalte din clubul de carte de vineri seara.

Carina a ezitat. Da, poate că așa a fost.

— S-a întâmplat ceva deosebit în seara aceea? Ceva de care îți amintești acum?

Și-a mușcat buza. S-a gândit puțin.

— S-a întâmplat acum patruzeci de ani, a spus ea. Ce te face sa crezi că...?

— Nu cred nimic, doar te întreb, a spus Wiking.

Și-a scos ochelarii. Privirea lui era ca o săgeată, iar Carina s-a uitat la ceasul de la mână.

— Susanne va veni aici mâine înainte de amiază, a spus ea. Poate își amintește mai multe decât mine.

— Deci nimic special? Chiar nimic? Nimic care dintr-un motiv sau altul să fi făcut acea seară diferită de celelalte?

— Nu chiar. Poate doar faptul că am discutat despre o carte neobișnuit de plictisitoare.

— Ce vrei să spui?

La naiba. Nu și-a putut ține gura. A oftat.

— Sofia a fost cea care a ales-o. Îi plăceau bestsellerele. Mie nu.

Wiking a notat ceva într-o agendă de pe birou.

— Mai ții legătura cu Agneta și Birgitta?

— Da, mai vorbim uneori, a răspuns Carina. Avem un grup pe Facebook.

Wiking s-a uitat la ea pentru câteva secunde, iar Carina nici nu a clipit când i-a întâlnit privirea.

— Va trebui să vorbesc cu voi toate, a spus el și s-a aplecat din nou asupra dosarului.

Carina s-a ridicat împingându-și scaunul în spate. A ieșit din cameră, liniștită și calmă.

---

18 Cântec tradițional din regiunea Värmland realizat de Fredrik August Dahlgren și cântat în jurul bradului de Crăciun. A fost tradus în engleză cu „My Girl and I" sau „Me and My Gal" *(N.t.)*.

19 Diverse reviste suedeze *(N.r.)*

20 Revistă suedeză *(N.r.)*

Stenträsk este un oraș în comitatul Norrbotten, provincia Laponia. Orașul a fost supranumit Poarta către Aisberguri, o expresie care a fost documentată încă din timpul călătoriei lui Carl von Linnaeus[21] în Laponia, în 1732.

Stenträsk este situat pe râul Pite și este limitat de Älvsbyn și Arvidsjaur în sud, Boden în est și Jokkmokk la nord.

În ceea ce privește cadrul religios, orașul aparținea încă din 1809 parohiei Stenträsk, iar înainte de aceasta, comitatului Nederluleå.

Orașul a intrat în 1893 sub tutela tribunalului districtual Jokkmokk din Laponia, după care, începând cu 1928, a aparținut de tribunalul districtual Stenträsk. Din 1971 până în 2002, Stenträsk a fost inclus în tribunalul districtual din Boden și, începând cu 2002, orașul a fost inclus în cel din Luleå.

Comitatul are 9 031 de locuitori.

În ultimele patru decenii, sporul natural a fost negativ.

(Din *Informații despre municipalitățile din Suedia*)

---

21 Botanist, medic și zoolog suedez, cunoscut și sub numele de Carl Linné. *(N.r.)*

RĂDĂCINI

DE

ALEX HALEY

ALEASĂ DE

SUSANNE JOHANSSON

VINERI, 2 MAI 1980

Luna mai în Stenträsk. Întunericul își pierduse din putere, chiar dacă frigul nu dispărea în totalitate niciodată. Mormane de zăpadă murdară zăceau pe lângă case. Zilele le erau numărate. Flori purpurii s-au străduit să iasă din pământul înghețat şi își etalau petalele în lumină. Râul era pe cale să spargă pojghița de gheață și să se întâlnească nu doar cu cascadele care nu înghețau niciodată, ci să și măture totul din aval și până la mare. Gheața din Golful Botnic începea să se spargă, iar ultimii fulgi veniți din partea finlandeză se topeau.

Venise anotimpul în care te puteai simți fermecat.

Clubul de carte Cercul Polar a fost primul gând care i-a venit în minte lui Susanne când s-a trezit. Poate că visase ceva, dar nu-și amintea, deși totul părea să fi fost real. Era acolo în camera de lectură: mirosul, zgomotele, ferestrele mici de sub acoperiș. Carina s-a așezat chiar lângă ea. Putea să simtă căldura emanată de coapsele Carinei atingându-i-le pe ale ei. Își simțea gura uscată de frică și dorință, de pericolul de a se expune.

Aproape că nu se mai întâlneau niciodată în afara Cercului Polar. Se îmbrățișau când se întâlneau, stăteau una lângă cealaltă și se priveau adânc în ochi atunci când vorbeau despre ceva.

Frica și nerăbdarea îi întorseseră stomacul pe dos. Sau poate doar foamea pe care o resimțea dimineața.

Dacă cineva ar înțelege.

Trebuia să păstreze distanța, să nu dea de bănuit nimănui. Toată lumea știa ce a pățit Bög-Bengt, care a fost bătut crunt în parcarea Tempo. Sângele care i-a curs din gură a înghețat repede în zăpadă, unde a rămas la vedere toată iarna. Nimeni nu văzuse nimic, deși toată lumea știa. Discuțiile legate de toleranță care au urmat nu i-au fost de prea mare ajutor.

A întins mâna și a pornit radioul de pe noptieră. Era pe canalul P1. Bineînțeles că tocmai ratase știrile cele mai importante ale dimineții, iar acum trebuia să asculte muzica plictisitoare de la radio până la următoarele informații despre vreme.

A rămas acolo întinsă pentru câteva minute, în timp ce gândul la Carina și la Cercul Polar se estompau, pentru ca mai apoi să dispară. A auzit zgomotele făcute de mama ei în bucătărie. Tatăl ei plecase deja. Dincolo de zidul camerei ei era o tăcere deplină. Cu siguranță frate-său nu se trezise.

Și-a făcut curaj și a părăsit căldura patului. A mers în vârfurile picioarelor până la toaleta mică dintre camera ei și a fratelui, ca să facă pipi. Aiiii, ce rece era podeaua. A băut câteva guri de apă din paharul pentru spălat pe dinți și s-a grăbit înapoi în camera ei. Cu picioarele goale a stat pe covor și a deschis dulapul cu haine. Se săturase de pantaloni de lână și jambiere. Îi plăcea să-și pună mai multe straturi de haine. Părea atât de boem, precum trezirea de dimineață, când părul îi cădea în bucle mari pe spate, nearanjate, și îi sălta în timp ce mergea pe coridorul școlii fără să fie atentă la propria grație și naturalețe. Să trăiești pentru tine și pentru clipa prezentă. Așa și-ar dori. Slabă, aranjată superficial, cu unghiile date cu sidef, mestecând nonșalantă gumă de mestecat…

Și-a examinat corpul în oglindă. Chiloți și tricou de dormit. În ceea ce privea înălțimea nu prea avea ce face, pentru că nu se putea face mai mică. Nici mai slabă nu putea fi. Își spăla părul cu șamponul Timotei, dar nu l-a avut niciodată atât de lung și de buclat ca al Carinei…

Simțea o arsură în piept. S-a întors cu spatele la oglindă și a privit fotografia cu colegii din clasa a noua. Era lipită pe panou, chiar deasupra fotografiei mici cu Carina. Aceasta era fixată pe margine. Era formatul acela de poză individuală făcută la școală și pe care puteai să o oferi la schimb prietenilor tăi. Carina primise la schimb una cu Susanna.

Și-a pus mâna pe organele genitale și a simțit căldura prin chiloții de bumbac. Nu știa sigur cum făceau femeile dragoste una cu alta, dacă exista dorință. Dar, cu siguranță, puteai experimenta.

La radio s-a auzit semnalul care anunța informațiile meteo. A închis uşa dulapului. Nu avea de ce să asculte. Întotdeauna dura o eternitate până ajungeau la Norrbotten.

… mulți nori și ploi în scădere, care vor fi urmate în timpul zilei de…

S-a dus în fața panoului. Fotografia cu toată clasa fusese realizată în primăvara anului 1978, clasa a unsprezecea A la Școala Kvarndamm. Mulți dintre băieți erau îmbrăcați la patru ace, cu șepci și ochelari de soare. Petreceau timpul împreună și arătau bine. Ea și

Carina una lângă alta, Wiking și Krister chiar în spatele lor. Carina îi petrecuse brațul pe după un umăr, iar ea îi cuprinsese Carinei talia. Susanne a zâmbit fulgerător către cameră, dar Carina era serioasă, cu privirea ei ciudată și misterioasă. Șoldurile și pieptul îi ieșeau în evidență. Agneta şi Sofia se îmbrățișau fericite lângă ele. Birgitta era singura din fotografie care nu privea spre cameră. Stătea în margine, în dreapta, și privea în lateral. I se observa doar părul negru și profilul bine conturat. Amplasat puțin mai jos, micul portret al Carinei era superb, în ciuda dimensiunii: părul, gura, ochii…

Susanne a ascultat cu atenție la radio. Meteorologul vorbea ca o moară stricată și trăncănea ceva despre Svealand și Mälardalen. S-a îndepărtat de fotografii și s-a întors la dulap, de unde a luat o altă pereche de jeans.

Era prea înaltă, avea sânii prea mici, șoldurile prea late. Dar putea compensa asta îmbrăcându-se bine. Era mai important să fii conștientă de tine însăți și să creezi o impresie bună. Știa cum trebuia procedat: să ai pantofi frumoși și eleganți, cu toc jos, și să eviți dungile, pentru că îți accentuează șoldurile. Erau lucruri evidente. Apoi tricouri largi, cu decolteuri frumoase. Momentan, preferatele ei erau unul galben-deschis Fruit of the Loom și un hanorac verde de culoarea mentei de la UCLA. Erau haine frumoase ale mărcilor la modă.

… în timpul zilei, norii se vor risipi…

De ce zona de nord a regiunii Norrland trebuia să fie întotdeauna ultima în prognoza meteo? Din ce motiv începeau mereu de la sud spre nord, din Skåne înspre nord? Nu era mai rezonabil să pornești de sus și să mergi în jos? Așa se făcea peste tot în lume. Nimeni nu începe să citească de jos în sus o pagină de carte.

Și-a aruncat perechea de jeans pe pat și s-a dus la fereastră. Soarele era deja sus pe cer de câteva ore și răspândea o lumină slabă, timidă. Termometrul pe care îl fixase pe tocul ferestrei cu ajutorul fratelui ei, alintat Porcușor, indica un grad cu plus, dar totuși. Promițător!

… coasta și în zona de nord a regiunii Norrland. Cu fluctuații de cer înnorat. În principal, în sudul Laponiei pot apărea averse de ninsoare. De la un grad până la nouă grade cu plus. În seara aceasta și pe timpul nopții, câteva zone cu cer senin…

Nouă grade cu plus. Așa trebuie! Fără jambiere, fără eșarfă, e suficientă o bentiță pe cap.

S-a dus spre pat și a luat perechea de jeans. Ar fi putut alege unii mai deschiși la culoare, o pereche care să te ducă cu gândul la vară, la trunchiurile de mesteacăn, la susurul pâraielor de munte și la soarele de la miezul nopții. La naiba, pantalonii cei mai deschiși la culoare îi erau destul de mici. Nu s-ar simți confortabil în ei, dar ce să faci? Nouă grade! Avea culori pastelate din cap până-n picioare, in și lână.

S-a grăbit în vârful picioarelor spre toaletă, a resimțit răceala podelei, s-a spălat pe față și la subraț. A stropit peste chiuvetă și a udat puțin podeaua, așa că a șters apa cu un prosop. Mama îi spusese că nu are voie să facă asta — prosoapele nu sunt cârpe! —, dar cui îi păsa de un prosop pufos pătat, după ce fusese spălat cu o șosetă neagră? Da, da, ea fusese cea care îl spălase, dar nu ea lăsase șoseta neagră în mașina de spălat. Ci Porcușorul! În plus, podeaua chiar nu era murdară. S-a dat cu deodorant cu miros de trandafiri marca Mum și și-a mișcat energic coatele pentru a se usca. De jos o auzea pe maică-sa făcând zgomot în timp ce pregătea micul dejun în bucătărie. Pașii mamei anunțau că urma să-i cheme la masă.

— Håkan, te-ai trezit?

Bineînțeles că nu. Dar la ce te puteai aștepta? Susanne s-a grăbit să iasă din baie și a lovit cu pumnul în ușa camerei fratelui ei.

— Porcușorule, sus cu tine!

S-a auzit un mormăit și scârțâitul patului.

S-a grăbit înapoi în camera ei și s-a aplecat puțin, ca să se poată vedea în oglinda mică de pe birou. Și-a luat șosete cu călcâi, nu dintr-acelea model tubular. I-a venit ideea să stea ghemuită ca un sac. A încercat să stea relaxată, dar nu a funcționat. Și-a îndreptat spatele, pentru că, atunci când ești înalt, ai tendința de a te cocoșa. Iar dacă faci asta, nu atragi decât și mai mult dispreț.

Și-a întâlnit privirea în oglindă și frica a pus din nou stăpânire pe ea. Camera în care crescuse parcă se micșorase. Afișe cu ABBA și Viggenplanet, teancuri de reviste *Starlet*, cărți cu Kitty pe raft și colecția de discuri cu muzică și povești din filmele Disney. Mama nu înțelegea de ce nu voia să le adune și să pună deoparte toate lucrurile de când era mică. A întrebat-o de nenumărate ori dacă vrea să o ajute.

Nu i-a putut explica mamei. Problema era că încă nu se descoperise pe ea însăși și nu știa nici ce avea să devină. Singurul ei sprijin se regăsea în tot ceea ce era vechi. Nu voia să mintă și nici să pretindă că este altcineva, dar nici nu putea fi sinceră.

A închis ochii strâns. Nimeni nu știa, așa că nici nu prea conta.

Și-a deschis larg ochii și s-a văzut din nou în oglindă. A respirat adânc.

Dragostea și gândurile nu erau vizibile în exterior.

Mama a trântit ușa cămării în bucătărie.

— Sussi, vrei ciocolată cu lapte?

— Nu, mulțumesc.

A căutat rimelul Max Factor rezistent la apă. Era cel mai bun. Și-a periat părul, atât cât să arate puțin neîngrijit. Și-a făcut conturul ochilor cu creionul gri, pentru că negru contrasta foarte mult cu tenul deschis specific scandinavilor. A tras rapid cu creionul de ochi o linie de culoare bleumarin pe interiorul pleoapei inferioare și a dat pe sprâncene cu un pic de rimel gri doar pentru a le accentua. A clipit des uitându-se în oglindă. Ochii îi păreau mai luminoși în întuneric, mai mult verzi decât căprui. La sfârșit, a luat tubul cu cremă Clearasil și a dat puțină peste coșurile de pe frunte. Un strat nu prea gros, dar care să reziste. A expirat și a așteptat să i se usuce crema în timp ce la radio erau din nou știri. A fost o grevă de amploare sau un blocaj și oamenii nu s-au dus la serviciu. Era vorba despre mediatori și sindicate. L-a închis. Apoi și-a dat cu pudră în obraji. Nu în strat gros, dar suficient pentru a estompa roșeața de la tâmplă.

— Sussi, vrei pâine prăjită?

Mama știa că pâinea îngrașă.

— Nu, mulțumesc, mamă. Vin imediat.

A urmat luciul roșu-deschis cu aromă de căpșune, care făcea buzele să sclipească. Părul arăta destul de bine. Poate că ar fi trebuit să îl spele aseară. Unde era șamponul uscat?

— Vei pierde autobuzul, Susanne.

Așa era ea. A început să se streseze. S-a uitat din nou la ceasul de la mână, marca Swatch. O, ce fericită fusese când deschisese cadoul de Crăciun. Acum însă au apărut modele noi, mult mai frumoase. Cunoștea multe persoane care își cumpăraseră ceasuri noi în primăvară. Erau de vânzare la magazinul Holmgren's Watch din oraș. Așa că toată lumea le cunoștea și știa că al ei era un model mai vechi. Mama ei a purtat același ceas de când împlinise douăzeci și cinci de ani. Un Certina New Art din aur. Era clasic, nu se putea compara.

Ei bine, nu intenționa să piardă autobuzul. A găsit șamponul uscat, și-a dat pe păr cu niște pudră albă și a făcut câteva mișcări rapide cu peria prin păr.

Apoi și-a tras pe ea blugii, întinzându-se pe pat și sugându-și burta cât a putut de mult. A folosit cleștele pe care îl avea la îndemână pe noptieră pentru a trage fermoarul în sus. A tras pe deasupra tricoul și hanoracul. A ridicat geanta, a luat fotografia micuță cu Carina din colțul panoului și a îndesat-o în buzunarul interior. A coborât treptele puțin chinuit,

pentru că pantalonii o cam strângeau.

— Håkan s-a trezit?

Mama stătea pe hol deja îmbrăcată și zornăia într-o mână legătura de chei de la parohie.

— I-am bătut la ușă.

A aruncat o privire la chipul și corpul lui Susanne și a încuviințat.

— Azi vor fi nouă grade, a spus mama.

Susanne și-a întins spatele. Mama și-a îndreptat privirea spre etaj cu o atitudine hotărâtă.

— Håkan!

Un strigăt ascuțit, parcă venit de departe, s-a auzit ca răspuns:

— DA!

Mama a oftat ușurată și și-a aranjat părul în oglinda de pe hol.

— Sussi, am o întâlnire cu personalul în seara asta, poți să pui tu cartofii pe la ora șase?

Of, iar a uitat!

— Mamă, sunt la clubul de carte Cercul Polar!

— Atunci o să-i pună tata. O zi bună!

— De ce nu se ocupă Håkan? De ce el scapă mereu?

Dar mama ieșise deja din casă și ușa s-a închis zgomotos. S-a făcut liniște. Porcușorul cu siguranță nu se trezise.

A expirat profund. Ce bine că bucătăria era doar a ei acum. Putea alege din frigider orice și-ar dori de mâncare, ce tacâmuri și ce porțelan i-ar fi pe plac. Mamei nu-i plăcea când ea folosea serviciul Rörstrand[22], dar de ce să ții atâtea farfurii dacă nu le folosești?

A luat rapid o farfurie, și-a pus iaurt cu fulgi de ovăz și o bucată de cârnat. „Nu carnea te îngrașă, ci sosul“, îi spunea maică-sa. Și când te gândești că a fost o vreme când ea nu înțelegea complexitatea acestei propoziții. Înainte să plece, a intrat în baia de oaspeți și s-a spălat pe dinți cu pastă Tätt, care îți face dinții albi și îți oferă o respirație proaspătă. Pasta avea o culoare roșie. Mamei nu îi plăcea, pentru că apăruseră pe tapetul de lângă chiuvetă niște puncte albicioase, semn clar că produsul făcea ceea ce promitea: albea ceea ce era galben.

Ei bine, au mai rămas de luat ultimele decizii: a ales geaca roz cu umeri proeminenți și o pereche de pantofi comozi maro-deschis, pentru că azi era aproape vară.

Ei bine, poate nu încă. Frigul i-a brăzdat obrajii. Și-a îndreptat bentița de culoare roz-deschis astfel încât să îi acopere urechile. Aleea era înghețată. Și-a întins brațele ca un echilibrist pe sfoară ca să nu cadă. Probabil că nu era o priveliște frumoasă, dar nu o vedea nimeni. Pe stradă nu era nimeni, slavă Domnului. Putea să se relaxeze puțin și să mărească viteza. Mergea cu spatele drept și cu umerii trași spre spate: asta însemna să fii înalt și să te disprețuiești, pentru că vrei să fii mai scund. A aruncat o privire la vechiul ei ceas de mână. Va ajunge la timp fără nicio problemă.

Acolo era stația de autobuz. Era aproape goală, dar asta din cauză că ieri a fost 1 Mai, Ziua internațională a muncii, iar mâine e sâmbătă, ziua reducerilor. Oamenii treceau complet nestingheriți dintr-o extremă în alta. Asta indica natura duplicitară a ființei umane. Azi era ziua profesorilor și elevii erau liberi. Totuși, ea nu era, dar asta nu constituia o problemă. Oricum, ce ar fi făcut acasă? Și-ar fi făcut temele și s-ar fi uitat la fotografia veche a Carinei.

Bentița era puțin prea mare și i-a alunecat în jos pe frunte. Uitase că asta roz-deschis era cam lăbărțată. Așa că a tras-o în jos pe gât. A văzut gașca de băieți. Krister Schiltz, cel mai bun prieten al lui Wiking, era acolo, împreună cu Pekka Karlsson și Stefan Alatalo, și alți câțiva. Anul trecut participaseră toți la specializarea de mecanic auto. Îi știa pe toți de o

veșnicie. Chiar fusese împreună cu Stefan câteva luni la sfârşitul clasei a noua. Făcuseră sex de câteva ori, ce-i drept cam nereușit, în patul îngust al băiatului. Nu a durut, dar nici nu i-a plăcut. Băieții obișnuiau să se împingă mereu unul pe altul, să strige sau să îi șoptească ceva când o vedeau venind. Ea îi ignora mereu. Acum erau adunați în jurul lui Krister și citeau probabil dintr-o carte de benzi desenate, o revistă porno sau un ziar.

Susanne a trecut pe lângă ei cu ochii pe jumătate închiși și s-a oprit în celălalt capăt al stației, unde a aruncat o privire spre vârful dealului.

De acolo obișnuia să vină Carina.

Oare de ce se ducea atât de devreme la școală? Cursurile de la Școala Kvarndamm nu începeau mai devreme de ora opt şi zece. Mai putea să rămână acasă cel puțin o jumătate de oră.

Oare din cauză că voia să treacă pe lângă stația de autobuz? Poate pentru a urmări pe cineva în mod deosebit? Poate pe ea? Acest gând a făcut-o să se îmbujoreze. A lăsat privirea în pământ şi s-a bucurat că se pudrase.

Băieții râdeau în hohote, dar ea le-a întors spatele.

Nu știa când anume s-a îndrăgostit de Carina. Poate dintotdeauna, încă de când erau mici. Carina nu semăna cu nimeni altcineva. Îi era aproape imposibil să o descrie. Nu se uita nici în dreapta, nici în stânga, nici înainte, nici înapoi. Indiferent dacă trecea prin viață sau pe lângă grupuri de băieți zgomotoși. Avea părul la fel de lung ca al vedetelor de la Hollywood, sâni mari și gambe subțiri. Nu se preocupa niciodată de aspectul ei. Geaca groasă o avea din clasa a noua și deja nu mai era la modă. Purta pantaloni de camuflaj și cămașă de flanel și un pulover tricotat în casă. Parcă ar fi purtat hainele rămase mici fraților ei. Și mai erau și cizmele de iarnă. Și chiar și în condițiile astea reușea să fie electrizant de frumoasă. Era ceva unic în modul în care strălucea, ceva întunecat și incitant. Era fatală. Emana numai pericol.

Iat-o! Vine! Susanne a răsuflat ușurată. Geaca groasă neîncheiată, geanta grea care i se lovea de șolduri, părul în vânt. Susanne și-a ridicat mâna în semn de salut, fără a fi cu adevărat conștientă că face asta. I-a făcut cu ochiul și a zâmbit larg. Carina nu o văzuse. Și-a lăsat mâna în jos. S-a uitat spre băieți, dar niciunul nu-i observase reacția.

A analizat-o din priviri pe Carina. Cum se mișca legănându-se puțin într-un dans ritmic al șoldurilor. Simpla vedere a Carinei a făcut-o pe Susanne să îi tremure genunchii și i-a adus un ghem în stomac.

Apoi a venit autobuzul troncănind peste deal, făcând zgomot la fiecare schimbare a vitezei, oprind în final în stație. Krister a ridicat privirea și a văzut-o. Susanne l-a simțit că se uită la ea, dar l-a ignorat. A încercat să o urmărească pe Carina cu privirea în timp ce ea se urca în autobuz, dar nu a făcut-o în mod ostentativ. Nu îndrăznea să o facă direct.

Autobuzul era aproape gol. Susanne s-a dus undeva departe, în spate. Krister mergea chiar în spatele ei. Simpla lui prezență i-a creat un ușor disconfort. Fata a ales un scaun pe partea stângă la fereastră. Krister s-a așezat pe genunchi pe scaunul din fața lui Susanne și s-a aplecat spre ea deasupra scaunului. Restul băieților s-au adunat în jurul lui, dar ea se uita pe fereastră.

— Știi ce a făcut Håkan în Noaptea Valpurgiei[23]?

Era ceva malefic în vocea lui. Ce mai făcuse fratele ei idiot? A oftat, și-a scos un shake din buzunarul gecii și a rupt ambalajul unei gume pe care a început s-o mestece. S-a uitat la Krister cu o privire destul de plictisită.

— Sincer, a spus ea mestecând, nu mă interesează câtuși de puțin ce face gașca cu mopedurile lângă chioșcul lui Dagge. Eu și Birgitta am fost la cinematograful din Älvsbyn în Noaptea Valpurgiei. Ai văzut filmul *O viață decentă*? Cu Stefan Jarls?

— Și-a pierdut virginitatea. Știi cu cine?

Aerul a început să devină ușor sufocant pentru ea. Dar a continuat să mestece. Atât

Krister, cât și toți cei din jurul lui o priveau cu ochii scânteietori. A început să se îmbujoreze puțin. Ce noroc că se pudrase suficient de bine.

A închis ochii și și-a luat geanta. A deschis-o. A găsit cartea împrumutată despre care vor discuta la clubul de carte din seara aceea. *Rădăcini* de Alex Haley. Ea o alesese. Așadar, era rândul ei să vorbească diseară. Aștepta cu imensă nerăbdare să fie cea care va modera conversația, pentru că așa se va apropia și va discuta cu Carina privind-o direct în ochi.

A deschis cartea unde lăsase semnul. A răsfoit câteva pagini de parcă ar fi căutat ceva. A observat că mâinile îi erau foarte calme, nu tremurau deloc.

— L-ai văzut? a întrebat ea ridicând privirea spre Krister.

Băiatul a clipit de câteva ori.

— Ce?

— *O viață decentă*. Un film absolut excepțional, de fapt, un documentar. O incredibilă istorie a filmului. Prima parte a fost realizată acum zece ani, *Ei ne spun curaj*. Când Stoffe moare în metrou din cauza unei supradoze.

A suflat un balon mare din guma de mestecat, apoi și-a coborât privirea și a început să citească.

— Carina Burstrand! A făcut-o cu Carina Burstrand! Ce sâni!

În momentul ăla, lumea ei s-a destrămat complet. A simțit cum tot sângele îi coboară în stomac și spre zona intimă, iar sunetele din jurul ei au devenit grave și de neînțeles. Respiră, respiră, ține-ți privirea pe pagină, își zicea. A mestecat gumă și a frunzărit absentă cartea, fără să-i acorde vreo atenție.

— Ești gelos? a întrebat ea fără să ridice privirea.

Krister a râs. Poate părea puțin nesigur pe el? Cel puțin, s-a așezat în poziție corectă pe scaunul din față. Restul găștii a lăsat-o în pace.

Îi era greu să respire și a simțit cum lacrimile își vor face apariția în curând. Autobuzul huruia pe colină. A simțit un ghem mare în stomac și a început să i se facă rău. Dacă îi vine să vomite?

Autobuzul prinsese viteză, dar a frânat brusc. Susanne a scăpat cartea pe jos. O durea încheietura mâinii, dar și-a întins gâtul să vadă ce se întâmpla. Se pare că se lucra la drum în fața lor. Probabil ceva legat de noul pod până la Baza Robotică. S-a întins după carte, dar aceasta se strecurase sub scaunul lui Krister.

— Poți să-mi dai cartea, te rog? l-a rugat ea.

Avea vocea caldă și plăcută, dar îi era teamă că totul se va schimba, că va izbucni în lacrimi.

Krister s-a aplecat, a luat cartea și i-a întins-o. Atunci a pornit și autobuzul. Exact când a vrut să prindă cartea, băiatul a tras-o înapoi, astfel încât Susanne să nu o apuce.

— Ce zice Håkan? Cum a fost să se culce cu ea?

A simțit cum îi explodează capul și îi era greu să deslușească ce se întâmplă în jurul ei. Copacii parcă se prăbușeau și atingeau cu ramurile lor geamul autobuzului. Krister a zâmbit și s-a retras, astfel încât i-a fost imposibil să pună mâna pe carte.

— Haide acum, povestește-mi. Cum a fost pentru ea?

Susanne își înghițea lacrimile și i se făcuse greață. Durerea i-a coborât în vintre. Și-a înclinat puțin capul și l-a privit pe Krister drept în ochi.

— Istoria spune că femeia era cea care alegea cu cine vrea să facă sex, iar rudele din partea viitoarei mame își dădeau consimțământul. Doar atunci când bărbații și-au dat seama de importanța de a fi tați au impus instituția căsătoriei pentru a controla sexualitatea femeii.

Autobuzul a virat brusc la stânga, pe drumul 374, îndreptându-se spre Älvsbyn.

— Femeile au o capacitate sexuală mult mai mare în comparație cu bărbații, a continuat ea. Voi o puteți face o singură dată, apoi trebuie să vă reveniți. Noi putem continua oricât.

Krister i-a întins cartea, iar ea a luat-o cu o privire indiferentă.

— Mulțumesc, a spus Susanne.

Practic nu i se adresase lui Krister, ci Birgittei și monologurilor ei feministe.

Și, în timp ce autobuzul cobora zgomotos spre Älvsbyn, a simțit cum își absoarbe lacrimile și le transformă în niște bile țepoase care prevesteau haosul.

---

22 Firmă de porțelanuri de lux *(N.r.)*

23 Sărbătoare de origine germană din noaptea de 30 aprilie spre 1 mai, când se spune că vrăjitoarele se dezlănțuie pentru câteva ore, ca să vestească primăvara. *(N.r.)*

Autobuzul școlar a lăsat în urma sa sălbăticia. Și nu vorbim despre o descriere la figurat, metaforică, a peisajului, ci chiar era așa la propriu. Cu cei 8 000 de kilometri pătrați de suprafață aeriană și 3 300 de suprafață terestră, Baza Robotică era și încă este cea mai mare zonă de testare și evaluare a armelor de distrugere în masă din Europa. Vorbim despre un teritoriu puțin mai mare decât statul Rhode Island din SUA.

Din motive evidente, teritoriul, care era de fapt alcătuit din munți joși, nu era folosit pentru nimic altceva în afară de scopul său specific. Oamenii care locuiseră aici înainte au fost evacuați în urmă cu mult timp. Ruinele clădirilor din satul Nausta au rămas ca niște umbre și încă se mai găsește ceea ce a fost cândva o cabană și fânul adunat într-o șură pentru iarnă. Trei sate populate de Sami[24] foloseau terenul pentru pășunatul renilor, dar au fost avertizați din timp despre teste. Comunicarea dintre Baza Robotică și populația Sami părea să fie bună, la fel ca relația cu cetățenii zonei în general.

Baza Robotică oferea multe joburi. Angajații din apărare relocați și angajați pentru a testa armele de distrugere în masă reprezentau o sursă în plus de venit pentru regiune. La început, s-a întâmplat adesea să existe localnici care și-au pierdut viața în accidente, dar, cu timpul, nivelul de siguranță a crescut.

Baza a fost folosită de-a lungul anilor de multe naționalități: americani, germani, francezi, japonezi, elvețieni, olandezi. De fapt, chiar și de turci, care probabil nu mai sunt bineveniți. Permisiunea de a folosi facilitățile bazei era acordată doar de guvernul Suediei. Conducerea Bazei Robotice nu anunță niciodată CÂND se întâmplă ceva, CINE sau CE se testează. Acestea sunt secrete ce țin de apărare. Toate planificările orare sunt clasificate ca fiind secrete.

Aveau, desigur, propriul lor aeroport. În general, ceea ce urma să fie testat era transportat direct acolo. Dar nu orice. Materiale pentru construirea unor diverse obiective, cum ar fi poduri, drumuri, clădiri, infrastructura, trebuiau adesea să fie transportate pe cale rutieră. Structura podului peste râul Pite trebuia să fie consolidată când s-a deschis baza, la sfârșitul anilor '70, pentru a fi utilizată de diverse țări străine.

Urma să fie construit în timpul verii anului 1980 până lângă zona urbană Stenträsk.

Secretul privind identitatea celor care se aflau la Baza Robotică în luna august a acelui an a declanșat unul dintre conflictele care au persistat de-a lungul anilor între reprezentanții bazei şi locuitorii orașului.

---

24 Popor indigen care trăiește în nordul Scandinaviei și al Rusiei. *(N.r.)*

Distanța până în camera de lectură nu păruse niciodată atât de mare. Podeaua acoperită de linoleum te absorbea mai rău decât mlaștina din Kallmyren.

Fata s-a îmbărbătat: voință de fier și armură.

Agneta și Sofia sosiseră deja. Fiecare se instalase pe câte un fotoliu bean bag cu exemplarele din *Rădăcini* alături. Susanne a resimțit o urmă de dezinteres sau poate de dezamăgire. Voia să o confrunte direct pe Carina sau, cel puțin, să o vadă. Iar Sofia era atât de dificilă. Răspundea într-o doară, monosilabic, practic fără niciun pic de charismă. Îi aducea aminte de un bec spart: lucios și drăguț la exterior, dar întunecat și tăcut pe dinăuntru. Iar Agneta se bâlbâia. Era o situație destul de incomodă. Nu trebuia să îi ajuți sau să le completezi cuvintele celor care se bâlbâiau. Dar când erai moderator — așa cum era Susanne —, totul devenea foarte frustrant.

A încercat pe cât a putut să pară veselă atunci când a salutat. Și-a aruncat guma de mestecat în coșul de gunoi. Agneta a răspuns, dar nu și Sofia. Tipic pentru ea. S-a așezat și a scris ceva în eternul ei caiet de notițe. Dar stai, ce blugi erau ăia pe care îi purta? Erau o pereche Puss & Kram!?

În capul lui Susanne s-a aprins o luminiță. Cum este posibil? De unde îi luase?

— Ce blugi drăguți, a spus ea pe un ton care nu suna deloc apreciativ. De unde i-ai luat?

Sofia a ridicat privirea spre ea.

— Mulțumesc, a spuse Sofia.

Apoi a continuat să scrie.

Singurul loc despre care Susanne știa că vinde produse Puss & Kram era magazinul de pe strada Gamla Brogatan din Stockholm. Bineînțeles că nu fusese niciodată acolo, dar citise despre el. O stradă îngustă în centrul orașului. Găsise magazinul în Atlasul Rutier al Suediei. Când fusese Sofia acolo? Sau erau blugi care puteau fi cumpărați din altă parte, din vreun magazin pe care ea îl ratase? Da, se putea, dar unde? Puteau fi comandați prin poștă? Stăteau într-adevăr mulați, la fel de frumoși și strâmți ca hainele de scenă ale Agnethei de la ABBA. Tatăl Sofiei mergea mereu în capitală la conferințele Partidului Socialist, dar nu puteai cumpăra un astfel de model fără să îl probezi. Și cardiganul pe care îl purta Sofia părea nou. Un fel de material moale, de lână. Un material pe care ea nu îl știa. Ar putea fi lână merinos? Sau caşmir? Totul părea posibil, dar ce risipă! Pentru un bec spart.

Susanne s-a așezat pe fotoliul pentru copii, cel pe care îl folosea întotdeauna moderatorul clubului de carte Cercul Polar.

Unde era Carina? Ea venea întotdeauna mai devreme. Dacă nu apare?

Agneta stătea și își rodea pixul: un obicei cu adevărat urât pentru alții, dar nu și pentru ea. Când își rodea creioanele, lăsa pe ele doar câteva urme de dinți, așa că, deși poate părea ciudat, acestea aveau o oarecare eleganță. Era de-a dreptul impresionant cum putea să fie atât de impasibilă într-un mod grațios. Era îmbrăcată, ca de obicei, în haine subțiri, bej sau roz, blugi cu buzunare care îi accentuau frumos silueta. Probabil că i se potriveau, pentru că avea șoldurile ca ale unui băiat, suple și osoase. Îi stătea bine chiar și cu părul acela rar, cu firul subțire. De fapt, era incredibil cum putea să transforme tot ceea ce era în neregulă în ceva potrivit. Totuși, bâlbâiala ei era plictisitoare și îi crea un dezavantaj.

A văzut-o cu coada ochiului pe Carina cum se apropie de camera de lectură. A simțit cum i se pune o gheară în gât și îi era greu să înghită. *Cum a fost în pat? I-a plăcut?*

Oare o va saluta pe Susanne în același mod apatic și indiferent cum făcea de obicei sau o s-o evite? S-a așezat pe jos pe o pernă de scaun, fără să-și scoată geaca, și a început să caute ceva în geantă. Nu s-a uitat nici măcar o dată spre Susanne. Însemna asta ceva?

Birgitta a venit ultima, chiar dacă azi era zi liberă și nu venise direct de la autobuzul care o aducea din Pite. Avea părul negru, lucios și purta blugii prespălați cu dungi aplicate pe exterior. Erau cei mai buni blugi pe care îi avea. Ce să însemna oare asta? Urma să iasă în oraș! Își făcuse planuri pentru diseară, iar Susanne nu știa nimic despre ele!

— De data asta chiar vreau să puneți pernele de scaun la loc când terminați, le-a rugat Astrid. Sper că nu va trebui să vin în camera de lectură sâmbătă dimineața și să fac curățenie după voi.

I-a aruncat Carinei o privire pe furiș, iar fata a luat un aer ursuz, făcând pe victima. Ușa s-a închis din nou în urma bibliotecarei, care de obicei le făcea cu mâna, dar nu și de data aceasta.

Susanne se pregătise cu atenție pentru întâlnirea de azi încă de la începutul săptămânii și fusese destul de solicitant pentru ea.

Sofia a distribuit referatele de luna trecută. Erau foarte scurte. Cele mai scurte de până atunci. Și întâlnirea fusese scurtată.

— Da, ce bine că ne-am putut întâlni, deși sunt zile de sărbătoare, grevă și altele, a început Susanne să spună pe un ton cât mai natural. Mai întâi câteva cuvinte despre autor: Alex Haley, autor american de culoare, decide să urmeze tradițiile de comunicare ale familiei sale și să își caute strămoșii în Africa. Acest roman este astfel o poveste adevărată despre istoria familiei sale, pe care o urmărim trecând prin iadul sclaviei. Gândiți-vă ce își pot face oamenii unii altora…

A observat cu coada ochiului cum Carina s-a răsucit în fotoliul bean bag cu un aer indiferent. Stătea și dădea impresia că este interesată de carte, în timp ce de fapt se gândea doar la sex cu *fratele ei mai mic — fratele ei mai mic!!*

Deodată și-a dat seama că era prea multă liniște în cameră și că celelalte o priveau surprinse. A tăcut. Ultimul cuvânt parcă atârna în neant, neterminat, chiar după zgomotul produs de ventilație. A răsfoit puțin cartea și a inspirat adânc.

— Kunta Kinte, a spus ea, strămoșul lui Alex Haley, avea doar șaptesprezece ani când a fost răpit de comercianții albi de sclavi din Africa pentru a fi vândut ca un animal pe malul celălalt al oceanului. Când a încercat să scape, comercianții de sclavi i-au tăiat un picior…

Simțea cum vocea i se blochează în gât. Nicio fată nu se mai uita la ea, dar a continuat cu un tremur în glas.

— Iar Kunta Kinte primește numele de Toby și are o fiică pe nume Kizzy. Și ea este vândută când are șaisprezece ani, precum un animal, o vacă sau un porc. A fost chinuită şi violată și, și, și…

Nu a mai putut să-și stăpânească lacrimile.

— Dar nu este adevărat, a spus Carina așezându-se mai bine pe perna scaunului.

Agneta i-a întins lui Susanne o batistă, pe care fata a luat-o fără să ridice privirea.

— Toate am citit romanul acesta și știm că povestea ta este incorectă, a adăugat Carina. Kunta Kinte nu a fost capturat de către comercianții albi de sclavi, ci de comercianții negri de sclavi. Nu albii au inventat sclavia, ci negrii, acum multă vreme. Și nu comercianții de sclavi i-au tăiat piciorul lui Kunta Kinte, pentru că nu și-ar distruge propriile bunuri. Vânătorii de sclavi sunt cei care l-au mutilat. Dar ăsta nu este cel mai rău lucru care se întâmplă. Aceasta nu este o „poveste adevărată“.

Încetase să mai plângă.

— Ce vrei să spui? a întrebat Susanne, părând mai furioasă decât și-ar fi dorit.

Carina a privit-o cu o expresie rece, fără niciun pic de emoție.

— Nu exista niciun Kunta Kinte în satul Juffure din Gambia. Familia Waller, care l-a cumpărat pe „Kunta Kinte“, avea un sclav pe nume Toby, dar a murit în 1782, cu opt ani înainte de nașterea lui Kizzy. Deci Kizzy nu pare să fi existat deloc, și nici fiul ei…

— Minți! a strigat Susanne puternic emoționată. Nu faci decât să distrugi, să strici.

Carina a ridicat puțin din umeri.

— Nu o spun eu, ci ziarul *The Sunday Times*. Au scris acum câțiva ani un articol detaliat despre *Rădăcini* și s-a scris despre asta și în ziarele suedeze. Că Alex Haley a furat bucăți din poveste dintr-un alt roman, numit *Africanul*, scris de Harold Courlander.

Susanne simțea că o dor mâinile și își strânse pumnii ca să-i dispară durerea.

— Nu este adevărat. Nimic din ceea ce spui nu este adevărat.

Carina a făcut un gest în semn de resemnare.

— Alex Haley i-a plătit lui Harold Courlander daune în valoare de multe sute de mii de dolari.

— Te-ai culcat cu Håkan?

S-a lăsat liniște deplină în cameră. Fetele se holbau la cele două. Se uitau când la Carina, când la Susanne. Carina și-a dat părul pe spate și nu părea deloc stânjenită.

— De ce întrebi asta?

Susanne a înghițit în sec ca să nu țipe.

— Are cincisprezece ani!

— Tocmai. Poate face sex legal.

Sofia a ridicat mâna de parcă ar fi vrut să pună o întrebare în sala de clasă.

— Ar trebui să notez asta?

— Nu e nevoie, a spus Carina. Poți continua. Spune de ce ți-a plăcut cartea.

Susanne respira din ce în ce mai greu. Să o ia naiba pe Carina! Tâmpita naibii!

Sofia a pus pixul jos și și-a îndreptat spatele. Părea mereu ca un robot când vorbea despre cărți, de parcă ar fi notat și memorat exact ce avea să spună.

— *Rădăcini* este o poveste interesantă. E interesant să urmărești o familie de oameni de culoare din Africa până în perioada sclaviei din America.

Sofia s-a gândit o clipă.

— Nici nu contează dacă totul este adevărat. Ar fi putut fi adevărat, cred.

Și-a luat pixul, și-a împins ochelarii pe nas și s-a uitat din nou în caietul de notițe.

Susanne a luat o gumă de mestecat nouă, a băgat-o în gură, dar marginile dure ale lamei îi răneau gingiile. A simțit puternica aromă de lemn-dulce. Carina nu a mai spus nimic. Doar se uita la geamurile de sub acoperiș. Se pare că nu mai avea nimic de spus.

Susanne s-a întors spre Agneta.

— Ce părere ai despre carte?

Agneta și-a scos hârtia dactilografiată cu acele rânduri roșii de text și a citit în tăcere pentru câteva secunde.

— Este f-foarte bine scrisă, a spus ea. Nu este o importantă experiență literară, dar este ușor de citit și interesantă. Sunt de acord cu Sofia, nu contează dacă totul este „a-adevărat", relevant este că *ar fi putut fi* adevărat. Și cred în poveste, chiar cred.

S-a gândit puțin.

— Deși este trist că Alex Haley a copiat de la celălalt autor. Asta face cartea să p-piardă ceva…

A lăsat hârtia în jos și s-a uitat la Susanne.

— Da, a-asta este pe scurt ceea ce cred eu.

Obrajii lui Susanne ardeau. Nu era doar din cauza Carinei. De ce toate erau de aceeași părere și se certau în modul acesta? Nu s-a mai întâmplat asta niciodată. Citeau cărți amuzante și emoționante, râdeau și le discutau, iar uneori chiar plângeau împreună. Ea și Agneta cel mai mult, nu celelalte. *Rădăcini* era o carte foarte bună, o poveste absolut uimitoare, atât de captivantă, de credibilă și de emoționantă…

Celelalte s-au uitat surprinse la ea. A spus asta cu voce tare?

Și-a dres vocea.

— Gitte?

Birgitta s-a așezat pe perna scaunului, și-a răsucit părul lung și l-a așezat ca pe o frânghie groasă peste un umăr.

— Alex Haley a adus prin această carte o contribuție imensă populației de culoare din Statele Unite ale Americii. Nu contează dacă a împrumutat câteva idei din alte romane…

— Deci scopurile scuză mijloacele? a întrerupt-o Carina. Deoarece populația de culoare a fost în sclavie acum o sută douăzeci de ani nu ne mai pasă astăzi de adevăr?

Birgitta a închis ochii pentru o clipă, a oftat, și-a scuturat părul și s-a ridicat.

— Știți ceva? a spus ea. Nu mă simt prea bine. Sunt teribil de obosită și cred că trebuie să plec puțin mai devreme și de data aceasta.

Și-a luat geanta și ajunsese deja la ușă, moment în care Susanne s-a ridicat și ea în picioare.

— Stai, i-a spus Susanne și a apucat-o de braț.

Birgitta nu avea voie să plece fără ea, nu avea voie să o lase singură. S-a întors spre Carina.

— Deci, chiar ai făcut sex cu fratele meu mai mic?

Carina a căscat ochii mari, așa cum obișnuia s-o facă.

— De ce este asta treaba ta?

— Ai ales o carte murdară despre un nenorocit de bărbat care vrea să facă sex cu fete tinere. Tu însăți ești o cățea nenorocită care vrea să profite de cineva mult mai mic.

Susanne a respirat profund. Nu-i venea să creadă că rostise acele cuvinte. Doamne, ce făcuse? Celelalte au privit-o, se înroșise la față. Carina rămăsese cu gura întredeschisă.

— Dar, Susanne, a rugat-o Agneta, gândește-te la ce s-spui.

Carina a înghițit în sec.

— E în regulă, a spus ea. Pot fi cățeaua nenorocită din grupul nostru. Nu putem alerga toate după Wiking.

S-a uitat la fiecare dintre ele, până ce ochii i s-au oprit asupra lui Susanne.

— Știi bine că nu ai nicio șansă, așa că te orientezi spre următoarea cea mai bună partidă. Funcționează destul de bine, nu? Krister este interesat? El ți-a spus că m-am culcat cu Håkan?

Susanne a încercat să spună ceva, dar și-a dat seama că nu mai avea aer ca să poată răspunde. Carina a ridicat geanta și a dat din cap spre Sofia.

— Voi sunteți din aceeași clasă socială. Credeți că vreuna dintre noi are vreo șansă?

Lămpile fluorescente se reflectau în ochelarii Sofiei. Era imposibil să interpretezi reacția ei.

— Wiking este ca toți ceilalți băieți. Îi plac fetele drăguțe care-l apreciază și îi acordă atenție.

Birgitta s-a întors pe călcâie, a deschis ușa și s-a grăbit spre zona cu cărți pentru adolescenți.

— Nu a fost corect din partea ta, i-a spus Agneta Carinei.

— Știu asta, a spus Carina și a părăsit camera.

Susanne a rămas împietrită și nici nu știa cum să plece de acolo.

— Eu sunt convinsă că una dintre noi are o șansă, a spus Sofia și dădea impresia că nu era conștientă de situația critică în care se aflau. În dragoste contează să fii comunicativ, cu cât ești mai comunicativ, cu atât mai bine. Însă este vorba și despre locul pe care îl ocupi în grup. Trebuie să fii drăguț și să arăți bine. Atunci atragi privirile celorlalți.

S-a întors spre Agneta.

— Vrei să mergem să bem o cafea la Lundbergs?

— Trebuie să plec acasă. Mama se simte din nou rău, a răspuns Agneta și a fost chiar mai evazivă decât de obicei.

— Ce s-a întâmplat? a întrebat-o Susanne.

Agneta s-a înroșit la față.

— N-neatentă cu medicamentele.

Și-a luat eșarfa și a plecat.

Susanne și-a luat geanta și a scotocit după o batistă în buzunarul interior. Când a scos-

o din geantă, a luat din greșeală și poza cu Carina din clasa a noua, care a aterizat pe podea chiar în fața Sofiei. Susanne desenase cu pixul pe spatele pozei o inimă roz chiar în ziua în care făcuseră schimbul. Poza căzută pe linoleumul ce acoperea podeaua atrăgea privirea ca un magnet. O, Doamne! Poate Sofia nu observase nimic. Susanne a întins piciorul ca să calce pe poză, dar Sofia a fost mai rapidă. S-a aplecat grăbită, a ridicat poza, a întors-o și a mângâiat cu degetul buzele pline ale Carinei. Și-a ridicat ochii spre Susanne și a spus cu emfază:

— Deci ești îndrăgostită de ea.

Susanne a ridicat mâna și a plesnit-o direct peste față. Nu foarte tare, deși palma o ardea. Ochelarii Sofiei i s-au strâmbat pe nas și a făcut un pas înapoi clătinându-se. În spatele ochelarilor, privirea i s-a întunecat.

— Să nu mai îndrăznești niciodată să spui așa ceva! a strigat Susanne.

Vocea îi suna foarte ciudat.

Nemișcate și nervoase, se uitau una la alta.

— Și dacă spun, ce se întâmplă? a întrebat Sofia.

— N-o să îndrăznești, a avertizat-o Susanne. Vorbesc serios.

— O să regreți ce-ai făcut, a spus Sofia, așezându-și ochelarii pe nas și luându-și geanta.

A pus hotărâtă poza Carinei în portofel, și-a luat hainele și a părăsit camera.

Susanne a privit în urma ei până când ușa de la intrare s-a trântit din nou. Era o situație dezastruoasă, din care simțea că nu are scăpare. S-a așezat pe fotoliul pentru copii și s-a adâncit până ce a fost aproape înghițită de el. A închis ochii și a lăsat rușinea, tristețea și frica să o învăluie, de la degetele picioarelor până în creștetul capului. *Ce a spus Håkan*? *Cum era la pat*? *Deci ești îndrăgostită de ea*.

Ar fi vrut să plângă, dar nu-i venea. Furia s-a transformat în suspine uscate. Ce naiba făcuse? Poza Carinei era acum la Sofia. Haosul devenise o certitudine. Nu mai avea cum să dea ochii cu lumea de-acum înainte. Acesta era sfârșitul.

Și-a tras genunchii la piept, i-a cuprins cu brațele și a început să se legene cu mișcări scurte. Un camion a trecut pe partea cealaltă a drumului, iar geamurile de sticlă au început să tremure. A auzit voci, un râset. Era vineri seara, de Rusalii.

Nu putea rămâne acolo. A făcut un efort să se ridice, iar corpul i se mișca mecanic. A apucat pernele scaunelor și le-a târât până în zona pentru adolescenți. A stins lumina și a închis ușa camerei de lectură, s-a îmbrăcat și a verificat dacă mai era ceva în incintă, apoi a plecat. A închis ușa de la intrare în urma ei, a predat cheia la recepția secției de poliție și a rămas pe trotuar.

Temperatura coborâse din nou sub zero grade. Geaca roz era mult prea subțire pentru temperaturi negative. Rafalele de vânt rece păreau să o ajute să-și limpezească mintea.

Trebuia să vorbească cu Birgitta. Trebuia să îi vorbească deschis. O să fie șocată, dar nu o va judeca. Simțea cum ceva din ea se rupea. În minte sau poate în inimă. Birgitta era cea mai bună prietenă a ei și trebuia să o înțeleagă.

S-a îndreptat pe jos spre școală. A trecut pe lângă clădire și a mers pe drumul care urca spre podul care se construia. De obicei evita acest drum. Iarna era înghețat, pentru că nu era acoperit cu material antiderapant, iar vara era mereu noroios, dar nu voia să riște să întâlnească pe cineva. Sus, lângă șirul de case, a luat-o la stânga pe drumul spre Bergvägen către „Crema cremelor". Da, nu se numea așa de fapt, dar oamenii i-au dat acest nume străzii cu priveliște frumoasă spre râul Pite. Era încă ziuă și soarele de-abia apunea. Dar cerul era înnorat și cenușiu, și era ceață. Geaca ei roz strălucea în această ceață lăptoasă. Blugii erau mult prea strânși ca să-i poată trage mai sus și o deranjau între picioare. A început să respire din ce în ce mai greu, până a ajuns în vârful dealului unde locuia tatăl Birgittei. S-a oprit să-și tragă răsuflarea. Ferestrele vilei din cărămidă străluceau și se putea auzi muzică înăuntru. Nu era nimic la televizor acum în afară de știrile legate de acea grevă despre care

auzise dimineață și care monopolizase toată transmisia TV. Tatăl Birgittei, șef la Baza Robotică, își putea permite atât o casă cu vedere la lac, cât și un sistem stereo. Noua lui soție era medic, la fel ca mama Birgittei. Se zvonea că fosta și noua lui soție fuseseră cele mai bune prietene. Era un gând cu adevărat neplăcut: că cele mai bune prietene se pot trăda în așa măsură una pe cealaltă. Susanne nu știa însă dacă era adevărat. S-a dus la ușa din față și a apăsat butonul soneriei. În interior s-a auzit un scurt cântecel la pianină. A deschis unul dintre gemeni. Ceilalți frați se auzeau certându-se în fundal.

— Salut. Birgitta e acasă?

A omis în mod deliberat numele băiatului, pentru că nu putea face diferența între Hampus și Sebastian.

— Nu. A ieșit.

Băiatul a început să țină bine ușa împotriva vântului care o împingea.

— Știi când vine acasă?

— Salut, Susanne, a spus Gunilla, care și-a scos capul din bucătărie. Birgitta este la clubul de carte și va întârzia.

Susanne a încercat să zâmbească.

— OK, mulțumesc Gunilla, o seară bună…

Băiatul a trântit ușa în urma ei. Și-a ridicat gulerul gecii și a mers puțin pe drum în jos, apoi s-a oprit. Pe ce drum venea Birgitta spre casă? De ce își luase blugii ăștia cu dungi? Cu cine petrecea timpul în Stenträsk și Susanne nu știa? Sau poate luase ultimul autobuz spre Älvsbyn? Probabil că acolo plecase, pentru că la Forum era discotecă în seara aceea. Sau poate rula un film bun la cinematograful Folkets Bio. Nu, atunci cu siguranță ar fi întrebat-o și pe ea dacă vrea să meargă.

O mașină a trecut pe lângă ea, iar un moped se auzea undeva în depărtare. Străzile erau pustii în rest.

Ce naiba ar putea să facă? Trebuie să repare răul făcut. Fusese total nesăbuită când o pălmuise pe Sofia. Cum a putut face ceva atât de groaznic? Trebuie să-și ceară scuze cât mai curând posibil.

Consilierul municipal locuia în aceeași zonă. Nu deținea o casă cu priveliștile uluitoare pe care le avea familia Landén. Probabil ar fi ieșit prea mult în evidență în ochii alegătorilor.

A coborât puțin pe strada Bergvägen și a luat-o la dreapta. Casa de tip Älvsby Ägir era unul dintre cele mai mari modele în format cu unghi drept. Era amplasată într-o fundătură care avea vedere înspre oraș. Felinarele de pe pod luminau, iar lustra cu abajur croșetat lumina la una dintre ferestre. În rest, casa era cufundată în întuneric. Și-a simțit inima bătând, și-a dres glasul, și-a îndreptat spatele și a sunat. Tatăl Sofiei, consilierul municipal, a fost cel care a deschis. Susanne s-a înclinat ușor în față, aproape ca o reverență.

— Bună seara. Mă numesc Susanne și aș vrea să vă întreb dacă Sofia este acasă.

Era puțin trist că consilierul municipal și soția lui o aveau doar pe Sofia. Erau destul de înaintați în vârstă când s-a născut Sofia și au încercat apoi mult timp să îi facă un frate sau o surioară. Soția lui împlinise patruzeci și patru de ani când a reușit. Dar băiatul a trăit doar câteva luni. Probabil a avut probleme de sănătate. După aceea, mama Sofiei a fost mai retrasă. Participa la evenimente publice și îl însoțea pe soțul ei când era necesar, datorită profesiei sale, dar părea întotdeauna închisă. Asta nu se potrivea foarte bine cu cariera soțului. Toți cei din Stenträsk erau de acord. El ar fi putut deveni ministru dacă ar fi avut altă soție.

— Nu, a spus consilierul municipal. Sofia are clubul de carte în seara aceasta. Jos la bibliotecă. Du-te acolo și verifică, sigur o vei întâlni!

Nu venise acasă! Unde plecase?

Oare reacția ei avea deja consecințe?

A mulțumit și s-a abținut să nu facă din nou o reverență.

Ușa s-a închis, iar ea a rămas pe veranda din față, în bătaia vântului. Sclipirea sticlei de pe ușa închisă de la intrare s-a transformat în frică și singurătate atât de palpabile, încât i-au cuprins tot trupul. Unde s-a dus Sofia? Și Birgitta? Poate s-au dus acasă la Agneta? Nu, asta nu era posibil. Agneta locuia cu mama ei ciudată într-un apartament cu două camere în Träsket, într-un complex de apartamente construit în anii '60. Toate casele arătau la fel și asta era într-adevăr foarte sumbru. Totuși, Susanne știa unde se află apartamentul. Fusese acolo la o cafea în liceu când mama ei avusese „o perioadă bună".

A părăsit reședința consilierului municipal și a pornit înspre Träsket. Furtuna de zăpadă tipică pentru sudul Laponiei își făcea simțită prezența. Și-a tras bentița, aranjând-o peste urechi.

Oare cine ar putea să o creadă pe Sofia dacă ar pretinde că Susanne o iubește pe Carina?

Nu ar trebui doar să nege? Poza care era acum la Sofia avea o inimă roz pe spate. Dar ce demonstra asta? Nu exista nicio dovadă că era chiar fotografia lui Susanne. Și a avut întotdeauna grijă să nu arate ce simțea. Dimpotrivă. Adesea se trezea că o critică exagerat și cu răceală pe Carina.

Totuși, trebuia să îi ceară scuze Sofiei sau să renunțe? Să recunoască situația?

Of, dacă ar fi Birgitta aici!

A durat mai mult decât se aștepta până să ajungă în zona apartamentelor închiriate din acele complexe. Traficul de pe drumul 374 răzbătea ca un zgomot îndepărtat. Își amintea că apartamentul Agnetei, aflat la parter, era vopsit albastru.

Zona era ca un labirint în bătaia vântului. Aproape toate încuietorile porților erau stricate. Era norocoasă. A trebuit să încerce mai multe porți înainte de a o găsi pe cea potrivită. În cele din urmă, a găsit ușa familiei Mäkitalo. A sunat la sonerie, dar nu s-a auzit nimic. Se pare că nu funcționa. A bătut la ușă.

S-au auzit pași apropiindu-se și Agneta a deschis ușa. Părea foarte surprinsă. Din interiorul apartamentului și-a făcut apariția și un motan, care a ieșit pe casa scării.

— Susanne! Măi să fie… ce m-mă bucur! Ce faci? Te pup, te pup, hai să îți dau niște f-frișcă.

Se auzea cineva râzând tare în apartament. Nu putea fi televizorul. Greva sau blocajul. Deodată s-a simțit aiurea. Cum oare a putut să creadă că Birgitta stă și socializează cu cineva? Aici?

— O, poate vă deranjez… Aveți musafiri?

Agneta s-a uitat peste umăr.

— Nu, e m-mama, are o criză. Durează de ceva vreme, așa că se va l-liniști de îndată… Așteaptă, aduc frișca.

A dispărut înapoi în apartamentul întunecat. Susanne a așteptat în timp ce nivelul de panică tot creștea și o furnicau picioarele. Ce făcea ea în casa asta? Ce prostie să vină aici! Mirosea ciudat în casa scării: a detergent și a mâncare.

— Hai, pisi, pisi, haide…

Pisica s-a strecurat ca o umbră și a dispărut din nou în apartament. Agneta a ieșit în casa scării și a închis ușa de la intrare aproape complet. Nu părea fericită. Susanne nu știa ce era în neregulă cu mama Agnetei, dar nici nu-și dorea să afle asta chiar acum.

— Înțeleg că Birgitta nu este aici. Știi unde s-a dus după clubul de carte Cercul Polar?

— Nu a ajuns încă acasă?

Susanne a clătinat din cap.

— Vrei să intri pentru un m-moment? Am copt un pandișpan.

Mama ei începuse să cânte înăuntru, tare și fals. Suna a finlandeză sau poate Meänkieli[25].

— Nu, trebuie să merg acasă.

Cânta mult prea tare. A încercat să zâmbească.

— Ne vedem la următoarea întâlnire a Cercului Polar, a spus ea. Sau poate până atunci.
— Ai citit cartea Birgittei? a întrebat-o Agneta. Cea pe care o vom discuta data viitoare.
Susanne și-a atins fruntea căutând parcă în memorie. Despre ce carte era vorba? Ah, da…
— *Ucigașul de polițiști*, nu-i așa? Este bună?
— Îmi place Sjöwall Wahlöö, a răspuns Agneta, dar a fost întreruptă de mama ei, care începuse să urle.
Sau poate cânta joik-uri[26].
— Trebuie să am grijă de ea acum.
Susanne s-a dat un pas în spate, și-a luat rămas-bun și Agneta a închis ușa. Le-a auzit vocile înăuntru, dar nu și ce spuneau. Mama striga și părea furioasă. Susanne s-a grăbit afară și era cât pe ce să se împiedice. Când a ieșit, s-a uitat la ferestrele de jos și a văzut niște umbre înăuntru care parcă alergau.
S-a îndreptat spre casă cât de repede a putut în blugii ei strâmți. Fulgii de zăpadă umezi i se lipeau de păr, aplatizându-l de tot. Nu putea să riște să se întâlnească cu cineva, așa că a luat-o înapoi prin spatele școlii, către centru. A mers pe străzile lăturalnice tot drumul spre casă. Era atentă la zgomote făcute de oameni și la mașini.
A intrat pe aleea garajului. Era extrem de frig și îi înghețase fundul. Mopedul Porcușorului era parcat în celălalt capăt, destul de neobișnuit într-o zi de vineri. S-a scuturat de zăpada moale, observând că pantofii ei frumoși de culoare maro-deschis erau acum uzi și decolorați.
— Tu ești, Susanne?
Cine altcineva ar intra prin garaj la nouă și jumătate seara?
— Da, mamă.
— Ai mâncat ceva?
Salată de creveți în lipie după ce am coborât din autobuzul școlii și până am ajuns la Cercul Polar.
— Da, am mâncat.
A întins mâna spre cuier pentru a-și agăța haina roz. Mama a ieșit grăbită din camera unde era televizorul. Era puțin rumenă în obraji. S-a aplecat spre Susanne, iar ochii îi sclipeau.
— Știi, a șoptit ea, Håkan a venit cu o fată aici.
Susanne a încremenit.
— Ce? O fată? O prietenă?
Mama a încuviințat.
— A sosit acum o oră și au mers direct în camera lui. Părea ciudată, așa că…
Susanne respira din ce în ce mai greu.
— Care? Cine e?
— Fosta ta colegă de clasă, cea cu părul lung și frumos.
Rămăsese fără aer.
— Carina?
— Da, așa o cheamă. Am recunoscut-o.
Mama se întoarse spre camera unde era televizorul.
— Herbert, mai vrei o ceașcă de cafea?
— Mulțumesc, dar nu mai vreau, a răspuns tatăl ei.
Mama a mângâiat-o pe Susanne pe obraz.
— Ce mari v-ați făcut!
Susanne a urcat treptele în ciorapi și a evitat a treia și a șaptea treaptă, care scârțâiau. A închis ușa camerei ei în tăcere. L-a auzit pe Porcușor spunând ceva dincolo de perete, în camera lui. O fată râdea. Carina râdea privindu-se ochi în ochi cu el. Se auzea muzică la

casetofon.

S-au așezat pe patul lui. Sau poate erau deja întinși. Haine dezordonate, mâini reci pe corpuri fierbinți.

Furioasă, a început să dea jos afișele de pe pereți.

---

25 Dialect al limbii finlandeze *(N.r.)*
26 Cântec specific populației sami *(N.t.)*

SÂMBĂTĂ, 21 DECEMBRIE 2019

A părăsit aeroportul Kallax pe întuneric. Gheața de pe carosabil trosnea sub anvelopele cu crampoane. Nu era obișnuită cu astfel de condiții. Krister era cel care conducea întotdeauna. Ținea strâns volanul. Gäddvik, Antnäs și apoi drumul 94 spre nord-vest.

Furtuna se mai calmase oarecum dimineață, dar zăpada era încă abundentă. Conducea încet. Își imagina că între piciorul ei și pedala de accelerație este un ou crud. Așa învățase la școala de șoferi Pålsson din Stenträsk acum patruzeci de ani.

A fost întotdeauna destul de ciudat să se întoarcă în Norrbotten. Ea și Krister vorbiseră adesea despre acest subiect. Deceniile în care a locuit la Stockholm au trecut în plan secund de îndată ce a aterizat la Luleå. Viața de zi cu zi în Täby era de vis și puțini au avut privilegiul să o trăiască.

Gândul la Krister i-a provocat o durere în stomac. A oprit mașina pe marginea drumului, chiar lângă drumul de ieșire spre Klöverträsk. Și-a odihnit fruntea pe volan pentru câteva minute, până durerea s-a mai domolit.

S-a bucurat de mașina închiriată, pentru că a fost mai mare decât cea pe care o rezervase: un BMW X5 cu transmisie automată. Deloc o alegere bună dacă aluneci pe drumul înghețat.

A continuat drumul cu viteză și mai mică. A rămas pentru moment blocată în niște urme de gheață, apoi mașina a derapat.

Fulgii străluceau în lumina farurilor SUV-ului, care forma o cale mărginită de conifere pline de zăpadă. Era deosebit de frumos.

Cu siguranță, a fost decizia corectă să călătorească. Ambii băieți lucrau tot weekendul înainte de Crăciun, Emil ca polițist și Linus ca barman. Frații obișnuiau să glumească și să spună că slujbele lor erau în două tabere diferite. Totuși, în general, reușiseră în viață. S-au sprijinit și s-au ajutat reciproc atunci când tatăl lor a decedat. Au părut ușurați amândoi când le-a spus că va merge acasă, în nord, și că nu trebuiau să își facă probleme de conștiință că o lăsau să stea singură în ajunul Crăciunului.

Era o mare consolare că ea și Krister s-au descurcat bine ca părinți.

Dar nu le spusese adevăratul motiv pentru care își grăbise călătoria. Băieții nu știau nimic despre Sofia. Nu știuse cum să aducă în discuție acest subiect.

Vestea că trupul ei ar fi fost găsit i-a tăiat răsuflarea. Inițiativa de a merge în nord fusese o decizie de moment, din instinct. Trebuia să fie acolo, trebuia să știe.

Pentru Susanne din Täby, Sofia nu existase niciodată.

Pentru Susanne din Stenträsk, ea nu dispăruse niciodată cu adevărat. Trăia ca o amenințare pentru o viață fragilă ca sticla.

A trecut de Älvsbyn. Susanne a ajuns în spatele unui utilaj de deszăpezire. Nu îi păsa. A mers cu o sută de metri în spatele camionului, pentru a evita zăpada răscolită. Trecea prin sate mai repede decât își amintea, și asta nu din cauza vitezei. În Norrbotten, totul parcă intrase la apă odată cu plecarea ei, inclusiv distanțele între localități.

Pe scaunul din dreapta se afla laptopul ei. Funcția de înregistrare era pe pauză. Ocazional, când întâlnea un autovehicul mai mare, bâjbâia butonul pentru a porni înregistrarea și a obține zgomot ambiental din interiorul mașinii.

Avea motive să întrebe, să afle ce știau oamenii cu adevărat. Nimănui nu i se va părea ciudat.

Ninsoarea s-a oprit când mai avea aproape un kilometru până la Stenträsk.

La unsprezece și un sfert a parcat pe aleea casei mamei ei. Era îngrijită, iar zăpada înlăturată. Sigur folosise o suflantă. Când o fi avut timp pentru asta?

Și-a scos geanta cu schimburi de dormit, a băgat computerul în rucsac și și-a luat geaca mare matlasată de pe bancheta din spate. Stătea lângă mașina închiriată și privea în jos, spre centru.

Care ar fi fost viața lor — a ei și a lui Krister — dacă ar fi rămas aici?

Simplul gând i-a provocat amețeală.

Vecină cu Carina și cu Porcușorul, să socializeze zilnic și să se ajute unii pe alții cu copiii? Dacă sentimentele pentru Carina se estompaseră cu trecerea anilor? S-or fi transformat într-o melancolie tulbure sau o fi luat-o ea razna?

S-a îndreptat spre garaj și a trecut pe lângă un buștean și stiva de lemne de foc. Și-a îndepărtat zăpada de pe cizme și a intrat fără să bată la ușă prin intrarea de la bucătărie.

— Bună! a strigat ea din ușă și a lăsat geanta jos lângă cuier.

Mirosea exact așa cum își amintea: a prăjeală, a pâine și vag a pin umed.

Mama a ieșit grăbită direct în hol din camera unde era televizorul.

— Susanne, draga mea, bine ai venit!

I-a admirat silueta zveltă și a îmbrățișat-o rapid, lăsând în urmă miros de pudră de talc.

— Am sunat-o pe Karin, așa cum m-ai rugat, a informat-o mama.

Transcrierea podcastului:

Realizatoarea: Mă aflu în bucătăria casei lui Siv Johansson, în localitatea Stenträsk din sudul Laponiei. Este ora patru după-amiaza și e deja întuneric afară. În această perioadă a anului, nu este niciodată cu adevărat lumină aici, lângă Cercul Polar. Alături de mine este Karin Stormberg, care a fost căsătorită cu Gustav Stormberg, șeful poliției în momentul când Sofia Hellsten a dispărut, și care este mama lui Wiking Stormberg, cel care conduce azi această anchetă. Vă mulțumesc că m-ați primit aici.

Siv & Karin: Bine ai venit.

Siv Johansson: Nu vrei niște cafea?

Realizatoarea: Nu, mulțumesc, nu vreau.

Siv Johansson: Dar, dragă, ești sigură că nu vrei nimic de mâncare? Au mâncare atât de proastă în avion.

Realizatoarea: Nu, mamă, e în regulă. Bine?

Siv Johansson: (inaudibil)

--- NOTĂ! A se tăia aici! ---

Realizatoarea: Dacă e să încep cu tine, Karin, ce îți amintești din vara aceea când Sofia a dispărut?

Karin Stormberg: Daaa, sunt aproape patruzeci de ani de atunci. Parcă ar fi o altă viață. Nimeni nu a crezut vreodată că va fi găsită. Oricum, nu așa. Ce am mai căutat-o! Și când te gândești că ea a fost aici tot timpul. Zăcea acolo, lângă râu.

Siv Johansson: Lasse Berghagen a fost cel care a vorbit în programul estival de la radio.

Realizatoarea: Poftim?

Siv Johansson: În ziua aceea, Lasse Berghagen a vorbit despre copilăria lui și despre ce muzică frumoasă cânta. O, ce minunat era! Mai vrei niște cafea, Karin? Și o prăjitură?

Karin Stormberg: Da, mulțumesc, nu pot refuza.
(se aude zăngănit de cești de cafea)

Realizatoarea: Karin, să ne întoarcem la Sofia Hellsten. Ce îți amintești despre ea?

Karin (molfăind o prăjitură): De fapt, nu atât de multe de pe vremea când trăia. Era o fetiță care își purta părul în coadă de cal și care a stat pe lângă fusta mamei până când a ajuns aproape majoră. Hilding, tatăl ei, a fost consilier municipal, iar Gustav a fost șef de poliție. Așa că familiile noastre se întâlneau, chiar dacă doar în numele profesiei, așa cum se spune. Era tăcută și slabă ca o scobitoare. Nimeni n-ar fi crezut că va sfârși astfel…

Siv Johansson: În ziua de azi, vorbesc doar despre traumele lor, dar muzica nu poate fi ascultată.

Realizatoarea: Mamă, lasă-ne cu programul de vară de la radio, bine?

Siv Johansson: (inaudibil)

Realizatoarea: Karin, acum patruzeci de ani erai foarte aproape de ce se întâmplase. Cum ai descrie atmosfera din oraș după dispariția Sofiei Hellsten?

Karin Stormberg: Da, Doamne! Ce să spun? Gustav, care a decedat între timp, a fost cel care a condus ancheta. Ce am mai căutat-o toți! Toată lumea s-a implicat. Au căutat-o în pădure, în râu, cu câini și elicoptere, dar nu am găsit-o niciodată. Parcă dispăruse de pe fața pământului.

Siv Johansson: A tunat în după-amiaza aceea, un tunet uscat fără ploaie. Ne era frică de incendii de pădure, pentru că luase foc ceva în urmă cu câteva zile. În Norrbotten, locuitorii fuseseră avertizați în legătură cu incendiile forestiere…

Realizatoarea: Vă amintiți construcția podului din acea vară?

Siv Johansson: S-a vorbit mult despre șomaj în acea perioadă, în special la începutul anilor '80. Dar apoi toți au primit un loc de muncă. Toate fetele care au fost în acel club de carte s-au descurcat în viață. În afară de Sofia, bineînțeles.

Realizatoarea: Karin, construcția podului?

Karin Stormberg: Păi, bineînțeles că ne amintim de construcția podului. A fost un lucru important aici, în oraș. Au început construcția imediat după ce a trecut gerul și au lucrat până târziu în toamnă. S-a construit al naibii de repede. Erau nevoiți să finalizeze până la Crăciun, pentru că atunci se întorceau americanii și trebuiau să transporte materiale pe șosea. Deși nu știai niciodată ce planuri aveau cei de acolo, de sus, de la bază…

Siv Johansson: Carina nu trebuia să rămână în oraș în acea vară, dar Gustav i-a oferit posibilitatea să lucreze la centrala telefonică a poliției până în toamnă. De atunci a rămas acolo. Și pe cea care se bâlbâia cum o chema oare? M-a sunat și mi-a cerut să îi eliberez un pașaport în baza cărții de identitate. Studia economia la Karlstad. Da, numele ei era Agneta…

Realizatoarea: Cum de a ajuns Sofia acolo? În fundația podului?

Karin Stormberg: Nu vrem să ne dăm cu părerea. Dar cineva trebuie să știe ceva. Cum a ajuns ea acolo?

Realizatoarea: Ai putea să îmi spui ce s-a întâmplat cu locuitorii orășelului după aceea?

(tăcere)

Karin Stormberg (încet): Ceva s-a întâmplat cu oamenii. Au început să-și țină ferecate ușile. Mulți și-au cumpărat draperii noi și le țineau trase. De parcă ar fi dispărut încrederea.

(tăcere)

Realizatoarea: Cine crezi că a făcut-o? Cine a ucis-o pe Sofia?

(tăcere lungă)

Siv Johansson: Da, păi… Trebuie să fi fost cineva din afară. Cineva de la bază. Cred că așa a fost. Nimeni de aici nu ar face așa ceva. Nu în Stenträsk.

Realizatoarea: Karin, tu ce crezi?
(tăcere lungă)

Karin Stormberg: Nu sunt deloc sigură că a fost cineva din afară. S-ar putea să fi fost cineva din oraș. Cineva cunoscut de toată lumea. Cineva care este încă aici.

Carina s-a așezat de cealaltă parte a mesei de pin și a mâncat o specialitate suedeză la cuptor. Masa era atât de îngustă, încât genunchii li se apropiau uneori. Își scosese jacheta, care atârna acum pe jumătate pe spătarul scaunului, iar o mânecă atingea podeaua. Privea numai în farfurie și mesteca fără să se gândească la altceva, așa cum făcea întotdeauna.

De cealaltă parte a mesei, Susanne mânca încet și reținut. Se concentra mai ales pe echilibrul interior. Era prima dată când se întorcea în Stenträsk fără Krister și era parcă vulnerabilă în fața dezinteresului Carinei.

— Mai vrei, Sussi?

I-a zâmbit fratelui ei mai mic, întinzând mâna spre tarta cu cartofi.

— Mulțumesc, a fost delicios. De mult timp nu am mai mâncat astfel de cârnați.

Porcușorul gătise: specialitate suedeză de cârnat la cuptor, tăiat în jumătate, cu brânză de casă și muștar. Un borcan de roșii pasate amestecate cu carne într-un vas de ceramică. O ceapă feliată și sotată în unt topit. Cartofi fierți în coaja care acum se usca pe marginea farfuriei. Pâine uscată marca Husman, cu cremă de brânză Bregott. Firimiturile fuseseră adunate într-un singur loc.

Au băut Jokk, o băutura tradițională concentrată din merișoare de munte, cumpărată de la magazinul Coop, și amestecată cu apă. Adam a băut lapte. Susanne a refuzat să bea Jokk, din cauza zahărului care ar fi putut să-i dea peste cap glicemia.

De fapt, nu mai mâncase de foarte mulți ani astfel de cârnați. Nici nu mai știa de ce. Dar era adevărat că aveau un gust foarte bun, al copilăriei și nopților albe. Mama ei obișnuia să facă acest fel de mâncare. Găsise rețeta în revista *Ica*. Håkan a pus bolul cu cartofi la îndemână în cazul în care mai voia. A recunoscut vesela. Carina o primise drept premiu când a recrutat două persoane la clubul de carte Bonnier: pe mama ei și pe a lui Susanne. Mama lui Susanne a fost nevoită să cumpere un număr mare de cărți înainte de a-i putea fi reziliată calitatea de membru. Susanne a resimțit atunci o urmă slabă de iritare, perceptibilă totuși. Evident că romanele meritaseră sacrificiul, iar vesela era încă folosită, culorile nu păliseră și nici nu era ciobită.

Carina terminase de mâncat. A împins farfuria și a băut Jokk.

— Vrea cineva cafea?

Și Håkan, și Susanne au refuzat.

Păcat de părul Carinei. Se tunsese. Coafura ei se transformase după câteva experimente la salonul Ginei din centrul orașului într-o variantă ciufulită și vopsită în castaniu. Evident, trecuse ceva timp de la ultima vizită la coafor, pentru că i se vedeau rădăcinile încărunțite.

Porcușorul și Carina nu se căsătoriseră niciodată. Susanne s-a întrebat dacă asta însemna ceva și, dacă da, ce anume.

— După cum v-am povestit, m-am decis să realizez un podcast, a spus ea lăsând tacâmurile în partea dreaptă a farfuriei.

Nu se pomenise nimic despre Sofia Hellsten în timpul cinei, dar parcă plutise ca o umbră prin bucătărie. Carina a luat o scobitoare, iar Porcușorul și-a întins mâna după telefonul mobil.

— Ascultați de obicei podcasturi? i-a întrebat Susanne.

— Nu în fiecare zi, a răspuns Håkan căutând pe telefon aftonbladet.se.

A văzut că a apăsat pe titlul: SOFIA, 17 ani, GĂSITĂ UCISĂ.

— Podcastul *True crime* a devenit extrem de popular, a spus ea.

Carina a căscat ochii mari, ca întotdeauna când nu-i plăcea ceva.

— Nu știam că ziarul *Kommunal Ekonomi* investighează crime, a spus ea ridicându-se și încercând să strângă masa.

— Sărut mâna pentru masă, a spus Adam și s-a dus în camera lui.

— Am văzut *Making a Murderer* pe Netflix, a spus Håkan.

Carina debarasa masa făcând ceva zgomot în bucătăria ei cu mobilier vechi. Nu era de

la Ikea, dar nu avea nicio importanță. Se potrivea. Totul în jur era la locul lui și strălucea. Carina se îngrășase, dar formele și proporțiile erau aceleași: coapse subțiri totuși, șolduri care dansau în timp ce se mișca, felul în care își ținea relaxat spatele și pieptul înainte. Dacă ar fi fost o sursă de energie, cu siguranță ar fi fost o centrală nucleară: colțuroasă, rece pe dinafară, cu un miez înăuntru care ar fi putut exploda cu rezultate devastatoare dacă ar fi fost manipulată incorect.

Știa foarte bine că Susanne renunțase la slujba de la ziar și că acum lucra pe cont propriu pentru mai mulți clienți.

— Le-am intervievat deja pe mama și pe Karin Stormberg. Încă își amintesc foarte bine acele zile din vara anului 1980. Construcția podului, echipa de căutare, tunetul…

— Vrei vin sau altceva? a întrebat-o Håkan.

— Dacă ai un pinot noir, nu te-aș refuza.

— Este vin roșu jos în cămară, a spus Carina întoarsă cu spatele la ei, indicând direcția cu peria de vase.

Håkan s-a dus în cămară, a deschis ușa, s-a aplecat și a scos o sticlă închisă la culoare cu capac cu filet și cu etichetă colorată. Era cu siguranță un vin bun. Carina a luat farfuriile murdare și le-a așezat în mașina de spălat vase. Unghiile ei erau neîngrijite, tăiate scurt și ciupite. Susanne nu o văzuse niciodată folosind ojă.

— Mergem în living? a sugerat fratele ei.

Susanne s-a ridicat ținând în mână paharul cu apă și s-a așezat pe canapeaua de piele din fața televizorului. Mobila era masivă, iar televizorul era de dimensiuni mari. Rula fără sunet emisiunea *Pe pistă*. Josefin Johansson și Johar Bendjelloul discutau cu Cecilia Hagen și Jonatan Unge.

Håkan a pus un pahar de vin roșu pe jumătate plin pe măsuța de cafea din fața ei. Lui își adusese un pahar de bere. Susanne a dus paharul la nas și a inspirat aroma strugurilor. Ah, poate e shiraz? A agitat vinul de câteva ori în pahar pentru a elibera buchetul și aroma secundară, mai grea, formată în timpul maturării. Făcând asta, nu a schimbat însă deloc caracteristicile vinului, așa cum se așteptase. Era un vin tânăr și destul de nesofisticat.

— Noroc! a spus Porcușorul ridicându-și paharul de bere.

— Îți amintești de Sofia?

Susanne a sorbit din vin. Se simțeau taninul, buchetul plin. Era destul de bun. Håkan a înghițit o gură și a pus berea pe masă.

— Da, a spus el. Era puțin diferită. Era o nenorocită care jupuia veverițe.

Susanne a oprit mâna cu paharul înainte să ajungă cu el la gură.

— Le jupuia?

— Avea o grămadă de capcane în pădurea din spatele casei unde locuiau ei, sus pe Backåsvägen. Uneori, ne permitea să o însoțim atunci când le aduna. Era al naibii de pricepută cu cuțitul.

A mai luat o înghițitură mare de bere.

Susanne a pus pe măsuță paharul cu vin.

— Ești sigur că vorbim despre aceeași persoană?

Håkan s-a uitat lung la ea.

— Fata consilierului municipal? Coadă de cal și ochelari?

— Da, da.

— Știi, a spus Håkan, așezându-se în colțul canapelei, îmi amintesc când ai venit acasă pentru prima oară împreună cu Krister. Ai stat în bucătărie și ați făcut goffre, îți aduci aminte?

Ea a încuviințat.

— Era complet nebun după tine, a spus Håkan. Niciodată nu am văzut pe cineva atât de îndrăgostit.

Susanne a închis ochii și a simțit cum îi curg lacrimile. Le-a șters cu vârful degetelor.

— M-a iubit cu adevărat, a spus ea. În toți anii aceștia.

Carina a intrat ținând în mâini trei farfurii cu prăjitură cu frișcă. A așezat farfuriile în fața lor. Același porțelan de la clubul de carte.

— Adam a făcut prăjitura, a spus ea cu mândrie. Vrea să devină patiser.

Susanne s-a uitat la fratele ei. Nu i-a purtat niciodată pică, deși a fost ciudat pentru că el a ales-o pe Carina. Ea l-a ales pe Krister și a mers mai departe.

A luat o înghițitură de vin.

Oare poate povesti într-un podcast că victima unei crime obișnuia să prindă veverițe și să le jupoaie? Ce îndeletnicire ciudată. De ce făcea asta? Și ce făcea cu pieile? Trebuie să vorbească cu fratele ei, dar Carina era mai importantă.

Cumnata ei nu vorbea prea mult, excepție făcând discuțiile despre cărți. De fapt, era o persoană retrasă, ca o carte închisă, așa cum e un politician. Deși o prietenă care a dispărut în copilărie acum patruzeci de ani putea fi un subiect destul de necontroversat de discuție, mai ales pentru că le unea pasiunea pentru literatură.

— Vreți să fiți intervievați?

Carina s-a așezat lângă soțul ei, a oftat și l-a sărutat pe buze.

— Nu pot spune nimic altceva despre anchetă.

— Înțeleg asta, dar despre Sofia? Ai cunoscut-o la fel de bine ca noi, toate celelalte.

— Exista oare cineva care o cunoștea cu adevărat pe Sofia?

Carina nu băuse deloc vin. Aștepta desertul. Iar Susanne nu mânca nimic cu zahăr, dar nici nu trebuia să fie radicală în privința acestei decizii, pentru că atunci devenea destul de enervantă. Așa că a gustat din prăjitură, un blat tare cu ciocolată delicioasă și lipicioasă deasupra, ornat cu frișcă și dulceață acrișoară de afine. Pur și simplu fantastică.

— Încerc să mă întorc în timp, a spus ea lingând lingura. Caut o senzație, un sentiment. Zona cea mai nordică a Suediei anilor '80. Ce făceam noi, ce gândeam? La ce visam? Cum am influențat noi dispariția unei fete?

— Te-ai gândit să vorbești și cu celelalte fete? Agneta și Birgitta?

Carina a mușcat zdravăn din prăjitură.

— Am discutat în această după-amiază în Cercul Polar, a spus Susanne. Gitte e pe drum, vine încoace. Știai?

Cercul Polar era grupul lor de pe Facebook. După ce Sofia a dispărut, Birgitta s-a mutat în Umeå, Agneta în Karlstad, iar ea la Stockholm. Corespondaseră o vreme trimițându-și scrisori. De fapt, își scriau adesea despre cărțile pe care le citeau. Apoi s-au înstrăinat, dar nu Gitte și ea. Ele au fost întotdeauna prietene apropiate. Cu celelalte nu au mai ținut legătura. Când a apărut Facebook-ul, s-au regăsit. A fost o adevărată șansă oferită de noile tehnologii. Erau deja adulte, chiar de vârstă mijlocie, dar, chiar și așa, fusese o reuniune cu adevărat distractivă. Timp de zece ani, comunicaseră într-un grup închis pe messenger: Cercul Polar se numea, desigur. Singurul subiect controversat pe care îl dezbătuseră fusese alegerea Carinei din partea social-democraților. Gitte a cerut să o scoată pe Carina din grup, pentru că ea „nu vorbește cu naziștii". Carina a refuzat să iasă și tot grupul risca să se destrame. Susanne a fost cea care s-a gândit la un compromis: Carina să folosească în grup profilul de Facebook al Porcușorului. S-a dovedit că nu Carina era problema, ci cineva de la Facultatea Södertörn, care voia să afle dacă Gitte se asocia cu vreun social-democrat. Chiar și online. În ultimul timp, nu prea mai discutaseră și nici nu mai vorbeau atât de mult despre cărți, dar obișnuiau să-și facă recomandări de seriale Netflix și HBO.

— Am auzit că tatăl Birgittei a suferit un accident vascular cerebral, a spus Carina. A fost externat de la Sunderbyn, dar nu se mai poate descurca singur și nu mai sunt locuri la Norrgården.

Carina a refuzat să îi spună Gittei altfel decât Birgitta Landén, în ciuda faptului că și-a schimbat oficial numele în Gitte Landén Daglönare chiar înainte să-și susțină lucrarea de doctorat.

— Până și Agneta se gândește să vină aici, a spus Susanne. Nu s-a mai întors de la înmormântarea mamei ei.

— Era în Piteå, a spus Carina. Se pare că trebuie să moară cineva ca să fie nevoită să vină spre nord.

Susanne a așezat lingura pe farfurie lângă jumătatea de prăjitură care rămăsese.

— Mă întreb ce impact a avut asupra noastră dispariția Sofiei. Tot ce s-a întâmplat în acea vară…

— Bineînțeles că poți să mă intervievezi, dacă vrei, a spus Carina, dar nu am multe de spus.

— Acum?

— Nu ai nevoie de reportofon?

— Am echipamentul audio cu mine.

— Atât de prevăzătoare, a spus Carina punând pe aceeași farfurie resturile de prăjitură.

Susanne s-a ridicat și s-a dus în hol, unde avea rucsacul. De obicei, o interesau alte subiecte, nu crime vechi. Se preocupa de tendințele retro din design, dar lucrase și în redacția de știri a ziarului *Expressen* într-o vară, la sfârșitul anilor '80.

Părea să-și fi petrecut cea mai mare parte a vieții profesionale în redacția unui ziar specializat, dar principiile de bază ale jurnalismului erau aceleași: întrebări legate de unde, ce, când, cine, cum și de ce. Importanța adevărului, loialitatea față de cetățeni, verificarea informațiilor, integritatea, crearea unui conținut de valoare și interesant, conștiința curată.

Obișnuia să-și înregistreze interviurile direct pe computer, un laptop Macintosh. Partea dificilă din punct de vedere tehnic la aceste podcasturi era să obțină un sunet bun. Prin urmare, a investit în câteva microfoane: două cu membrană mare și un Blue Microphones Yeti USB care putea înregistra sunetele ambientale. Primele două aveau sensibilitatea potrivită și caracteristici pentru a reda fidel vocea persoanelor intervievate, cu condiția ca podcastul să fie înregistrat într-un mediu acustic adecvat. Microfonul Blue Yeti oferea celor doi interlocutori posibilitatea să vorbească simultan, ceea ce făcea mai ușor de realizat interviul.

A ales microfonul Yeti pentru interviul cu Carina.

De fapt, livingul oferea o acustică destul de bună: draperii groase în mai multe straturi la ferestre, covoare pe jos, pereții plini cu cărți. Håkan și-a luat berea și a plecat la subsol, în camera de recreere, unde avea computerul. Susanne s-a așezat pe canapeaua de piele și a sprijinit microfonul de perna aflată între ele.

— Cu cine altcineva ai mai vorbit? a întrebat Carina.

Susanne a făcut o pauză.

— Toți cei care s-au ocupat de anchetă au decedat. Gustav, Lars-Ivar și cel cu semnul din naștere, cum se numea…?

— Urban. Urban Granlund.

— Exact. A murit în primăvara aceasta. L-am contactat pe Wiking și a promis că mă va ajuta. Tatăl lui Gitte era managerul Bazei Robotice, dar starea de sănătate nu îi permite să fie intervievat. E destul de ciudat. M-am plimbat prin oraș în această după-amiază ca să vorbesc cu oamenii și aveau destul de multe de spus, dar aproape nimeni nu își aduce aminte de ea. Știau doar ce a urmat, consecințele adică, discuțiile, starea de anxietate și frica.

Carina s-a foit și s-a auzit foșnetul tapițeriei din piele.

Susanne a conectat microfonul Yeti la computer, și-a pus căștile și a început să înregistreze.

— Ce ai mâncat la micul dejun? a întrebat ea.
— Ce legătură are cu Sofia Hellsten? a întrebat și Carina.
— Bine, e de ajuns. Era doar un test de sunet. Să începem.

Și-a scos căștile și s-a uitat la ceasul de la mână, vechiul ceas Certina New Art al mamei. L-a primit cadou la 25 de ani. S-a gândit pentru o secundă la introducerea pe care urma să o facă și a apăsat pe înregistrare.

— Mă aflu la Carina Burstrand, în livingul ei din casa de la marginea orașului Stenträsk. Este sâmbătă seara, 21 decembrie, și a trecut aproape o zi de la descoperirea trupului Sofiei Hellsten în fundația podului de lângă râul Pite. Carina, ai cunoscut-o bine pe Sofia. Vă întâlneați frecvent la clubul de carte. Ne poți oferi mai multe detalii?

— Mai exact, cadavrul nu a fost încă identificat, a spus Carina. Nici nu știu dacă au scos-o din fundație. Trebuie să vină cei de la Medicină Legală din Umeå ca să examineze trupul...

— Da, bine, a spus Susanne și a lăsat înregistrarea. Poți povesti despre Cercul Polar?

Carina și-a pus în spate o pernă decorativă brodată și s-a făcut comodă pe canapeaua care devenise parcă un vas de război.

— Ne întâlneam și vorbeam despre cărți. La gimnaziu, o dată pe săptămână, iar la liceu, o dată pe lună.

A tăcut. Susanne aștepta, dar Carina părea să-și fi pierdut ideea.

— Cum decurgeau întâlnirile? a întrebat Susanne pentru a porni din nou discuția.

Carina și-a mușcat buza pentru câteva secunde.

— A început ca un curs facultativ în clasa a șaptea. Noi îi spuneam „cunoaștere literară". Erau persoane care credeau că trișam, că doar pierdem vremea, că vorbeam aiureli și că așa luam note bune. Dar nu a fost așa. Chiar vorbeam despre cărți și autorii pe care îi citeam. Nu erau laureați Nobel, nu la început, în orice caz, dar...

A tăcut o vreme. Susanne aștepta să-și reia fraza.

— Am rezistat mult timp, până ne-am înstrăinat.
— Ce vrei să spui? a întrebat-o Susanne, deși știa foarte bine la ce se referă.
— Asta are într-adevăr legătură cu corpul găsit în fundația podului? i-a replicat Carina.
— Nu știu, a spus Susanne. De ce ne-am înstrăinat?
— Ne-am destrămat. Ne-am schimbat, am devenit prea diferite. Am luat-o în direcții complet diferite.

— Chiar am făcut asta? Am fost chiar așa de diferite și nu am luat-o toate exact în direcția în care ne așteptam? Sau, mai bine zis: în care se aștepta lumea de la noi? Cum ai descrie-o pe Sofia?

Carina a tras adânc aer în piept și părea că se gândește profund la asta.

— Puteai crede despre ea că era o adolescentă timidă dintr-o zonă nelocuită. Dădea impresia că era introvertită și inaccesibilă, dar eu cred că am catalogat-o greșit. Era mai îndrăzneață decât lăsa să se vadă. Mai provocatoare.

— Ce te face să crezi asta? a întrebat-o Susanne în microfon, remarcând propriul scepticism.

Carina și-a încrucișat atât brațele, cât și picioarele. O poziție clasică de defensivă.

— Nu vreau să spun mai multe. Am doar motive să cred că așa a fost.

Susanne a privit-o atent. Era o reacție destul de hotărâtă la o întrebare simplă.

— Mai poți spune ceva despre Sofia?

Din nou, câteva secunde de reflecție.

— Uneori îmi dădea impresia că era puțin prostuță, a spus Carina, dar m-am înșelat. Altfel, era o persoană de încredere. Și chiar nu era prostuță. Era înzestrată cu abilități deosebite, un fel de inteligență aparte. În orice caz, avea note bune, deși s-ar fi putut spune că asta se întâmpla și pentru că era dintr-o familie deosebită. Era greu de înțeles. Nu am reușit niciodată s-o înțeleg.

Se întreba cât de mult din ceea ce spusese Carina ar putea fi folosit în podcast. Va trebui să analizeze ulterior.

— A avut dușmani? Cineva care să fi vrut să o ucidă?

Carina a ridicat privirea și s-a uitat fix în ochii lui Susanne.

— Nu știu, a spus ea. Tu ce crezi?

— Cele mai multe dintre tinerele omorâte sunt ucise de iubiții lor sau de foști iubiți. Avea Sofia vreun iubit? Pe cineva pe care îl cunoșteai?

Carina a privit spre televizor și a închis ochii pentru o clipă.

— Nu prea ne petreceam timpul împreună, în afară de orele de la clubul de carte.

Nu răspunsese la întrebare, dar Susanne nu a mai insistat.

— Cum crezi că ar fi fost viața ei dacă ar fi avut șansa să ajungă la maturitate?

— Poate că ajunsese la maturitate. Încă nu știm cu siguranță dacă ea a fost descoperită acolo sus, pe pod.

Susanne a încuviințat.

— Bine, hai să te întreb altfel: cum ai descrie-o pe Sofia ca adult?

— Știu că vei monta astfel încât asta să sune de parcă aș fi răspuns la prima întrebare, a spus Carina, dar fie. Cred că ar fi devenit inginer, poate ceva legat de tehnologia materialelor. Investigații la nivel molecular. Cred că asta i s-ar fi potrivit. Un domeniu în care trebuie să fii foarte determinat și atent. Probabil și-ar fi luat doctoratul, dar nu în fizica moleculară. Ceva puțin mai simplu, mai palpabil. Poate că suferea de sindromul Asperger sau ADHD. Toți oamenii ar trebui să-și afle afecțiunile în ziua de azi… Dar nu era nimic în neregulă cu inteligența ei. A urmat cursurile și s-a specializat în științele naturii…

Carina se gândea, privind pentru o clipă în altă parte.

— În aceeași clasă cu Wiking Stormberg, a spus într-un târziu. Era colegă cu Wiking, care acum este șef de poliție aici, în Stenträsk, și care conduce ancheta în cazul trupului descoperit. Se cunoșteau. Cred că Sofia era puțin îndrăgostită de el.

Apoi a ridicat ochii și s-a uitat din nou fix la Susanne.

— Nu ți-am spus asta niciodată, a zis ea, dar Sofia m-a căutat în primăvara aceea înainte să dispară. Mi-a spus că erai îndrăgostită de mine. Că ai pălmuit-o și ai avertizat-o să nu povestească niciodată cuiva despre asta.

Susanne simțea că nu mai are aer, că nu mai poate respira. Știa că Sofia încercase să răspândească în acea vară zvonul despre dragostea ei pentru Carina, dar nu știa că aceasta din urmă aflase. A încercat să spună ceva, dar și-a simțit gura blocată.

— Avea o poză pe care mi-a arătat-o, a continuat Carina. Un portret din acelea mici pe care le-am primit odată cu fotografiile de la școală. Mi-a spus că ai desenat o inimă pe spate.

O, Doamne! Carina a știut în toți anii aceștia? Toate mesele de Crăciun și aniversările pe care le sărbătoriseră împreună. O fi crezut-o sau ce gândea? O, Dumnezeule…

— Adevărul este, a spus Carina, că i-am zis să se ducă naibii.

Mâna cu care ținea microfonul începuse să îi transpire. Susanne s-a văzut nevoită să și-o șteargă de pantaloni. A reușit să respire adânc.

— Dar e total lipsit de sens, a spus Susanne. Vorbești serios?

Carina a râs, deși suna puțin fals.

— I-am spus că nici măcar nu mă placi. De-abia mă suportai.

A ridicat o mână făcând un gest prin care își cerea scuze.

— Nu îți reproșez nimic, dar erai ca o scorpie. Deși e o nebunie să cred că tu ai lovi sau ai amenința pe cineva.

Susanne a înghițit în sec. Umbrele din ea urmau să iasă la suprafață.

— Dar de ce a spus asta? Era mitomană?

— Cred că i-am spus că toată lumea te-a văzut cum fugeai după Krister.

Ochii lui Susanne au fost inundați de lacrimi. Respira sacadat.

Carina s-a ridicat.
— Mai vrei puțină prăjitură?
Susanne și-a dat seama că nu va fi în stare să se ridice. Nu putea sta pe picioarele ei.
— Nu, mulțumesc.
— Altceva?
A închis ochii pentru câteva secunde.
— Poate încă un pahar cu vin?
— Nu conduci mașina spre casă?
— Mașina poate rămâne aici până mâine, nu-i așa?
Ultimele cuvinte au făcut-o pe Carina să se oprească în pragul ușii.
— E interdicție de parcare pe stradă. Pentru că se deszăpezește. Dar poți să duci mașina în garaj și o scot eu pe a mea pe alee. Nu pot bloca mașina de deszăpezire mâine-dimineață devreme, că apoi ajung pe prima pagină a ziarelor.
Susanne s-a simțit copleșită de o senzație de amețeală profundă. Și-a dat seama de ce a ales să părăsească Stenträskul. Nu putea fi mai clar de atât. Motivul pentru care a căutat să se ascundă, dorința de a nu prinde rădăcini aici, efortul de a se recrea și de a alege cine vrea să fie.
— Poate că ar trebui să merg spre casă totuși, a spus ea.
Carina a ridicat din umeri și s-a dus în bucătărie.
Susanne a oprit înregistrarea, a închis laptopul, microfonul și căștile. Håkan asculta jos, în camera de recreere, o selecție de colinde de Crăciun.

Şunca noastră de Crăciun a dispărut, iar rudele vor ajunge într-o oră.
Şunca noastră de Crăciun a dispărut, cum poate un porc să dispară pur și simplu.

Susanne a închis ochii și și-a masat fruntea între sprâncene. Trebuia să se adune, ceea ce tocmai se petrecuse nu era bine. A încercat să se concentreze asupra interviului. Ar putea să folosească cel puțin o parte din el pentru podcast. Erau câteva declarații bune pe care le putea prelua. Carina vorbise bine în dialect, și ceea ce spusese despre dragoste era bine. Gândul că fosta ei iubire lucra acum pentru a rezolva crima Sofiei îi spunea că asta era de bun augur.
A băut vinul rămas în pahar.
Deși Wiking nu fusese niciodată interesat de Sofia, acesteia sigur îi plăcuse de el. Lui îi plăceau fetele drăguțe și prietenoase. Gitte, cu care a fost împreună o vreme, a fost vedeta din Stenträsk, *the IT Girl,* cum s-ar spune azi. Cu părul lung și negru, era într-adevăr frumoasă, o fată bogată — ei bine, după standardele din Stenträsk — și studia la Piteå. A adus un ventilator de la Stora Världen când a venit odată acasă în weekend. Gitte era prea încăpățânată și lipicioasă pentru el. Cu Agneta s-ar fi potrivit mai bine, asta dacă nu ar fi fost bâlbâită. Toată lumea îi știa defectul și nu avea cum să scape de el. În orice caz, bâlbâiala ei nu deranjase pe nimeni în mod special în ultimii ani, când s-au întâlnit pe grup.
— Mai vrei vin?
Carina ținea în față două pahare de vin, câte unul pentru fiecare.
— Crezi că pot să conduc după ce am băut două pahare? a întrebat-o Susanne.
Carina a râs.
— Nu vor fi controale în Stenträsk diseară, a spus ea cu autoritate, încât Susanne a luat-o ca pe un răspuns.
Știa programul de serviciu, pentru că era postat pe avizier. Carina s-a așezat din nou pe canapea și a oprit televizorul. S-a făcut întuneric în cameră. De la calculatorul din subsol al lui Håkan se auzea melodia *It's the most wonderful time of the year*.

— Cum îți e fără Krister? a întrebat Carina în întuneric.

Susanne era devastată. Și-a pus mâinile pe față ca să-și oprească țipătul în palme.

Au golit sticla de shiraz și apoi încă una la fel. Carina a ascultat-o și a ținut-o în brațe. A crezut-o. Sofia mințise și inventase tot ce spusese. Bineînțeles că Susanne nu ar fi putut niciodată lovi pe cineva. A plâns și a vorbit despre Krister, despre pierderea soțului ei, dar, de fapt, nu știa unde se termina o durere și unde începea o alta. Doliul și golul iubirilor pierdute aveau să rămână ascunse pentru totdeauna de Carina. Susanne nu știa cu adevărat dacă se simțea ușurată sau disperată. Carinei i se spusese, dar refuzase să creadă. I se păruse atât de nebunesc, încât refuzase să creadă.

Acceptare și abis.

Håkan a mutat, în cele din urmă, mașina lui Susanne în garajul lor și a parcat mașina Carinei pe alee, astfel încât utilajul de deszăpezit să poată trece. S-a oferit să o ducă acasă, dar ea a preferat să meargă pe jos. Nu era atât de frig și era îmbrăcată gros.

Oricum, nu va putea adormi devreme.

Înainte să plece, Carina a strâns-o la piept într-o îmbrățișare caldă.

Noaptea polară era întunecată. Nu mai ningea, dar cerul era acoperit de nori compacți. Stelele încă nu apăruseră și luna era destul de joasă. Departe de oraș, se simțea în întuneric o urmă de poluare. Deasupra Bazei Robotice, cerul era la fel de întunecat ca în oricare altă parte unde nu se desfășura nicio activitate în timpul nopții. Dar pe drumul 374, chiar acolo unde podul spre Gransel se întindea peste râul Pite, a remarcat o lumină de un albastru strălucitor.

Vila lui Håkan și a Carinei era la periferia comunității, dar totuși nu îți lua mai mult de un sfert de oră sau douăzeci de minute pentru a ajunge la Școala Kvarndamm. Casa copilăriei ei era poziționată chiar în centru, la doar câteva sute de metri de strada Gågatan.

Nu a simțit gheață. Nici nu era alunecos. Zăpada scârțâia sub pașii ei. Gerul îi înțepa obrajii, dar îi și limpezea gândurile.

A trecut pe lângă vile cufundate în întuneric, cu steluțe luminoase de Crăciun și lumânări electrice cu șapte brațe pentru Advent în ferestre. Multe aveau acoperișuri metalice, rareori întâlnite în partea sudică a țării. Țiglele îngheață în zona de nord și apoi cad când se topește zăpada. Cel puțin jumătate din case erau marca Älvsby, case modulare lipsite de farmec și produse în serie.

Avea un ritm constant de mers în lumina dispersată a felinarelor. S-a decis să-și regândească pentru o clipă viața. Dacă ar fi locuit într-o Elsa, Eva sau Alexander sau într-o altă casă de tipul celor Älvsby? Toate purtau nume de origine suedeză. Ar fi refuzat instituții de formare profesională sau nici nu i-ar fi trecut prin cap să frecventeze astfel de centre? Ar fi plecat și s-ar fi mutat de acasă după susținerea acelor examene? Poate că ar fi putut să lucreze ca jurnalist în Stenträsk, însă aici exista deja un atelier faimos de anvelope, încă de la sfârșitul anilor '70, anume Gummicentral, al familiei Samuelsson. Krister ce ar fi făcut? A fost un bun antreprenor. Ar fi putut să-i facă concurență acestui atelier de anvelope și să pună bețe în roate familiei Samuelsson.

Poate ar fi putut pune bazele unei alte companii în domeniul tehnologiei vehiculelor. Bineînțeles că ar fi funcționat, dacă și-ar fi dorit asta. Dar niciunul dintre ei nu își dorea. Cu siguranță, nu a fost doar decizia ei, evadarea ei. Și Krister își dorea să plece departe. Probabil ca să nu mai stea în umbra lui Wiking, prietenul care a fost întotdeauna puțin mai drăguț, mai de gașcă, mai bun atât la hochei pe gheață, cât și la fete și la învățătură.

Și-a scos telefonul mobil din rucsac, a apăsat pe funcția de înregistrare și l-a pus în buzunarul jachetei. Spera să capteze puțin zgomot ambiental pe drum. Scârțâitul zăpezii, foșnetul ritmic al hainelor, respirația ei în timp ce mergea pe drumul care urca. Poate ar putea folosi toate acestea pe fundalul podcastului.

O mașină tunată a bubuit când a trecut pe lângă ea în dreptul secției de poliție. Nu știa că încă se mai făceau astfel de autovehicule reconstruite. Erau cel puțin cinci tineri în

habitaclul cu geamurile aburite. Putea auzi muzică pe care însă nu o știa și vocea unui bărbat beat care cânta. A cotit pe lângă chioșcul cu cârnați, închis pe timpul nopții. A mers înspre strada „Crema cremelor". Tăcerea lăsată în urma acelui vehicul a fost parcă și mai profundă decât înainte.

Întrebarea era cât putea într-adevăr cineva să aleagă? Cât de mult contau genele și mediul? Băieții ei și ai lui Krister crescuseră amândoi la oraș. Nu erau familiarizați cu altceva. Vorbeau dialectul din Stockholm, cu un ușor aer de apartenență la o clasă superioară, își aveau originile în suburbiile de nord și în centrul orașului. Cunoșteau și le plăcea suburbia Norrbotten și percepeau peisajul ca pe un paradis exotic de vacanță. În lumea lor, a adulților, soarele de la miezul nopții strălucea mereu în Stenträsk.

Amândoi își jeliseră tatăl cu disperare, dar ea simțea că reușiseră să depășească momentul. Linus intenționa să își cumpere un apartament mai mare în care să locuiască cu iubita lui, poate chiar să plece din centrul orașului și să se mute într-o casă din suburbie. Probabil se gândeau să aibă copii. Nu i-a întrebat nimic, dar așa simțea ea.

Emil era polițist și burlac acum, din câte știa ea. Intenționa să își continue studiile și să devină criminalist, ca să poată fi polițist-anchetator.

Susanne a grăbit pasul. Își simțea picioarele ușoare și respira fără probleme. Mersul pe jos fusese o decizie bună, chiar dacă rucsacul era destul de greu. A călcat ferm prin curtea înghețată a școlii și a trecut prin zona fumoarului, pentru a retrăi o dulce amintire. Cum stătea gașca de băieți acolo și fumau împreună așa cum ea niciodată nu reușise.

Dar stai, ce a fost aici? S-a oprit. Înspre nord-vest șerpuia un drum în întuneric care era curățat de zăpadă, dar complet cufundat în întuneric.

Aceleași brazde drepte de zăpadă ca pe aleea mamei. Poate aceleași suflante de zăpadă. O pasarelă sau poate o pistă de biciclete. Scurtătura peste Bäckåsen. Se mai plimbase pe acolo demult, dar nu de foarte multe ori. Deasupra crestei a remarcat din nou lumina pâlpâitoare alb-albăstruie.

A urcat peste deal. Panta a devenit rapid mai abruptă și simțea efortul fizic în mușchii coapselor. Și-a scos telefonul mobil din buzunar și a pornit lanterna pentru a nu se împiedica. Cercul de lumină a creat o atmosferă strălucitoare de siguranță într-un spațiu înghețat. Ce cuvinte frumoase, s-a gândit ea. Le-a spus cu voce tare ca să-și amintească. Funcția de înregistrare era încă activată pe telefon.

Sus pe creastă, s-a oprit. Aburii pe care îi scotea pe gură formaseră o ceață în jur. Sursa luminii alb-albăstruie era chiar sub ea, la câteva sute de metri mai încolo. Fundația podului peste râul Pite. Opusul a ceea ce însemna siguranță. Era un perimetru delimitat de reflectoare imense. Mișunau oameni, câteva mașini erau parcate. Criminaliștii erau încă acolo. Să fi fost oare și Wiking acolo? Nu, era trecut de miezul nopții. Probabil plecase acasă.

Picioarele o ghidau înspre acel loc. Când s-a mai apropiat, a putut distinge diferite persoane care se deplasau pe pod. Un cort mare fusese ridicat acolo unde trebuia să fie locul crimei, adică fundația podului. Era zăpadă pe el după ninsoarea de mai devreme. Pereții cortului erau ridicați pentru ca lumina reflectoarelor să ajungă înăuntru. O femeie destul de tânără și un bărbat mai în vârstă lucrau ghemuiți și concentrați sub acoperișul cortului. Își făceau meseria. Un bărbat în uniformă de paznic stătea lângă barieră și se uita spre ea. Probabil că observase lanterna de la telefon.

Pulsul i-a crescut ușor când s-a apropiat de locul crimei. Paznicul și-a aprins propria lanternă, una puternică, pe care a îndreptat-o direct spre fața ei. Susanne s-a oprit pe loc complet orbită. A ridicat instinctiv mâna către sursa de lumină pentru a-și proteja ochii.

— Sussi? Tu ești?

Lumina s-a stins. Și-a lăsat jos mâna, dar încă nu putea vedea bine. Doar cerul cu stele,

însă i s-a părut că recunoaște vocea.
— Pekka?
— Ei, ce naiba, ce cauți aici?
Susanne a clipit des. Paznicul s-a apropiat de ea tocmai când a început din nou să poată distinge ceva. A îmbrățișat-o puternic și a bătut-o peste umăr cu mâinile în mănușile lui groase.
Pekka Karlsson fusese mereu îndrăgostit de ea, dar era cam fustangiu. Susanne încerca să se elibereze din strânsoare.
— Pekka, ce mă bucur să te văd! a spus ea, oprindu-și telefonul mobil din buzunarul jachetei.
— Îmi pare rău că nu am venit la înmormântare. Știi, era perioada de depunere a declarațiilor și Lotten, soția mea, nu era liberă. Nenorocitul de cancer.
Susanne a încercat să zâmbească.
— Înțeleg, a spus ea. Intenția contează.

— Ai primit coroana?
Coroana? Habar n-avea.
— Da, a fost foarte frumoasă, mulțumesc.
— Și? Ai ieșit să te plimbi?
— Am fost la fratele meu și am băut câteva pahare de vin. În situația aceasta, cel mai bine e să mergi pe jos. Nu vreau să fiu un șofer beat la volan.
Pekka Karlsson a râs. Era un bărbat masiv. Rezultatul îmbinării traiului bun cu antrenamentul de forță. Susanne a arătat cu un gest din cap spre oamenii care lucrau lângă fundația podului.
— Ce nenorocire!
Paznicul s-a întors către criminaliști, s-a scărpinat sub căciulă și a oftat.
— Da, așa e. Probabil că trebuia să fie găsită, dar nu în acest mod și pe vremea asta nenorocită. Au fost nevoiți să securizeze locul crimei și aseară.
Au rămas tăcuți o vreme. S-a uitat la criminaliștii care căutau prin pietrișul și nisipul prelevate din interiorul bazei podului, depozitate într-o movilă pe carosabil. Râul de sub ei se revărsa peste drumul care duce spre cascada Storforsen câțiva kilometri mai jos în aval. Susanne auzea zgomotul puternic făcut de întinderile de apă prin întuneric. Storforsen nu îngheța niciodată, nici măcar când erau patruzeci de grade cu minus. Vântul sufla ușor, purtând cristale de gheață prin aer. Obrajii îi înghețaseră.
Pekka își întoarse din nou privirea spre ea.
— Dar spune-mi, ce mai faci? Ai venit în nord ca să îți vezi mama?
Se bucura că și-a vărsat lacrimile pe canapeaua urâtă de piele a Carinei.
— Primul Crăciun fără Krister. Va fi greu.
A îmbrățișat-o din nou, dar de data aceasta s-a lăsat cuprinsă în brațele lui pentru mai mult timp.
— Știi, se zice că tot ce experimentezi pentru prima dată e perceput ca fiind mai dificil. Prima aniversare după ce a murit, prima sărbătoare a solstițiului de vară, prima vacanță. Totuși, le-ai trăit pe toate.
Pekka era unul dintre băieții din gașca lui Krister și stătea pe drumul spre autobuzul școlar. Era căsătorit de mai bine de treizeci de ani cu Lotten și aveau trei copii deja adulți. Părinții încă îi mai trăiau. Așadar, nu știa ce înseamnă să pierzi pe cineva.
— Mulțumesc pentru susținere, a răspuns ea. Apreciez. Dar tu nu îngheți aici?
A râs puțin și a tropăit involuntar.
— Păi, la naiba, m-am obișnuit.
Susanne și-a întors privirea spre locul crimei.

— Oare vor termina curând, ca să poți pleca și tu acasă?
— O, nu, oricum eu voi sta aici peste noapte. Uite perimetrul delimitat.
Pekka a făcut un pas mai aproape de ea și i-a spus încet, aproape șoptit.
— Reușesc să ia cadavrul de acolo în seara asta. Criminalistul din Luleå a sunat cu ceva timp în urmă după o mașină care să-l transporte. Ar trebui să ajungă dintr-o clipă în alta. Preiau trupul și apoi vor termina aici.
O mică targă era pe pământ unde lucrau criminaliștii, lângă cavitatea formată. Lămpile generau o lumină albă-albăstruie.
— Cine ar fi crezut că se va termina așa, a spus Susanne. Cine i-ar fi putut face așa ceva Sofiei? Nu a făcut niciun rău nimănui.
Pekka s-a legănat puțin pe picioare. S-a gândit câteva secunde înainte să răspundă.
— Ea era altfel, a spus Pekka.
Aceeași expresie o folosise și Håkan. Să fie o coincidență?
— Te gândești la treaba cu veverițele?
El a privit-o extrem de surprins.
— Veverițele?
O presupunere greșită. A încercat să salveze situația ridicând din umeri.
— Poate că nu era așa cum o credeam noi.
Pekka a ignorat comentariul legat de veverițe și a încuviințat.
— Dar mințea despre lucruri atât de ciudate. Ca de exemplu când i-a spus lui Krister că îl lasă să îi conducă Lamborghiniul dacă vrea. Ai auzit o tâmpenie mai mare?
Susanne a simțit cum sângele îi urcă la cap și apoi coboară până în vârful degetelor de la picioare. Ce naiba?
— I-a spus asta lui Krister? De ce?
— Pe toți băieții pusese ochii, dar în special pe Krister și Wiking. Eram cu ei. Cert e că Sofia și Carina s-au distrat de minune împreună în vara aceea. Dar cine naiba a avut vreodată un Lamborghini? În Stenträsk?
Nu credea nici măcar o secundă că Sofia Hellsten ar fi putut obține orice mașină își dorea. Dar ce făcuseră ea și Carina împreună vara aceea încât Pekka Karlsson chicotea despre asta patruzeci de ani mai târziu?
— Ce vrei să spui? Ce a făcut împreună cu Carina?
Pekka Karlsson a privit-o cu atenție.
— A spus că tu o iubești pe Carina, că ție îți plăceau de fapt fetele. Ai auzit ceva atât de deplasat? Și credea despre ea că arăta foarte bine. Patetică.
— Dar asta cu Sofia și Krister, ce te face să…
— Ea a spus singură că este cea mai frumoasă fată din Stenträsk, că așa credea toată lumea. Și că va studia la o universitate americană. Chiar i-a spus numele, dar nu-mi mai aduc aminte…
O mașină s-a apropiat din direcția orașului. Mai întâi au văzut farurile, ca mai apoi, după câteva secunde, să audă și zgomotul motorului. Pekka s-a îndepărtat de ea și a mers cu pași hotărâți spre șosea cu lanterna aprinsă. Cu umerii drepți și lați, cu capul drept, în uniforma de paznic.
Era mașina care urma să transporte cadavrul. Pekka s-a îndreptat spre portiera șoferului, s-a aplecat și a vorbit cu el. I-a arătat cum poate da cu spatele ca să ajungă cât mai aproape de targă.
— Stai, e bine! a strigat Pekka.
Mașina s-a oprit.
Susanne a făcut câțiva pași înapoi. Era întuneric.
Sofia fusese îndrăgostită de Krister? Sau de Carina? Au fost împreună? Dar Carina a fost cu Håkan în vara anului 1980. Chiar au stat împreună în camera lui în weekendul ce a

urmat după solstițiu. Și care era legătura dintre Sofia și Krister? De ce nu i-a spus niciodată Krister despre asta?

Șoferul a coborât din mașină și s-a îmbrăcat cu un echipament de protecție de unică folosință, și-a pus mănuși și încălțăminte de protecție, și a înaintat salutându-i pe criminaliști.

— Sandra Hammarlund, a spus tânăra.

— Roland Larsson, s-a prezentat și bărbatul mai în vârstă.

Nu a înțeles numele șoferului.

— Ne poți da o mână de ajutor? l-a întrebat Sandra Hammarlund. Corpul este liofilizat, așa că nu e nimic scârbos.

— Și nu ați găsit capul? a întrebat șoferul.

— Cel puțin nu aici, în fundație, a răspuns Roland Larsson.

Susanne a făcut un pas în lateral ca să nu cadă. Nu făcuse prea multe mișcări ca să vadă dacă criminaliștii o vor remarca, dacă îi vor spune să plece. Dar nimeni nu a băgat-o în seamă. Probabil că nu au văzut-o sau nu le păsa. A rămas acolo, împietrită.

Roland Larsson și șoferul mașinii au pășit cu grijă jos în cavitatea din interiorul fundației podului. După câteva minute, le-a văzut căciulile ivindu-se deasupra marginii de beton. Se legănau ușor. Păreau să discute ceva. Le auzea vocile, însă nu putea desluși cuvintele. Probabil discutau despre modalitatea prin care să ridice corpul din groapă cât mai eficient. Apoi s-au ridicat amândoi în același timp. Se pare că stătuseră ghemuiți. Cărau ceva ce avea o formă subțire și o culoare maronie. Era, fără îndoială, un corp mic de femeie. Susanne s-a auzit pe ea însăși cum gâfâia. A simțit cum îi fuge pământul de sub picioare. Ea era acolo. Ea era. Bărbații au așezat cadavrul pe targa din față. Era atât de mic și de maroniu, în contrast cu albul puternic scos în evidență de reflectoare. Nu avea cap. Brațele erau ca niște ramuri subțiri, ușor îndoite și lipite de corp. Sânii se uscaseră, pielea era întinsă peste coaste. Iar picioarele au stat îndoite la nouăzeci de grade timp de patruzeci de ani. O femeie sau, mai degrabă, o fată îngropată într-un sicriu de beton.

Susanne simțea că nu mai are aer. Minciuna se prelingea ca un noroi gri în plămânii ei.

S-a întors și a fugit.

UCIGAȘUL DE POLIȚIȘTI

DE

SJÖWALL WAHLÖÖ

ALEASĂ DE

BIRGITTA LANDÉN

VINERI, 6 IUNIE 1980

Era iunie. Era lumină și ziua și noaptea în Stenträsk. Râul traversa sălbăticia până spre coastă și mare, dar și jos, spre Piteå, acolo unde se amesteca cu apa salmastră din Golful Botnic. Abia îți dădeai seama când se trecea de la asfințit la zorii zilei. Natura s-a trezit la viață. Plante, păsări și toate speciile de insecte împânzeau cerul și pământul.

Era perioada când totul prindea viață.

Când Birgitta s-a trezit, mama ei plecase deja la serviciu, la Spitalul Pite. Un bilet o aștepta pe masa din bucătărie.

Draga mea, îți doresc o vară frumoasă. Ne vedem în august. Știi că poți suna pe telefonul lui Svante oricând vrei tu.

Îmbrățișări de la mama.

PS: Aruncă laptele dacă nu îl bei, pentru că eu plec direct la țară după muncă. Golește și gunoiul. Pornește-o pe Inga.

Inga era mașina de spălat vase. Svante avea o cabană în Trundön, pe malul mării. Mama avea să își petreacă vacanța acolo cu el și cei doi copii ai lui, Linda și Fredrik, care aveau doisprezece și, respectiv, șapte ani. Groaznic. Nu întrebase, nu direct, cel puțin, dar știa că nu era binevenită. După numeroasele descrieri care vorbeau despre cât de frumoase erau apusurile și cât de minunat era să faci baie dimineața direct de pe dig, venea întotdeauna un comentariu fad care suna cam așa: „totuși, e cam aglomerat cu doar două dormitoare mici, unul pentru noi și unul pentru copii".

Nici măcar nu era luată în calcul.

Deși nu făcuse nimic.

Chiar nimic, de fapt.

Nu conta. Oricum, tot nu voia să se ducă. Golful Botnic era rece ca gheața, iar Svante, cam imatur.

S-a dus în baie și s-a uitat în oglindă. Ochii îi erau la fel de negri precum părul. A deschis dulapul din baie. A găsit Salubrin, plasturi Salvequick, ulei Jungle împotriva țânțarilor, tifon și role de bandă adezivă de culoarea pielii, o cutie de Magnecyl, dar unde erau pastilele de Valium ale mamei? Birgitta se uită pe toate cele trei rafturi. Le luase cu ea.

Îi era indiferent, până la urmă.

În Stenträsk nu ar fi avut nevoie de nicio pastilă. Și dacă avea nevoie neapărat de câteva pastile, putea întotdeauna merge la tipul ăla, Hoovern. Primise porecla aceasta pentru că se spunea că uneori își mai călărea aspiratorul.

A ieșit în hol și a privit în jur cu atenție.

Ultima dimineață în acest apartament oribil. A locuit aici în fiecare săptămână, timp de doi ani, ca să-i mulțumească pe părinții ei divorțați sau, mai degrabă, ca să-i facă mai puțin nemulțumiți. Dar acum s-a terminat. A închis ochii și s-a bucurat de acest gând. A simțit vibrațiile tuturor oamenilor din bloc, captivi în propria lor frustrare acumulată.

A expirat.

Camera ei era de dimensiunea unei garderobe. Un pat îngust, un birou și un dulap pe hol. Etajul al șaselea dintr-un ansamblu de trei blocuri de sine stătătoare, cu vedere spre acoperișul spitalului.

Ziua ei era pe 14 iulie, aceeași zi ca a micuței prințese moștenitoare a Suediei.

De obicei, nu prea dădea atenție aniversării, așa făcuse cu aproape toate până acum, dar nu și de data aceasta.

Nu și anul acesta, din simplul motiv că în 1980 avea să devină majoră.

Optsprezece ani.

De acum înainte avea să ia deciziile singură, să fie stăpână pe propria soartă.

Azi avea loc festivitatea de absolvire a școlii și, prin urmare, era ultima dată când avea să mai pună piciorul la Liceul Strömbacka, acest grotesc colos denumit instituție de învățământ. Oden, clădirea principală a Liceului Strömbacka — exact, toate au fost numite după vechii zei vikingi, orice comentariu ar fi redundant —, avea un sistem de ventilație care tușea ca un bolnav de tuberculoză. Se zvonea că furnizarea oxigenului funcționa atât de prost, încât aveai la dispoziție doar o oră să evacuezi clădirea dacă sistemul electric ar fi cedat. Toți cei care ar fi rămas blocați în clădire după aceea ar fi decedat din lipsă de oxigen. Poate că era doar o glumă sau poate nu, ce știa ea? Probabil că durerea de cap cu care s-a confruntat mereu avea de-a face cu asta. Sau a fost doar o reacție psihosomatică, așa cum a spus mama. Cu alte cuvinte, o boală închipuită. Mama știa asta, doar era medic primar la spital.

Exista o specializare de științe sociale la Școala Kvarndamm, iar în Stenträsk erau oameni cărora le păsa de ea. Prieteni, familia, și mai era și Wiking.

A fost complicat cu Wiking.

Era la curent cu bârfele care spuneau că el o părăsise, iar ea încercase apoi să-și ia viața. Deși nimeni, nici măcar Susanne, nu știa povestea adevărată. Tăietura aceea nu a fost o tentativă de sinucidere, pentru că nu își dorea deloc să moară. Nu era un strigăt după ajutor. Voia doar să își simtă durerea amorțită. Să conștientizeze că există cu adevărat, că este reală. Când presiunea arterială îi scădea și creierul era invadat de dioxid de carbon, simțea un val de căldură în zona picioarelor și a abdomenului. Nu fusese prima dată când își provoca singură o rană, dar de data aceea exagerase și fusese nevoită să meargă la urgențe pentru a-i fi cusută. Așa s-a născut zvonul în oraș. Dar a încetat să mai facă asta. Nu și-a mai provocat nicio tăietură de atunci.

Și nu Wiking a fost cel care a pus punct relației lor. Nimeni nu știa că era extrem de gelos. Multe întrebări cu subînțeles, priviri piezișe și conversații obișnuite care degenerau în adevărate interogatorii i-au creat o senzație de disconfort. Ce a făcut ea în Piteå? Cu cine s-a întâlnit în Piteå? Cum de avea atâtea semne pe corp? Nu a întrebat-o niciodată direct, dar simțea că el de fapt o întreba cu cine *se culcase* ea în Piteå. A depășit însă limita când a strâns-o de umeri cu mâinile lui grele, când a săgetat-o din priviri și când a țipat la ea. Multă vreme, Wiking a refuzat să-și ceară scuze spunând că totul a fost din vina ei, că acțiunile Birgittei îl făcuseră să reacționeze așa. Totuși, weekendul trecut a căutat-o și și-a cerut scuze în mod oficial. A sunat-o la telefon în casa din Stenträsk. A cedat și și-a cerut iertare, dar ea știa că Wiking nu va înțelege niciodată ce a greșit. Conversația a fost total neașteptată, precum o furtună într-o zi senină. Stătea în pat și mânca înghețată cu trei arome. A uitat paharul pierdut printre cearșafuri și înghețata s-a topit murdărind toată salteaua. Wiking a recunoscut că a exagerat. Se comportase urât cu ea. Dar voia să se întâlnească și să îi vorbească. O rugase să îi permită să vină acasă la ea și *să discute despre ce s-a întâmplat*. Wiking nu se putea lăuda cu abilitățile lui de comunicator, dar ea știa ce înseamnă ceea ce îi cerea. Wiking intenționa să cedeze pentru că o voia înapoi. În cele din urmă, l-a încercat sentimentul de remușcare, ceea ce l-a determinat să se comporte mai uman. Birgitta a ezitat la telefon și a amânat să-i dea un răspuns. I-a oferit mai multe argumente, i-a spus că s-a gândit mult, că nu voia să-i facă rău, că au împărtășit atâtea lucruri frumoase împreună. În cele din urmă, s-a lăsat înduplecată și a fost de acord să se întâlnească. Era pregătită să-l asculte, dar numai după festivitatea de absolvire. Se puteau întâlni următoarea dată când ea urma să vină în Stenträsk. Încerca să nu pară prea

interesată. Wiking s-a mulțumit cu această înțelegere.

El urma să vină la ea acasă la ora cinci în acea după-amiază.

Dar prima dată trebuia să supraviețuiască modestei ceremonii de absolvire de la Liceul Strömbacka. În sala mare de evenimente a fost planificată dimineața un fel de adunare generală, dar ea nu avea de gând să participe. Clasa ei, S2a, se va întâlni într-o sală de clasă de la etajul al treilea din clădirea Oden. Acolo își vor primi mediile, și asta era tot. Apoi putea părăsi pentru totdeauna acel colos de beton.

Se va muta acasă, în Stenträsk, iar viața ei va lua o direcție bună și va deveni din nou suportabilă.

La începutul studiilor liceale, încercase să discute de câteva ori cu mama ei, dar nu a vrut să-i asculte intențiile argumentând că traseul ei educațional fusese deja stabilit. Brigitta își va face studiile la Liceul din Strömbacka, acolo educația era mai bună în comparație cu cea oferită la Școala Kvarndamm. Tatăl nu a răspuns deloc când a încercat să îi vorbească. El era mereu ocupat, însă Gunilla îi spusese că era întotdeauna binevenită să rămână cu ei oricât dorea.

Era un sentiment plăcut.

Deoarece toți prietenii ei din Stenträsk au urmat studii de trei ani și, la fel ca ea, aveau să meargă toți la facultate în același timp. Toți cei care erau ambițioși alegeau să meargă în sudul țării, la o universitate mai bună. Urmau să alcătuiască un grup care fusese împreună de multă vreme, în care se cunoșteau și se respectau unii pe alții și urma să stea atât cu Susanne, cât și cu Wiking. Pentru ea nu conta unde avea să ajungă sau ce avea să studieze.

Mama credea că fata ei va deveni medic specialist în chirurgie toracică, ceva ce ea nu reușise să devină.

Nu-i spusese asta în față, pentru că mama ei nu a fost niciodată deosebit de clară în exprimare, dar existaseră semnale nu tocmai subtile.

„Știi ce măriri de salarii au primit chirurgii specializați în chirurgie toracică anul acesta?“ sau „Da, este medic cu specializare în chirurgia toracică, de aceea“. Îi prezenta totul la superlativ. Tatăl avea o poziție mai fermă în puținele dăți în care s-a arătat interesat de viitorul ei: inginer proiectant în construcții civile, asta va deveni, la fel ca el. De preferat, în domeniul fizicii nucleare, pentru că era domeniul în care el nu reușise să se afirme.

Simțea că viața ei este ca o cutie cu ambiții neîmplinite. Nu e de mirare că avea atacuri de panică.

A împachetat lucrurile în geanta Adidas. Haine murdare, medicamente, creme pentru piele și manuale școlare. Și *Ucigașul de polițiști*, de Sjöwall Wahlöö, cartea pe care aveau să o discute la clubul de carte din acea seară. Un clasic, iar cartea era destul de recent publicată. Era penultima carte din seria „Roman despre o crimă“. Le citise pe toate.

Ce bine de Maj Sjöwall și Per Wahlöö. Formau un cuplu, trăiau și lucrau împreună. În cărți, ofereau o perspectivă care punea accentul pe societate și pe oamenii dezavantajați. Per murise în urmă cu câțiva ani. Ce trist.

Geanta era abia pe jumătate plină. Cele două geamantane grele fuseseră duse de săptămâna trecută, când i s-a permis să meargă cu tatăl ei cu mașina. El fusese la o conferință în Havsbadet.

A tras fermoarul. Ultima dată. În sfârșit. De acum înainte nu va mai trebui să se legene în acel autobuz îngrozitor spre Älvsbyn, Vidsel și Stenträsk sau să vadă stopurile din spate cum dispar spre Jokkmokk.

Simțea solemnitatea acestui moment și îl trata cu respect.

Ultima zi, ultima oră.

A preferat tăcerea. Fără radio, fără muzică.

A făcut duș și s-a îmbrăcat. A aruncat laptele. A pornit-o pe Inga. A aruncat gunoiul în toboganul din casa scării.

S-a hotărât să nu își mai facă patul. Mama se va enerva, dar oricum s-ar enerva.
A închis ușa în liniște.
Ultima, ultima, ultima.

A urcat în sala de clasă fără să întâlnească pe cineva care ar fi putut-o bârfi. S-a așezat pe jos cu spatele spre peretele exterior al clasei și a așteptat cu walkmanul pornit. Căștile erau pe urechi, ținea ochii închiși și dădea ușor din cap în ritmul muzicii: de neatins.

Dacă cineva se naște printre proletari
Și face afaceri cu droguri
Și a fost deja pedepsit o dată
Este ușor să fie prins
Înainte și după…

Formația de rock progresiv Nationalteatern era pentru ea o divinitate, un far în întunericul nopții. Îi oferea confort și îndrumare. Nu știa să cânte, dar le știa toate cântecele. Albumul lor din 1978, „Copiii timpului nostru", este probabil cel mai bun LP lansat vreodată. Eventual în competiție cu „Rockormen", scos anul următor, apoi *Japp Co Co! Japp Co Co pigalle pigalle!*

Revista *Veckorevyn* publicase un articol despre ei în ultimul număr. Urmau să scoată un nou album în curând, intitulat „Rövarkungens ö". Nu era încă disponibil în Piteå, dar comandase discul la Tempo. Îl cunoștea pe tipul care lucra acolo. Se întâlniseră la o petrecere a frățiilor și s-au sărutat toată noaptea. El urma să îi trimită albumul în Stenträsk întrucât acolo avea pick-up și casetofon pentru a face cópii decente pe casete. Susanne și-ar fi dorit să-i placă și ei o trupă pe care să o venereze. Putea să caute una. De fapt, lui Susanne nu îi prea păsa de formația Nationalteatern sau de ceea ce reprezenta aceasta, dar Krister și Wiking considerau că era foarte bună. Birgitta a fost cea care i-a vorbit lui Wiking de muzica celor de la Nationalteatern și pentru că lui îi plăcea, însemna automat că și lui Krister îi plăcea. Și era mai bine ca Susanne să asculte ceva bun, nu doar Chic cu „Le Freak".

La fel de bine conduc direct în râu
Când vin de aici
Într-un Amazon furat…

O lovitură ușoară în coapsă a făcut-o să se uite în sus. Ușa clasei era larg deschisă, iar elevii intrau rapid, ca o cascadă. Nu a realizat cine a lovit-o. S-a ridicat, s-a șters de praf pe fund, și-a scos căștile și le-a îndesat în buzunar, iar casetofonul în geanta Adidas.

Torsten, dirigintele clasei, calcula mediile la catedră. Nu ar trebui să se pensioneze în curând?

Cineva a închis ușa, pentru că în clasă era un zgomot asurzitor. Grupul de muzicieni, băieții care făceau parte dintr-un fel de trupă rock, avuseseră concert, așa că acum discutau despre asta. A reușit să afle diverse detalii despre cât alcool băuseră cei care participaseră la concert și ce discuții fuseseră. Torsten a încercat să vorbească de câteva ori, fără succes, înainte ca Mats Jonsson, jucătorul de hochei, să răcnească și să restabilească liniștea în clasă.

Dirigintele părea epuizat. Nici măcar nu avea puterea să spună cele mai banale lucruri despre importanța studiului. A început, în schimb, să împartă mediile în ordine alfabetică. Era ultima dată când îi mai vedea pe acești oameni. Dar era ceva ce doar ea știa. Era un sentiment magnific, deși era un fel de meschinărie.

Când a venit rândul ei, cam pe la mijlocul catalogului, elevii al căror nume începea cu litera A plecaseră deja în vacanța de vară și, astfel, și din viața ei.

— Landén, Birgitta, a spus Torsten Olsson uitându-se surprins la ea. Tu chiar ai fost elevă în această clasă?

Și-a luat mediile trădând o oarecare nesiguranță în privința propriului nume. Dirigintele nu dădea drumul plicului. Ochii lui roșii și umezi se mișcau vioi. Stăteau amândoi în picioare ca într-o luptă cu un odgon, încercând să se agațe de realitate. Birgitta a simțit cum câmpul vizual i se îngustează. Nu, Dumnezeule, nu aici, nu un atac de panică acum. Ce bine că a dat drumul plicului.

— Toți arătați la fel, mormăi el luând următoarea medie.

S-a luminat și a ridicat vocea.

— Magnus Markström, vino aici, băiete! Să ai o vară plăcută!

Unul dintre băieții din trupa de rock s-a împins pe lângă ea și l-a îmbrățișat cordial pe diriginte. A mers clătinându-se înapoi la locul ei, unde a deschis plicul. Și-a îndreptat ochii spre coloana din dreapta: cinci, cinci, cinci, cinci, doi — *doi?*

A urmărit cu degetul rândul din stânga. Istorie. *Istorie?* A luat doi la *istorie?*

Simțea cum pulsul o ia razna. Orele de istorie erau ultimele două în orar vinerea după-amiaza. De obicei, absenta pentru a prinde mai devreme autobuzul spre Stenträsk. Nu credea că își va da cineva seama. Finalizase cele trei teme din timpul semestrului și sperase ca profesorul să nu-și mai amintească de ea. La naiba, la naiba, la naiba.

Mama se va înfuria. La fel și tata. Asta dacă își vor aduce aminte să întrebe. Dar putea și să mintă. N-o să verifice nimeni.

A părăsit sala de clasă când Torsten ajunsese la numele de familie care începeau cu litera R. Îi mai rămânea timp să ajungă la stația de autobuz. Și-a croit drum printre grupurile de tineri euforici de venirea verii și care păreau să se îndrepte pe un drum către nicăieri. A urmat valul până la pasarela de jos înspre strada Sundsgatan. A văzut câteva grupuri de absolvenți purtând tocă și fluturând isteric steaguri. Oare ce îi determina pe oamenii normali să dea dovadă de sentimentalism și să preia cu ardoare un comportament de superioritate, deși asta nu se mai preta în ziua de azi?

A traversat spre trotuar. Odată ajunsă la parcarea Kyrkparkering, a încetinit ritmul. A expirat.

O luase pe drumul spre casă în direcția bună.

Îi era total indiferent ce avea să devină din punct de vedere profesional. Putea face orice atâta timp cât ea sau convingerile ei nu aveau de suferit. În domeniul drepturilor omului, ale femeilor, al relațiilor internaționale. Doar să fie ceva care să aibă însemnătate. Slujba nu avea nicio relevanță.

Susanne își dorea să devină jurnalist. Se hotărâse deja, iar Susanne obișnuia să obțină ceea ce își dorea.

Într-un fel, era de invidiat că avea o percepție atât de obtuză asupra realității. Hainele potrivite, încălțămintea potrivită, profesia potrivită și compania potrivită. Atunci totul ar fi fost grozav. Conștientizarea scopului și uniformitatea o atrăgeau.

Câți din jurul ei știau cu adevărat ce vor?

Agneta visa să devină scriitoare, dar puțin probabil că se va întâmpla asta. Săracii oameni. Își scria acele lungi referate la mașina de scris de proastă calitate cu margini roșii. Cât de trist. Probabil va ajunge casieriță la Gulf sau la cantina Școlii Kvarndamm. Nu dădea deloc dovadă de inițiativă. Poate avea să își citească poeziile cu voce tare la vreun eveniment cultural organizat în localitate. Cam până aici ar propulsa-o abilitățile ei scriitoricești.

Sofia, în schimb, se va descurca. Așa fac cei din grupul social-democraților. O slujbă bună, la o companie de stat, obținută prin pilele tatălui ei. Plictisitoare și complet birocratică.

S-a apropiat de stația de autobuz. A văzut cum un autobuz Norrbottens Trafik semnaliza pentru a intra pe strada Sundsgatan. Dar, hei, ce a fost asta? Citi: Älvsbyn — Vidsel — Stenträsk… o, la naiba! Era autobuzul ei! A apucat grăbită geanta cu o mână și a început să alerge. A fluturat sălbatic cu cealaltă mână și a țipat.

— Opriți, opriți, așteptați!!

Wiking urma să ajungă la ea acasă la ora cinci, așa că nu putea întârzia. Următorul autobuz nu pleca înainte de patru fără un sfert.

— Hei, stai…

Nu observase piatra de pavaj de pe trotuar. De fapt, nu observase nimic din ce era în jurul ei până să cadă, întinzându-se cât era de mare pe asfalt. A auzit pe cineva țipând și și-a dat seama că era chiar vocea ei. Geanta Adidas îi trecuse peste cap și aterizase în stradă. Autobuzul s-a oprit. Ușa autobuzului s-a deschis. Ce tare o dureau capul și mâinile. De fapt, resimțea durerea peste tot.

— Ești bine? a întrebat-o șoferul.

Gâfâia, respirând cu întreruperi. Blugii i se rupseseră și sângera. La fel și mâinile, pentru că se sprijinise în palme. O dureau rău. Lacrimile i-au invadat ochii. La naiba, la naiba, la naiba.

— Vrei să urci? a întrebat șoferul.

A încuviințat. S-a ridicat cu grijă. Alți pasageri, un bărbat în vârstă și o femeie care probabil era soția lui, au coborât din autobuz și au ajutat-o să se ridice. Femeia i-a luat geanta, iar bărbatul a ajutat-o să urce treptele.

Șoferul a uitat să o taxeze pentru bilet.

Și au pornit zgomotos spre nord.

Domnul mai în vârstă a luat o sticlă de Desivon și câteva comprese din trusa de prim ajutor care se afla în autobuz. Fusese paramedic în timpul stagiului militar. I-a suflecat blugii înainte ca ea să poată protesta.

— Dar, fată dragă, spuse el și se uită extrem de mirat la pielea de pe pulpele ei. Ai fost victima unui incendiu?

— Da, când am fost mică, a spus ea, așa cum obișnuia să zică.

I-a curățat genunchii și palmele cât a putut de bine.

Iar doamna i-a dat un analgezic bun.

Adormise înainte să ajungă la Arnemark și asta nu i se mai întâmplase aproape niciodată. Abia după aceea și-a dat seama că ar fi trebuit să întrebe ce fel de pastile i-au dat.

Când s-a trezit, cuplul în vârstă coborâse deja din autobuz. S-a uitat confuză în jur. Autobuzul a oprit lângă podul peste râul Pite. Era aproape de casă.

A tras adânc aer în piept. Simțea furnicături în stomac din cauza emoțiilor.

Gunilla fusese în tura de noapte la urgențe și ar fi trebuit să fie acasă acum. O va certa că nu a fost atentă și va insista să curețe și să panseze rana corespunzător. Iar Birgitta va râde. În schimb, îi va spune că s-a gândit să se mute definitiv cu ei. Gunilla va fi foarte fericită, o va îmbrățișa și poate că ar merge la magazinul de țesături din Sandström ca să cumpere draperii noi pentru camera ei. Nu că ar fi fost ceva în neregulă cu cele vechi, dar Gunilla va insista oricum. Apoi vor cumpăra pentru acasă cafea și dulciuri de la Lundberg, budincă de cartofi și îl vor aduce pe Joakim mai devreme de la grădiniță.

La ora cinci urma să ajungă Wiking.

A respirat adânc, dar ușurată.

Doar ea a coborât în Stenträsk. Genunchiul o durea destul de tare. Autobuzul a plecat,

lăsând-o într-un nor de fum.

Mergea spre Strandgatan șchiopătând, respirând aer curat care venea dinspre râu și munți. Știa că locuitorii numeau strada aceea „Crema cremelor". Nu conta asta, pentru că era oarecum adevărat. Cele mai frumoase case din Stenträsk erau pe strada lor, iar a lor era probabil cea mai frumoasă dintre toate.

Desigur, în casă se putea intra și prin spate, dar aproape întotdeauna folosea intrarea din față. Ușa era închisă, așa că a descuiat-o, și-a lăsat geanta Adidas lângă raftul de pantofi și a strigat „Salut!"

Niciun răspuns.

— Gunilla?

În casă era liniște deplină, cu excepția unui șuierat slab care venea de la o fereastră întredeschisă. Lumina soarelui era palidă și rece. A observat o pânză de păianjen atârnând într-un colț. Era sigură că tatăl ei era la o conferință, iar Jocke la grădiniță. Dar Hampus și Sebastian terminaseră școala miercuri. Ar trebui să fie acasă. S-a dus la fereastră și a privit spre terasă. Nu era niciun copil la leagăne.

— Gunilla?!

A mers în bucătărie. Pe masă a găsit un bilet.

Salut, Gitte,
este lasagna în frigider.
Îi duc pe băieți la mama. Vor dormi acolo. Apoi mă duc direct la muncă.
Ai putea să îți faci curat în cameră acum, că a început vacanța de vară. Alege ce vrei să iei cu tine, iar pe restul le voi duce la gunoi. Vei găsi o cutie goală de carton în garaj. Poți împacheta în ea. Poți să îți lași câteva lucruri aici, la noi, dacă le pui în cutii și le etichetezi (este un marker lângă congelator, unde e centrala). Le putem depozita pentru mult timp. Poate niște manuale școlare mai vechi și altele. Animalele tale de pluș. Când te întorci în Piteå?

Gunilla

Un țiuit abia perceptibil începu să îi sune într-o ureche.

Bunica fraților locuia în Moskosel, iar ei dormeau adesea acolo. O chema Vera și era artistă. Birgitta considera ca este foarte cool. Dar Vera nu era bunica ei, așa că nu a dormit niciodată la ea.

Și de ce să facă curat în cameră? Doar aveau o doamnă care îi ajuta la curățenie.

Și-a dat jos blugii. Poate că puteau fi reparați. Avea de gând să o întrebe pe Sussi, pentru că ea se pricepea la astfel de lucruri. S-a spălat pe mâini, palmele o usturau foarte tare. Mai avea nisip și niște pietricele sub piele, pe care le-a scos cu un ac de cusut.

Apoi a mers prin fiecare cameră a casei de pe strada „Crema cremelor" și a tras draperiile în liniște fără să pornească muzica. Jos, în depărtare, râul Pite cobora în grabă spre cascada Storforsen și se pregătea pentru salt adunându-și puterea pentru a se elibera.

A intrat în dormitorul tatălui și al Gunillei. S-a așezat pe partea de pat a tatălui ei, acolo unde era telefonul. A ezitat cu o clipă înainte să ridice receptorul. A închis ochii cu receptorul într-o mână și cu cealaltă apăsând furca. A format numărul lui Hoovern. Locuia în Vidsel și avea un stoc decent de diferite medicamente și alte substanțe.

— Nu, Valiumul s-a terminat, a spus el când i-a spus ce caută. Mai am doar niște canabis dacă vrei.

Se dusese în Vidsel într-o vineri seară, acum câteva săptămâni, chiar după ultimul cerc

de carte, și își cumpărase zece tablete. Mai erau acum doar câteva în recipient. Ce indolent că nu reușea să-și refacă stocul de substanțe.

— Caut-o pe Sofia Hellsten, a sfătuit-o el. A fumat destul de mult ultima dată când yankeii au fost pe aici. După părerea mea, a consumat și narcotice.

Birgitta a clipit.

— Sofia? Hellsten?

— Ai numărul ei?

— Ce fel de… narcotice?

Hoovern a gemut și părea că-i pare rău că-i spusese.

— Păi, a fost un fel de benzodiazepină, chiar nu-mi amintesc. Știi doar că pastilele nu sunt domeniul meu. Ești sigură că nu vrei niște hașiș? Pot să-ți fac câteva țigări.

A refuzat și a închis.

A rămas pe patul tatălui și a ascultat șuieratul ferestrei sau poate era zgomotul cascadei. Simțea ace precum o sârmă ghimpată trecându-i prin vene și sporindu-i anxietatea. Wiking avea să vină în curând. Era complet singură pe lume, nimeni nu o vedea, nici măcar Dumnezeu. Putea face orice își dorea, pentru că nimeni nu va ști vreodată.

A respirat adânc. Apoi a tras sertarul noptierei tatălui ei și a luat câteva ziare și reviste *Fib aktuellt* și *Lektyr*. Coperte netede cu femei pe jumătate goale și titluri incendiare despre mașini și crime. Erau câteva numere noi. S-a așezat pe jos lipită cu spatele de perete și a răsfoit din revista *Lektyr*. La mijloc era o femeie goală, destul de urâtă, cu buzele umflate și cu ochi de căprioară. Titlul putea fi perceput ca un citat: „Poți face ceea ce vrei cu tine“. Per total, textul și imaginea își atinseseră scopul și au făcut-o să simtă o senzație de excitație între picioare. Asta nu pentru că se simțea atrasă de femei, ci pentru că se identifica cu ele. Cum era ca tu să te simți complet exclusă, iar, în același timp, să poți face ce vrei cu tine însăți? Cumva ar fi fost oribil, dar ca fantezie o atrăgea. A răsfoit mai departe „Obișnuințele sexuale ale poporului suedez“ și a căutat mărturisirile făcute de cititori. „Am făcut-o la cinema“, „Sex de vară în grajdul vacilor“, „A înghițit tot“, „Am satisfăcut o prostituată“. Unele mărturisiri erau ale unor femei. A ales „Instalatorul m-a luat pe la spate“. Și-a scos chiloții, și-a desfăcut picioarele și s-a așezat pe parchetul rece. A scuipat pe vârful degetelor și a început să își mângâie încet clitorisul în timp ce citea. De fapt, nu ar fi trebuit să scuipe, pentru că putea să facă o infecție, dar nu îi păsa. „El mi-a strâns ferm șoldurile și m-a penetrat cu tot penisul lui mare din prima. Eram atât de excitată, încât a alunecat complet fără dificultate. Mă simțeam pătrunsă adânc și îmi venea să strig. Apoi a început să se miște ritmat și a continuat așa până a ejaculat…“. A aruncat revista pe podea și și-a introdus două degete în vagin, degetul arătător și degetul mijlociu, lăsându-le să alunece înăuntru și în afară. A crescut ritmul cu mâna dreaptă pe clitoris și a apăsat cu mișcări circulare, apoi a introdus și degetul inelar în vagin. O, Doamne, ajutor. Când orgasmul s-a declanșat, și-a apropiat picioarele și a simțit cum totul în corpul ei se strânge și se închide. Și-a lăsat degetele pe clitoris și în vagin până a trecut toată senzația și i-a invadat capul. A stat rezemată de perete până i s-a calmat respirația. O poziție foarte incomodă. Genunchiul o durea foarte tare. S-a ridicat și și-a mirosit degetele. Ce bine că făcuse duș în acea dimineață. Și-a pus din nou chiloții și a mers șchiopătând până la toaleta pentru oaspeți, unde s-a spălat pe mâini. Și-a observat obrajii roșii și ochii scânteietori. S-a întors și a pus la loc revistele pentru bărbați în aceeași ordine în care le luase. A îndreptat noptiera, pentru că era puțin strâmbă.

Sârma ghimpată din vene era mai acută și mai prezentă decât înainte. Neliniștea nu dispăruse deloc.

Era doar trei și jumătate. Mai era o veșnicie până să ajungă Wiking. Chiar mai mult timp până la întâlnirea clubului de carte Cercul Polar.

„Nu ar trebui să mănânci atât de mult zahăr“, îi spunea mama, dar exact asta urma să se întâmple acum. A luat din congelator o cutie de înghețată cu trei arome, a împărțit-o în jumătate și s-a dus în living. A pornit televizorul. Pe primul canal era un meci de tenis de la Roland Garros. A mâncat cu o lingură direct din cutie, mai întâi prima jumătate, apoi a doua. Se părea că va câștiga Björn Borg. Tatălui ei îi plăcea tenisul. La fel și lui Wiking. A încercat să se concentreze, dar jocul nu i se părea interesant.

A câștigat Björn Borg. Nu a înțeles care era numele adversarului.

A oprit televizorul, apoi a mers în camera ei, dar era la fel de neliniștită încât îi venea să plângă. Dar stai, robotul telefonic! Pâlpâia luminița!

A trecut-o un fior. Poate că sunase Gunilla sau Wiking! Dacă nu va veni?

S-a grăbit să ajungă la aparat.

Era un mesaj nou.

— S-salut Gitte, sunt A-agneta. Te-am văzut coborând din autobuz și te-am strigat, dar nu m-ai a-auzit. Eu și mama suntem la Lundberg dacă vrei să vii să bei o cafea. Dacă nu, atunci ne vedem la bibliotecă... Pa.

Biiip.

Finalul mesajului.

A șters mesajul apăsând un singur buton. Numele de familie al Agnetei era Mäkitalo. *Mäki* însemna „deal“ în finlandeză, iar *talo* „casă“. Așadar, casa de pe deal, care nu era tocmai așa în cazul Agnetei. Deloc. Dimpotrivă, de fapt. Locuia cu mama ei maniaco-depresivă într-o casă cu două etaje în partea de jos a Träsket. Să își bea cafeaua cu amândouă era printre ultimele lucruri pe care voia să le facă pe lumea asta. La fel și să o sune pe Sofia și să cerșească niște Valium. Aia era limita.

S-a aruncat direct pe pat și și-a pironit privirea în tavan.

Poate ar trebui să se machieze puțin înainte să sosească Wiking.

Dar totuși, de ce? Nu era bine cum era?

S-a întins spre noptieră după o pungă de jeleuri de zmeură.

— Intră, l-a invitat ea și a deschis larg ușa de la intrare.

Wiking zornăia în fața ei un mănunchi de chei de mașină. Părul îi crescuse și îi ajungea până aproape la umeri. Dacă cineva s-ar fi uitat doar la capul lui, cu trăsăturile acelea frumoase și genele lungi, l-ar fi putut confunda cu o fată. Corpul însă era cu totul altceva. Era înalt, robust și lat în umeri, un jucător de hochei pe gheață.

— Ce? a întrebat ea.

— Am condus luni, a spus el zâmbind șăgalnic.

La naiba, ce frumos era. A făcut un pas înapoi pentru a-l lăsa să intre.

— A, ce mașină ți-ai cumpărat?

Zâmbetul i s-a stins ușor de pe buze în timp ce intra cu pași lenți în camera ei.

— Am împrumutat-o pe a mamei, a răspuns el.

Karin, mama lui, avea un Golf. Sau poate un Passat? Birgittei îi plăcea de ea. Karin era asistent social în oraș. Lucra cu jumătate de normă pentru a putea sta acasă mai mult timp cu Sven, frățiorul lui Wiking, care avea un ușor retard mintal. Stătuse și băuse cafea la masa lor din bucătărie când îl aștepta pe Wiking. Vorbiseră despre cât de important era ca oamenii să primească o educație și să le fie oferite condițiile optime. Karin vorbea cu ea de parcă ar fi fost un adult.

— Ce ai pățit la picior?

Compresa mare era vizibilă prin gaura blugilor. I-a arătat și palmele.

— Am căzut.
Wiking s-a aplecat și s-a uitat mai bine.
— O, a murmurat el.
A închis ușa de la camera ei. S-a făcut puțin întuneric în încăpere, pentru că soarele nu ajungea jos până la subsol. Wiking s-a așezat în fotoliu, iar ea pe pat.
— Poate că înțelegi că mi-e destul de dificil să te primesc aici, acasă.
El și-a privit mâinile.
— Mi-a fost frică de tine, a continuat ea. M-ai speriat foarte tare. Nu am fost niciodată tratată așa. De către nimeni.
El a încuviințat și a înghițit în sec, dar și-a privit în continuare mâinile.
— Înțeleg asta. A fost… complet greșit din partea mea. Chiar vreau să îmi cer scuze.
— Și am avut vânătăi pe brațe. Mama m-a întrebat ce am făcut.
Ultima remarcă era o minciună pentru că nu avusese nicio vânătaie, dar nu s-a putut abține.
Atunci el a ridicat privirea. Avea ochii mari și o privire defensivă.
— Nu știu ce m-a apucat, a recunoscut el. Înțeleg că ți-a fost frică, pentru că și mie mi-a fost teamă pentru mine. A fost dificil. M-am gândit mult la ceea ce am făcut și nu există nicio scuză. Dacă vrei să fii cu Stefan, poți fi, bineînțeles. Am fost atât de… da, furios și trist.
— N-a însemnat nimic, a spus Birgitta. Tu știi asta. Și n-o spun doar așa.
— Da, sigur că nu, a spus Wiking.
Făcuse sex cu Stefan Alatalo la o petrecere. Toată lumea era foarte beată, atât ea, cât și Wiking. Ea amestecase băutura cu niște pastile greșite și își pierduse complet mințile. Wiking o căuta, în timp ce ea făcea sex cu Stefan într-un dormitor de la petrecere. O luase complet razna când aflase.
— Cât de aproape ai fost totuși ca să mă lovești? a întrebat ea.
Wiking a dat din cap.
— Nu aș face asta niciodată. N-aș răni niciodată o fată.
— Nu ai de unde să știi acum. Probabil că ai fi putut să mă lovești. Chiar foarte rău.
Băiatul nu a răspuns.
— Cred că nu ai nici cea mai vagă idee de cât de violent poți deveni, a spus ea. Bineînțeles că ți-a fost greu să realizezi că poți fi un adevărat pericol pentru alții. De aceea ai venit aici, ca să te bat pe umăr și să spun că ești cu adevărat un tip drăguț? Că a fost doar o simplă greșeală?
A închis ochii și a oftat adânc.
— Categoric nu.
— Și întrebările tale constante despre ce am făcut și cu cine am fost cum să le interpretez?
Wiking și-a ridicat privirea și a părut cu adevărat surprins.
— Ce vrei să spui?
Ea a preluat controlul.
— „Ce ai făcut marți?“, „A fost bine la test?“
A dat din mâini.
— Doar am întrebat! Făceam conversație!
— „Ce ai pe gât?“
— Era o vânătaie!
Da, a fost băiatul de la discuri de la Tempo.
— Atunci ce vrei, de fapt? a întrebat ea.
Și-a dres glasul și s-a așezat mai bine, lucru cam greu într-un fotoliu. S-a uitat din nou la podea sau poate la pantofii lor.
— Vreau doar să-mi cer iertare, a spus el. Nu mi-ar plăcea să știu că mă consideri un porc. Mi-ai plăcut sau da, încă îmi place de tine, și aș vrea să fim prieteni.

— Prieteni?

El a încuviințat și a ridicat privirea spre ea.

— Vrei să fim în continuare împreună? l-a întrebat Birgitta.

A ridicat puțin din umeri mușcându-și buza.

— Nu știu. Tu vrei?

— Nici eu nu știu, a spus ea. Depinde.

— Depinde de ce?

— Dacă îmi mai doresc.

Wiking a zâmbit în colțul gurii și a privit-o fix. Chiar era cel mai drăguț băiat pe care îl întâlnise vreodată. Era ceva care te atrăgea la el, ceva ca o lumină. Radia bunătate, dar era de fapt o iluzie. Cât de trist, cât de distorsionată era lumea.

S-a uitat la ceas și s-a ridicat.

— Trebuie să plec, a spus ea. Avem clubul de carte în seara asta.

Wiking s-a ridicat cu greu din fotoliu.

— Vă mai întâlniți? Încă?

— Nu pentru mult timp.

— Te duc cu mașina?

— Într-un Passat?

— Este un Golf.

Birgitta și-a dat ochii peste cap.

— Bine atunci.

S-a dus la dulap, și-a tras un pulover peste cap și și-a luat o cămașă. A simțit privirile lui Wiking în spate. Îi plăceau sânii ei. A îmbrăcat o jachetă pentru bărbați cu umeri proeminenți pe care o cumpărase la mâna a doua din Piteå. Și-a luat cartea și portofelul și le-a îndesat în geantă. Wiking a ezitat o clipă la uşă de parcă ar fi vrut să-i dea o îmbrățișare.

Dar s-a răzgândit și a mers în fața ei spre mașină.

Celelalte fete se așezaseră deja pe perne, așa că ea a trebuit să se mulțumească cu fotoliul pentru copii.

— Cum se face că întârzii mereu? a întrebat-o Carina chiar înainte ca ea să aibă timp să-și ia cartea. De ce ar trebui să stăm și să te așteptăm? Timpul tău valorează mai mult decât al celorlalți?

— Ah, a spus Susanne, calmează-te. Nu contează. Nu-i așa că e minunat că e vacanță de vară? Nu, Gitte?

Ar fi vrut să se ridice, să părăsească încăperea și să nu se mai întoarcă niciodată.

Dar nu era o soluție să cedezi la fiecare impuls, așa îi spunea mama tot timpul. Nu totul e ușor din prima, trebuie să lupte.

Când coborâse din mașină, văzuse profilul conturat al lui Wiking în spatele volanului.

— Ai grijă de tine, îi spusese el.

Ea nu îi răspunsese.

Și-a luat cartea cu ambele mâini, încercând să caute un sprijin.

Copia ei din *Ucigașul de polițiști* avea coperta cartonată și cam uzată. De fapt, era a lui Svantes. Pe copertă era un desen alb-negru al unei tinere. Birgitta se întreba pe cine descrie de fapt acel desen. Sigbrit Mård, cea care fusese ucisă în carte, avea în jur de patruzeci de ani. Nu putea fi ea. Poate era mai simplu decât atât: pozele cu tinere vând mai bine decât cele care prezintă femei de vârstă mijlocie. Este posibil ca autorii să nu fi avut niciun cuvânt de spus în ceea ce privește coperta cărții. Cu siguranță editura doar vrea să vândă.

— Seria „Roman despre o crimă“, a spus Birgitta, a fost ceva cu totul nou când a fost publicată. Autorii Maj Sjöwall și Per Wahlöö nu au scris doar despre hoți și crime, ci și

despre societate în general. Regimul afirmă mereu că Suedia este o țară fantastică, dar toată lumea știe că nu sunt decât minciuni. Ni se spune mereu că ne pricepem la orice, că facem lucrurile nemaipomenit, chiar dacă avem șomeri. Femeile sunt bătute și violate. Copiii sunt abandonați, oamenii sunt singuri. Conceptul de bunăstare socială este plin de lacune, iar Sjöwall Wahlöö le pune sub lupă.

A respirat profund și s-a făcut complet liniște în cameră. Susanne molfăia de zor guma de mestecat. Agneta se juca cu părul. Sofia scria concentrată idei în caietul ei vechi de notițe. Doar Carina o privea fascinată.

— Răufăcătorii din cărțile lui Sjöwall Wahlöö nu sunt personaje negative, a continuat ea, sunt doar neputincioși. A numi ceva „negativ“ este de fapt doar una dintre modalitățile prin care regimul își maschează propriile abuzuri.

Carina s-a îndreptat de spate pe perna scaunului.

— Dar scuze, a spus ea, acum ai spus „regim“ de două ori. Ce înseamnă acesta? Te referi la guvernul suedez? „Regimul“ nu înseamnă, de fapt, o dictatură?

Ei bine, acum ați fost și voi atente la cuvinte.

— Poți spune și „autoritățile“. E același lucru.

Dar Carina nu a cedat, pentru că acum avea ceva de dovedit. Propria ei imagine era a unui copil care s-a descurcat în ciuda tuturor greutăților, a unui potențial savant în domeniul rachetelor care totuși curăță cartofi într-un centru de îngrijire. Dovada finală că lumea a fost nedreaptă și nu a exploatat abilitățile cetățenilor săi mai puțin norocoși. S-a aplecat puțin, zornăind biluțele de plastic din pernă.

— De fapt, am avut impresia că autorul Sjöwall Wahlöö cataloghează guvernul ca fiind un „regim“ în toate cele zece cărți ale sale. Au fost scrise între 1965 și 1975, atunci când social-democrații erau la putere. Credeți că Suedia ar fi devenit o dictatură sub conducerea social-democraților?

Birgitta i-a aruncat o privire Sofiei, dar aceasta era concentrată să își ia notițe. Nu părea să ia în nume de rău cele auzite. Și ea s-a abținut cu greu să se ridice și să părăsească întâlnirea. De fapt, făcuse asta în ultimele dăți.

— Popularitatea seriei de cărți s-a datorat abilității autorilor de a descrie atât de bine activitatea polițiștilor, de a crea personaje interesante și de a descrie contextul crimei…

— Ba investigația polițiștilor nu este deloc bine descrisă, a întrerupt-o Carina. Dimpotrivă. Este descrisă foarte neglijent. Polițiștii adevărați nu lucrează deloc așa.

— Și de unde știi tu asta?

Carina și-a lăsat încet pleoapele să coboare, ca să pară mai interesantă.

— Păi, luați prima crimă din prima carte. Aflăm că numele victimei este Roseanna McGraw, dar nu este niciodată identificată cu adevărat. Martin Beck oferă doar o descriere a ei prin intermediul unei telegrame trimise peste Atlantic și astfel toată situația se clarifică.

Birgitta și-a strâns mâinile. Trebuia măcar să încerce.

— Și ce e în neregulă cu asta? a întrebat ea pe un ton neutru.

— Să luăm exemplul bărbatului care a fost găsit într-un apartament din Solna anul trecut, în vară. A fost ucis de doi finlandezi. S-a numit „crima cu ciorapi“. L-au sugrumat cu ciorapii lor de nailon. Ați citit despre asta? Deși era în propriul lui apartament, au fost nevoiți să îl identifice medico-legal după amprenta dentară, pentru că avea corpul foarte umflat și era într-o stare avansată de descompunere.

Sofia și-a ridicat mâna de parcă stătea în banca școlii.

— Despre ce carte vorbim acum?

— Despre nicio carte. E un caz real, a spus Carina. A fost pe prima pagină a ziarelor vara trecută.

— În ziarele de seară vrei să spui, a adăugat Birgitta fără să poată să își țină sarcasmul în frâu.

Clasa muncitoare era cea care citea presa de cancan. De fapt, nu voia să arate că are prejudecăți.

— Dinții sunt precum amprentele, a spus Carina. Sunt unici. Un expert poate identifica persoanele decedate după amprenta dentară. Se vorbește despre dinții Roseannei, dar autorii cărții nu explorează deloc acest aspect. Ca povestea să fie credibilă, ar fi trebuit să identifice în mod corect victima.

Birgitta își amintea foarte bine povestea Roseannei și știa că ea a fost identificată, deși poate nu prin amprente sau fișă dentară. S-au găsit fotografii cu ea, iar prietenii ei și rudele din Statele Unite au recunoscut-o și identificat-o.

Dar asta nu avea nicio importanță. Adevărata întrebare era legată de motivul pentru care Carina alegea să o contrazică aproape la orice. De ce se hotărâse să o provoace tocmai pe ea, și nu doar azi, ci și în timpul tuturor întâlnirilor precedente ale clubului de carte din acea primăvară? Era doar gelozie sau altceva mai profund? Era vorba despre Wiking? De aceea căuta Carina să o împungă mereu? Nu îi ajungea frățiorul lui Susanne? Toată situația era de-a dreptul grețoasă. Susanne nu putea face nimic ca să îi pună capăt. Carina stătea în camera lui Håkan. Susanne auzea prin perete cum făceau sex.

Devenise cât se poate de evident că întâlnirile clubului de carte Cercul Polar urmau să se sfârșească. Chiar dacă avea să locuiască definitiv în Stenträsk, nu mai răbda să stea și să fie umilită în serile de vineri.

Și-a întors în mod ostentativ privirea de la Carina și s-a aplecat spre Susanne, de la care primea mereu susținere.

— Ție ce ți-a plăcut în carte?

Susanne a învârtit de câteva ori guma de mestecat în jurul degetului arătător, stropind cu câteva mici picături de salivă.

— Mi-a plăcut foarte mult. Descrie cât de incomodă poate fi realitatea. Poliția este coruptă, iar răufăcătorii sunt doar neputincioși. Așa stau lucrurile. A fost, de asemenea, interesant să citesc despre modul în care lucrează mass-media. Se vede că autorii au fost jurnaliști. A fost totul foarte bine descris.

Susanne s-a lăsat pe spate pe pernă și și-a răsucit iar guma de mestecat. Părea foarte mulțumită de ea. Evident că nu s-a deranjat să facă o analiză mai detaliată a textului sau a faptelor din carte. Din cauza lui Krister, bineînțeles. El și Susanne aveau adesea convorbiri telefonice lungi. Când Susanne nu se simțea speriată de Carina, vorbea despre Krister. Un viitor mecanic auto. Da, da, e nevoie și de ei.

— Sofia? a întrebat Birgitta. Tu cum ai descrie romanul?

Sofia și-a îndreptat spatele, a lăsat pixul și caietul de notițe jos și a început să se joace cu părul prins în coadă de cal. Privirea din spatele ochelarilor îi era fixă și limpede.

— Autorii descriu în carte multe crime diferite, a spus ea. Nu toate sunt lămurite. De exemplu, sunt descrise furtul și faptele de corupție legate de construirea Aeroportului Sturup. Se spune că locuitorii au fost „deportați“, ceea ce ar trebui să fie ilegal. În plus, anumiți factori decizionali, fără să se precizeze care, „ar fi putut pune deoparte câteva milioane în conturile din Elveția. Era vorba de cei care dețineau funcții înalte și pe care cetățenii de rând îi disprețuiau pentru implicarea redusă și complet formală în pseudo-democrația suedeză care va fi distrusă în scurt timp de un faliment total“.

Birgitta s-a uitat la Sofia. Nu mai vorbise niciodată atât de mult la întrunirile clubului, de când începuse el în toamna anului 1974. Ce efort! Cu siguranță memorase părți din text, pentru că le-a spus pe de rost.

— Este puțin neclar cine spune asta, a continuat Sofia. Vocea naratorului sau chiar autorii? E cam dificil de spus. Carina s-ar putea să aibă dreptate în privința „regimului“. Nu se potrivește.

Aha, deci asta o deranja. Nu era voie să critici partidul, pentru că altfel mica prințesă

social-democrată se enerva.

Sofia și-a fixat ochelarii pe nas, și-a luat din nou pixul și și-a mutat atenția în caietul de notițe. Ar fi interesant de știut ce diagnostic i-ar pune prințesei Siri, colega mamei, care era psiholog. Nu era întreagă la minte.

— Agneta? a întrebat Birgitta întorcându-se spre cea a cărei părere putea fi anticipată.

Agneta și-a dat părul după ureche înclinându-și puțin capul.

— De fapt, pot fi de acord cu voi t-toate, dar în diferite moduri, a spus ea. Așa cum spui, Sofia, se poate remarca o voce a naratorului care este destul de obositoare. Și investigația poliției nu este cu siguranță atât de bine descrisă. Deși c-consider că asta nu contează. Sjöwall Wahlöö scrie într-adevăr m-magnific. Creează un dialog incredibil de bun. Unele personaje sunt total dezagreabile. Nu aș vrea să le fiu prietenă, dar e amuzant să citești despre…

A căutat cu privirea peste literele roșii scrise la mașina de scris.

— Deși mă intrigă modul în care gândesc autorii, a continuat ea. Nu sunt atât de drăguți când îi descriu pe s-străini. Îl știți pe doctorul acela care lucrează la Spitalul General Malmö? Este prezentat ca fiind mai degrabă un t-ticălos de culoare, cu cămașa descheiată până la buric, cu un nume greu de pronunțat și incapabil să vorbească o limbă de circulație internațională. Chiar de-a dreptul rasist. N-niciuna dintre voi nu a remarcat asta?

S-a uitat la toate, dar privirea i-a rămas ațintită asupra Birgittei.

Cine naiba se crede? Stă în bârlogul ei din Träsket și are tupeul să critice viziunea lui Sjöwall Wahlöö despre oameni?

Gâtul i se încleștase și panica a lovit-o cu putere direct în piept.

Nu hiperventila. Nu îți pierde calmul. Este doar anxietate.

Birgitta și-a înfipt cu putere tălpile în podea. A conștientizat pe moment tot disconfortul. Nu fugi, nu riposta. Nu vei muri, nu vei leșina. Mama avea dreptate.

— Sunt de acord cu tine, a auzit-o pe Carina din umbra panicii care o cuprinsese. Sunt scriitori talentați. Există critici care spun că l-au imitat pe Ed McBain. De fapt, i-au tradus câteva cărți, dar asta după ce au început să își publice propria serie, și eu cred că…

Simțea cum vocea Carinei se scufundă în ceață, cum îi trosnesc degetele și cum îi vâjâie capul. Dacă nu se stăpânește, cât de curând va avea o criză adevărată, un atac de panică profund. Nu era nimic periculos, nimic rău. Se hiperventilase. Totul se întâmpla doar în mintea ei, nicăieri altundeva. Își va pune o mână pe stomac, își va simți propria respirație, se va comporta ca și cum ar fi complet calmă, își va relaxa umerii, va relaxa maxilarul…

— Gitte, ce faci? Ești bine?

Agneta și-a pus mâna pe brațul ei și o privea cu ochi temători.

Fără respirații adânci, controlează-te.

— Mi-a scăzut glicemia, a reușit ea să spună. Probabil că nu am mâncat suficient.

— Să mă duc să-ți cumpăr ceva? Cartofi prăjiți cu sos?

Birgitta a înghițit în sec. Toată lumea se uita la ea. Susanne era nervoasă, Carina curioasă, iar Sofia rămăsese încremenită.

— Nu, a răspuns ea, nu e nicio problemă. Iau ceva pe drum spre casă. Poate ar trebui să încheiem aici…

De fapt, de-abia începuseră. De ce nu își mai suporta prietenele? Ce se întâmplase cu ele?

Sau ea era problema?

— Mai este un lucru pe care mi-aș dori totuși să-l discutăm, a intervenit Carina.

Cine altcineva? Dacă putea să chinuie pe cineva, ea era mereu pregătită.

— Ceea ce ai spus despre răutate, a continuat ea, se referă oare doar la neputință? Nu este adevărat.

Birgitta și-a eliberat mâna de pe stomac. Senzațiile s-au domolit pe cât de repede izbucniseră. Mai distingea mișcări intermitente în câmpul ei vizual ca niște dovezi ale unei realități destrămate. Un avertisment sau, mai degrabă, o conștientizare a faptului că totul era vulnerabil.

— Atunci ce crezi că este răutatea?

Vocea își pierduse din intensitate, dar a reușit să se facă auzită.

— Ai dreptate că din neputință se naște răutatea, dar poate fi neputință imaginată. „Dacă nu faci cum spun eu, atunci te rănesc. Și dacă în continuare nu faci ceea ce vreau eu, atunci te voi omorî." E valabil atât pentru agresorii femeilor, cât și pentru dictatori. Aceștia asupresc și umilesc prin violență și amenințări. Ar trebui să fie catalogați ca răutatea întruchipată și să nu fie interpretați greșit.

— Luptător pentru libertate sau t-terorist, a spus Agneta. Depinde cine oferă definiția.

— Mâncăm animale omorâte în fiecare zi, dar pentru asta nu credem că suntem răi, a adăugat Sofia, care tocmai se trezise din starea ei de adormire. Omorâm o mulțime de țânțari, dar nu avem probleme de conștiință pentru asta. Nu aici, în Stenträsk. Dar în alte zone, cum e India, de exemplu, nu ai voie să mănânci animale sau să omori țânțari. Ești considerată o persoană rea dacă faci asta.

— Ce idee interesantă, a spus Agneta, care nu prea avea capacitatea de a vedea lucrurile așa cum erau ele. Vrei să spui că răul nu e-există? Că este vorba doar despre moralitate?

Dar Sofia se retrăsese înapoi în cochilia ei și avea din nou acea privire goală.

— Bineînțeles că există răutate, a adăugat Susanne. Acesta este unul dintre lucrurile care ne fac oameni, anume să deosebim binele de rău și ceea ce este corect de ceea ce este greșit.

Acum nu mai suporta. S-a ridicat din fotoliul pentru copii.

— Strâng eu, a spus ea. Trebuie să vă mulțumesc pentru seara aceasta și ne vedem în 4 iulie. Atunci e rândul tău, Agneta. Toată lumea are cartea *Aventurile lui Tom Sawyer* de Mark Twain?

Celelalte s-au ridicat, probabil puțin surprinse de încheierea bruscă. Toate au început să vorbească în același timp, să se îmbrățișeze, să-și ia gecile și să vorbească despre weekend. Lucruri obișnuite. Le-a auzit vorbind despre Wiking, mereu despre Wiking.

— Mama lui l-a ajutat să conducă, dar Gustav a refuzat, a spus Susanne râzând. A spus că s-a enervat. Nu e amuzant? Tatăl, în calitate de șef al poliției, nu reușește să stea lângă fiul lui în timp ce acesta conduce…

— Are mașină? Propria mașină?

— Ziua de naștere a lui Krister este de solstițiu și începând de luni va putea merge cu mașina.

— Ce pantofi drăguți. De unde i-ai cumpărat?

Birgitta s-a întors cu spatele și a închis ochii. Euforia adrenalinei se risipise, lăsând-o amețită, tremurând puțin. Avea să fie doar ea în casă diseară. O avea pe toată la dispoziție doar pentru ea. Gândul la umbrele întunecate ascunse prin cotloane îi crea o stare de disconfort și îi dădea senzația de usturime a mâinilor.

— Mergem în oraș în seara aceasta? a întrebat-o ea pe Susanne.

Sussi era o prietenă adevărată. În seara aceea era îmbrăcată cu geaca roz cu umeri proeminenți și avea în picioare pantofii maro care îi erau puțin cam mici. Era ținuta pe care o purta doar la ocazii speciale.

Susanne a ezitat.

— O scurtă ieșire de data asta, a răspuns ea. Mergem acasă la Krister.

Privirea ei călătorea deja departe, dincolo de ușă, peste străzi și magazine cu noi reduceri, traversa o lume scăldată într-un fel de lumină emanată de un soare care nu apune niciodată: deformat, de culoare galben-închis.

— Dar putem să ne auzim și mâine, a spus Susanne. Pot să trec înainte de amiază să ne

uităm la un film?

Gunilla cumpărase un aparat video, care devenise foarte popular în cartier. Aveau acasă în total patru casete video cu filme pentru copii, la care se uitau băieții. Însă Susanne se descurca să facă rost de filme interzise copiilor. De fapt, avea la dispoziție o colecție cu filme de groază foarte violente. Văzuseră două filme în cele două zile când taică-su și Gunilla plecaseră cu băieții în Insulele Canare. *Ucigașul cu unelte* și *Masacrul cu drujba*. Ambele prezentau, practic, mutilarea a cât mai multor oameni folosind diferite tipuri de echipamente. De exemplu, o femeie dezbrăcată a fost ucisă cu un pistol cu cuie. Acea scenă fusese incendiară. Femeia stătea moartă pe un fel de masă de lucru, cu ochii deschiși și picioarele depărtate, cu un cui înfipt în mijlocul frunții. Asta în *Ucigașul cu unelte*.

— Nu știu dacă filmul e o idee bună, a spus Birgitta. Gunilla este la Urgențe în seara asta și trebuie să doarmă.

În noaptea Valpurgiei a mers împreună cu Susanne la cinematograful din Älvsbyn. Dar lui Susanne nu-i plăcea să meargă la cinema. Deloc. Dacă o va lăsa pe Susanne să aleagă, atunci se vor uita doar la filme de groază sau la comedii romantice.

— Bine, te sun când mă trezesc, a răspuns ea cu gândul la mirajul unei întâlniri.

Celelalte se făcuseră deja nevăzute în acea seară care preceda începutul verii. Părea frumos când erai în casă și priveai afară, dar Birgitta știa mai bine. Nopțile de iunie erau reci în Stenträsk. Prognoza meteo avertizase că noaptea va veni înghețul.

Wiking era pe undeva pe afară în Golful verde al mamei lui. Birgitta s-a cufundat în fotoliul pentru copii și și-a ridicat piciorul rănit pe una dintre perne. A luat o ciocolată Kex din geantă, a tras de ambalaj, a desfăcut staniolul și a ronțăit cu grijă, dar tot au căzut firimituri pe fotoliul pentru copii. A încercat să le îndepărteze, dar mai mult a mânjit și a făcut lipicioasă țesătura fotoliului. La naiba.

Wiking părea să regrete cu adevărat. Dar ce a fost real, faptul că și-a dat seama ce a făcut sau agresivitatea lui? Se întreba dacă ar putea să îi ofere o a doua șansă. Ar fi o greșeală? Dacă de data aceasta i-ar face rău?

Dar, pe de altă parte, nu era nimeni altcineva pe care să dorească aici. Totuși, va locui în oraș de-acum înainte.

A îndesat hârtia de ciocolată sub canapea, a mutat pernele în zona cu cărți pentru adolescenți, a stins lumina, a închis și a predat cheia la recepția de la secția de poliție. Apoi a ieșit în vântul care șuiera, ca să-l găsească pe Wiking.

Erau destul de mulți oameni în oraș. Mașini care își ambalau motoarele, voci care se auzeau cu intensitate și care apoi se estompau, bărbați care răcneau. Emisiunea *Fetele de la TV2* era la volum maxim. *All and all, it’s just another brick in the wall*[27].

— Hei, Gitte, vii?

Un grup de băieți într-un Volvo vechi. De fapt, nu voiau să o ia și pe ea, ci doreau mai mult să se dea mari.

Era multă lume în oraș. Traficul se oprise pe strada Storgatan și mai multe grupuri își instalaseră difuzoare pe plafoanele mașinilor. *It’s fun to stay at YMCA*[28], se striga *Hey there people I’m Bobby Brown*[29], alții dansau *Born to be Alive*[30]. Niciun Golf verde. Dar i-a văzut pe Krister Schiltz și grupul lui stând adunați în jurul unui Ford Taunus cu acoperiș de vinilin. Susanne stătea în spate și mesteca gumă. Birgitta s-a apropiat de ea.

— Să vezi ce îngrozitor a fost, a spus Susanne. Îl știi pe Per-Ola Nilsson, Pelle, prietenul lui Håkan, cel cu motoreta galbenă Puch Dakotan, nu? Cel roșcat? În fine, a băut prea mult alcool și a vomat până a leșinat și s-a făcut complet albastru la față. Wiking a trebuit să-l ducă la Urgențe ca să i se facă spălături stomacale.

Păcat de mașina mamei lui…

Wiking era la Urgențe. I-a răspuns ceva, părând doar interesată.

— Au făcut o întrecere și Pelle a câștigat, a spus Susanne. Ce să le faci? Să nu le mai dai alcool? Wiking nu s-a întors, pentru că a trebuit să stea cu el la spital. Vai, sigur e plin de vomă.

Poate că Gunilla îi va oferi asistență medicală acelui băiat în comă alcoolică. Poate că astfel l-a întâlnit pe Wiking, a strigat să i se aducă o targă și o sondă pentru lavaj gastric. Locul întâi la această întrecere.

— Sussi, vii?

Krister i-a făcut cu mâna din afara Fordului Taunus. Susanne și-a așezat mai bine geanta pe umăr.

— Atunci ne auzim mâine? a spus ea și a dispărut împreună cu Krister.

Birgitta s-a întors. A ieșit de pe strada Storgatan și a urcat spre spital. Vântul sufla foarte tare acum. Nu erau multe grade peste zero.

Mama îi spunea întotdeauna că are o viață de trăit, nu un război de câștigat. Bineînțeles că putea ierta. Wiking greșise, dar poate că, până la urmă, asta îi va apropia mai mult. De fapt, erau multe motive pentru ca ei să fie împreună. Erau unul pentru celălalt prima și cea mai mare iubire. Iubirea de la început se transformase în ceva mai profund. Le plăcea să facă sex împreună. Mai mult decât atât, se potriveau perfect în grupul mai mare de prieteni din care avea să facă și ea parte.

Cât de fericit și uşurat va fi când îl va anunța că se gândise să se împace cu el.

Și-a închis fermoarul bluzei. Soarele îi bătea direct în față, roșu ca un cheag de sânge. Dealul înspre Kolberget era greu de urcat și parcă nu se mai termina. Gunilla obișnuia să meargă cu bicicleta la serviciu atât vara, cât și iarna. Acesta era singurul efort fizic de care avea nevoie. Dacă urcai și coborai spre Bäckåsen și, respectiv, Kolberget, cu siguranță nu aveai cum să devii vreodată supraponderal. Spitalul Stenträsk era amplasat de cealaltă parte a crestei.

A văzut imediat Golful verde. Era parcat puțin mai departe de intrarea la Urgențe, sub un felinar aprins, în ciuda luminii roșiatice de afară. O ușă din spate era larg deschisă. Poate că Wiking a trebuit să o lase așa când l-a târât pe băiat în spital. Dar de ce a parcat atât de departe de Urgență? Lumina din interiorul mașinii era stinsă, dar totuși parcă mișca cineva acolo. Nu îl scosese încă pe băiat? Avea nevoie de ajutor?

S-a grăbit spre mașină și a luat-o pe o scurtătură prin crângul de deasupra parcării. Da, o pereche de picioare ieșea de pe bancheta din spate. Wiking avea nevoie de ajutor. Cu siguranță. Dar, stai. Erau două persoane acolo. Nu putea să-și dea seama exact ce vedea.

S-a oprit la mijlocul treptei. Brusc devenise nesigură. S-a ascuns în spatele unui copac, iar cu jacheta ei de culoare închisă și cu blugii negri era practic invizibilă. A mai făcut în liniște câțiva pași spre dreapta și înainte. Și alți câțiva pași apoi.

Wiking stătea pe jumătate întins pe bancheta din spate. Coapsele lui albe și musculoase ieșeau afară. Între picioarele lui era o persoană ghemuită, iar dungile aplicate pe partea exterioară a blugilor străluceau în lumina felinarului. Erau marca Puss & Kram. Capul persoanei se mișca ritmic înainte și înapoi între picioarele lui. Birgitta vedea cum sărea părul prins în coadă de cal. Sărea, se legăna și dansa. Imaginea tot nu se contura complet. Nu la început. Apoi a auzit strigătul care a precedat ejacularea lui Wiking.

Realitatea aceasta i-a străpuns tot corpul cu o forță care i-a scos tot aerul din plămâni. Ea făcea sex cu el. Sofia făcea sex cu el în parcarea spitalului, pe bancheta din spate a mașinii mamei lui.

Simțea cum îi fuge pământul de sub picioare. Era doar un gol imens.

Casa o aștepta cuprinsă în umbre. Era o tăcere mormântală. A închis ușa către lumea exterioară și s-a îndreptat spre adâncul unde oxigenul ajungea greu.

Dacă ar fi putut să țipe, ar fi făcut-o. Vocea ei ar fi întâlnit tablouri și covoare pufoase, ar fi spart oglinzi și dărâmat draperii. Dar n-a țipat.

Știa ce trebuie să facă.

S-a dus la bucătărie și s-a uitat la cutia de cuțite. Vocea Carinei care se auzea din spatele pereților: *chiar ai intenționat să te sinucizi când ți-ai provocat rănile alea sau ai vrut doar să ai parte de atenție?*

Încetase să mai folosească cuțite.

S-a dus prin camera de serviciu direct în spălătorie. Poate că trebuia să vomite. Îi era greu să înghită. Lavete, dulapuri cu produse de curățenie și masa de călcat. A luat fierul de călcat și l-a băgat în priză. A întors termostatul pe funcția pornit. L-a așezat deasupra mașinii de spălat și și-a dat jos blugii. Voia să țipe cu tot corpul ei. Rana de la genunchi se deschisese și compresa era toată plină de sânge. Nu simțea însă nimic. S-a așezat pe masa de călcat. Mintea îi era cuprinsă de panică. A încercat să își dea seama care buton al fierului de călcat indica dacă temperatura a crescut. Întreaga lume era de un roșu-sângeriu. Undeva, profund, în interiorul ei, formația Nationalteatern începuse să cânte.

Dar numai dacă iubitul meu așteaptă
Dacă îi aud inima bătând încet
Doar dacă stătea întins aici, aproape de mine
Pot să fiu cine am fost ieri.

Ledul de pe fierul de călcat s-a stins, semn că a atins temperatura programată. A scuipat pe talpa fierului de călcat, care a sfârâit.

A respirat adânc și a ridicat fierul de călcat spre tavan. Era greu, dar stabil. A închis ochii și a respirat de câteva ori până când a simțit sângele zvâcnindu-i în urechi.

Apoi a coborât fierul de călcat și l-a apăsat pe interiorul coapsei stângi.

Și, în cele din urmă, a eliberat țipătul.

Ce a urmat a îndepărtat toată durerea.

---

27 Tot și toate sunt doar o altă cărămidă în zid (Pink Floyd, *Another Brick in the Wall*) *(N.t.)*
28 E distractiv să stai la YMCA (Village People, Y.M.C.A.) *(N.t.)*
29 Salut, oameni buni. Sunt Bobby Brown (Frank Zappa – Bobby Brown) *(N.t.)*
30 Născut ca să trăiesc (Patrick Hernandez) *(N.t.)*

Gitte Landén Daglönare își susținuse teza de doctorat în aprilie 1999 la Universitatea Södertörn. Masacrul de la Liceul Columbine avusese loc în aceeași zi. Ar fi putut fi interpretat ca un semn rău.

Teza ei de doctorat a analizat primul experiment politic desfășurat la scară largă în întreaga lume în contextul perspectivei egalității de gen în deciziile politice. Studiul în sine a fost realizat ca parte a programului asociației suedeze a autorităților locale intitulat „Municipiile și egalitatea de gen". Nouă consilii suedeze din șase municipalități au fost evaluate timp de un an și jumătate pentru a investiga modul în care femeile și bărbații erau influențați în decizii politice.

Dacă, de exemplu, sunt lărgite trotuarele pe o stradă, acest lucru are o serie de consecințe diferite.

Consecințe legate de mediu: se va îmbunătăți calitatea aerului, deoarece vor fi mai puține mașini pe stradă? Sau se va înrăutăți, deoarece se vor forma blocaje?

Consecințe economice: va crește cifra de afaceri a magazinelor stradale, deoarece se va plimba mai multă lume? Sau se va diminua, deoarece nimeni nu va putea parca?

Consecințe legate de gen: cine beneficiază mai mult de trotuarele mai largi? Femeile sau bărbații? Vor avea acces unii mai mult decât alții la acele spații publice?

Pentru a putea măsura consecințele legate de gen trebuia mai întâi să identifice condițiile specifice femeilor și bărbaților. De aceea a fost creat un instrument pentru a măsura și evalua gradul de egalitate între femei și bărbați. Instrumentul s-a numit 3R, denumire care înglobează concepte precum reprezentarea, resursele și realitatea.

Gitte nu a participat la experimentul propriu-zis, dar a parcurs retrospectiv datele și s-a concentrat în primul rând pe dezvoltarea instrumentului 3R.

Studiul în sine a fost inovator și teza de doctorat a lui Gitte s-a bucurat de atenție. Într-o zi de joi dimineața, la finalul unei emisiuni difuzate pe canalul TV4, studiul ei a fost oferit ca exemplu. Era extrem de emoționată înainte de transmisie și după ce s-a terminat nu și-a amintit nici măcar un singur cuvânt din ceea ce prezentase. Doi dintre colegii de departament i-au trimis SMS-uri după aceea scriindu-i că au văzut-o la televizor și că „s-a descurcat bine".

Noul nume de familie al lui Gitte nu pare a fi doar o coincidență. A fost o decizie politică. Gitte a ales să-și arate deschis solidaritatea față de clasa muncitoare punând în contrast numele ei, Landén[31], reprezentând clasa de mijloc. Și-a păstrat numele Landén, pentru că nu îi era rușine de cine era, cel puțin nu acum. Și-a dorit însă un nume care să cuprindă și persoana care a devenit.

La momentul susținerii tezei de doctorat încă nu începuse să resimtă problemele grave de la genunchi care aveau să îi limiteze semnificativ mobilitatea. Era așadar într-un moment când se putea bucura de viață.

Adevărul este că studiile legate de egalitatea de gen au reprezentat pentru Gitte o experiență lungă și neîntreruptă, care i-au oferite multe momente de satisfacție. Au făcut ca lumea ei să fie, în sfârșit, explicată și înțeleasă, iar anxietatea cu care se luptase în adolescență s-a risipit pentru prima dată în viața de adult. Momentul studiilor ei coincidea cu cel în care medicii i-au prescris Cipramil. Acest medicament poate fi motivul îmbunătățirii stării ei psihice. Dar și faptul că l-a întâlnit pe Olov, cu care s-a căsătorit ulterior.

Prin intermediul cercetării ei, Gitte a avut acces la analize care au vizat modul în care băieții și fetele au acces în cadrul sistemului suedez de învățământ. Pentru Gitte, aceasta a fost o experiență care a făcut-o să vadă lucrurile mai clar și care a ajutat la limpezirea realității pe care mai demult doar și-o imaginase. În copilărie se confruntase cu imagini distorsionate și cu fragmente de sentimente și adevăr, însă analizele de gen aveau să îi arate realitatea.

Câteva aspecte importante din cadrul perspectivelor ei inițiale:

• Băieții care aveau note slabe atrăgeau practic toată atenția din clasă, în timp ce fetele silitoare nu erau deloc remarcate.

• De multe ori, profesorii de liceu nu puteau face diferență între fete, dar băieților le cunoșteau atât numele, cât și trăsăturile (imaginea dirigintelui Torsten încă îi lăsa un gust amar).

• Specializările oferite la liceu băieților costau dublu comparativ cu cele destinate fetelor. Situația era similară și în privința măsurilor de prevenție a șomajului în cazul bărbaților, de două ori mai multe comparativ cu cele care vizau femeile.

Cineva care realizează acest adevăr dezvăluit de studii cu greu poate reveni la starea anterioară de inconștiență și lipsă de claritate. Sentimentul că ți-a fost împărtășită o informație care îți era menită tinde să eclipseze circumstanțe precum toleranța și compromisul, care își găseau justificare în trecut.

Acest lucru este valabil pentru majoritatea convingerilor, indiferent de domeniul lor: politică, religie sau echipa de fotbal.

---

31 Țară, pământ (în limba suedeză). *(N.r.)*

Iluminatul public era întrerupt și nu a văzut nicio sonerie, așa că a ciocănit. Taxiul dispăruse în spatele ei. Becul de pe perete s-a aprins și s-a auzit încuietoarea.

Ușa i-a fost deschisă de o femeie de vârstă mijlocie care semăna vag cu Carina Burstrand. Avea părul tuns scurt și vopsit într-o nuanță castanie cu tentă artificială. Cu o pereche de ochelari de citit pe frunte, aștepta cu privirea întrebătoare.

— Da, ce este?

— Carina?

Carina a strâns ferm tocul ușii cu o mână și mânerul cu cealaltă. Și-a coborât privirea. În fundal se auzeau cântece de Crăciun: *aprinde o lumânare și las-o să ardă, nu lăsa niciodată speranța să dispară.*

— Dacă este vorba despre moțiunea mea pentru interzicerea cerșetoriei în Stenträsk, atunci trebuie să protestezi la fel ca toți ceilalți. Scrie online, demonstrează, organizează întâlniri în centru, adună liste cu nume…

— Ce…?

— Îți respect dreptul de a-ți exprima opinia, dar aceasta este casa mea.

Carina Burstrand se pregătea deja să închidă ușa.

A simțit totul ca o palmă. *Nu mă mai recunoaște.*

— Susanne a venit? Mi-a spus că ne vom întâlni aici…

Carina Burstrand a înlemnit. Au trecut câteva secunde până a răspuns.

— Sigur, a spus ea deschizând ușa. Sussi este aici de azi-dimineață, de fapt. Intră.

S-a întors și a dispărut în casă. Gitte a trebuit să intre singură și să închidă cu cârja ușa în urma ei.

Disconfortul de a reveni în oraș îl resimțea fizic. Sentimentul de déjà vu străbătuse deceniile care trecuseră. Ciudata lumina polară de afară, cerul albastru și înnorat, frigul rece ca gheața. Uitase cât de tăios era totul. Și Carina Burstrand, care îmbătrânise urât. Slavă Domnului că plecase de aici.

Și-a scos haina, pentru că deja transpirase cuprinsă de căldura din casă. Simțea miros de șuncă la grătar, preparat tradițional de Crăciun.

Aprindeți o lumânare pentru tot ceea ce credeți, pentru această planetă în care trăim.

Un bărbat înalt cu părul rar a ieșit în hol afișând un zâmbet larg.

— La naiba, Birgitta, ce mult timp a trecut de când nu ne-am văzut, a spus el și a îmbrățișat-o.

A reușit cu greu să o cuprindă în brațe, dar s-a eliberat repede din strânsoarea lui.

— Salut, Håkan. Mă numesc Gitte acum. În mod oficial.

— Gitte. Intră. Vrei cafea?

— Mulțumesc, dar nu voi sta mult. Trebuie să mă întâlnesc cu Susanne să o ajut cu un text, doar…

Susanne a apărut și ea în holul care deja devenise neîncăpător. Håkan a plecat înapoi la bucătărie ca să se ocupe de mâncarea pentru Crăciun.

S-au îmbrățișat în grabă, pentru că lui Gitte nu prea îi plăceau îmbrățișările.

— Ne putem așeza pe canapea, a invitat-o Susanne.

Gitte nu s-a descălțat. S-a întors cu ajutorul cârjei, dar a alunecat puțin din cauza apei și firișoarelor de nisip care erau pe talpa pantofilor. Apoi, îndreptându-se spre living, și-a sprijinit toată greutatea în cârjă. Înăuntru era amplasat cel mai mare televizor pe care îl văzuse vreodată. La fel de imensă i s-a părut și canapeaua din piele. Susanne i-a întâlnit privirea și și-a dat ochii peste cap.

— Cel puțin încăpem, a spus ea încet fără să realizeze cât de nepoliticoasă fusese.

Nu era vina lui Gitte că era supraponderală. Genunchiul era cauza.

Susanne și-a apropiat gura de urechea ei.

— Crezi că au cumpărat suficiente cadouri de Crăciun?

Bradul de Crăciun era în colț și puțin cam prea înalt pentru casa asta, steaua din vârf atingea tavanul. Stive de cadouri împachetate în hârtie colorată erau sub el.

— De ce nu ne-am putut întâlni acasă la Siv? a întrebat Gitte în șoaptă.

Susanne a oftat și s-a trântit pe canapeaua din piele. Pe măsuța de cafea din fața ei era un caiet de notițe și telefonul mobil.

— Are întâlnirea de scris versuri și rime pentru Crăciun azi. Îți amintești că am participat și noi într-un an? Câți ani aveam oare, poate șaisprezece?

Gitte s-a gândit un pic, dar nu și-a adus aminte.

— Deși nu a fost o experiență prea reușită, a continuat Susanne. Doamnele care erau acolo nu s-au simțit în largul lor și nu au putut vorbi liber cât am fost noi acolo, așa că nu ne-au mai invitat anul următor. Și nici nu cred că fac prea multe rime. Mai mult e o scuză pentru a bârfi și a bea vin fiert cu mirodenii.

— Și vor să facă asta toată vacanța de Crăciun?

Susanne a râs.

— Așa se pare. Și acum, că am primit sarcina de a vorbi despre Sofia la slujba din prima zi de Crăciun, vreau să mă pregătesc corespunzător. Consider că este o idee bună să ținem o slujbă de comemorare acum, când oamenii merg la biserică. Trebuie să ne întâlnim și să o plângem. Așa e normal.

„Să ne întâlnim și să o plângem"… Poate, mai degrabă, oamenii simțeau nevoia să își exteriorizeze propriile frici și pofta de senzațional, să aibă certitudinea că ceva atât de oribil nu li se va întâmpla tocmai lor și apoi să se bucure că au televizor. Seara vor sta cu ochii pe știri și se vor uita atenți: „Ați văzut! Acolo! În spatele stâlpului, acolo stăteam…" Faptul că Susanne „a primit sarcina" era mai degrabă o modalitate elegantă de a spune lucrurilor pe nume. De fapt, mai aproape de adevăr ar fi faptul că ea se oferise sau vorbise cu mama ei. Siv Johansson era încă foarte activă în congregație după toți anii petrecuți în cadrul parohiei.

Un nou cântec de Crăciun l-a înlocuit pe cel precedent, *Feliz Navidad* cu José Feliciano, *prospero año y felicidad*.

— Cu ce te pot ajuta? a întrebat Gitte.

Carina a intrat în cameră cu o tavă plină cu căni de cafea și cu produse de patiserie specifice Crăciunului. Le-a așezat pe măsuța de cafea chiar în fața lor.

— Ce mai face tatăl tău? a întrebat Carina uitându-se la Gitte.

Gitte și-a dres puțin glasul. Nu venise pentru conversație.

— Rău, a răspuns ea.

— Îmi pare rău. Am auzit că a avut un accident vascular cerebral.

Gitte a mușcat dintr-un pateu.

— Aproape și-a pierdut vocea, este paralizat pe o parte și nu primește niciun ajutor. De-asta îmi pare rău.

— Sunt de acord, a spus Carina mușcând apoi dintr-o gogoașă. Și cu toții știm unde se duc banii.

Susanne a oftat.

— Te rog, Carina, nu începe acum…

— Doisprezece solicitanți de azil au evadat săptămâna trecută din tabăra de refugiați din Vidsel, a spus Carina. Ce credeți că vor face în continuare?

Gitte a simțit cum un fulger îi străpunge corpul. Credea că nu a auzit bine.

— Dar încetează, a spus Susanne. Vorbim despre Sofia acum.

Carina s-a cufundat într-un fotoliu uriaș.

— Criminaliștii nici măcar nu au voie să aibă o evidență a imigranților din închisorile noastre, care sunt din ce în ce mai numeroși. Oare voi înțelegeți cât costă acești oameni societatea noastră?

— Parcă ești o bandă stricată care s-a repornit, a spus Susanne.

— Știi cât de mult din bugetul de stat este cheltuit pentru a finanța imigranții?

Nu, gata. Gitte și-a apucat cârja încercând să se ridice de pe canapea.

— Nu am de gând să stau și să ascult asta.

— De ce nu? a întrebat Carina. Știi măcar cât este bugetul de stat?

Canapeaua era mult prea adâncă, așa că Gitte nu a reușit să se ridice. Simțea însă cum tot sângele i se urcase la cap.

— Ce-ar fi să discutăm despre motivul pentru care suntem aici, a intervenit Susanne împingând din fața ei gogoașa neatinsă. În primul rând cui ne adresăm? Sofia nu mai are rude în viață. Toată lumea a auzit de ea, dar nu sunt multe persoane care să își mai amintească de ea. Nu așa cum era. O mai fi avut și alte prietene în afară de noi?

— Am fost cu adevărat prietenele ei? a întrebat Carina. Dacă s-a alăturat clubului de carte doar pentru a crește numărul și, implicit, importanța?

Gitte a închis ochii.

— Talmudul spune că acela care salvează o viață salvează întreaga lume. În același mod, o parte a lumii se stinge când un tânăr moare. Golul lăsat în urmă de Sofia Hellsten este etern și nu va putea fi niciodată umplut. Nimeni nu-i poate lua locul. Stenträsk a devenit un alt oraș după dispariția ei. Niciodată nu a mai arătat la fel.

— E foarte bine, a spus Susanne scriind concentrată în caietul de notițe. Dar ce este Talmudul?

— Sfintele scripturi ale iudaismului, a spus Carina înainte ca Gitte să poată răspunde. Este colecția scrisă a Torei orale.

— Interesant, a spus Susanne. Dar nu ar trebui să fim puțin mai personale? Adică să arătăm că am cunoscut-o cu adevărat?

Gitte și-a întors privirea. S-a gândit la picioarele albe în lumina verii, la coada de cal care se legăna.

— Sofia a fost o piatră de temelie în toate acele seri când ne adunam să discutăm despre cărțile pe care le citeam, a început să povestească ea cu o voce abia perceptibilă. De când eram copii și până la terminarea liceului, adică în toți anii aceia care modelează o ființă umană. În fiecare vineri redacta rapoartele, mereu cu punctualitate, mereu prezentă și citea toate cărțile. Îi plăcea mult literatura, știa multe lucruri și îi aprecia atât pe Nabokov, cât și pe Judith Krantz…

— De fapt, nu cred că cineva în ziua de azi mai știe de Nabokov, a adăugat Susanne în timp ce scria.

— Glumești? i-a replicat Carina.

— Era tăcută, dar nu timidă, a continuat Gitte cu ochii ațintiți asupra stelei de Crăciun agățate în fereastră. Când vorbea, își alegea cu atenție cuvintele și se exprima limpede. Avea o trăsătură puțin neobișnuită: nu a vorbit niciodată de rău pe nimeni. Niciodată. A fost o prietenă…adevărată.

Acum se auzea Carola cu cântecul *Stilla natt, heliga natt, allt är frid, stjärnan blid*[32].

— Håkan, a strigat Carina spre bucătărie, poți să dai mai încet puțin?

Imediat, melodia s-a auzit mai încet.

— Ne-a lăsat pe toate, celelalte, într-un haos, a spus Gitte. Am căzut din înaltul cerului printre nori și ne-am bușit când am aterizat. Cicatricile au rămas încă vizibile. Am trăit fără ea atât de mult timp, ca apoi să o regăsim în modul acesta. Este inuman.

Ziarele de seară erau pline de detalii macabre. Nici măcar Gitte nu le făcuse față. Susanne avea o sursă cu care vorbise, iar discuția o înregistrase și salvase în telefonul mobil.

— Cât timp vei vorbi? a întrebat-o Carina adunând cu degetul arătător ultimele firimituri din gogoașă de pe farfurie.

— Doar câteva minute. Ce am discutat aici este aproape suficient. Dacă găsim și o încheiere, atunci am terminat.

— Poate ceva despre siguranța din societatea noastră? a sugerat Carina. Încrederea între oameni și cum nu ar trebui să lăsăm violența să preia controlul?

Susanne a gesticulat cu mâinile.

— Trebuie să aduci mereu vorba despre imigranți?

— Ce vrei să spui? a întrebat Carina. Ce te face să asociezi violența cu imigrația?

— Dacă ai ști cât de limitată și naivă pari, i-a reproșat Susanne Carinei și a ridicat în mod ostentativ telefonul mobil, s-a rezemat pe canapea și a început să navigheze pe Facebook.

Gitte și-a simțit transpirația șiroindu-i pe spinare și bluza largă i s-a lipit pe interior de haina neagră de blană. Și-a încleștat maxilarele.

— Primirea imigranților care vin aici, chiar acum, a continuat Carina pe un ton monoton, costă cumulat cât toate fondurile alocate pentru întreaga justiție, tot sprijinul financiar acordat culturii și învățământului și toate împrumuturile pentru studenții din întregul regat al Suediei.

— Unde ai citit asta? a întrebat Susanne fără să își ia privirea din ecranul telefonului. Pe Flashback?

— Nu, pe site-ul guvernului. Și aici nu punem la socoteală costurile reale pentru societate, adică cele care survin când imigranții trăiesc mai multe decenii din subvenții sau când niciodată nu se descurcă financiar pe cont propriu.

Deși trecuseră mulți ani de la ultimul atac de panică, Gitte a simțit cum o cuprinde un sentiment de anxietate. Îl putea auzi pe Håkan cântând în bucătărie *Șunca noastră de Crăciun a dispărut*.

— Între un sfert și o cincime din impozitele noastre ajung la imigranți, a spus Carina luând o gură de cafea. Consider că ar trebui să folosim banii mai bine. De exemplu, să îl ajutăm pe tatăl Birgittei.

Susanne și-a aruncat telefonul mobil pe măsuța de cafea și și-a fluturat mâinile în aer.

— Povestea aceasta este veche și imorală, a răspuns ea. Incită grupurile dezavantajate unele împotriva celorlalte. E un nonsens să spui că un sfert din bugetul de stat este alocat imigranților.

— Din impozite, a spus Carina.

Gitte simțea că o ia amețeala. Situația era complet insuportabilă. Parcă ajunsese în iad.

— Cu siguranță imigranții muncesc, a spus Susanne. Cum poți să ai astfel de prejudecăți?

Carina și-a lăsat privirea în pământ.

— Există o diferență între a munci și a-ți câștiga existența. Majoritatea celor născuți în străinătate și care nu au studii superioare nu reușesc niciodată să își câștige existența. Nu este părerea mea, ci a unui studiu al Asociației antreprenorilor.

— Parcă ai fi un ecou din Germania anilor '30, îți dai seama de asta, nu? a spus Susanne. În cazul în care casa vecinului arde și sună la ușa ta ca să-ți ceară ajutor, tu îi închizi ușa în nas?

— Nu, a răspuns Carina, dar nu îl las să se mute cu mine în pat, să îmi mănânce mâncarea și să locuiască pentru totdeauna în casa mea fără să plătească pentru asta. Și probabil primul lucru pe care l-aș face ar fi să sun pompierii.

— Îl cunoști pe Robert D. Hare? a întrebat Gitte.

— Pe mine mă întrebi? a spus Carina.

— Cercetător canadian, profesor de psihologie criminalistică, a spus Gitte. El este cel care a oferit definiția psihopaților. Ești sigură că nu ai auzit de el?

Carina și-a coborât privirea. Gitte stătea pe canapea uitându-se drept în ochii ei.

— El îi descrie pe psihopați drept prădători umani. Le lipsește conștiința și empatia, acceptă doar ceea ce le convine și fac doar ceea ce doresc. Provoacă și folosesc violența fără a afișa nici cea mai mică dovadă de vinovăție sau remușcare.
— Ce vrei să spui cu…?
— Sunt manipulatori, adesea inteligenți, promiscui din punct de vedere sexual și nu se pot vindeca prin psihoterapie. De multe ori terapia îi face și mai periculoși, pentru că așa învață cum *ar trebui* să se comporte. Le este mai ușor să își ascundă tulburarea pe care o au.
Carina s-a lăsat pe spate în fotoliu și și-a încrucișat brațele și picioarele.
— În plus, a continuat Gitte, femeile psihopate par să sufere mai rău de alexitimie[33]. Au adesea trăsături narcisiste, o imagine de sine foarte bună, sunt lipsite de conștiința de sine, au o stimă de sine excesivă, sunt mincinoase patologice, dar, la fel ca bărbații, pot fi foarte periculoase pentru semenii lor și societate…
A tăcut. Respira greu, sacadat. Carina s-a uitat la ea foarte mirată.
— Extrem de periculoase pentru semenii lor și pentru societate, a repetat Carina. Prădători promiscui, fără scrupule, cu o imagine de sine prea bună și mincinoase patologice. Și ce vrei să spui cu asta? Care e ideea?
În acel moment s-a deschis larg ușa de la intrare.
Carina s-a ridicat grăbită, iar Håkan a ieșit din bucătărie.
— Buni! a strigat un copil.
— Alicia, draga mea!
S-au auzit persoane salutându-se și zgomot de încălțări scuturate de zăpadă. Susanne a ieșit în hol să salute. Gitte a rămas pe canapea, deoarece îi era imposibil să se ridice. A bâjbâit după cârjă. Afară vocile erau pline de entuziasm.
— Pot să vă ajut cu cizmele? Vă e foame?
— Foame de lup! Suntem rupți!
Râsete la unison.
— O, Doamne, ce frig e!
— A fost bun drumul?
— Așteaptă să iau cadourile de Crăciun…
Susanne a intrat ținând în fiecare mână două pungi uriașe de hârtie pe care le-a lovit de mobilă în drum spre brad.
— Vrei să stai și să iei prânzul de Crăciun? a întrebat în timp ce aranja muntele de cadouri sub brad.
— Nu, mulțumesc, a zis Gitte. Nu mănânc carne.
— Au și salată de somon și hering.
— Nu mănânc somon de crescătorie.
Susanne s-a apropiat de canapea și s-a așezat mai aproape.
— Karolina și Christoffer nu vor veni aici de Crăciun, a șoptit ea. Nu o suportă pe Carina și ideile ei rasiste. Închipuie-ți cum poate asta să divizeze o familie. Și asta doar ca să o ții una și bună cu ideile tale xenofobe.
Gitte a încercat să-și controleze ritmul cardiac.
Un copil a venit în fugă și s-a minunat când a văzut muntele de cadouri.
— Uau, câte cadouri! Mamă, uite, uite!
Apoi s-a întors și a văzut-o pe Gitte. A făcut fără să își dea seama un pas în spate.
— O, ce doamnă mare! Mamă, ai văzut?
În living și-a făcut apariția o femeie de aproape treizeci de ani. I-a zâmbit lui Gitte. A făcut doi pași spre canapea și i-a întins mâna.
— Linnea, a spus ea. Încântată de cunoștință.
— Gitte Landén Daglönare, a răspuns Gitte.
— Daglönare, a repetat Linnea. Cât de interesant.

Carina a intrat ducând în mână un platou cu prăjituri pe care l-a pus pe măsuța de cafea.

— Bunico, când vine Moș Crăciun?

— În ajunul Crăciunului. Asta dacă ai fost cuminte.

Copilul și-a înclinat capul.

— Deși nu există cu adevărat. Bunicul se îmbracă în Moș Crăciun.

— Ba da, Moș Crăciun chiar există, a spus Carina. Sau, mai bine zis, el *a existat*. În engleză se numește Santa Claus…

A luat copilul în brațe și s-a așezat într-unul dintre fotoliile mari.

— … în realitate îl chema Nicolaus și a fost un episcop grec din orașul Myra, care se află astăzi în Turcia. Era vecin cu trei fete care erau foarte sărace, iar el le-a aruncat cadouri prin fereastră ca să le ajute să nu devină prostituate…

Carina s-a oprit și a tușit.

— … hai să nu răbdați de foame. A făcut multe minuni și a devenit un sfânt până la urmă, adică *saint*, și, pornind de la el, Occidentul a creat mitul lui Moș Crăciun.

Fetița a căzut pe gânduri.

— Ce cadouri au primit acele fete? a întrebat ea.

— Mulți spun că au fost pungi cu aur.

Ochii copilului s-au fixat pe cadourile de sub brad.

— Sau poate un telefon mobil.

Gitte a închis ochii. Carina se credea cu adevărat o intelectuală pentru că citise despre Crăciun pe Wikipedia.

— Susanne, a spus ea, mă poți ajuta să mă…?

Håkan era deja acolo și a prins-o de mână, i-a sprijinit cotul și a ajutat-o să se ridice. Toată lumea se uita la ea.

— Poate cineva să cheme un taxi?

— Nu e nevoie, a spus Håkan. Te duc eu.

— Nu, l-a repezit Gitte. Susanne, suni tu?

S-a sprijinit cu putere în cârjă, și-a pus haina și a ieșit în frig ca să aștepte mașina.

---

32 Noapte liniștită, noapte sfântă/Totul este calm, totul este luminos. *(N.t.)*

33 Incapacitatea unei persoane de a-și recunoaște și exprima propriile sentimente și emoții. *(N.r.)*

Casa era încă în vârful „Cremei cremelor“, impozantă. După perioada de glorie a zonei din anii '70 nu s-au mai construit cartiere rezidențiale și nicio casă nu reușise să fie mai mare și mai impresionantă decât a lor. În amintirile ei, vila strălucea ca un far în întuneric, cu o lumină care emana din spatele ferestrei care oferea o vedere panoramică.

În seara aceasta însă totul era înghețat și întunecat. Contururile casei lăsau să se întrevadă un munte neregulat de beton în contrast cu cerul nopții. Ambii întunecați, dar cu intensitate diferită.

Obișnuia să se amuze verificând prețul de vânzare a casei prin intermediul acelor servicii online de căutare. Valoarea era în prezent de aproximativ 1,7 milioane de coroane suedeze. Casa ei din sud era evaluată la aproape trei.

— Să te ajut? a întrebat Erik Elofsson, taximetristul care preluase afacerea tatălui său.

— Nu e nevoie. Poți să-mi dai și un bon fiscal, te rog? a întrebat Gitte.

Și-a scos mai întâi cârjele din mașină, dar una a alunecat. Taximetristul a ridicat-o, i-a dat-o și a ajutat-o să se ridice de pe bancheta din spate, sprijinind-o până în dreptul verandei.

— Crăciun fericit! i-a urat el când a lăsat-o la intrarea din față, unde era aprinsă o lumină.

Tatăl ei stătea în semiîntuneric în fața televizorului oprit, aplecat în față, în scaunul cu rotile. O veioză cu bec economic amplasată pe una dintre măsuțele de cafea alunga umbrele din cameră. A aprins lustra din tavan și câteva dintre lămpile ornamentale ale Gunillei amplasate la ferestre.

Toate emoțiile o cuprinseseră la vederea tatălui ei. I-a văzut o dâră de salivă care i se prelingea încet spre bărbie. Vărsase un pahar cu suc pe covorul artizanal cumpărat de la bazarul din Izmir. Lipsa aceasta de demnitate a făcut-o să-i fie din ce în ce mai greu să respire, pentru că simțea cum i se contractă gâtul. Nu era nimic periculos, nimic grav. Doar un mecanism de apărare. Nimic magic, nimic rău. Inspirase prea mult dioxid de carbon. Totul era în mintea ei și nicăieri în altă parte.

— Când a fost aici asistenta care îngrijește la domiciliu? a întrebat ea în timp ce ridica paharul. A luat o batistă de hârtie și i-a șters bărbia.

El a încercat să o fixeze cu privirea.

— Famfus? a întrebat el.

— Hampus e încă în Slovenia.

A observat cateterul, care părea să curgă. Poate punga era plină.

— Azi nu a fost deloc pe aici asistenta? a întrebat ea.

— Famfus? a întrebat din nou tatăl.

Și-a scos telefonul mobil și a sunat la numărul de urgență al serviciului de îngrijire la domiciliu. Simțea că nivelul de panică crește cu cât sunetul de apelare răsuna ca un ecou mai mult. În curând nu va mai putea stăpâni un atac real de panică. Tocmai voia să renunțe, când o femeie stresată i-a răspuns într-o suedeză stâlcită. Gitte i-a expus fără menajamente starea în care și-a găsit tatăl și a cerut ca cineva să vină *imediat* și să aibă grijă de el. I-a amenințat că în caz contrar le va face o sesizare. Nu era clar unde anume. Femeia de la celălalt capăt mai avea puțin și plângea. A promis că va veni personal.

Gitte s-a așezat lângă tatăl ei și i-a strâns mâna firavă. Era rece și uscată.

— Famfus? a șoptit el.

— Nu va veni acasă de Crăciun, a spus Gitte. Lucrează.

Tatăl obținuse ceea ce își dorise. Fratele ei se specializase ca inginer civil în fizică tehnică și locuia acum în Philadelphia, în Statele Unite. Lucrase pentru o companie multinațională de energie și fusese responsabil cu încărcarea reactoarelor nucleare din întreaga lume. Chiar acum era relocat pentru un proiect în cadrul căruia analiza extinderea unei unități cu o mie de megawați în centrala nucleară din Krško, în Slovenia.

Sebastian devenise medic specialist în boli infecțioase și se implicase prin organizația Medici fără Frontiere în focare Ebola.

— Sebbe este încă în Congo, a spus ea. Ultima dată când am auzit de el era în Ituri, dar acum sunt cazuri confirmate și în provincia Sud-Kivu. Nu va veni acasă pentru o perioadă lungă.

Joakim se sinucisese când avea 22 de ani. Gunilla nu s-a putut împăca cu gândul ăsta niciodată și s-a stins de durere. A decedat în săptămâna în care tatăl ei se pensionase. De atunci a stat singur în casa de pe strada „Crema cremelor" și și-a așteptat atacul cerebral.

Birgitta a început să tremure. Era destul de frig și umed în casă. Tatăl câștigase și pe acest plan. Casa era încălzită cu ajutorul unui cazan cu electrod care e, desigur, o nebunie. În copilărie înghețase de frig pentru a economisi energie electrică. Gunilla protestase mai ales când băieții erau mici. Acum tatăl ei putea foarte bine să stea în frig.

— Știi că au găsit-o pe Sofia Hellsten? a spus ea uitându-se la tatăl ei. Fiica lui Hilding, care a dispărut, îți amintești? A fost ucisă. Decapitată. S-a turnat beton peste ea în podul care duce spre Gransel.

Tatăl a ridicat capul și i s-a părut că privirea îi strălucește.

Ea s-a ridicat și s-a dus până în șopron.

Gunilla donase tot ce s-a putut dona până a murit Joakim. Asta făcea ca stilul și mobilierul casei să fie cel de la începutul anilor 2000. Tatăl ei nu gătea și, de aceea, bucătăria strălucea, era albă ca zăpada și avea un luciu radiant, ca după renovarea completă din toamna anului 1998. Toate băile aveau podele din travertin și pereți cu mozaic de sticlă de culoare albastru-închis. Parchetul din stejar era mat.

Fără să își dea seama, a ajuns pe scări în jos spre camera ei din subsol. A deschis ușa. Balamalele scârțâiau.

Era extrem de rece, poate doar câteva grade peste zero. Chiar și așa, a aprins becul, a pășit înăuntru și a rămas nemișcată. Nimeni nu mai făcuse curățenie în camera aceea. Arăta exact ca atunci când a părăsit casa, în vara anului 1980. A închis ochii și s-a resemnat.

Casa va trebui scoasă la vânzare când tatăl va merge într-un azil de bătrâni. Nu mai putea să fie păstrată. Ceea ce însemna că trebuia să golească toate mizeriile din toată acea casă mare de câteva sute de metri pătrați, pentru că niciunul dintre fiii lui nu s-ar ocupa de asta.

De fapt, ar putea păstra ce își dorea, dar doar dacă mai găsea ceva care merita. Restul putea fi luat de asociația creștină Erikshjälp. Asta făcuseră ea și Olov când au vândut vila din Enskede. Trebuie să existe o soluție similară și aici, în nord.

S-a dus la birou și a tras sertarul de sus.

În vârful grămezii de pixuri cu mine uscate și caiete de notițe pe jumătate scrise era un plic roz rupt în grabă. *Către Birgitta de la Sofia*. Avea un autocolant sclipitor în locul unde trebuia să fie ștampila.

A ridicat plicul cu degetele înțepenite de frig.

O, își amintește de scrisoare. Era ultimul weekend din august 1980.

A auzit soneria de la intrare. A aruncat plicul de parcă ar fi ars-o și a împins cu o mică smucitură sertarul biroului. Doamna de la serviciul de îngrijire la domiciliu se sinchisise să apară. Ar trebui să deschidă? Nu, pentru că avea cheie.

A încercat să urce, dar era mult mai greu decât i-a fost să coboare. Durerea resimțită în genunchi era groaznică.

Când a intrat în living, a văzut o femeie mică cu șorț și păr scurt și negru care îi schimba sonda tatălui ei. Întreaga scenă era atât de respingătoare, încât s-a întors imediat cu spatele.

— Fameri-fanerna, a spus tatăl.

S-a oprit și și-a întors privirea spre el. El s-a uitat la ea și a reușit să-i mențină privirea.

— Fofia, a spus el. Fameri-faner. Fäkertsrifk[34].
— E bine acum, Evert, a spus asistenta aranjându-i tatălui hainele și bătându-l pe umăr.

— Mă duc să încălzesc niște mâncare, bine?
Tatăl s-a uitat insistent la Gitte.
— Fäkertsrifk. Fofia.
Gitte și-a scos telefonul mobil din buzunar și l-a sunat din nou pe Erik Elofsson.

---

34 Risc de siguranță — säkerhetsrisk (în limba suedeză). *(N.t.)*

CERCUL POLAR

Grup privat — 4 membri
Duminică, ora 20:43

Susanne
Salutare tuturor! Slujba de comemorare a Sofiei începe la ora 7:00 în prima zi de Crăciun. Va fi inclusă în secțiunea destinată cântecelor de Crăciun. Am întrebat dacă putem aduce flori, dar Hermansson a refuzat.

Agneta
O, ce trist. Ar fi fost frumos cu flori.
A spus de ce?

Håkan
Din motive pur practice, bănuiesc. Dacă toată lumea ar aduce flori, ne-am simți sufocați în biserică.

Susanne
Participi, Agneta?

Agneta
Am alte planuri, dar e posibil să vin.
Nu m-am hotărât încă. Veți fi cu toții acolo?

Gitte
Da, din păcate.

Agneta
Există airbnb în Stenträsk?

Gitte
Nu știu. Eu m-am cazat la Swampen.

Susanne
Poți veni să stai cu mine și cu mama mea, Siv, @agnetasonjamäkitalo, dacă vrei.

Uneori, modul în care se desfășurau lucrurile o dispera pe Gitte.

În viața de zi cu zi încerca să alunge aceste gânduri. Putea să se concentreze pe cercetarea pe care o făcea, dar chiar și în cazul acesta motivația era greu de găsit.

Atât de multe persoane superficiale și vulgare se autointitulau în zilele noastre feministe. Femei, dar și bărbați, fără pregătire academică luau parte la dezbateri și își prezentau cu convingere opiniile neancorate în studii științifice.

Foarte mult era influența din online.

Internetul a adus în multe privințe o schimbare pozitivă. Cum ar fi oportunitatea extraordinară de a face schimb de informații relevante cu cercetătorii și colegii din întreaga lume. Dar să oferi oamenilor de rând accesul la o platformă globală poate genera anumite probleme. Gitte nu știa ce să creadă nici despre acest aspect. Oamenilor care nu au nimic important de spus nu ar trebui să li se ofere o scenă sau un microfon. Pot fi indicate multe puncte slabe în media obișnuită, însă măcar acolo exista evaluare în funcție de calitate.

Astfel de gânduri i se perindau prin minte în acea duminică seară de decembrie.

Se afla în sala de mese a pensiunii Stone Swamp. Primise o cameră la parter cu vedere la curtea din spate. Nu era lift și a evitat scările. Mâncase o salată mixtă cu brânză de capră, nuci, smochine și avocado ca aperitiv. Apoi a continuat cu paste cu ciuperci și brânză topită la felul principal. Pensiunea avea la desert un mousse de ciocolată foarte bun. A băut și un pahar de Castaño Dulce de Monastrell, un vin roșu intens cu un buchet generos de fructe, puternic aromat.

Sala de mese era aproape goală. Erau câteva persoane ușor amețite de băutură într-un separeu, la perete, în spate, dar nu o băgaseră în seamă. Era o femeie de vârstă mijlocie care nu ieșea din tiparele banale de atracție și, astfel, era ca și invizibilă. Mai bine așa.

Senzația de anxietate se potolise odată ce își astâmpărase foamea. S-a lăsat pe spate în scaun. Avea nevoie de perspectivă asupra acestei zile îngrozitoare. A comandat o sticlă de Château Musar Hochar Père et Fils Rouge 2016 și și-a dat frâu liber gândurilor. Un cuplu tânăr a trecut prin fața ferestrei rezemându-se unul de celălalt în timp ce mergeau pe trotuarul plin de gheață și accidentat.

Se întreba dacă va mai face vreodată dragoste cu un bărbat. Femeile nu erau o variantă din acest punct de vedere. Încercase și asta, dar nu i se potrivise.

Căsătoria cu Olov fusese furtunoasă, scurtă și fără copii. A rămas doar fiul lui, Robin, dintr-o relație anterioară. Încă vorbea destul de des cu el. Și mai erau amintirile din perioada în care făceau schimb de parteneri cu alte cupluri, pentru sex, un stil de viață la care încercase să se adapteze, dar cu care nu s-a simțit niciodată confortabil. Îi plăcuseră cu siguranță ceilalți bărbați cu mâinile lor pricepute și limbile lor calde, dar când îl vedea pe Olov pupându-se și făcând sex cu alte femei, îi dispărea tot cheful.

Așa că el a părăsit-o.

Nici ea n-a mai vrut să fie împreună.

Și-a turnat mai mult vin în pahar. A vărsat puțin și pe fața de masă.

Și iată cine tocmai a intrat pe ușă. Wiking Stormberg împreună cu un bărbat chel se scuturau de zăpadă pe mocheta din interiorul pensiunii și priveau țintă barul. Wiking a aruncat o privire prin încăpere și a văzut-o. I-a spus ceva bărbatului cu care venise și s-a îndreptat spre ea.

Ea a încercat să-și adune gândurile.

— Salut, Birgitta. Pot să mă așez? a întrebat el stând în picioare de partea cealaltă a mesei.

Ea și-a îndreptat spatele. Wiking i-a întins mâna și și le-au strâns. Același păr rebel ca înainte, puțin cam prea lung, aceeași intensitate în privire.

— Sigur, a răspuns ea. Vrei un pahar de vin?

Wiking s-a așezat pe scaunul din fața ei.

— Da, a răspuns el, de ce nu?

Gitte i-a făcut semn chelneriței, care ar fi putut totuși să-și schimbe meseria. I-a mai cerut un pahar și o altă sticlă.

— Ce mai faci? a întrebat el analizându-i chipul.

— Bine, mulțumesc, a spus ea luând o gură de vin. Mă dor articulațiile, dar deocamdată mintea e încă brici.

— Ai venit cu avionul azi?

— Nu zbor cu avionul.

I-a privit mâinile, așa cum ea obișnuia să facă.

— Ai venit pentru tatăl tău? Am auzit că starea lui de sănătate s-a înrăutățit.

— Trebuie să meargă la un azil de bătrâni. Mă voi întâlni mâine-dimineață cu un reprezentant de la asistența socială.

Wiking a ridicat sceptic din sprâncene.

— Aha, bine. Succes.

A gustat din vin, dar nu a făcut nicio remarcă la adresa gustului.

— Tu ce mai faci? l-a întrebat ea. Copiii? Și ce mai fac Sven și Karin?

A înghițit vinul și a dat din cap.

— Bine, a spus el. Toată lumea este bine. Markus locuiește aici, în oraș, lucrează la Baza Robotică. Este logodit cu Josefin și au doi copii.

— O, ești bunic!

— Sven este într-o locuință comună în Vidsel. Mama este exact la fel cum a fost întotdeauna. Elin este în Stockholm. Singură, din câte știu eu.

— Unde locuiește? a întrebat Gitte.

— În Söder.

— Aha, la fel și eu.

— Este totuși ceva ce vreau să vorbim. Este vorba despre ceea ce s-a găsit la pod.

Desigur. La ce era să se aștepte?

— În acea seară de vineri, înainte ca Sofia să dispară în august 1980, ați avut o întâlnire a clubului de carte, a zis el. S-a întâmplat ceva deosebit în noaptea aceea? A spus cineva ceva ieșit din comun?

— Te referi la Sofia? Adică, dacă Sofia a spus ceva ce…

Wiking a ridicat mâna întrerupând-o.

— Nu, a spus el. Dacă vreuna dintre voi a spus ceva neobișnuit.

— La cine te referi? La Agneta?

El a privit-o fix.

— Da, de exemplu.

Un fulger de furie a săgetat-o. Toată lumea era mai importantă decât ea.

— Ai fost destul de speriată când a dispărut, nu?

O privea inexpresiv.

— De aceea locuiești singur? l-a întrebat Gitte golind paharul. Pentru că Agneta nu te-a vrut?

Pentru o secundă a părut surprins de faptul că ea își adusese aminte.

— Locuiesc singur, a spus el, pentru că soția mea s-a dus în zona mlaștinii Kallmyren și s-a înecat.

Camera începuse să se învârtă cu ea. Gitte și-a înclinat capul ușor ca să se îndrepte.

— Ah, soția ta. Cum o chema, Helena?

El a încuviințat.

— Exact. Dar poate îți amintești ceva deosebit legat de seara din august 1980. Ar putea fi important.

— Tatăl tău m-a interogat acum patruzeci de ani, a răspuns ea. Crezi că îmi amintesc mai multe azi decât am făcut-o atunci? Ați pierdut dosarul?

Wiking a privit-o cu atenție.

— Nu cred că ați fost sincere la interogatoriu, a adăugat el. Cred că în grupul vostru s-a întâmplat ceva. Toată situația a avut o dinamică de care niciuna dintre voi nu a fost conștientă. Cel puțin nu atunci când s-a întâmplat. Acum însă am putea avea o discuție fără niciun risc.

Gitte a râs în hohote.

— Crezi că niște secrete sunt văzute cu ochi mai buni după trecerea anilor?

— Deci există secrete?

— Știi prea bine că există! Despre cineva!

— Trebuie să vorbesc cu tine despre asta, a spus el. Deși nu trebuie să o facem acum. Putem vorbi mâine-dimineață la secție, dacă preferi.

Gitte râdea, în timp ce Wiking se ridica să plece.

— Stai jos, i-a poruncit Gitte. M-a sunat. Agneta m-a sunat. Era în autobuz spre Luleå și sâmbătă seara mersese cu expresul Norrlandkusten până la Stockholm.

Wiking a privit-o curios.

— Sâmbătă seara? Agneta te-a sunat sâmbătă seara? Ce a spus?

— Nu am vorbit cu ea. A lăsat un mesaj pe robotul telefonic. Era în Docksta într-o cabină telefonică dintr-o benzinărie.

Wiking a mijit ochii.

— Și ești absolut sigură că a fost sâmbătă seara? În 2 august?

— Sau, mai bine zis, în noaptea de sâmbătă spre duminică, în 3 august. M-a rugat ca luni dimineața să las cheile de la barăcile de construcții în biroul municipal. Erau sub preșul ei în Träsket.

— Ai făcut asta? Ai dus cheile la biroul municipal?

Gitte s-a văzut nevoită să se țină de masă, pentru că avea impresia că, într-adevăr, toată camera se învârtea cu ea.

— Nu. Gunilla m-a dus duminică seara cu mașina până la Piteå ca să cărăm bagajele mele. Am rugat-o pe Carina să ducă cheile în locul meu.

— De ce a părăsit Stenträsk atât de repede? V-a povestit care a fost motivul?

— Nu cred că a fost în grabă. Plănuise asta de ceva timp. Mama ei fusese admisă la Furunäset, iar ea fusese acceptată la studii în Karlstad. Așadar, ce să o mai țină aici?

Ea a râs din nou. Wiking părea atât de chinuit. Și când te gândești că fusese refuzat de o proastă bâlbâită. Mândria lui s-a dus pe apa sâmbetei. Și-a golit paharul și a încercat să își mai toarne unul, dar sticla era goală.

— Carina este o psihopată, a spus ea cu o voce abia perceptibilă. O mincinoasă lipsită de empatie, care are o imagine foarte bună despre sine…

A sughițat zgomotos și a fluturat sticla goală în direcția chelneriței.

— Este un pericol pentru semenii ei, a adăugat ea.

Chelnerița s-a apropiat, însă Wiking i-a făcut semn cu mâna să se îndepărteze.

— Știu despre tine și Sofia, a spus Gitte, simțind că se prăbușește de pe scaun. Știu că ați făcut sex pe bancheta din spate a mașinii mamei tale…

Wiking s-a ridicat și a aruncat o privire spre bărbatul care îl însoțise. Stătea la bar și bea o bere. Poate un coleg. Părea a fi polițist.

— Conducerea poliției știe despre asta? a întrebat Gitte. Că ai făcut sex cu ea? Pentru că asta ai făcut, nu? A fost prea intens pentru tine? Ți-a cerut ceva? Sau a rămas însărcinată? Tu ești cel mai în măsură să fii vizat ca suspect, fostul iubit…

— Putem vorbi mai multe mâine-dimineață la secție, a spus Wiking și a împins scaunul sub masă.

— Ce s-a întâmplat cu soția ta cu adevărat? a întrebat ea cu o voce stridentă. Numai eu văd un tipar aici? Nevoia ta de control, agresivitatea…

Wiking și-a încleștat maxilarele. S-a uitat în jur în sala de mese, ca și cum ar fi căutat o ieșire de urgență.

— Birgitta, nu te face de rușine!

— Toate astea se întorc împotriva ta. E vina ta. Vina ta!

Wiking s-a întors pe călcâie și a plecat. A lăsat-o la masa ei, singură și fără posibilitatea de a se ridica.

AVENTURILE LUI TOM SAWYER

DE

MARK TWAIN

ALEASĂ DE

AGNETA MÄKITALO

VINERI, 4 IULIE 1980

Incendiul a izbucnit în Torfjället, deasupra orașului Gransel, la scurt timp după miezul nopții. Un bărbat care fusese în Kallmyren la cules de mure văzuse fumul ridicându-se ca un văl în jurul soarelui și sunase imediat la numărul de urgență. Noroc cu el. Serviciul de salvare din Stenträsk a ajuns la fața locului într-un sfert de oră, dar șeful pompierilor de la acea vreme, Birger Gustafsson, a anticipat imediat că vor avea nevoie de ajutor suplimentar. A cerut întăriri și până dimineața orașele Älvsbyn, Vidsel și Jokkmokk au trimis echipaje, mașini de pompieri, mașini de pompieri cu scări extensibile, cisterne și transportoare. Atâta timp cât vântul nu se intensifica, elicopterul din Boden era pregătit să pornească dacă era nevoie. Însă, datorită faptului că incendiul a fost anunțat repede, se spera că va fi suficientă intervenția de la nivelul solului.

Zona se numea de fapt Stenträsk Älvstrand, dar toată lumea îi spunea Träsket. Aici, în partea de jos, locuia Agneta împreună cu mama și cu pisica lor.

Agneta încă nu adormise când primele autospeciale pentru intervenții de urgență trecuseră pe drumul care urca. A alergat tiptil până în dormitorul mamei și a închis ușa. Camera era învăluită în întuneric, cu perdelele și jaluzelele trase. O fâșie de lumină din hol lumina patul îngust de o persoană. Mama ei dormea cu gura deschisă și sforăia ușor. Agneta a respirat ușurată. Părul deschis la culoare era răsfirat pe pernă, mâinile îi erau relaxate și părea aproape liniștită. A închis ușa cu grijă. Spera că nu vor mai trece alte mașini cu sirene.

Nu a fost ușor să o convingă pe mama ei să ia somniferele. Nu se lăsa înduplecată sub nicio formă. Singurul lucru pe care Agneta putea să îl facă era să aștepte până când disperarea mamei va atinge punctul culminant și să anticipeze momentul când depresia acesteia avea să se transforme în criză și femeia să reacționeze necontrolat. În cele din urmă, îi zdrobise pastilele și le pusese într-o combinație de vodcă și suc de lămâie. De data aceasta, mama ei credea că autoritățile, deși nu era clar care mai exact, o căutau dorindu-i moartea și că toate medicamentele erau de fapt capsule letale care conțineau cianură.

Agneta stătea la fereastra bucătăriei și a ridicat privirea spre drum. Auzea cum râul curgea de cealaltă parte a muntelui. Oare se întâmplase ceva la Baza Robotică? Ar fi rău dacă spusele mamei s-ar fi adeverit. Mama ei a susținut întotdeauna că ceva dubios se întâmplă acolo sus, experimente secrete și evenimente periculoase: doar văzuse ea când era copil ciuperca formată în urma detonării unei bombe atomice. Fusese ca o ciupercă uriașă, sus în pădurea Naustahåll.

Când Agneta a încercat să îi explice contextul simulărilor testelor nucleare din anii '50, mama s-a supărat foarte tare, a țipat și părea îngrozită și alarmată. Era inutil să îi explici.

Dacă s-a întâmplat totuși ceva la bază, ce ar putea fi?

O altă autospecială pentru intervenție a trecut pe drum, însă slavă Domnului că nu avea sirenele pornite. O mașină de pompieri. Atunci a înțeles. Se vorbise mult la radioul local despre pericolul izbucnirii unor incendii în păduri și pe câmpuri. A văzut mașina de pompieri îndreptându-se spre Gransel peste podul vechi. Dacă incendiul izbucnise pe partea de vest, probabil că ele nu erau în niciun fel de pericol. Focul se poate extinde repede, dar i-ar trebui destul de mult timp pentru a trece dincolo de râul Pite.

Pisica a venit și s-a frecat de picioarele ei. A luat-o în brațe și a mers cu ea în living. S-a așezat pe canapea cu pisica lângă ea și a aranjat perna ca să se potrivească pe post de cotieră. Și-a tras cuvertura peste umeri și a privit umbrele din spatele televizorului. Canapeaua devenise deja prea mică încă din clasa a VI-a. Ce noroc că a crescut atât de lent. S-a obișnuit treptat cu ea.

S-a gândit la nuvela pe care o scria.

Era vorba despre o fată pe nume Diana care locuia într-un oraș mare. Avea un mic handicap, anume buza și vălul palatin îi erau despicate. Medicii îi cususeră buza când era mică, dar cicatricea și pliul erau totuși vizibile. Prietenii ei lăsau impresia că nu observau

acest detaliu, nu făceau niciodată comentarii despre buza ei ciudată, dar fata știa că o priveau pe ascuns.

Agneta crease diferite scenarii privind viitorul Dianei și anticipase modul în care acestea urmau să aibă impact asupra înstrăinării ei. În cele din urmă, avea să-l întâlnească pe băiatul de care se va îndrăgosti puțin, vor deveni prieteni, însă nu vor forma un cuplu. Nu se hotărâse încă. Era cam prea banal dacă cei doi ar fi rămas, până la urmă, prieteni. Poate că putea să lase finalul deschis.

Poate că fata s-ar răni într-un fel și ar primi ajutorul băiatului. Poate dacă ar cădea sau ar avea un accident cu bicicleta…

S-a întins pe canapea. A fost a bunicii. Un arc de oțel de dedesubt se desprinsese și o înțepa în coaste. Trebuia să își amintească să o repare a doua zi.

Revistele care obișnuiau să îi publice textele erau *Ung & Kär* și *Mitt Livs Novell*. De fapt, publicaseră tot ceea ce le trimisese până atunci. Plăteau patru sute de coroane pentru fiecare nuvelă. O nimica toată. Completase deja de mai mulți ani declarații de venit pentru remunerația oferită de editura Åhlén & Åkerlund. Era ceva important. Se simțea grozav. Parcă ar fi fost o scriitoare adevărată.

Pisica a sărit pe podea și s-a ghemuit sub măsuța de cafea.

Așa adormea ea, cu degetele strecurate în blana caldă a pisicii.

S-a trezit când mama a țipat ca nebuna în bucătărie.

— Vin, vin! Mă vor arde pe rug!

Fumul o trezise. Era un miros puternic de fum în casă. Agneta s-a împiedicat, iar pisica s-a strecurat sub biroul din hol. Mama stătea pe jos în bucătărie cu ochii ațintiți asupra străzii Älvsby, înlăcrimată și cuprinsă de groază. Depresia se transformase în psihoză, iar atunci situația devenea gravă.

— Mamă, a spus ea pe un ton cât se poate de calm. Mamă, sunt eu, Agneta. N-nu este niciun pericol.

Mama i-a aruncat o privire neîncrezătoare. S-a uitat la Agneta și s-a sprijinit de geam.

— Nu veni aici, a șoptit ea.

Agneta a rămas pe loc și a așteptat.

— Mamă, a continuat ea, este un i-incendiu de pădure pe malul celălalt al râului. P-pompierii sunt acolo acum și sting incendiul.

În ochii mamei s-a întrezărit parcă o urmă de rațiune.

— Incendiu de pădure?

S-a uitat pe fereastră.

— Arde? a întrebat ea uitându-se la Agneta.

Agneta a încuviințat.

— Au trecut m-mai multe autospeciale de pompieri în acea direcție.

— Trebuie să-l stingem! a strigat mama și s-a repezit la chiuvetă.

A luat coșul de gunoi și a răsturnat conținutul pe podeaua din bucătărie. A împins găleata sub robinetul din chiuvetă și l-a deschis la maximum. Apa a început să stropească în toate direcțiile, peste marginea găleții și jos, pe podea. Agneta s-a apropiat precaută de chiuvetă și a închis robinetele.

— Foarte bine că l-ai stins, a spus ea prinzându-și mama de brațe. Haide să bem n-niște cafea.

Femeia a urmat-o în living. S-a așezat ascultătoare pe canapea.

Agneta a mers în grabă în bucătărie și a pornit aparatul de cafea. A adunat gunoiul și a șters apa de pe podea cu o cârpă în timp ce cafeaua se scurgea prin filtru în vas. A luat vasul cu cafea și s-a dus în living, unde mama ei stătea exact așa cum o lăsase.

— Poftim, mamă. Lapte și zahăr. M-am g-gândit să coc niște rulouri, v-vrei?

Mama a luat cafeaua cu ambele mâini, dar nu a răspuns.

La naiba cu fumul. Nu putea aerisi. Senzațiile senzoriale puteau declanșa psihozele mamei. Nu singure, ci asociate cu alcoolul și privarea de somn. Mirosurile provocau cel mai mult rău. Încerca să estompeze cumva mirosul de fum, iar rulourile proaspăt coapte obișnuiau să aibă efectul scontat. Dormise, la urma urmei, cel puțin trei, patru ore.

Pisica a apărut din nou și s-a frecat de picioarele Agnetei. Era foarte flămândă. Agneta a deschis un borcan de mâncare pentru pisici. Un pateu maro care mirosea oribil, dar tot ce acoperea mirosul fumului era binevenit. A scos vasul ca să prepare aluatul pentru rulouri, o cratiță pentru a topi untul și a încălzi laptele. Nu avea drojdie proaspătă, dar și cea uscată era bună. Trebuia doar să încălzească mai mult ingredientele lichide. A făcut câțiva pași în lateral și s-a uitat la mama ei. Aceasta își bea cafeaua cu o privire absentă. Îi plăcea cafeaua, dar era sensibilă la cofeină. Nu va mai dormi azi.

Agneta a înghițit în sec și a închis ochii.

Intensitatea episodului trebuia să se estompeze în curând. În caz contrar, va trebui să încerce să o ducă din nou la psihiatru. Halucinațiile atât de serioase nu prevesteau nimic bun.

A făcut rulourile fără să se gândească. A amestecat aluatul cu aparatul electric. S-a asigurat că mama ei face duș în timp ce aluatul era la dospit. I-a uscat părul cu föhnul. A pus rulourile la copt în timp ce mama asculta ultima oră din emisiunea de noapte de la radio, a presărat peste aluat multă scorțișoară, unt și zahăr înainte să îl ruleze. Întotdeauna rulouri mici, niciodată lungi. Mama credea că cele lungi erau „uscate", deși erau făcute din exact aceeași cocă. Deasupra, mult zahăr perlat, să trosnească între dinți când le mănânci. A luat o cutie de lapte care avea desenate pe ambalaj flori de zmeură arctică. *Rubus arcticus, o floare tipică a peisajului din Norrbotten*. A umplut un pahar mare. A scos ultima tavă din cuptor exact când a început semnalul sonor pentru emisiunea de dimineață cu știrile și cu prognoza meteo.

— Știi, mamă, a zis ea în timp ce punea pe măsuța de cafea paharul cu lapte și o farfurie cu rulouri. Mă duc un pic să fac c-curat. Stai aici și ascultă radioul și într-o clipă va î-începe emisiunea de dimineață. Când mă întorc, vom asculta împreună radioul local, bine?

Mama a ridicat privirea spre ea cu ochi nesiguri.

— Emisiunea cu vacanța de vară?

— Locotenent Robinson, îți amintești? Îl ascultăm î-împreună, bine?

A ieșit în hol și s-a îmbrăcat. Nopțile și diminețile erau reci. Deși soarele era jos și roșu, tot nu avea puterea să încălzească. A apucat ferm cheile, a ieșit în casa scării și a încuiat ușa, închizându-și mama în apartament.

Pekka Karlsson, fostul ei coleg de clasă, ieșea din apartamentul alăturat chiar în acel moment. Familia lui avea un apartament cu patru camere și balcon.

— Salutare, Agge, ce mai faci?

Primise o slujbă de vară ca agent de securitate și purta uniformă. Era atât de mândru de ea. I-a zâmbit larg și și-a îndreptat spatele, scoțând pieptul în față. Ea i-a zâmbit înapoi.

— S-sunt bine. Dar tu?

— Știi, săptămâna aceasta lucrez la Boden. Va fi puțin de condus.

Pekka era amabil, dar parcă voia să stea cam prea aproape de ea. Ea s-a întors.

— Atunci o să-mi fie mai ușor.

El a râs.

— Da, îți place să stai la distanță. Ce nenorocit de incendiu de pădure! Jumătate din orașul Gransel a fost evacuat.

— Doamne, a spus ea, cât de groaznic. Este cineva rănit?

— Nu știu, dar au chemat acum elicopterul din Boden.

Tatăl lui Pekka era gardian. Având în vedere că Pekka era informat despre situație, Agneta a presupus că gardienii fuseseră solicitați să ajute la stingerea incendiului.

El i-a ținut ușa deschisă, iar ea s-a strecurat repede pe lângă el fără să îi mai dea șansa să o îmbrățișeze.

— Vrei să te duc cu mașina?

Fata a gesticulat fluturând din mână.

— E mai rapid dacă mă duc pe jos.

S-a chinuit să urce pe deal spre pod. Fusese angajată să curețe barăcile de acolo, de sus. Patru barăci și câte o oră pentru fiecare. Uneori reușea să își termine treaba mai repede, cel puțin când nu ploua.

De fapt, trebuia să le curețe seara, dar nu voia să își lase mama singură atât de multe ore când avea episoadele de criză. Curăța ultima baracă dimineața, înainte de sosirea muncitorilor. Oricum nu prea conta pentru ei.

De obicei, lăsa pentru dimineață baraca nr. 4. Nu prea era folosită și, prin urmare, era cel mai ușor de curățat. Aceasta era amplasată pe malul celălalt al râului. Așa că trebuia fie să treacă peste podul vechi, fie să se chinuiască să meargă peste podul de beton pe jumătate construit. De fapt, nu prea îi plăcea să facă asta, dar ajungea mult mai repede dacă mergea pe lângă construcția nouă. Oricum n-ar fi văzut-o nimeni, pentru că podul nu putea fi observat din oraș. Dar era cam înfricoșător. Dispunerea armăturii era vizibilă și uneori trebuia să își țină echilibrul peste grinzi (erau rezistente, dar totuși). Mai jos, râul curgea învolburat.

În acea dimineață, pisoarul părea să fi fost puțin folosit. Totuși, l-a curățat cu detergentul de toaletă și l-a uscat astfel încât metalul să strălucească. De obicei mirosea a curățenie prin barăci, dar astăzi fumul generat de incendiu înghițise toate celelalte mirosuri. A șters masa, scaunele și mobilierul de bucătărie, a măturat podeaua și a dat cu mopul. S-a uitat la ceas. Trecuseră doar patruzeci de minute. A spălat repede ferestrele la exterior. Cârpa de piele s-a înnegrit imediat de funingine, apoi a clătit-o bine. Alta nouă era scumpă. S-a grăbit spre casă.

A descuiat ușa apartamentului ținându-și respirația. Când a întredeschis ușa, a întâmpinat-o un miros de rulouri cu scorțișoară proaspăt coapte. Înăuntru era liniște deplină.

În perioadele în care mama ei avea momente de luciditate, promitea întotdeauna că își va lua medicamentele și că ultima răbufnire avea să fie ultima. Și așa se și întâmpla câteva luni, dar apoi devenea din nou neglijentă cu tratamentul. Se simțea atât de bine, nu era nimic în neregulă cu ea. De ce să continue să înghită atât de multe substanțe chimice care o vor îngrășa și îi vor afecta pielea?

Așa că a încetat să mai ia litiu și a început să bea alcool pentru a împiedica starea de anxietate care sosea pe neașteptate precum o scrisoare în cutia poștală. Apoi, în scurt timp, nu întârziau să apară și halucinațiile.

În copilărie, mama ei era fericită și se distraseră. Făcuseră multe nebunii împreună. Au ieșit în natură și au campat în pădure ca indienii. Fusese fantastic până când li se terminase mâncarea. Echipele de căutare fuseseră nevoite să le caute două zile pentru a le găsi. Sau atunci când au făcut rafting pe râu și au avut noroc că s-au răsturnat cu barca lângă țărm înainte să ajungă la cascadă.

Situația s-a înrăutățit de-a lungul anilor. Mama ei făcea curățenie la Primărie, dar în ultimii ani nu mai reușise să își păstreze slujba. Se pensionase anticipat și de atunci starea ei se înrăutățise. Munca fusese punctul ei de sprijin, care dispăruse în timp. Agneta mergea la școală și nu mai putea să o supravegheze. În episoadele de criză, mama ei lua adesea autobuzul spre diferite locuri din Norrbotten și își cumpăra cele mai ciudate lucruri. Asta nu conta atât de mult pentru Agneta cât mama ei se întorcea seara acasă. Uneori era chiar amuzant, ca atunci când a venit euforică din Luleå cu patruzeci și șapte de pachete de benzi roșii pentru mașina ei de scris.

În timpul crizelor, lua identitatea unui poet sau a unui artist, unul cunoscut, celebru, admirat și iubit peste tot în lume. Agneta nu avea nicio problemă cu asta, pentru că scria mici note cu rime și texte care erau apoi ascunse în locuri diferite din apartament. Altele rămâneau în mașina de scris și Agneta le găsea când se întorcea de la școală sau de la serviciu. Cu identitatea de artist lucrurile se complicau, pentru că începea să creeze picturi murale pe ușa de la bucătărie sau pe peretele livingului. În ultima vreme, Agneta aștepta ca episoadele de criză să treacă și apoi zugrăvea. Uneori, erau mai multe picturi murale una peste alta.

Depresia din cadrul bolii era pe de-o parte mai ușoară, dar mai severă în alt fel. Era mai ușoară dacă mama ei doar stătea întinsă și era liniștită. Așa era motivată uneori să reînceapă să ia tratamentul. Era mai dificilă dacă se declanșau psihozele, așa cum și-a dat seama Agneta în acea dimineață. În ultima săptămână, oscilase de mai multe ori între psihoză și depresie în decursul aceleiași zile. Nu părea că se va liniști.

— Mamă?

Niciun răspuns.

Mașina ei de scris stătea pe masa din bucătărie cu o foaie în ea. S-a dus să citească.

Chiar dacă erau
Printre flori și frunze
Au băut și au înjurat
Cred că înnebunesc

Poetul crease.

A mers în living. Cămașa de noapte a mamei era aruncată pe jos. Unul dintre rulouri era pe jumătate mâncat, celălalt, neatins.

— Mamă, unde ești?

Ușa dormitorului era deschisă, dar nu era acolo. Poate atunci o fi în baie. Agneta s-a dus și a bătut la ușă.

— Mamă, aveam de gând să mănânc bruta[35] la micul dejun. Vrei? Sau preferi blåjta[36]?

Obișnuia să le prepare pe amândouă: prima era un amestec de fâșii subțiri de pâine, lapte și dulceață de merișoare de munte, iar pentru a doua fierbea pâine subțire în lapte sau supă și adăuga unt topit. De obicei, mama alegea una, iar ea o mânca pe cealaltă.

Un murmur s-a auzit din baie.

— N-am auzit, mamă, ce ai spus?

Ușa s-a deschis larg. Mama stătea goală lângă chiuvetă cu un cuțit într-o mână și cu peria de păr în cealaltă.

— Nu veni aici! a urlat citindu-i-se frica pe față.

Agneta s-a dat în spate imediat, exact cum o învățase Gunilla.

— Nu e niciun pericol, mamă.

— Mă vor arde pe rug! Vin, vin după mine!

Agneta a ieșit în hol fără să își piardă mama din priviri. A căutat grăbită telefonul pe măsuța din hol și a format numărul de urgență. Inima îi bubuia în tot corpul, în timp ce aștepta să i se răspundă.

Mama a făcut un pas în hol, cu peria și cuțitul îndreptate în față. Agnetei i s-a răspuns.

— Urgențele, ce s-a întâmplat?

— Am n-nevoie de o a-a-ambulanță la Stenträsk Ä-ä-ä-älvstrand 4b, a spus ea mergând înapoi atât cât i-a permis cablul telefonului. M-m-mama mea are o criză și mă a-a-amenință cu un cuțit.

— Scuze, nu am înțeles, ce ai spus?

— Nu au dreptul să mă ia! a strigat mama agitând prin aer cuțitul.

Agneta a simțit un val de disperare cuprinzându-i tot corpul.

— O a-a-ambulanță! a reușit ea să spună. R-r-r-repede!

— Din ce oraș sunați?

— S-s-s-s-stenträsk.

— Un moment.

În telefon s-a făcut liniște. Mama a fugit în bucătărie și apoi înapoi în hol. A văzut-o pe Agneta și a țipat la ea. Apoi a luat peria de păr și a aruncat-o cu toată forța către fiica ei, lovind-o în braț.

Agneta a lăsat receptorul, a descuiat ușa și a fugit pe casa scării. Mama s-a repezit după ea. Agneta a luat-o la stânga și s-a ascuns sub scările de la nivelul superior. Mama a căutat o sursă de lumină, împiedicându-se în drum spre ușa din dreapta. S-a ridicat și a ieșit dezbrăcată cu cuțitul în mână direct în fumul produs de incendiu.

Agneta s-a furișat înapoi la telefon.

— Alo? a spus operatorul.

— S-s-sunt a-aici.

— Din păcate, nu este nicio ambulanță disponibilă în Stenträsk în acest moment. Putem trimite una de la Älvsbyn, dar durează cam o jumătate de oră.

— P-p-poliție?

— Din păcate, nu sunt mașini de poliție disponibile în Stenträsk. Sunt ocupați cu incendiul de pădure…

— La naiba! a strigat Agneta și a închis.

A ieșit din nou în grabă din casa scărilor și a bătut la ușa familiei Karlsson. Eva-Lena, stăpâna casei, a deschis ușa larg.

— Ce se întâmplă aici? a întrebat ea, deși știa răspunsul.

Episoadele mamei erau cunoscute de întreaga clădire. Și Agneta știa asta.

— E m-m-mamma. Trebuie să meargă la s-s-spital.

Eva-Lena a lăsat ușa doar întredeschisă.

— Nu am mașină. Henry este la lucru cu mașina lui și Pekka a luat mașina mea. Lucrează în Boden săptămâna aceasta.

Agneta și-a auzit mama țipând în curte și a fugit până la poartă. Stătea goală lângă tufele de liliac și agita cuțitul. Pe cine să sune? Cine le putea duce? Krister Schiltz avea permis de conducere, dar nu avea mașină. Era o companie de taxi în Stenträsk. Oare ce număr au? Dar stai, Wiking se plimba cu Golful mamei lui.

A alergat înapoi în hol și a căutat lista cu numerele de telefon ale colegilor în sertarul de sus al biroului din hol. Degetul îi tremura în timp ce urmărea lista: Stormberg, Stormberg. Acolo! A format numărul, dar degetul i-a alunecat de pe disc și a trebuit să reia. A primit un răspuns direct de la capătul celălalt al firului, așa cum se obișnuia.

— 19791.

Adică numărul format.

— W-wiking?

A început să plângă tare, cu hohote și zgomotos.

— A-ajutor, a reușit să spună. Am nevoie de ajutor. Cu m-m-mama. E n-n-nebună.

— Agneta? Tu ești?

Ea a dat din cap, chiar dacă el nu o putea vedea.

— Mmmm.

— Ești acasă? În Träsket?

— Mmmm.

— Bine, vin.

A închis.

A ieșit din nou în casa scărilor și a privit pe geam. Mama se îndrepta spre locul de joacă. Câțiva copii se dădeau în leagăne, alții se jucau la groapa cu nisip. Agneta a împins ușa și s-a grăbit să iasă.

— Mamă, a strigat ea. Sonja! Sonja Mäkitalo! Trebuie să mă a-a-asculți acum!

Mama s-a oprit și s-a întors încet. În privire i se citea frica.

— Sonja Mäkitalo, a spus Agneta cu voce tare. Știu că ești îngrijorată, dar totul este în o-ordine.

— O să mă ardă pe rug, a spus mama.

Cât îți lua oare să conduci de pe strada Kvarndamm? Cinci minute? Zece?

— Este o n-neînțelegere, a spus Agneta. Nu vei fi arsă pe rug. R-rulourile sunt cele care trebuiau puse la foc.

Mama a clipit. Picioarele îi tremurau, iar părul pubian de culoare neagră lucea în lumină.

— Rulouri?

— Rulouri cu scorțișoară, a spus Agneta. Cu mult zahăr pe deasupra.

Câțiva dintre părinții copiilor aflați pe terenul de joacă le-au văzut. Mai exact, au văzut-o pe femeia goală care ținea în mână un cuțit. S-au grăbit spre copii, i-au ridicat și au alergat care-ncotro spre case și spre mașini. Agneta respira repede și superficial, cu gura deschisă.

— Crezi că miroase a ars? a întrebat-o ea. Ai d-dreptate. S-a ars o tavă. Chiar s-a ars, dar celelalte r-rulouri sunt frumoase și bune. Proaspăt coapte.

— Cred că le e teamă de mine.

Oh, oare cât timp a trecut?

— Nu, mie mi-au spus că trebuie să îmi fac temele. Am un test la matematică mâine la școală.

Mama a privit-o neîncrezătoare. Își muta privirea de la nori la câmpuri și peste podul care se construia.

— Tot cerul arde, a spus ea. Nu voi ajunge niciodată acasă la Dumnezeu.

— Ba da, a spus Agneta. Într-o zi, peste mult timp. Mai întâi trebuie să faci o pauză, să bei cafea cu lapte și să mănânci rulouri.

Un Golf verde și-a făcut brusc apariția în curtea dintre case și a frânat brusc. Mama a țipat și a ridicat cuțitul.

— Acum vin rulourile! a strigat Agneta. U-uite, proaspăt coapte!

Wiking a coborât din mașină descheiat la camașă. Nu era îmbrăcat când îl sunase. Se uita când la Agneta, când la mama ei. A închis portiera.

— Bună dimineața! a strigat el.

— Vezi! a strigat Agneta. Acum vin rulourile!

Wiking a făcut câțiva pași spre ele, zâmbindu-i mamei, care încă avea cuțitul în mână.

— Exact, a spuse el. Rulouri.

Mama a rămas locului, nesigură. Sfârcurile închise la culoare i se întăriseră de la frigul dimineții. Pielea căpătase o nuanță albăstruie, de la frig și pentru că nu stătea niciodată la soare.

— Nu vreau, a spus ea. Nu vreau să fiu arsă pe rug.

— Doar una dintre tăvi a fost arsă, a strigat Agneta.

Trebuie să aerisim.

Wiking s-a uitat la Agneta și a ridicat întrebător din sprâncene. Ea s-a mișcat încet spre el.

— Urgențele psihiatrice, a spus Agneta abia șoptit când a ajuns lângă el. C-cum o urcăm în mașină?

Wiking i-a arătat buzunarul din spate.
— Am luat câteva perechi de cătușe de la tatăl meu.
— Dă-mi o pereche.
I-a dat pe ascuns una dintre perechile de cătușe, pe care ea și-a pus-o în buzunarul blugilor.
— Mamă, a spus Agneta și s-a apropiat de ea. Ce bine că ai cuțitul la tine. Rulourile sunt atât de mari și nu reușesc să mănânc decât jumătate. Poți să îmi tai unul în două?
Mama a făcut un mic pas înapoi.
— Nu, a spus ea, nu, niciodată…
— Ei bine, a intervenit Agneta, atunci o fac eu. Dă-mi cuțitul și înjumătățesc eu ruloul.
Mama a ezitat, dar apoi i-a dat Agnetei cuțitul.
Agneta l-a luat, l-a aruncat departe în spate și a pus-o la pământ pe mama ei. Nu putea fi ajutată altfel. Femeia a început să țipe, să se zbată și s-a lovit destul de tare de pietrele din curte. Agneta a căutat cătușele și a reușit să îi prindă încheietura unei mâini și apoi Wiking, care se apropiase și el, a apăsat-o puternic pe cealaltă. Apoi Wiking s-a răsucit și i-a pus femeii o pereche de cătușe și în jurul gleznelor.
Femeia încetase să mai țipe. Stătea complet inertă cu fața în pământ și gâfâia. Îi curgea puțin sânge din gură.
— Bine, a spus Wiking. Aduc mașina.
Agneta o ținea strâns în brațe în timp ce Wiking aducea Golful mai aproape.
Au împins-o pe bancheta din spate, Agneta așezându-se lângă ea. Wiking a condus repede spre oraș, pe lângă Școala Kvarndamm, secția de poliție, biserică și sus spre Kolåsen.
Sonja Mäkitalo a fost internată imediat.
De fapt, nu a mai fost niciodată externată.
A murit la Spitalul de Psihiatrie Furunäset, de lângă Piteå, doi ani mai târziu.
Singura care a participat la înmormântare a fost fiica ei, Agneta.
Dar să nu anticipăm evenimentele.

În acea zi de iulie din anul 1980, cerul era senin, dar aerul era irespirabil din cauza fumului provocat de incendiu. Gunilla Landén, medic la unitatea de urgențe, s-a așezat lângă Agneta într-o sală de așteptare, după ce mama fetei fusese internată la psihiatrie. Nu era prima dată când stăteau așa.
— Îmi pare atât de rău că a trebuit să treci prin așa ceva, i-a spus doctorița oferindu-i o ceașcă de cafea. Ai fi putut să ne suni mult mai devreme, atunci când ai văzut că starea ei se înrăutățește.
— Dar de obicei r-reușesc să o liniștesc, a spus Agneta. Dacă nu mai bea și d-doarme, atunci se calmează.
Gunilla Landén a încuviințat.
— Știu ce vrei să spui, dar nu ar trebui să ai această responsabilitate. Trebuia să ne suni imediat. Știi că poate fi un pericol atât pentru sine, cât și pentru ceilalți.
Agneta s-a uitat la mâinile ei.
Împlinise optsprezece ani în martie, așa că acum nu mai era niciun risc.
— O voi face, a confirmat ea. Data viitoare.

Acum nu o mai puteau plasa într-un cămin, așa cum făcuseră când au fost căutate de echipa de salvare.
Gunilla Landén s-a lăsat pe spate în scaun și a privit-o cald, analizând-o din priviri. Știa că Agneta era membră a clubului de carte Cercul Polar, la care participa și fiica ei vitregă.
— Ai absolvit liceul în primăvara aceasta, așa-i?
Agneta a încuviințat.

— Specializarea e-economie. Doi ani.

Spusese ultimele cuvinte cu un sentiment parcă de rușine. Toți cei care aveau note bune studiau trei ani.

— Ai un loc de muncă?

A încuviințat din nou.

— Lucrez pentru primărie și mai scriu.

Nu a spus nimic despre faptul că lucra cu jumătate de normă ca femeie de serviciu în barăci.

— Scrii? Ce interesant. Ai publicat ceva?

Agneta și-a analizat din nou mâinile și a simțit cum se înroșește la față.

— Câteva povestiri scurte, a răspuns ea.

— Dar ce interesant sună.

Doctorița s-a uitat la ceasul de mână.

— Mama ta va avea nevoie de îngrijire pentru o vreme. Este destul de calmă acum, dar am cerut asistență poliției pentru a o transporta la Furunäset. Vom vedea când vor avea timp să o ducă. Promite-mi că îmi vei spune dacă ai nevoie de ajutor, indiferent cu ce.

S-a ridicat și s-a scuzat.

— Sunt multe de făcut astăzi aici. Incendiul de pădure…

Agneta s-a ridicat și ea. Și-au dat mâna. Asta a făcut-o să se simtă adult.

A trecut prin unitatea de urgențe și a ieșit în parcare. Wiking o aștepta sprijinit de Golful verde, iar vântul se juca prin părul lui.

— Cum se simte?

— Au i-internat-o. E bine.

— La naiba. Ce lovitură pentru tine, a spus el. Dar i-ai luat cuțitul și apoi ai imobilizat-o. Impresionant…

Agneta a privit în pământ.

— Mulțumesc pentru ajutor, a spus ea. A-ambulanța și poliția nu au reușit să vină și nu mai aveam pe cine să sun…

— E în ordine, a răspuns el. Vrei să te conduc acasă?

A ezitat, dar apoi a încuviințat. S-a așezat pe scaunul din față. Wiking părea puțin prea înalt pentru mașina aceea deloc spațioasă. Capul mai că îi atingea tavanul.

A condus din nou prin oraș, dar de data aceasta mai încet. Soarele lumina din sud-est. Nu era mai mult de ora nouă. Soarele nu urca niciodată mai sus și nici nu cobora mai jos.

— A fost mereu așa? a întrebat Wiking.

Agneta a dat din cap.

— Mai mult sau mai p-puțin.

— Cum naiba ai rezistat?

Privea pe geam. Wiking n-avea de unde să înțeleagă alternativa pe care o avea Agneta.

— Poate par nepoliticos acum, dar unde este tatăl tău? a întrebat el.

Și-a ridicat privirea spre Wiking şi, poate pentru prima dată în viața ei, a spus lucrurilor pe nume.

— Mama nu ș-știe cine e. Au fost mai mulți bărbați.

A început din nou să plângă.

Totul s-a întâmplat în timpul primelor episoade ale crizelor. Făcea autostopul spre Stockholm și fusese luată de un grup de tineri aflați în drum spre o competiție de raliuri. Psihoza i s-a declanșat după ce a făcut sex cu toți, mai mult sau mai puțin împotriva voinței ei. S-a întors cuprinsă de rușine și gravidă.

Wiking a oprit mașina în fața casei ei. Se lăsase tăcerea între ei, intensificată cumva de

fumul produs de incendiu.

— Vrei să intri puțin? Am copt rulouri de f-fapt…
El a respirat adânc. O gură de aer încărcat cu fum. A zâmbit.
— Bine, a spus el. Dar nu beau cafea. Ai suc?
— Lapte. E bine?
Cu ambalaj cu flori de zmeură arctică, *Rubus arcticus*.
— O, da.
Și așa a început.

---

35 Mâncare tradițională suedeză care constă într-un amestec format din mai multe ingrediente. *(N.t.)*
36 Mâncare tradițională suedeză *(N.t.)*

Ca să se pregătească pentru prezentarea romanului, încercase mai întâi să își expună gândurile pentru propriile urechi: încet, tare și clar. Se bâlbâia mai puțin când nu o asculta nimeni. De fapt, nu se bâlbâia deloc. Funcționa și atunci când cânta în cor sau singură. Cel mai rău era atunci când vorbea la telefon. Atunci era îngrozitor. Dar nu a cedat. S-a expus acestor situații, pentru că nu avea încotro. Bâlbâiala devenea mai gravă când era stresată sau nervoasă. Se ameliora când nu se gândea la asta. Știa că majoritatea celor bâlbâiți erau băieți, dar și că majoritatea fetelor încetau să se mai bâlbâie în adolescență. Dar nu era și cazul ei. Tipic. Nu se cunoaște motivul pentru care cineva se bâlbâie. Totuși, trebuie luați în considerare factorii ereditari. În cazul ei nu a venit pe linie maternă. E doar un cadou oferit din partea tatălui pe care nu l-a cunoscut niciodată.

— *T-tom Sawyer* de Mark Twain, a spus ea, a fost, acum mai bine de o sută de ani, printre primele romane dactilografiate. A fost primul roman scris astfel de M-mark Twain sau, mai bine zis, de Samuel Langhorne Clemens, deoarece acesta era numele lui adevărat. Este o carte pentru adolescenți sau poate, mai degrabă, un bildungsroman despre maturizarea unui băiat care devine b-bărbat…

Susanne stătea și se juca cu guma de mestecat. Sofia a lăsat deoparte acadeaua și nota concentrată tot ce spunea Agneta. Carina stătea confortabil lăsată pe spate pe una dintre pernele scaunului, cu brațele încrucișate, legănându-și puțin un picior. O privea puțin amuzată. Avea un fel de aură superioară, fără însă să emane o ostilitate directă. Părea preocupată la fel cum un om de știință este interesat de animalul care va face parte dintr-un experiment.

Birgitta nu participa. Locuise toată vara în Piteå, în apartamentul mamei ei.

— După părerea mea, a continuat Agneta, aceasta este o poveste despre e-excludere. Tom Sawyer este orfan și locuiește cu mătușa sa, Polly, care îl iubește, însă ea nu se d-descurcă cu el. Cel mai bun prieten al lui, Huckleberry Finn, se simțea și mai singur. Nu mergea deloc la școală, iar tatăl lui era bețivul orașului. Mark Twain îi transformă pe acești doi băieți în e-eroi, ceea ce aduce în discuție anumite probleme în contextul societății de acum mai bine de o sută de ani. Twain a fost jurnalist și autor de opere satirice. Se poate remarca acest lucru. Desconsideră Biserica, guvernul și societatea în a-ansamblul ei. Băieții încalcă o mulțime de reguli, dar totuși se descurcă și se îmbogățesc până la urmă. Consider că este un roman extraordinar…

Cât timp Agneta a tăcut, Carina s-a aplecat puțin în față și și-a desfăcut brațele încrucișate.

— Sunt de acord, a spus ea. Twain a creat personaje complexe și imprevizibile care provoacă și care tind să evolueze.

Ochii îi străluceau. Carinei îi plăcea să discute despre literatură. Acum urma să vorbească destul de mult despre perspectiva naratorului și despre contextul bildungsromanului. Utiliza concepte pe care Agneta nu le prea înțelegea, intrigi dramatice și interpretări. Dar se putea observa ușor faptul că îi plăcea cartea care fusese aleasă.

— Ce ți-a captat cel mai mult atenția din această carte? a întrebat-o Susanne pe Carina când aceasta terminase de vorbit.

Carina a răspuns rapid.

— Faptul că Tom mărturisește la final și îl salvează astfel pe Muff Potter. Că își asumă responsabilitatea, deși este extrem de neplăcut. Asta indică un curaj impresionant. După părerea mea, acesta este punctul culminant al cărții. A luat un shake pe care i l-a întins Susanne.

— Dar ție?

Susanne s-a gândit îndelung.

— A fost un lucru pe care nu l-am înțeles, a spus ea după ce a văzut-o pe Carina că devine nerăbdătoare. De ce Huck Finn nu voia să locuiască în casa mare cu acea văduvă? I s-a

permis să meargă la școală, să aibă haine frumoase, dar totuși s-a mutat înapoi în acel loc din spatele abatorului.
— Ce nu înțelegi? a întrebat Carina.

Susanne a gesticulat cu mâinile.
— Să alegi mizeria și sărăcia în locul prosperității și al lipsei grijilor.
— Mai bine bogat și sănătos decât bolnav și sărac? a întrebat Carina.
— Da, cam așa.
Carina a pufnit și s-a lăsat cu spatele pe perna scaunului.
— Doar nu vorbești serios, a spus ea. Nu înțelegi critica adusă societății? Anume faptul că Huck Finn nu suportă normele impuse și ipocrizia? Că se revoltă împotriva falsității?
Susanne a privit-o pe Carina ușor tristă.
— Ba da, dar cred că personajul este inflexibil și nerecunoscător. Dacă poți alege între o viață bună și o viață rea, o alegi pe prima, nu-i așa? Știm prea bine că falsitate există peste tot.
Carina a ridicat din umeri.
— Sofia, tu ce zici? a întrebat ea.
Sofia tocmai terminase de scris o propoziție în caietul de notițe și apoi s-a uitat către ele.
— Și eu consider că este o carte foarte bună. A fost amuzantă și captivantă. Cel mai mult mi-a plăcut atunci când băieții au mers în biserica în care aveau să asiste la propria slujbă de înmormântare. Deși consider că ar fi trebuit să aștepte și să asculte mai întâi ce au de spus ceilalți despre ei înainte de a se da singuri în vileag. Ar fi absolut fantastic să poți lua parte la propria înmormântare, să asculți ce spun oamenii despre tine după ce mori. Și mai cred că s-a făcut dreptate când indianul cel rău a murit. Așa era corect să se întâmple.
— Tocmai acest aspect, a adăugat Agneta, a fost p-probabil singurul lucru care mi-a creat probleme. D-descrierea indianului Joe era plină de prejudecăți. Se spune că este rău pentru că îi curge prin vene sânge indian. Acesta este de fapt r-rasism. Populația de culoare este, de asemenea, portretizată incorect...
Carina s-a ridicat din nou, dar de data aceasta evident supărată.
— Haide acum, a spus ea. Povestea are loc în 1840. Așa era atunci. Aceasta era mentalitatea.
— Vreau să s-s-spun doar că nu este atât de frumos descris...
— Și ce ar trebui să facem în privința asta? Să rescriem Tom Sawyer sau alte cărți din trecut? Poate ar trebui să repictăm anumite tablouri?
Susanne și-a dat ochii peste cap, s-a ridicat și a aruncat guma de mestecat în coșul de gunoi de lângă ușă.
— Ce te-a impresionat cel mai mult? a întrebat ea, privind-o pe Agneta.
Agneta a tras o gură de aer pentru a-și mai domoli bătăile inimii. Exersase ceea ce urma să spună.
— Becky r-rupe a-accidental cartea profesorului, dar Tom își asumă vina. Primește multe lovituri din partea profesorului și detenție, dar face asta pentru a o salva pe B-becky. A a-apăra în acest mod o altă ființă umană, a te sacrifica pentru a ajuta pe cineva. Asta m-a i-impresionat cel mai mult...
— În orice caz, știu ce i-ar fi plăcut cel mai mult Birgittei, a spus Susanne şi s-a așezat. Faptul că au găsit o mulțime de bani și că au devenit foarte bogați. Ea ar fi spus că au devenit astfel liberi să își hotărască propriile destine.
Carina a râs, iar Agneta a zâmbit. Era cât se poate de adevărat. Birgitta era întotdeauna de părere că este ușor să acționezi conform propriilor principii. Asta și pentru că știa întotdeauna să ofere argumente clare.

Fără a exagera, întâlnirile clubului de carte erau mult mai interesante când ea lipsea. Vorbeau despre cărți, filme și lucruri pe care le-au văzut la televizor și râdeau așa cum făceau mai demult. În cele din urmă, Susanne s-a uitat la ceasul ei nou.

— Auziți, fetelor, a spus ea, am ceva de rezolvat. Încheiem și ne vedem de treburi?

S-au despărțit, iar Agneta și Sofia au rămas să facă ordine.

— Vrei să vii să bem o cafea? a întrebat Sofia după ce au returnat cheia bibliotecii la recepția secției de poliție.

— T-trebuie să lucrez, a răspuns Agneta. Îmi pare rău.

Sofia a ridicat din umeri. Au mers împreună în tăcere pe drumul cel lung până la Bäckåsen. Mirosul de fum produs de incendiu încă se mai simțea în aer, dar nu atât de pregnant ca dimineață. Ultimul lucru pe care îl auzise Agneta la radioul local înainte de a pleca de acasă fusese că focul era sub control, dar se preconiza că pompierii urmau să mai aibă de muncă alte câteva zile după stingerea incendiului. Nu fusese încă stabilită cauza incendiului, însă nu exista nicio suspiciune de infracțiune.

— Am auzit că mama ta a fost internată, a spus Sofia brusc.

Agneta a privit-o lung. Oare de unde auzise asta?

— Da, a spus ea. A f-fost un pic prea mult…

O mașină a venit în spatele lor și s-a apropiat de marginea trotuarului îngust. Mașina a încetinit și s-a oprit. Era Golful verde.

Wiking a coborât geamul lateral.

— Salutare, a strigat el. Ce faceți?

Agneta a zâmbit prietenos.

— B-bine, a răspuns ea. Am avut clubul de c-carte.

— Vii acasă la Krister? Părinții lui sunt plecați.

Ea a privit în pământ.

— Îmi p-pare rău, a spus ea, dar trebuie să lucrez.

— La barăci? Cât timp?

Era o zi de vineri seara și de obicei ar fi putut chiuli. Putea merge, în schimb, duminică seara acolo. Dar lucrările la construcție erau în întârziere și muncitorii lucrau nonstop. Acum, că mama ei era internată la psihiatrie, putea să termine curățenia într-o singură etapă și nu mai trebuia să se trezească dis-de-dimineață pentru a curăța ultima baracă.

— P-patru ore.

— Pot să vin eu acasă la Krister, a spus Sofia.

Wiking a dat din cap spre Agneta, ignorând-o pe Sofia.

— Bine, a spus el. Mergi și acolo. Dacă te ajut, vei termina mai repede, nu-i așa?

Agneta l-a privit cu ochii larg deschiși la auzul acestor cuvinte.

— C-ce vrei să spui?

— Dacă suntem doi, atunci probabil vom termina de două ori mai repede. Vom fi gata la ora zece.

Nu s-a putut stăpâni să râdă în hohote.

— Vrei să faci curat în barăci? Cu m-mine? Într-o vineri seara?

Și-a ambalat motorul Golfului și a băgat mașina în viteză.

— Da, la naiba, a spus el zâmbind. Hai, urcă și ajungem acolo într-o clipă.

În mod normal, nu era permis să aducă străini pe șantier și în barăcile muncitorilor. Ideea aceasta era nebunie curată.

Ea a zâmbit, pentru că efectiv nu se putea abține.

— Bine, a spus ea și a înconjurat mașina pentru a ajunge pe partea pasagerului.

Wiking a râs.

— Ne vedem la Krister atunci! i-a strigat ea Sofiei.

PAGINA 5

Diana mergea cu bicicleta spre casă și își simțea că-i ia foc gâtlejul din cauză că plângea. Henrietta nu era răutăcioasă, ci, mai degrabă, reacționa necugetat. În viață contau și alte lucruri, nu doar să ai un aspect perfect, așa cum considera Henrietta. Erau atât de multe alte lucruri care erau importante.

Și ce vreme rea. Ploaie și vânt. Și-a șters stropii de ploaie de pe față cu mâneca bluzei.

O mașină a trecut mult prea aproape. Diana a ezitat o secundă, roata din față a lovit o piatră și fata a căzut.

A început să plângă, dar nu numai din cauza pantalonilor murdari și a zgârieturii din cot.

Din cealaltă direcție venea un moped. Era Mattias!

— Ce șofer nesăbuit! a strigat el și a mers cu mopedul până la marginea drumului, unde fata zăcea în ploaie. Te-ai rănit? a întrebat-o văzând-o că plânge.

Ea a încercat să zâmbească.

— Sunt mai mult picături de ploaie, a spuse ea trăgându-și brațul însângerat.

— Dar sângerezi! a zis el.

A început să plângă din nou.

— Te doare ceva? a întrebat-o el îngrijorat. Trebuie să mergi la spital?

Fata a clătinat din cap.

— Doar că…, a spus ea ezitând.

Băiatul s-a aplecat spre ea.

— Am auzit că mama ta este bolnavă, a spus el încet. Cred că ți-e greu.

Și-a ascuns fața în mâini.

— Hai, te conduc acasă, i-a propus el.

— Dar cu bicicleta mea cum rămâne?

— Va sta aici până mâine. Ce tâmpit s-ar aventura afară pe o vreme ca asta ca să fure biciclete?

A bufnit-o râsul chiar dacă suferea.

PAGINA 6

A ajutat-o să se ridice. A mers șchiopătând până la mopedul lui și s-a urcat cât mai în spate pe șa. Mattias s-a dus apoi la bicicletă și a așezat-o jos în șanț, pentru a nu fi văzută din stradă. Apoi s-a urcat pe moped și au pornit.

— Ține-te bine, i-a spus el.

Trupul ei era atât de aproape de al lui. Spatele lui lat îi proteja fața de ploaie. Au ajuns în fața porții mult prea repede.

— Mulțumesc că m-ai adus, a spus ea.

A văzut apoi cât de înfrigurat era Mattias. Efectiv îi clănțăneau dinții în gură.

— Dar ți-e foarte frig, a spuse ea. Intră să te încălzești și să te usuci puțin. Am ceai și ciocolată cu lapte.

El a schițat un zâmbet.

— Bine, a răspuns el. Nu poți refuza o așa ofertă.

A oprit motorul mopedului, l-a așezat lângă perete și l-a securizat. Mâinile îi tremurau puțin când a deschis ușa. Apartamentul Dianei nu era chiar atât de bine aranjat. Nu aveau multă mobilă, dar făcuse curățenie toată dimineața și florile de câmp așezate pe birou emanau un miros plăcut.

— Îți plac rulourile cu scorțișoară? l-a întrebat ea. Le-am copt azi-dimineață.

— Iubesc rulourile cu scorțișoară, a răspuns el.

A început să râdă involuntar, deși nu înțelegea de ce.

Au stat față în față cu rulourile și cu ciocolata cu lapte între ei. Ploaia nu mai contenea afară. S-au simțit bine și au discutat, dar apoi el a devenit serios.

— Am un frate mai mic, a spus el. Nu știu dacă știi asta…

Nu, nu știa.

— Numele lui este Hasse. S-a născut cu câteva probleme de sănătate, însă nu se știe cu siguranță care sunt acestea. E diferit de alți copii.

El a ridicat privirea spre ea.

— Și îl iubesc foarte mult.

FINAL

LUNI, 23 DECEMBRIE 2019

Trupul fetei decapitate a fost autopsiat în cadrul Departamentului de Medicină Legală din Umeå începând cu ora 7:05. Examinarea a fost efectuată de către șeful departamentului, Sixten Polanski, medic legist. A participat la această expertiză medico-legală și Sandra Hammarlund, tehnician criminalist.

Autopsia a fost realizată riguros, așa cum se întâmplă în cazurile în care există suspiciune de crimă. Mai întâi, trupul a fost examinat exterior, au fost notate înălțimea și greutatea, precum și alte caracteristici care puteau fi observate. Corpului i s-a făcut o scanare. Apoi a fost efectuată o autopsie detaliată a organelor interne. S-a studiat țesutul subcutanat în măsura în care acest lucru mai era încă posibil. Cadavrul în cauză era în întregime mumificat. S-a realizat o matriță a primei vertebre cervicale, acolo unde capul a fost separat de corp. Au luat probe pentru a căuta urme de droguri sau alcool. Alte probe pentru a determina ADN-ul decedatei, una musculară și una osoasă. Au luat și amprentele, însă nu au obținut niciun rezultat. Mâna dreaptă era rănită, iar cea stângă, mumificată în stare avansată.

Imediat după finalizarea evaluării, Sixten Polanski a început să redacteze un raport preliminar care urma să fie trimis prin e-mail Evelinei Andersson, procurorul-șef din Luleå.

Wiking Stormberg a ieșit din birou în recepție. Carina Burstrand stătea așezată pe scaunul ei și citea ziarul local *Știri și Evenimente*.

— Poți să vii puțin la mine în birou?

Femeia l-a privit peste ochelarii de citit.

— De ce?

Ea fusese angajată aici înaintea lui. Toată viața ei profesională. Așa că se considera îndreptățită să pună această întrebare.

— Acum, te rog, i-a comunicat el ferm și a intrat în biroul lui.

A pășit leneș în urma lui, încălțată cu pantofi comozi și cu telefonul mobil în mână. A închis ușa în urma ei, iar Wiking a poftit-o dintr-un gest să se așeze pe scaunul din fața biroului.

— S-a întâmplat ceva? a întrebat ea.

Citise cu atenție dosarul Sofiei în weekend. Importanța clubului de carte Cercul Polar devenise evidentă cu cât analiza dosarul mai mult. Reprezenta singura activitate recurentă din timpul liber al Sofiei, singurul context în care avea un contact permanent cu un anumit grup de persoane din afara școlii.

— Este vorba despre faptul că la audieri s-a precizat că Sofia redacta rapoarte ale discuțiilor din timpul întâlnirilor voastre.

Carina a încuviințat.

— Mai există aceste rapoarte? a întrebat el.

Ea a tras aer în piept și a oftat. Rămăsese cumva cu gura întredeschisă.

— Le-am pus pe ale mele într-o cutie de pantofi, a răspuns ea. Nu cred că le-am aruncat. Probabil sunt în pod, la răcoare. Vrei să verific?

— Ți-aș fi recunoscător. De preferat acum, repede.

Carina s-a uitat la telefonul mobil.

— De la 9:30 am program la pașapoarte și cărți de identitate.

— Se ocupă Fatima de ele, i-a confirmat Wiking. Spune-i să facă asta când pleci.

Carina a zâmbit și s-a ridicat.

— Cu siguranță, a spus ea.

— Încă un lucru. Cum ai aflat că Agneta s-a mutat la Karlstad?

— Mi-a scris o scrisoare. Apoi am vorbit puțin la telefon. M-a sunat să mă întrebe ceva.

— Ce?

Carina s-a oprit gândindu-se.

— Se grăbea și era în drum spre un curs. M-a întrebat dacă știu de unde poate să facă rost de o carte scrisă de Nabokov. Nu îmi amintesc acum care. I-am spus să o comande la bibliotecă. Se bâlbâia îngrozitor de tare.

— Te-a sunat cumva Birgitta în weekendul acela în care era plecată din Stenträsk? Referitor la cheile barăcilor de construcție. Acelea care erau ascunse sub preșul Agnetei în Träsket.

— Am făcut eu curățenie în locul ei, a spus Carina. Am lucrat acolo până când tatăl tău a sunat și mi-a oferit un loc de muncă la secție.

Wiking a ridicat din nou dosarul și și-a întins picioarele sub birou.

— I-am promis lui Susanne că poate să mă intervieveze pentru podcastul ei, a spus Wiking oftând. Știi ce echipament folosește?

— Un microfon și un calculator Macintosh, a spus Carina și s-a îndreptat spre ieșirea din spate.

Probabil că Birgitta își făcuse bagajele cu o seară înainte, dar amintirea ei legată de întâmplarea cu cheile Agnetei era clar adevărată.

A răsfoit dosarul și a găsit fișele medicale emise de Spitalul de psihiatrie infantilă din Boden. Sofia Hellsten începuse să meargă la terapie la vârsta de zece ani, când fratele ei mai

mic murise din cauza sindromului morții subite a sugarului. Nu i s-a pus un diagnostic psihiatric, dar s-a considerat că prezenta anumite simptome ale sindromului Asperger. Într-unul dintre rapoarte era descrisă ca fiind dezvoltată normal din punct de vedere intelectual, dar că motricitatea era puțin defectuoasă, motiv pentru care era un pic cam neîndemânatică. Medicii o încurajau să facă orice fel de activitate fizică.

Psihologul preciza în subsidiar că Sofia avea unele dificultăți în a stabili relații de prietenie cu cei de vârsta ei. Avea un nivel redus de receptivitate față de sentimentele altor persoane și nu manifesta o dorință spontană de a împărtăși bucuria sau de a face diverse activități împreună cu ceilalți.

A simțit o urmă de iritare. Exact același lucru s-a menționat și despre fiica lui Elin când aceasta era mică și nu a fost nimic anormal în privința ei. Normele din zilele noastre erau atât de stricte. Orice copil care nu se comporta exact ca toți ceilalți primea un diagnostic. De ce oamenii nu ar putea fi doar un pic diferiți? Evident, pentru Sofia a fost vorba despre o criză, pentru că frățiorul ei murise și avea nevoie de terapie ca să facă față acelei pierderi. Terapia nu era un lucru atât de obișnuit la începutul anilor '70. Totuși, a avut noroc să aibă părinți înstăriți care îi puteau oferi un astfel de ajutor.

S-a uitat gânditor spre parcare. Apoi a tras un sertar, a cotrobăit și a scos un stick de memorie USB, pe care l-a băgat în buzunarul din spate. S-a ridicat, și-a luat haina și a ieșit în recepție. Fatima s-a uitat la el îmbufnată.

— Ies puțin, i-a zis el.

Susanne era acasă la mama ei, Siv Johansson, în casa lor din spatele școlii.

— Sunt recunoscătoare că ai venit, a spus ea, mergând să aducă microfonul și calculatorul.

Wiking a aruncat o privire prin bucătărie. Nimic nu se schimbase de când fusese aici și băuse o cafea cu Krister la începutul anilor '80. Acum parcă ochiurile geamurilor erau mai întunecate. Era aprins un sfeșnic de Advent cu patru lumânări. Perdelele de Crăciun, în carouri roșii cu franjuri, se mişcau uşor deasupra pervazului.

— Am o singură condiție, a spus el și a zâmbit.

Susanne i-a răspuns cu același zâmbet radiant cu care îl cucerise pe Krister.

— Spune, a zis ea.

— Să ascult toate celelalte interviuri pe care le-ai înregistrat.

Zâmbetul i-a dispărut de pe chip. A tras microfonul spre ea.

— Nici nu intră în discuție. Acesta este materialul meu de lucru. Nu îl dezvălui sub nicio formă.

A tresărit, semn că era furioasă. El a oftat și și-a pus din nou mănușile.

— Bine. Pot obține o percheziție la domiciliu în cazul ăsta.

Apoi a râs și și-a scos din nou mănușile.

— Haide, Sussi, doar glumesc cu tine. Hai, putem începe. Întreabă-mă.

Ea a ezitat, nesigură de intențiile lui, dar a decis să continue cu ceea ce își propusese. Și-a pus o pereche de căști, a testat dacă înregistrarea funcționează, și-a lăsat căștile în jurul gâtului și a început.

— Cel care conduce ancheta în cazul Sofiei Hellsten este Wiking Stormberg, șeful poliției din Stenträsk, a spus ea în microfon. Stăm amândoi la o masă din bucătăria unei case pline de amintiri. Ai fost aici cu Sofia odată, îți amintești?

A fost complet luat prin surprindere de întrebare.

— E, nu. Când?

Susanne și-a încleștat maxilarele.

— Bine, vorbesc eu. Ai fost odată aici la o petrecere împreună cu Sofia Hellsten. Îți amintești?

— Petrecere? a întrebat el, uitându-se în jur, de parcă răspunsul plutea pe sub lambriurile

de lemn ale tavanului.

Ei da, la naiba. La petrecerea când Krister și Susanne au devenit un cuplu. A fost prima dată când el și-a dat seama că și Carina și Håkan erau împreună.

— Da, așa e, a spus el. Ai dreptate. A fost și Sofia aici?

Susanne a oprit înregistrarea.

— Sofia a fost aici, nu-ți amintești? A făcut sex cu Pekka Karlsson în baia de la subsol. Krister a intrat direct peste ei!

— Sofia a făcut sex cu toată lumea, a spus Wiking.

— Nu cu tine și nu cu Krister, a spus Susanne.

A rămas tăcut.

Sussane a început din nou să înregistreze.

— Poți răspunde despre petrecere doar dacă vrei.

A înghițit în sec.

— Sunt multe amintiri aici, a spus el. Cred că am fost la o petrecere aici în primăvara anului 1980, cu câteva luni înainte ca ea să dispară.

— Ce îți amintești din acea vară?

S-a uitat pe fereastră și și-a văzut reflexia în ochiul întunecat al geamului. Ce își amintea din vara anului 1980?

Agneta.

Trupul zvelt și părul deschis la culoare, lacrimile ei sărate și râsul blând. Determinarea puternică de a rămâne în viață și de a avea grijă de sufletul ei, de a face bine celor din jur. Modul nesăbuit de a aborda viața și faptul că acum era în sfârșit liberă. Mama ei era internată la Furunäset, iar ea putea lucra, respira și scrie așa cum își dorea. A scăpat de responsabilitatea față de un părinte bolnav și putea acum, pentru prima dată în viața ei, să iubească, să râdă și să se joace cu pisica fără teamă sau griji.

A fost ceva unic să o poți însoți, să îi poți fi alături în acest proces de transformare. Să te apropii atât de mult de ea.

Susanne a gesticulat cu mâna și a ridicat din sprâncene.

— Îmi amintesc cum am căutat, a spus el. Cu echipele de căutare. Toți prietenii s-au alăturat, unul câte unul. Ne era frică de incendiile de pădure, pentru că fusese deja unul deasupra podului care ducea spre Gransel. Poliția din Luleå a fost aici și a demarat acțiuni de căutare în apa râului, dar a fost dificil din cauza apelor repezi.

— Localnicii se temeau?

A stat să se gândească pentru câteva clipe.

— Da, erau îngrijorați, a spus el. Lumea s-a speriat când au fost găsite cărțile de la bibliotecă lângă podul care duce spre Gransel. Se gândeau că i s-a întâmplat ceva groaznic.

— Tatăl tău a condus ancheta atunci, iar acum tu ești cel care face investigația. Care e părerea ta referitor la asta?

Susanne a tăcut, dar l-a încurajat din priviri să vorbească.

— Am văzut cum responsabilitatea devenise pentru el apăsătoare atunci. O am și eu acum. O simt.

— Este grea?

Wiking a tras aer în piept.

— Da, este… grea. E complicat. Este o infracțiune care cel mai probabil s-a prescris. Dar trebuie să investigăm ce s-a descoperit. Procedăm sistematic.

— Cum a ajuns acolo?

A schițat un zâmbet spre Susanne.

— Asta încercăm să aflăm, i-a răspuns el.

S-a auzit melodia unui telefon mobil, cântecul lui Édith Piaf *Je ne regrette rien*. Susanne

a ridicat telefonul, a citit pe ecran cine o apelează și a respins apelul.

Și-a pus apoi căștile pe cap, a apăsat o tastă pe calculator și a ascultat. Le-a dat jos din nou.

— Se aude bine, a spus ea și a pornit din nou înregistrarea. Povestește ce fel de relație ai avut cu Sofia.

A simțit cum zâmbetul îi devine crispat. Și-a amintit de discuția de cu o zi în urmă avută cu Birgitta în stare de ebrietate. Cât de multe detalii știa Susanne? Ştia oare cum Sofia se ținea după el, cum îl tachina, se agăța de el și îl provoca? Cum, până la urmă, a lăsat-o să vină de câteva ori? Era convins că asta nu era suficient. Părerea ei era alta și credea că sunt împreună. Presupunea că formau un cuplu. Nu accepta să fie altfel. Privirea ei atunci când nu obținea ceea ce își dorea era deranjantă.

A examinat modul în care Susanne îl urmărea. Susanne se pricepea la a-și masca intențiile. Dar făcea asta și acum? Nu. A spus nu cu tine și nu cu Krister. Așadar, nu știa. Birgitta nu ar fi bârfit niciodată.

— Eram colegi de clasă, a spus el pe un ton neutru. Am fost colegi din clasa întâi și până la liceu. Era talentată și ambițioasă. Nu era prea vorbăreață, în schimb.

— Femeile sunt adesea ucise de cineva apropiat, a spus Susanne. Sofia avea vreun iubit?

Simțea cum transpirația îi alunecă pe spate.

— Nu știu, a spus el.

Ea s-a gândit pentru câteva clipe.

— Cum consideri că a gestionat orașul dispariția Sofiei?

S-a gândit bine înainte de a răspunde.

— Era destul de tânără și modestă ca persoană, a spus el. E ciudat, într-un fel, că golul lăsat de ea a devenit atât de mare. Hilding a demisionat din funcția de consilier municipal în acea toamnă și funcția lui a fost preluată de Birger Gustafsson. Şeful pompierilor, după cum bine ştii, avea un stil de management complet diferit. Nu exista consens și acționa așa cum îl ducea capul. Ori erai cu el, ori împotriva lui. Din această cauză, socialiștii au pierdut aproape toate mandatele la alegerile municipale din 1982. Toți analiștii au fost de acord cu acest lucru. Așadar, dispariția Sofiei a avut clar consecințe politice…

— Societatea s-a schimbat? a întrebat Susanne.

— Da, practic da, a răspuns Wiking.

— Au existat vreodată suspecți?

— Nu se știa dacă a fost comisă vreo infracțiune, a spus Wiking. A fost doar declarată dispărută.

— A fost multă activitate la Baza Robotică în acel weekend. Ar putea fi o legătură între acest fapt și dispariție?

— Se știa că americanii erau acolo în acel weekend. Era a treia sau a patra oară când veneau în acel an. Dar tot ceea ce s-a întâmplat acolo sus este clasificat ca fiind confidențial și, prin urmare, dificil de investigat.

— Dar cărțile ei au fost găsite în drum spre Baza Robotică…

— Geanta cu cărți a fost găsită în fața podului pe drumul care duce spre bază, a spus Wiking. Nu s-a găsit niciun indiciu care să dovedească implicarea angajaților de acolo.

— Cineva să fi aruncat-o, atunci?

Wiking nu a răspuns.

— Cadavrul era mutilat atunci când a fost găsit, a continuat Susanne. Ce crezi că sugerează asta?

— Nu pot intra în detalii privind ancheta în sine, a spus Wiking. Sper că înțelegi.

— Dar dacă criminalul se află în continuare în oraș? Dacă face cumpărături pentru Crăciun, se uită la meciuri de handbal și cântă în corul bisericii?

Wiking nu zicea nimic. Susanne a oprit înregistrarea în cele din urmă.

— Poți spune ceva neoficial?

— După ce Agneta s-a mutat, a mai ținut legătura cu voi? a întrebat-o Wiking.

Susanne și-a pus jos microfonul și căștile.

— Da, la început. A scris mai multe scrisori cu acel text roșu ciudat.

— I-ai luat interviu pentru podcastul tău?

— Nu încă, dar se gândește să vină aici. Ar vrea să ia parte la slujba de comemorare.

— Și Birgitta? Pe ea ai intervievat-o?

— Nu, pentru că nu vrea.

Siv Johansson a intrat în bucătărie la fel de drăguță și elegantă ca întotdeauna. Wiking s-a ridicat și a salutat-o.

— Dar stai jos, l-a rugat ea. Ai băut cafea?

— Mulțumesc, nu beau. Ai fost și tu intervievată, Siv?

Siv Johansson a râs.

— Da, și eu, și mama ta! Vom deveni faimoase!

— Aș putea să vă ascult interviul?

Ea a râs încântată.

— Bineînțeles că poți! Asta dacă am avut ceva interesant de spus…

A zâmbit către Susanne, care a clătinat din cap.

— Nu, mamă, materialul meu de lucru nu este public.

— Dar, Susanne, a repezit-o Siv Johansson, lasă-l pe șeful poliției să asculte. Doar nu există secrete în conversația noastră, nu-i așa? Poate fi difuzată și la radio! Toată lumea ar trebui să o asculte.

— Nu, mamă, a spus Susanne.

Siv Johansson și-a încruntat sprâncenele. Telefonul lui Susanne a sunat din nou, dar ea a respins apelul.

— Nu ești deloc de ajutor, a spus Siv. Șeful poliției a venit de bunăvoie aici și l-ai intervievat…

Susanne a oftat zgomotos.

— Da, bine, fie, a spus ea cu ochii ațintiți pe ecranul telefonului mobil. Numai pe mama și pe Karin…

A pus telefonul jos și a luat calculatorul. A făcut clic de câteva ori și l-a întors către Wiking. I-a înmânat căștile.

— Acolo, fișierul 01, a spus ea și a început redarea.

El și-a pus căștile.

— Cum măresc volumul? a întrebat el.

I-a arătat. Vocea lui Susanne a început să se audă în căști.

… în localitatea Stenträsk din sudul Laponiei. Este ora patru după-amiaza și e deja întuneric afară. În această perioadă a anului nu este niciodată cu adevărat lumină aici, lângă Cercul Polar. Alături de mine este Karin Stormberg, care a fost căsătorită cu…

Siv i-a oferit o ceașcă de cafea. Wiking a zâmbit și a dat din cap. Susanne și-a luat telefonul mobil, a sunat pe cineva, s-a ridicat și a ieșit în hol.

Pe ecranul calculatorului din fața lui erau unsprezece fișiere înregistrate într-un folder intitulat: UCIDEREA SOFIEI. În căști auzea vocea lui Siv.

… ești sigură că nu vrei nimic de mâncare? Au mâncare atât de proastă în acele avioane…

A aruncat o privire pe furiș spre hol. Susanne stătea cu spatele spre bucătărie și vorbea la telefon. A luat repede stickul din buzunarul pantalonilor, l-a pus într-unul dintre porturile USB ale calculatorului, a selectat cele unsprezece fișiere de înregistrare și le-a copiat. Își auzea propria mamă în căști.

… Hilding, tatăl ei, a fost consilier municipal, iar Gustav a fost șef de poliție. Așa că familiile noastre s-au întâlnit, chiar dacă doar în numele profesiei, cum se spune. Era o ființă tăcută, slabă ca o scobitoare…

Susanne a revenit în bucătărie. A acoperit cu mâna stickul, iar Susanne a ridicat din sprâncene întrebătoare. Găsise înregistrarea interesantă? A făcut un semn aprobator cu degetul mare al mâinii libere. Susanne a oftat teatral și s-a dus să își toarne încă o ceașcă de cafea.

… pe cea care se bâlbâia cum o chema oare? M-a sunat și mi-a cerut să îi eliberez un pașaport în baza cărții de identitate. Studia economia la Karlstad. Da, numele ei era Agneta…

A scos stickul USB și l-a băgat înapoi în buzunar. A avut noroc că toate fișierele fuseseră transferate.

Ceva s-a întâmplat cu oamenii. Au început să-și închidă ușile. Mulți și-au cumpărat draperii noi și le țineau trase. Parcă încrederea ar fi dispărut.

Și-a amintit acest lucru, era adevărat. Au început să își zăvorască ușile după aceea. Chiar și ușa de la terasă.

Nu sunt deloc sigură că a fost cineva din afară. S-ar putea să fi fost cineva din oraș. Cineva cunoscut de toată lumea. Cineva care este încă aici.

Înregistrarea s-a terminat. S-a făcut liniște.

A verificat pe ecran să nu fi lăsat vreo dovadă a faptului că a copiat fișierele.

Și-a scos căștile și le-a așezat pe masa din bucătărie.

— Mulțumit? l-a întrebat Susanne.

Wiking a bătut la ușa biroului procurorului-șef din cadrul Departamentului Juridic din Luleå. Era ora unu și jumătate după-amiaza.

Soarele fusese sus pe cer, dar acum se vedea doar pe linia orizontului și dispărea din nou. Evelina Andersson i-a deschis și i-a făcut semn cu mâna să poftească înăuntru. Avea telefonul mobil lipit de ureche.

— De cât timp au nevoie? Nu înainte? Întregul departament este... Bine. Bine, înțeleg.

Ea i-a întins un teanc de hârtii și l-a invitat să se așeze pe scaunul din fața biroului. S-a uitat pe prima pagină. Era raportul Centrului Național de Criminalistică din Linköping.

Evelina Andersson se plimba prin cameră. O voce masculină se auzea în receptor vorbind încontinuu.

— Atunci, în laboratorul din Marea Britanie. Este deschis de Crăciun? a întrebat ea.

Vocea masculină a continuat. Stătea la fereastră. Wiking îi vedea reflexia în geam. Se uita jos, spre stația de autobuz. Și-a mușcat buza inferioară.

— Nu, a răspuns ea, e clar că nu e așa de urgent, dar nu vom avansa dacă... Ce vrei să spui?

Wiking s-a așezat și a răsfoit hârtiile. Nu erau multe. A sărit peste formalitățile legate de timp și loc și s-a uitat direct la descriere. Lucrurile care erau în locul unde ar fi trebuit să fie capul.

Portofel din plastic, complet conservat.
Conținut:
- 120 SEK în bancnote, 3,50 SEK în monede.
- Carte de identitate eliberată în decembrie 1979 pe numele Sofia Katarina Hellsten.
- Cheie cu breloc.

S-au prelevat mai multe amprente de pe portofel, monede, bancnote și cheie. Se crede că amprentele aparțin mai multor persoane, ceea ce e oarecum normal, pentru că monedele sunt atinse de regulă de mai multe persoane.
ADN-ul urmează să fie investigat.

— Da, bine, așa facem. La revedere.

Și-a lăsat telefonul mobil în dezordinea de pe birou, a întins mâna și l-a salutat. Evelina Andersson era angajată la Parchet de mulți ani. În ultimii cinci ani devenise șef. S-a așezat de cealaltă parte a biroului, s-a descălțat și și-a așezat picioarele peste grămezile de hârtie.

— Ești foarte prinsă, a spus Wiking făcând un semn din priviri către telefon.

Wiking a zâmbit în colțul gurii, iar ea i-a răspuns la fel.

— Într-adevăr, a spus ea. Nu știu de ce, dar se simte o anumită urgență. E agitație. Această descoperire a cadavrului a pus lucrurile în mișcare, lucruri care sunt interconectate.

Wiking a fluturat hârtia.

— În niciun caz nu a fost jaf, a constatat el.

— Dacă asta credem acum, a spus Evelina apăsându-și pe nas ochelarii de citit.

A luat un alt document.

Wiking a citit mai departe.

Haine:
- Jeans, marca Puss & Kram, decolorați. Urme de material seminal pe interior în cracul pantalonilor.
- Jachetă din lână, cașmir, albastru (?) decolorat.

- Lenjerie din acril, culoare violet, complet conservată.
- Pantofi sport, Puma, mărimea 36, verde cu alb (?), decolorați.
- Șosete, albe cu puncte verzi (?), bumbac, decolorate.
- Chiloți, acril, mărimea 34, roz-somon, complet conservați. Cantitate mare de spermă în cracul chiloților. Sânge la aproximativ 5x5 cm în spatele cracului.
- Sutien, bumbac, mărimea 65A, alb (?), decolorat.

Amprente păstrate pe pantofi și pe jeans. ADN-ul urmează să fie investigat.

— Totul pare să fie foarte bine conservat, a spus el.

— Am vorbit adineaori cu șefa, a spus Evelina. Ea a efectuat autopsia. Nu era pământ în acel spațiu din pod, așadar au lipsit microorganismele. Nimic care să acționeze. Doar puțină umezeală, ceea ce explică și decolorarea materialelor naturale. Corpul însă este foarte uscat, ca o mumie.

Wiking a dat din cap. Văzuse părți ale corpului atunci când acesta încă nu fusese scos din fundație.

Geanta din piele de culoare naturală, parțial decolorată.

Conținut:

- Manual de matematică pentru liceu. Specializarea științe naturale, patru ani linia tehnică, alte cursuri. Bergendal, Gustav, Råde, Lennart și Håstad, Matts (1975). Stockholm: Editura Bibliotecii. Bine conservat. Pe copertă este indicat textul: „Aparține Sofiei Hellsten".
- Caiet de notițe pentru exerciții de matematică, „Aparține Sofiei Hellsten".
- Pix marca Bic.
- Fular lung, tricotat, de acril, culoarea roșie.
- Tampoane, OB Mini (ambalaj sigilat).
- Acadea, mâncată pe jumătate (căpșune), învelită în ambalajul de plastic.

— S-a putut extrage saliva de pe acadea?

Evelina a zâmbit larg.

— Da.

— Are legătură cu conversația ta de mai devreme? a întrebat-o indicând cu capul înspre telefonul mobil.

Femeia a oftat cu putere și a răsfoit teancul de hârtii.

— Și se pare că a făcut sex intens chiar înainte de a muri. Până acum au fost găsite în materialul seminal din chiloți trei tipuri diferite de ADN.

Wiking a închis ochii pentru câteva secunde. Asta mai lipsea.

— Viol în grup?

— Nu neapărat. Unora le place cu mai mulți băieți.

A trebuit să respire cu gura deschisă câteva secunde.

— Dar pare că a fost violată în grup și apoi decapitată?

Evelina Andersson nu a răspuns.

— Avea pete de sânge, a spus Wiking.

— Este posibil să fi fost la menstruație.

— Cutia cu tampoane era sigilată.

— Oricum putea fi la menstruație.

A mers mai departe.

— Ce alte răni mai erau pe corp?

— Niciuna, a spus procurorul-şef întinzându-i un teanc subțire de foi. O analiză a raportului de autopsie. E preliminară. Ce înălțime avea atunci când era în viață?

El a pus deoparte hârtiile și le-a luat pe celelalte.

— Era scundă, a răspuns el.

— Toată lumea este scundă în comparație cu tine.

— Cred că în dosar scria că avea 1,63 m.

Wiking s-a uitat rapid peste raport. Era fragmentat și scurt.

Corp de sex feminin, mumificat.
Corpul este fără haine și fără cap.
Greutate: 15,3 kg. Lungime: 149 cm.
Greutatea și înălțimea estimate la momentul morții: aproximativ 50–55 kg, 163–167 cm.
Leziuni la umărul stâng și la mâna dreaptă produse în momentul descoperirii corpului (probabil un hârleț).
Fără daune interne.
Fără lac de unghii.
Fără cicatrici chirurgicale.
Fără urme de droguri sau alcool.
Conținutul stomacului: posibil pâine, eventual brânză și carne.
Amprentele: greu de determinat. Mâna dreaptă distrusă. Mâna stângă mumificată.
Capul a fost îndepărtat cu ajutorul unei arme ascuțite. Suprafață netedă în jurul tăieturii.

Cauza morții: Nu poate fi determinată.

I-a înmânat raportul Evelinei.

— „Nu poate fi determinată", a spus el.

— Corpul a fost întreg, a spus ea, și nu era foarte mult sânge în groapă. Sunt urme doar în partea de jos. Deci nu a sângerat.

— Așadar, capul ar putea elucida cauza morții.

Procuroarea a luat un teanc de hârtii de la autopsie.

— Sau decapitarea. L-am sunat pe Sixten și am vorbit cu el. Nu se poate spune dacă era în viață sau deja moartă atunci când i s-a tăiat capul. Și este vorba despre o tăietură rapidă, probabil cu un topor sau o macetă. Luând în considerare locul și regiunea, cu siguranță este vorba despre un topor…

Wiking și-a dus mâna la frunte.

— Și ție ce îți spune intuiția?

La mijlocul anilor '90, Evelina Andersson studiase pentru o perioadă în Statele Unite. În plus, a urmat timp de șase luni cursurile Academiei FBI din Quantico, Virginia. A devenit specialist în realizarea profilului criminalilor. Trecea cu grijă prin imagini, lăsându-și mâinile să zăbovească pe hârtia subțire.

— E cineva violent, a spus ea. Cu o oarecare masă musculară, dar nu neapărat puternicul Hulk. Cineva care e obișnuit să taie lemne.

— Cineva care i-a tăiat capul în timp ce alții o țineau?

— Ai rămas blocat în informațiile legate de spermă. Nu, e suficientă o lovitură în cap cu toporul. Apoi îți rămâne doar să tai gâtul. S-ar putea să fi fost un singur criminal.

Da, desigur. S-a uitat peste raportul autopsiei timp de câteva minute fără să poată citi ceva. Avea nevoie de acest răstimp pentru a se putea aduna. Evelina a răsfoit fotografiile

autopsiei.

— Și care este părerea ta, a fost ceva personal? a întrebat-o Wiking la final.

Evelina a pus pozele deoparte pe birou, cu fața în jos.

— Într-un fel, da, cu siguranță.

— Doar ca să excludem toate celelalte piste, a spus Wiking, putea fi sinucidere?

— Au mai avut loc sinucideri prin decapitare, dar, în acest caz, capul ar fi fost lângă corp.

— Un accident?

— Ar putea fi motivul capului care lipsește.

— Ar fi putut cădea peste margine, jos în râu?

Evelina a făcut o grimasă.

— Posibil, a spus ea. Dar ar fi plutit.

— Serios?

— Îți amintești de tinerii din Gällivare care stăteau și făceau un grătar când un cap plutea pe lângă ei în pârâu?

— Tineri?

— Da, erau tineri atunci. Cred că s-a întâmplat acum zece ani.

Wiking a clătinat din cap.

— Deci ucigașul a luat capul cu el ca trofeu?

— Sau pentru a face identificarea mai dificilă.

— De ce și-ar dori să facă identificarea mai dificilă? A lăsat la locul crimei hainele victimei, portofelul și cartea de identitate.

— E adevărat, a spus Evelina.

— Ar fi putut să îl mănânce un urs? Un jder sau un lup?

Evelina a oftat, apoi a clătinat din cap.

— La Capitală se poate verifica printre toate cazurile nerezolvate, a spus ea notând ceva într-un carnețel.

— Uciderea aceasta prin dezmembrare este destul de frecventă, a spus Wiking. Deși de data aceasta probabil că este altceva.

— Da, în acest caz nu este vorba despre o dezmembrare defensivă, adică pentru a putea transporta corpul, sau despre o dezmembrare agresivă, vizibilă, din pofta de a ucide pur și simplu. Sânii și organele genitale sunt intacte.

— Dar de ce era goală? Nu a fost decapitată imediat după terminarea partidei de sex, pentru că sperma s-a scurs în chiloți și pe jeanși. A fost violată, s-a îmbrăcat, s-a dezbrăcat și a fost ucisă.

Evelina și-a mușcat buza.

— Sau ucigașul a dezbrăcat-o după crimă.

— De ce?

Procurorul și-a pus deoparte ochelarii de citit și și-a întins picioarele pe podea.

— Mi-e o foame de lup, a spus ea. Ai mâncat?

Se spunea adesea că strada Storgatan din Luleå era cel mai rece loc din Suedia. Era situată pe un promontoriu înspre râul Lule, iar vântul care bătea dinspre Marea cea Roșie, pe de o parte, și Hamnen, pe de altă parte, crea curenți care accentuau frigul, făcând temperatura să fie similară cu cea din Siberia. Marea cea Roșie, care făcea, de fapt, parte din Skutviken, și-a primit numele după evenimentele socialiste care avuseseră loc în orașele de pe coastă: Consiliul Comitatului, Social Democrații din Norrländska și Uniunea consumatorilor industriali de petrol deținută în sistem cooperatist. Wiking considera că toate astea erau doar prostii. Era mult mai frig în Stenträsk.

Evelina a vrut să evite restaurantul din incintă, așa că au străbătut locul despre care se

spune că este cel mai rece din Suedia până la restaurantul thailandez de la colțul străzii Kungsgatan. Era gălăgie, de la clopoței și de la aglomerația din interior. Luminițele intermitente concurau cu întunericul de afară.

— Faci Crăciunul cu familia? a întrebat ea când au fost serviți cu ce comandaseră, pui cu caju.

A dat din cap și a mestecat.

— Markus locuiește în oraș, dar Elin, fiica mea, vine din Stockholm. Am un frate care locuiește într-o casă cu mai multe apartamente la Vidsel. Vine și el. Ne vom aduna acasă la mama. Dar tu?

Ea a încercat să zâmbească, dar semăna mai mult cu o grimasă.

— Ce s-a întâmplat cu adevărat când soția ta s-a înecat? a întrebat ea.

S-a înecat pentru că tocmai atunci încerca să înghită puțin orez. A tușit și și-a dres glasul.

— S-a înecat în mlaștina Kallmyren. Este situată dincolo de zona urbană din Stenträsk, la o jumătate de milă spre nord. O mlaștină fără fund. Incredibil de multe mure pitice în zonă.

A mai luat o înghițitură.

— Și nu era din oraș? l-a întrebat Evelina.

El a clătinat din cap.

— Din Stockholm sau, mai bine zis, din Solna. Ne-am cunoscut când urmam studiile Academiei de Poliție.

A tăcut o clipă.

— Helena. Numele ei era Helena Stormberg. Am locuit împreună mai întâi și apoi s-a născut Markus. Ne-am căsătorit atunci când a rămas însărcinată cu Elin.

A băut apa minerală din pahar și l-a umplut din nou.

— Nu ai răspuns, a insistat el. Cum vei sărbători Crăciunul?

Femeia a tras adânc aer în piept.

— Cred că nu îmi pasă de Crăciunul de anul acesta. Filippa este cu tatăl ei.

Wiking a schimbat subiectul.

— Baza Robotică, a spus el. Americanii erau prezenți acolo când Sofia a dispărut. Personalul suedez a fost interogat, însă nu și americanii. În plus, este posibil ca trei sau patru dintre ei să fi plecat acasă mai devreme decât trebuia. Și-au eliberat camerele prea repede. Poate că au fost trimiși cam în aceeași perioadă când și-au început echipele de căutare activitatea. Cel puțin așa credea proprietarul pensiunii.

— Ai vorbit cu el?

— Proprietara, de fapt. Cu Kerstin Lindgren. A murit în toamna anului 1990, la scurt timp după dispariția Helenei. Era angajată acolo.

— Soția ta? A lucrat la pensiune?

— Era șefa chelnerilor și administratorul recepției. Avea studii în domeniul serviciilor hoteliere pe care le-a făcut în Elveția. Nu sunt atât de multe oportunități în Stenträsk.

— Uau, a spus Evelina Andersson. Te-a urmat până aici sus, în nord? Înseamnă că trebuie să fii foarte special. De ce nu au fost interogați americanii?

— Nu știam cine erau. Nu existau liste cu nume. Toate activitățile de acolo sunt și acum în mare parte necunoscute. Multă lume din oraș era convinsă că la Baza Robotică se afla răspunsul căutat. Chestiunea ar fi fost rezolvată dacă știam că răul a fost provocat de ei.

— Tu unde ai fost în acel weekend? l-a întrebat Evelina Andersson privindu-l drept în ochi.

— În Boden, a spus el, la o tabără de hochei pe gheață.

Ea a ridicat din sprâncene.

— Deci ai ratat evenimentele?
— Am ajuns acasă doar când și-au început activitatea echipele de căutare.
— Ce distanță este între Boden și Stenträsk?
Wiking mesteca legumele rumenite și s-a uitat atent la ea.
— Nu faci dus-întors într-o seară de vineri pentru a tăia capul cuiva, i-a răspuns el.
— Dar dacă mergi cu mașina? a întrebat ea și apoi a băut din paharul cu apă minerală.

— Da, desigur, a spus el. Călătoria durează acum cam o oră și jumătate, dar dura un pic mai mult în anii '80.
— Nu știu dacă să merg pe pista cu Baza Robotică, a spus ea fluturând nota de plată. Casa în care a crescut mai există?
— Da, deși a fost renovată de câteva ori de atunci. Nu mai există nimic acolo care să îi fi aparținut Sofiei.
— Dar ați găsit în sat vreo rudă care să mai trăiască? Să prelevați de la aceasta o probă de salivă pentru testul ADN?
— Oraș, a punctat Wiking. Oamenii din Stenträsk sunt destul de atenți ca terminologia folosită să fie cea de oraș. Sofia era singurul copil, dar am găsit un verișor în Malmfälten.
Una dintre propunerile Carinei Burstrand de pe lista cu posibile rude în comitat era Henrik Hellsten, șofer pe ambulanță în Gällivare. În plus, ca referință, a solicitat o probă ADN de la Sigrid Kinnunen din Stenträsk, bona fetelor.
— Aș vrea să te întreb ceva, a adăugat el punând telefonul deoparte.
— Răspunsul este nu, a zis ea. Sunt ocupată.
Wiking a zâmbit.
— Sunt democrații din Suedia mai predispuși la infracțiuni decât alții?
Ea a ridicat din sprâncene.
— În comparație cu cine?
Se gândea la Birgitta. Fusese beată, dar încă lucidă.
— Sau mai degrabă sunt mai insensibili? Mai psihopați?
— Dintre toți politicienii care candidează pentru alegeri în diferite consilii, ei se regăsesc în fruntea listei ca acuzați, a spus ea. Nu știu dacă asta îi face mai puțin empatici. De ce întrebi?
— E doar ceva ce a spus cineva, a răspuns el.
Ea s-a ridicat.
— Hai să plecăm de-aici.

Au plecat și au plătit la tejghea.

— Am găsit cutia de pantofi, a spus Carina Burstrand când Wiking a revenit la secție. E pe biroul tău.
Începuse să ningă și să bată vântul din nou. Fusese un drum dificil până în Luleå. Wiking și-a scuturat zăpada de pe jachetă.
— Vei găsi toate rapoartele întâlnirilor noastre, cu excepția ultimei seri de vineri, 1 august 1980, a spus Carina. Primeam întotdeauna raportul de la întâlnirea anterioară atunci când urma să ne întâlnim din nou.
I-a înmânat un teanc de mesaje de la persoane care voiau să fie contactate.
— Ești amabilă să vii puțin? a rugat-o el și s-a îndreptat spre birou fără a aștepta un răspuns din partea ei.
Ea l-a urmat fără să protesteze. S-a așezat, fără să o mai roage, pe scaunul din fața biroului lui.

— Sunt câteva întrebări pe care aș vrea să ți le adresez, a spus el și a luat un teanc de hârtii din servietă.

— Acesta este un raport preliminar al Centrului Național de Criminalistică din Linköping, a spus el și i-a întins actele. Obiectele care au fost găsite în fundație. Vreau să te uiți prin ele după ce terminăm aici și să vezi dacă nu găsești ceva care să îți atragă atenția.

— Cum ar fi? a întrebat ea luând teancul subțire de hârtii.

— Nu ştiu, a spus el. Orice. Ceva ciudat. Ceva care nu ar trebui să fie acolo. Ceva ce lipsește.

Flutură mesajele telefonice primite.

— Trebuie să mă ocup de ele?

— E doar presă.

Pe drumul spre Luleå și înapoi ascultase în întregime interviurile și înregistrările lui Susanne. Erau în mare informații nefolositoare, dar a găsit niște pasaje interesante. S-a așezat brusc jos și s-a uitat la ea.

— Am o altă întrebare, a spus el. A existat vreodată între voi, în cadrul clubului de carte Cercul Polar, orice fel de violență?

Ea s-a oprit din a citi raportul, l-a lăsat pe genunchi și și-a ridicat privirea spre el.

— Absolut deloc.

Vocea ei de pe înregistrare era clară și distinctă:

Sofia m-a căutat în primăvara aceea înainte să dispară. Mi-a spus că erai îndrăgostită de mine. Că ai pălmuit-o și ai avertizat-o să nu povestească niciodată cuiva despre asta.

— A existat vreo amenințare sau violență împotriva Sofiei? a întrebat el. Oricând și în orice formă? Din partea uneia dintre voi?

— Nu, din câte știu eu.

— A afirmat ea acest lucru vreodată? Din ce-ți amintești?

Carina și-a mușcat buza de jos.

— A spus odată că Susanne a lovit-o, dar cred că doar vorbea prostii.

— Prostii?

— Susanne nu ar lovi niciodată pe nimeni. E de-a dreptul absurd.

— Și de unde știi asta?

Carina nu i-a răspuns.

— Ce s-a întâmplat cu veverițele?

— Veverițele?

Înregistrarea lui Susanne, vocea ei și a lui Pekka:

Te gândești la treaba cu veverițele?? Veverițele?

— Ştii ceva despre asta?

Ea părea confuză.

Nu putea să o întrebe pe Susanne, pentru că așa va afla că i-a furat înregistrările.

— Știi dacă Pekka Karlsson locuiește încă pe Kolåsvägen? a întrebat el în schimb.

Ea a clipit de câteva ori.

— Da, așa cred. De ce?

Telefonul a început să sune în recepție. S-a uitat întrebătoare spre Wiking și se pregătea să se ridice.

— Nu te grăbi, a rugat-o el. Care era, de fapt, relația ta cu Sofia?

S-a oprit când era pe picior de plecare. Era însă în mod clar precaută.

— Ce vrei să spui?

— Ce s-a întâmplat între voi două în acea vară?

Își imagina el sau ea pur și simplu se albea la față?

— Nu înțeleg despre ce vorbești.

— În vara anului 1980, după ce tocmai absolviserăți liceul şi te-ai mutat acasă la Håkan. Susanne era cu Krister. Care era locul Sofiei în toată treaba asta?
— Nu-mi place deloc ce mă întrebi.
Vocea lui Pekka Karlsson se auzea metalic pe înregistrare ca și cum microfonul fusese pus la distanță.
Sofia și Carina s-au distrat de minune împreună în vara aceea, asta e clar.
— Există date care confirmă că tu și Sofia ați făcut ceva împreună în vara anului 1980. Ce anume?
Răspunsul a venit repede și fără ezitare. Poate prea repede?
— Clubul nostru de carte. Ne întâlneam o dată pe lună. S-a întâmplat să o întâlnesc la pub, dar nu mergea acolo așa de des. Nu avea voie să își cumpere bere, pentru că nu împlinise optsprezece ani. La ce date faci referire?
— Mai este ceva, a spus Wiking. Ceva ce nu vrei să îmi spui. Despre ce e vorba?
Carina a înghițit în sec, s-a așezat și a început să se uite în pământ. Wiking a observat cum îi pulsează vena de pe gât. Carina ar fi preferat să nu răspundă, dar Wiking aștepta.
— Există întotdeauna lucruri pe care le faci și de care nu ești foarte mândru, a spus ea într-un final.
— Nu bate câmpii, a repezit-o el.
Și-a ascuns fața în mâini pentru câteva secunde. Și-a dus mâna la buzunarul din spate şi a scos o hârtie mototolită. A netezit-o și a pus-o pe birou în fața lui.
— Acum știi, a spus ea.
Wiking a luat foaia de hârtie. Dactilografiată, nu tipărită. Arăta ca un interogatoriu vechi.
— Ce este asta?
— Citește rândurile de sus, a spus ea.

FL: Poți enumera femeile pe care le-ai văzut dând o fugă la etaj atunci?
KL: Carina Burstrand.
FL: Pe nimeni altcineva?
KL: Poate au mai fost și altele, dar eu nu am mai văzut pe nimeni.

FL era prescurtarea numelui celui care efectua interogatoriul.
— Cine este KL? a întrebat el.
Carina a strâns pumnii.
— Kerstin Lindgren, a spus ea.
Proprietara pensiunii, în anii '80. Fosta șefă a Helenei. Zarurile fuseseră aruncate.
— Dar asta provine din dosarul privind dispariția Sofiei, a spus Wiking. Cum naiba a ajuns în buzunarul tău de la pantaloni?
— Eu am sustras-o, a recunoscut Carina.
Atmosfera devenea tensionată. Wiking a privit-o insistent, iar Carina a închis ochii.
— Știu, a spus ea. Sunt motive solide pentru a fi concediată.
— Asta ca un prim pas. De ce ai făcut asta?
A început să plângă. Wiking era complet dezamăgit, pentru că nu ar fi crezut-o capabilă de o asemenea faptă. Și-a pus mâinile pe față, iar umerii îi tremurau. El nu știa ce ar trebui să facă.
— Hai acum, a spus el în cele din urmă. Spune-mi de ce.
A respirat rapid și superficial pentru câteva secunde. Și-a coborât brațele, iar pe obrajii roșii i se scurgeau lacrimile.
— De rușine, i-a răspuns ea. Teama că cineva va afla.
— Că Håkan va afla?

— Și el.

— Ce să afle? Că te-ai culcat cu americanii?
— Nu cu toți.
— Ce legătură are Sofia cu asta? A fost și ea acolo?
Carina a clătinat din cap.
— Nu, din câte știu eu.
S-a uitat la ea, aleasa poporului, foarte vocală mereu, o femeie inteligentă de vârstă mijlocie, a cărei viață profesională s-a rezumat la a răspunde la telefon, a face cafea și a elibera acte de identitate. La vară se împlineau patruzeci de ani de când fusese angajată la secție. Știa că a fost membră în Direcția pentru cultură din comitat și că s-a implicat în organizarea întâlnirilor cu autorii în cadrul evenimentelor organizate de municipalitate. Avea copii, un soț și nepoți.
Să riște totul pentru ce?
Cu siguranță, rușinea trebuie să fi fost un aspect foarte important.
— Ai citit dosarul? În întregime?
Ea și-a șters nasul.
— Doar declarațiile.
— Și ai decis să sustragi această pagină din dosar pentru că dovedea faptul că ai urcat cu americanii la etaj?
A încuviințat.
El i-a examinat pentru câteva secunde părul încărunțit. Doamne, în ce încurcături mai intră oamenii. A oftat adânc.
— Hai să îți spun ceva, a zis el punând mâna pe hârtia mototolită. Acest lucru nu influențează ancheta legată de dispariția Sofiei.
Carina a înghițit în sec clătinând din cap.
— Așa că dispariția acestei hârtii nu are impact asupra activității desfășurate de poliție.
Ea nu a răspuns.
— Deși e bine că ai găsit-o, a spus el. Se pare că a căzut din dosarul de anchetă. E neplăcut când se întâmplă așa ceva.
A ridicat privirea spre el mirată. A stat nemișcată pentru câteva secunde.
— Mulțumesc, a spus ea foarte încet.
Wiking s-a ridicat. La fel a făcut și ea. I-a ținut ușa deschisă și nu a slăbit-o din ochi când a trecut pe lângă el.
Birgitta evident că greșise.
Era, în orice caz, capabilă să simtă vină și rușine.
Și acum îi era datoare pentru totdeauna.

Pekka Karlsson a deschis ușa ținând o bere în mână. Wiking putea auzi în fundal binecunoscutul semnal sonor al emisiunii Bingo Lotto.
— Măi să fie, Wiking. Haide, intră.
— Crăciun fericit, a spus Wiking. Nu vreau să te rețin mult.
— Vrei să bei ceva sau ești în timpul serviciului?
Wiking a scuturat zăpada de pe ghete și a pășit în hol.
— Voi bea cu drag data viitoare. În primul rând, aș vrea să îți mulțumesc pentru că ai păzit locul în care a fost descoperit cadavrul. Cred că a fost destul de frig.
— Ei bine, măcar nu au fost țânțari. Dar ăsta e serviciul meu, doar știi. Și m-am mai încălzit în mașină.
Soția lui, Lotten, a ieșit în hol și l-a salutat.
— Am doar câteva întrebări scurte, i-a spus Wiking după ce soția lui Pekka s-a întors la

emisiunea Bingo Lotto. Îți amintești acea perioadă din vara lui 1980 când Sofia Hellsten a dispărut?

Pekka Karlsson a luat o înghițitură mare de bere și și-a șters gura cu dosul mâinii.

— Ce dracu', Wiking, sunt suspect?

— Vreau doar să te întreb ce știi despre relațiile pe care Sofia Hellsten le-a avut atunci. Cu cine socializa? A avut vreun iubit? Ai idee despre asta?

Bărbatul s-a scărpinat în cap.

— Eiiii, nu pot spune asta…

— Ai fost împreună cu ea în acea primăvară, nu?

Pekka a rămas mut.

— Ei bine, dar nu…

— La o petrecere în casa lui Susanne Schiltz, dar o chema Johansson la acea vreme. Ai făcut sex cu ea în baia de la subsol. Ați continuat să vă vedeți după aceea?

Pekka Karlson a mai făcut un pas în hol și a tras ușa puțin în spatele lui. A aruncat o privire peste umăr, spre living. Se auzea publicul din emisiune râzând și aplaudând.

— Ei, probabil mi-ar fi plăcut, dar nu era interesată.

— Ți-a fost greu să accepți asta?

Pekka a mai luat o înghițitură de bere.

— Am cunoscut-o pe Lotten în acea toamnă…

— Deci nu erai foarte îndrăgostit de Sofia Hellsten?

— Nu, la naiba, Wiking…

Wiking l-a examinat câteva secunde.

— Sofia era mai apropiată de Carina Burstrand? Știi ceva despre asta?

— Social-democrata?

— Nu trebuie să-mi spui acum, a spus Wiking. Putem continua să vorbim la secție dacă vrei.

Pekka Karlsson a privit în josul dealului.

— La naiba, Wiking. Nu este necesar. Nu știu nimic. Am făcut sex cu Sofia la acea petrecere și atât a fost. Nu știu ce legătură a avut ea cu Carina Burstrand.

— Legătură?

— Au fost văzute uneori în oraș și erau bete. Păreau să se distreze.

— Să se distreze?

Bărbatul a început să se agite.

— Nu știu, Wiking, acesta este adevărul. Nu mi-au povestit nimic.

Da, probabil că acesta era adevărul. L-a bătut pe Pekka Karlsson pe umăr.

— Înțeleg, a spus el. Este în ordine. Ai locuit lângă Agneta Mäkitalo la acea vreme, nu-i așa? Jos în Stenträsk Älvstrand.

Pekka a început să respire normal.

— Poți să-i spui Träsket. Așa îi spune toată lumea. Da, am locuit. Agneta era o fată bună și drăguță. I-a mers bine după aceea.

A lovit cu piciorul opritorul ușii. A încercat să zâmbească.

— Îți amintești dacă ai văzut-o pe ea sau pe Sofia în acel weekend când Sofia a dispărut în august 1980?

Pekka a băut ultima picătură de bere.

— Da, dar m-am gândit la asta după aceea, a spus el. Le-am văzut afară în casa scării atunci când Sofia a plecat.

Wiking a rămas încremenit.

— Unde a plecat? Când?

Pekka a agitat sticla, constatând că era goală.

— Probabil era vineri. Lucrasem în Boden și am venit acasă destul de târziu. Poate pe la

unsprezece. Sofia tocmai se pregătea să plece. Avea cu ea o geantă sport.

S-a aplecat mai aproape de Wiking și și-a coborât vocea. Respirația îi mirosea pregnant a bere.

— Am vorbit puțin cu ea, dar doar despre vreme și alte nimicuri.

— Ai vorbit cu Sofia? Ce a spus?

— Ei bine, nimic special. Era cam plictisitoare de fapt…

— Ai spus că „le-ai“ văzut în casa scărilor. Ai văzut-o și pe Agneta?

S-a gândit câteva clipe.

— Nu, doar am auzit-o.

— Ce a spus?

Sofia a strigat „Salut, ne vedem mâine“ sau ceva de genul acesta.

— Și Agneta a răspuns din interiorul apartamentului?

Iar s-a scărpinat în cap.

— Da, a răspuns. Așa cred.

— Dar nu ești sigur?

A ridicat din umeri.

— Au trecut atâția ani…

Wiking a încuviințat.

— Mulțumesc, Pekka, pentru că mi-ai permis să te deranjez. Să ai un Crăciun fericit…

— Ei, la fel și ție…

L-a lăsat pe gardian în urma sa, stând în picioare în pragul ușii, urmând să își găsească liniștea de Crăciun.

A coborât dealul și a mers înapoi spre secție. Luminile erau stinse în întreaga clădire, cu excepția lămpii de pe biroul lui și a luminițelor de Crăciun care pâlpâiau ritmic la recepție.

Primise un e-mail intern de la Carina Burstrand.

Din geanta ei lipsește un obiect. Caietul de notițe. Îl avea mereu cu ea, peste tot. Nota absolut totul în acel caiet de notițe. Nu sta prea mult în seara aceasta. Crăciun fericit.

/ carina

S-a întors în scaun astfel încât să poată privi afară spre parcare și spre lăcașul de cult care se înălța de cealaltă parte a străzii. Acolo avea loc un fel de concert de Crăciun. Ninsoarea încetase și putea să vadă stelele. Apoi a respirat puternic, și-a întors scaunul și și-a coborât privirea pe documentele de pe birou. S-a uitat la notițele pe care le luase și la săgețile pe care le desenase. A așteptat câteva minute.

Apoi a scos rapoartele din cutia de pantofi a Carinei Burstrand. L-a ales pe primul.

AVENTURILE LUI TOM SAWYER

DE

MARK TWAIN

ALEASĂ DE

AGNETA MÄKITALO

VINERI, 4 IULIE 1980

Simțea cum îi vâjâie capul și a fost nevoit să pună hârtia deoparte.

Agneta, cartea pe care ea a ales-o, ziua în care mama ei a fost internată. Lapte și rulouri cu scorțișoară. Fumul provenit de la incendiu, părul ei moale. I-au dat lacrimile și și-a ascuns fața în mâini şi a început să plângă în hohote.

Ce naiba s-a întâmplat cu el?

Când revenise acasă din tabăra de hochei pe gheață, găsise pe biroul lui o scrisoare dactilografiată cu text roșu. Și-a amintit cât de bucuros fusese când realizase că era de la ea și amețeala tulburătoare când deschisese plicul. Paralizia pe care o resimțise când a citit-o. Ea se mutase. Trebuia să plece de-acolo și să caute un nou început. Îl rugase să o înțeleagă. Pisica era cu ea. Îi trimitea salutări…

A evitat să se gândească la Helena. A ascuns amintirea ei cât a putut de adânc, dar acum ieșea la iveală și îl răvășea: *ce s-a întâmplat cu adevărat atunci când soția ta s-a înecat?*

El o avertizase să nu meargă la mlaștina Kallmyren. Oameni ai locului care cunoşteau zona mai bine decât ea se înecaseră.

Plângea în palme, însă mai liniștit.

A găsit un teanc de batiste de hârtie într-un sertar din birou. Și-a suflat nasul.

Bineînțeles că o sunase pe Agneta, dar ea locuia într-un cămin studențesc şi nu avea un telefon al ei. Când în sfârșit a dat de ea, Agneta era stresată și se bâlbâia foarte tare, voia să fie lăsată în pace și nu îi plăcea să vorbească la telefon.

Nu a mai sunat-o.

Helena nu a fost găsită niciodată. Zăcea în continuare în mlaștina fără fund, scufundată pentru totdeauna în mâl.

PASĂREA-SPIN

DE

COLLEEN MCCULLOUGH

ALEASĂ DE

SOFIA HELLSTEN

VINERI, 1 AUGUST 1980

Verile puteau fi toride în Stenträsk. Când valul de căldură dinspre Rusia trecea prin estul țării peste calota nordică, pământul începea să se încingă. Fântânile secau, șinele de cale ferată se încingeau și drumurile de asfalt parcă se înmuiau. Urmau să vină temperaturi de peste treizeci de grade.

Verile însă puteau fi și friguroase. Dacă vânturile din zona arctică se intensificau, atunci temperatura putea scădea chiar cu câteva grade sub zero chiar și la mijlocul lunii iulie.

Tocmai această zi de vineri, 1 august 1980 fusese prinsă între aceste două extreme. Fronturile de aer se ciocniseră. Urmau tunetele.

Pe psihologă o chema Judith. Sofia se întreba dacă era evreică. Evreicele erau mai puțin predispuse la a face cancer de col uterin în comparație cu femeile creștine, deoarece soții lor erau tăiați împrejur. Poate era la fel și pentru femeile musulmane. Nu văzuse însă statistici legate de acest subiect.

Călugărițele nu sufereau aproape niciodată de cancer de col uterin.

În orice caz, Sofia a considerat că era o observație interesantă: femeile mor din cauza penisurilor nespălate.

— Mă gândeam să vorbim azi despre durere, a spus Judith.

Sofia a dat din cap și și-a privit mâinile. A închis ochii, genele atingându-i obrajii. Și-a împins puțin cuticulele unghiilor. Nu se simțea prea bine.

— A trecut ceva timp de când am discutat despre moartea frățiorului tău. A fost, într-adevăr, o situație foarte nefericită.

Părea să aștepte un fel de confirmare, așa că Sofia a încuviințat ținându-și privirea în pământ.

— Crezi că ai putea să îmi povestești ce ai simțit în acea noapte când Niklas a fost găsit mort?

Ea a ridicat privirea.

— Ce am simțit?

Judith a încuviințat.

— Tristețe, a spus Sofia. Am fost foarte… supărată.

— Unde ai putea localiza acest sentiment în corpul tău?

A închis ochii pentru câteva secunde și apoi și-a ridicat mâinile spre inimă.

— Aici, a şoptit ea.

— Ce crezi că au simțit părinții tăi când a murit Niklas?

A respirat adânc.

— Cred că au fost foarte triști.

— De ce crezi asta?

— Pentru că își doreau foarte mult un băiat și erau foarte bucuroși că se născuse. De aceea au fost foarte triști când a murit.

— Mama ta a plâns mult? Îți amintești?

A încuviințat.

— Cum te simțeai când o vedeai pe mama ta plângând?

Sofia s-a gândit câteva secunde.

— Am fost puțin îngrijorată.

— De ce?

— Am crezut că mama nu mă mai dorea. Că mă va trimite de acasă.

— De ce ai crezut că mama ta intenționa să te trimită de acasă?

A adresat întrebarea pe un ton neutru, pentru că, evident, nu voia să pună și mai multă presiune pe ea.

— Poate că mamei i-a plăcut mai mult de Niklas.

Psihologa a notat ceva în caietul de notițe.

Și Sofia avea un caiet de notițe în care scria o mulțime de lucruri. Pe de-o parte, nota ceea ce trebuia să își amintească în timpul zilei, dar și întâmplări sau evenimente deosebite care o surprindeau. De exemplu, cazul gimnastului Aleksander Ditiatin, care câștigase opt medalii în timpul Jocurilor Olimpice de vară de la Moscova. Luase câte o medalie la fiecare probă la care concurase. A fost o reușită fără precedent. Faptul că Statele Unite boicotaseră Jocurile Olimpice contribuise cu siguranță la acest succes, dar asta nu a schimbat cu nimic rezultatul.

Psihologa a întrebat-o ceva, dar ea nu a înțeles ce anume. De ce ar chema-o Judith dacă nu era evreică? Parlamentul unicameral al Israelului tocmai adoptase o nouă lege și stabilise

capitala la Ierusalim. Se dăduse la știri zilele trecute. Desigur, palestinienii se vor enerva. Cu siguranță Judith avea un cuvânt de spus în această chestiune.

— Sofia?

Ea și-a plecat capul.

— Este greu să vorbești despre asta?

Femeia părea plină de compasiune. Sofia a încuviințat privindu-și genunchii.

După ce se întâmplase în timpul celui de-al Doilea Război Mondial, nu era de mirare că Israelul intenționa să-și apere teritoriul.

— Cum te înțelegi cu prietenele tale? Veți avea o întâlnire la Cercul Polar diseară?

Ea a ridicat privirea și a zâmbit.

— Da. Eu sunt cea care a ales cartea. *Pasărea-spin* scrisă de Colleen McCullough. Ați citit-o?

Judith nu a răspuns la întrebare. Ea nu răspundea niciodată la nicio întrebare.

— Ți-a plăcut cartea?

— Este tristă, a răspuns ea. Sunt multe personaje care mor, dar aceasta este și tema cărții: frumusețea apare în urma trăirii unei dureri imense.

— Crezi că este adevărat? a întrebat-o Judith.

Sofia a ridicat din umeri.

— Există o veche legendă celtică, a continuat ea. Este vorba despre o pasăre-spin. Această pasăre caută toată viața spinul perfect, iar când îl găsește, se aruncă în el. În timp ce moare, pasărea cântă cel mai frumos cântec din lume.

— Consideri că este o legendă frumoasă?

A ridicat din nou din umeri și și-a privit cuticulele.

Judith a oftat, în tăcere, astfel încât ea să nu audă. Cu siguranță a făcut asta. Sofia avea auzul foarte fin.

— Aș dori să discutăm astăzi încă un aspect, a continuat Judith. Împlinești optsprezece ani în septembrie și vei deveni majoră. După cum bine știi, din acel moment, nu vei mai fi de competența departamentului de psihiatrie pentru copii și adolescenți.

Sofia stătea complet nemișcată. Nu înțelegea la ce se referea Judith.

— Ar trebui să… voi sunteți responsabilitatea mea?

Psiholoaga s-a foit în scaun.

— Nu, a spus ea. Probabil că m-am exprimat eu greșit. Nu mai ai dreptul să vii în acest departament după ce devii majoră. Nu este o limită stabilită clar, adică nu trebuie să te oprești azi sau săptămâna viitoare, însă luna viitoare ar trebui să ne gândim cum vom contura și finaliza întregul proces de terapie. Posibilitatea de a continua să faci terapie în cadrul psihiatriei generale este un aspect pe care trebuie să îl discuți împreună cu medicul curant de acolo. Înțelegi?

Da, a înțeles foarte clar. Judith o dădea afară. Nu mai avea voie să vină aici.

A dat din cap și iar și-a privit mâinile.

— Vei deveni adult, i-a spus psihologa cu o voce mai blândă acum. Sofia, e timpul să mergi pe drumul pe care ți-l alegi. Vei decide ce vrei să faci și cine vrei să fii.

Sofia ridică privirea spre Judith.

— Cine vreau să fiu?

Judith i-a zâmbit în colțul gurii. Asta nu se întâmpla foarte des.

— Ești capabilă de asta, Sofia. Poți fi exact ceea ce vrei.

— Știu ce vreau să fiu. Voi fi mamă.

Psihologa părea puțin confuză.

— Este un obiectiv bun, a răspuns aceasta.

S-au îmbrățișat ușor și pe fugă în dreptul ușii.

Örjan, cel care deținea firma de taxi în Stenträsk, o ducea și o aducea cu mașina lui personală de la psihologa din Boden. Nu exista niciun motiv pentru a-i înfuria pe alegători. Ea nu știa exact cine anume achita factura: Protecția Copilului sau Consiliul Comitatului.

— Puteți să o luați pe lângă farmacia de pe strada Kungsgatan? l-a rugat ea când a urcat pe bancheta din spate. Trebuie să iau o rețetă.

Taximetristul s-a uitat la ea în oglinda retrovizoare cu sprâncenele ridicate.

De fapt, el trebuia să o ducă doar până la psiholog și apoi acasă, nicăieri altundeva. Ea i-a întâlnit privirea și și-a înclinat puțin capul.

— Trebuie să cumpăr penicilină, a spus ea. Am gonoree.

Și-a încleștat maxilarul, a băgat mașina în viteză și a luat-o în jos spre centrul orașului Boden. Era atât de distractiv să îl provoci. Örjan era o persoană activă în cadrul parohiei, epitrop al bisericii și membru în consiliul bisericesc. A intrat cu mașina în parcarea de lângă strada Färgaregatan și s-a oprit fără să se uite la ea în oglinda retrovizoare.

— Vin repede, a spus ea sărind din mașină.

În farmacie, a stat câteva minute la coadă până să ajungă la tejghea. Avea voie să cumpere doar treizeci de comprimate de Valium o dată, ceea ce era enervant, dar mai bine decât nimic. Exista o piață neagră de desfacere pentru acest medicament și Hoovern nu le putea ține pe stoc. Așa că era nevoită să și le procure singură.

— Mulțumesc foarte mult, a spus Sofia când a sărit pe bancheta din spate a mașinii.

Örjan Elofsson nu a răspuns. Ca de obicei, au mers în tăcere tot drumul înapoi până la Stenträsk.

Cerul era pe jumătate cenușiu cu nori negri ca funinginea sus pe creste, în partea de vest. Spre est, cerul era azuriu. Se putea auzi râul dincolo de vârful dealului. Un vânt rece cobora dinspre munți. Se simțea cum lovește.

Mama ei stătea în hol, în fața șemineului gol, cu o pătură peste umeri.

— Ți-e frig, mamă? Vrei să aprind focul?

Mama nu i-a răspuns. Parcă nici nu o auzise.

Sofia a ieșit și a adus un braț de lemne de foc. A aprins focul.

— Uite așa, a spus ea. E mult mai bine.

Apoi s-a dus în camera ei. S-a așezat pe pat cu mâinile pe burtă. Menstruația nu îi întârziase niciodată. Trebuia să îi spună lui Wiking. Calculase deja când s-a întâmplat. A fost ziua în care el și-a luat permisul de conducere. În ziua de 3 iunie, pe bancheta din spate a Golfului verde. Fusese foarte înghesuit, dar și foarte frumos.

S-a uitat la ceasul de mână. Avea multe de făcut astăzi.

Mai întâi, a luat raportul ultimei întâlniri a clubului de carte Cercul Polar. Întotdeauna le transcria pe curat imediat după întâlniri, pentru a le putea finaliza. De data aceasta, redactase părțile tipizate din referate la primărie, pentru că școala era închisă în timpul verii. Le-a capsat împreună și le-a pus în patru exemplare în geanta ei Böle. A luat și cutia cu Valium. A căutat dosarul de hârtie pe care scria *Prietenii mei cu care corespondez,* unde erau plicuri liniate. A ales unul de culoare roz și a scris pe el *Către Birgitta de la Sofia*. A luat o folie de medicamente, a învelit-o într-o batistă de hârtie și a pus-o în plic. A lipit un autocolant cu stele și sclipici acolo unde trebuia să fie ștampila. L-a pus în geantă și a ieșit din nou în hol.

— Mamă, vrei ceva de la magazinul Konsum?

Mama și-a luat pentru câteva secunde privirea de la flăcările care dansau în șemineu.

— Nu, mulțumesc, a spus ea întorcându-și privirea înapoi spre foc.

Sofia a mers la baie și și-a periat părul, analizându-se în oglindă. Și-a coborât apoi privirea spre stomac. Era plat ca o scândură.

— Cât timp vei fi plecată? a întrebat mama îngrijorată când tocmai se pregătea să iasă.

Sofia s-a oprit în ușă.

— Depinde. Mă duc la cineva și apoi fac niște cumpărături.

— Cu cine te întâlnești?

Nu avea de gând să îi spună despre Wiking. Încă nu.

— Cu Agneta, a răspuns ea.

Mama era întotdeauna foarte îngrijorată când tata era plecat la întâlnirile comitetului executiv, dar faptul că se va întâlni cu Agneta o mai liniştea. Agneta era probabil cea mai drăguță și mai timidă persoană din întreaga lume.

— Pa, mamă, ne vedem în curând.

Sofia a urcat mai întâi dealul și a lăsat plicul pentru Birgitta în cutia poștală a familiei Landén. Plata fusese deja efectuată. Primise bani mulți. Apoi s-a îndreptat din nou spre deal, spre strada Kvarndamm, a trecut pe lângă chioșcul lui Dagge și a urcat spre vila familiei Stormberg.

Se întreba cum va reacționa Wiking. Nu se întâlnise cu el atât de des în timpul verii, pentru că se antrenase destul de mult pentru meciurile de hochei pe gheață, dar și de fotbal.

Nu va avea timp astăzi să asculte la televizor Programul de vară, dar nu conta. Nu era atât de interesată de cea care urma să fie intervievată astăzi la *Convorbirile estivale*: Margareta Strömstedt, jurnalist și realizator TV care scrisese câteva cărți pentru copii.

Una dintre cele mai interesante persoane din acest an fusese Tage Danielsson. Vorbise despre ce înseamnă să fii chemat în fața comisiei de radiodifuziune și despre modul în care s-a zbătut să fie imparțial. Dacă afirma ceva pozitiv despre cineva, atunci era obligat să spună și ceva negativ pentru a contrabalansa. De aceea, a spus mai întâi că Ella Fitzgerald a fost o artistă bună, dar apoi a adăugat că era corpolentă, afirmații care însă nu se exclud neapărat. Tage Danielsson a mai spus despre un comediant pe nume Jimmy Durante că avea un nas uriaș și că l-a avut așa până iarna trecută, când, în sfârșit, și-a scos nasul lung în vremea de afară. A fost un pic distractiv.

Totuși, cel mai bun program pe care îl auzise a fost difuzat anul trecut. Jurnalistul Jan Guillou a vorbit în emisiunea de vară și a dezvăluit că fostul prim-ministru Per Albin Hansson a primit mită de la propriul bunic. A fost cu adevărat spectaculos.

Jan Guillou a fost obligat ulterior de către comisia de radiodifuziune să își dea demisia.

Nu era nimeni acasă la familia Stormberg. Sunase la sonerie de mai multe ori. S-a uitat în jur. Trecuse pe acolo de multe ori, dar nu fusese niciodată în interiorul casei. Știa că pe mama lui Wiking o chema Karin și că Golful verde îi aparținea. Dar mașina nu era în curte. Așadar, Karin era plecată undeva. Tatăl său, Gustav, era probabil jos, la secția de poliție. Credea că Wiking mai are frați, pentru că i se părea că mai aude un copil în casă seara. Erau mai multe case în jur. Suprafața era destul de mică. O doamnă din casa vecină o privea de la o fereastră cu perdele de bucătărie. Sofia i-a făcut bucuroasă cu mâna. Femeia i-a făcut semn înapoi, dar cu o oarecare reținere.

Sofia s-a dus repede în spatele casei și a urcat pe terasa din spate. Ușa nu era încuiată. A deschis-o și a intrat în living.

Era liniște în casă. Nu erau aparate sau alte lucruri care să bâzâie. Perdelele erau agitate puțin de curentul de aer care venea dinspre ușa terasei. Un raft din nuc cu cărți. Un covor gros era întins pe podea în fața televizorului. Un tapet cu iarbă de mare. Ușa garajului era orientată spre stradă. Bucătăria și livingul erau orientate spre partea cu curtea deschisă, iar baia și cele trei dormitoare erau înșiruite unul după altul și aveau vedere spre gardul viu.

În mod evident, Wiking nu era acasă.

S-a așezat pe canapea și și-a pus picioarele pe măsuța de cafea. Confortabil. A remarcat un casetofon stereo în raft, s-a ridicat, s-a îndreptat spre el și a apăsat butonul de pornire.

Era deja o casetă în aparat, așa că a apăsat pe butonul de redare. Era un cântec suedez, un bărbat care cânta cu o voce răgușită.

Suntem copii ai timpului nostru
Suntem copii ai timpului nostru
Ți-e frică pentru propriul tău copil
Dragă mamă...?
Distracția noastră
Distracția noastră
Este să batem pensionari
Sau cum
Dragă mamă...?
Firma de securitate vine în curând
Atunci vom prinde viteză
Au plătit să vâneze copii...

L-a lăsat pe bărbat să cânte în timp ce ea a inspectat restul casei. A început cu dormitorul din capătul îndepărtat. Era al părinților. S-a întrebat oare de câte ori făceau sex. Nu atât de des, s-a gândit. A deschis ușile noptierelor. Lubrifiant pe partea ei. Atunci poate că făceau sex uneori. Camera alăturată trebuia să fie a fratelui mai mic. Acolo erau mașini de pompieri, mașini de poliție și mai mulți ursuleți diferiți. Așadar, un frățior.

Camera lui Wiking era cea mai apropiată de baie și avea intrare din hol. Nu avea postere pe pereți, dar erau câteva tablouri vechi și plictisitoare în rame de lemn. Probabil că mama lui le agățase. S-a întins pe patul lui. Salteaua era destul de tare. Muzica și-a schimbat ritmul, intensitatea crescuse și se auzeau multe chitare.

Haide, micuțule Svensson
Pune greul în fața greului
Acesta este stilul nostru
Ne urăști?
Atunci te urâm și noi
Ce sentiment plăcut!
Barăci umile
Care se înclină în fața guvernului
Trimiți polițiștii după copii
Apoi dormi bine
În burghezie

A început să râdă în hohote. A fost o melodie grozavă. S-a ridicat și s-a așezat la biroul lui Wiking. Avea un scaun pe rotile și un sertar pe partea dreaptă.

Ți-e frică acum, lașule,
De propriul tău copil???

S-a învârtit de câteva ori cu scaunul până când a amețit puțin. Apoi a tras de primul sertar de sus. Creioane, radiere și rigle. Al doilea sertar. Caiete de școală de la matematică și fizică. Le-a răsfoit pe câteva dintre ele. Erau aceleași exerciții pe care și ea le făcuse. Wiking era un băiat de încredere și conștiincios. Inteligent și frumos. Era potrivit pentru ea. Le va fi bine împreună.

A tras al treilea sertar. Era înțepenit puțin. Ce era aici?

Text roșu, dactilografiat. Era al Agnetei. N-avea cum să greșească. Un mic teanc de hârtii. L-a luat și l-a răsfoit.

Diana merse cu bicicleta spre casă și simțea cum gâtul îi ardea din cauza faptului că plângea. Henrietta nu era deloc răutăcioasă, ci, mai degrabă, reacționa necugetat. În viață contau și alte lucruri, nu doar să ai un aspect perfect, așa cum considera Henrietta. Erau atât de multe alte lucruri care erau importante.

Aparent era o poveste. Dar ce căuta aici, în sertarul lui Wiking?

Ea a citit finalul.

— Îți plac rulourile cu scorțișoară? l-a întrebat ea. Le-am copt azi-dimineață.

— Iubesc rulourile cu scorțișoară, a răspuns el.

A început să râdă involuntar, deși nu înțelegea de ce.

Au stat față în față cu rulourile și cu ciocolata cu lapte între ei. Ploaia nu mai contenea afară. S-au simțit bine și au discutat, dar apoi el a devenit serios.

— Am un frate mai mic, a spus el. Nu știu dacă știi asta…

Nu, nu știa.

— Numele lui este Hasse. S-a născut cu câteva probleme de sănătate, însă nu se știe cu siguranță care sunt acestea. E diferit de alți copii.

El a ridicat privirea spre ea.

— Și îl iubesc foarte mult.

Agneta obișnuia să coacă rulouri cu scorțișoară pentru mama ei. Sofia știa acest lucru. Mâncase de mai multe ori rulouri cu scorțișoară în bucătăria lor din Träsket.

Dar despre ce era vorba aici?

Era ceva scris pe spate. A întors hârtia.

A recunoscut scrisul lui Wiking.

O nuvelă grozavă. Chiar se înțeleg sentimentele personajului principal. Și cred, de altfel, că arată foarte bine.

Și Mattias pare a fi un tip cu adevărat drăguț!

Parcă recunosc finalul…

Și apoi trei inimi.

Se uita la ele.

Trei inimi?

Trei inimi?!

A simțit cum o cuprinde frigul, se revărsa din interior spre exterior.

A mototolit hârtiile alea tâmpite scrise cu roșu într-un ghemotoc, s-a dus la baie și le-a aruncat în toaletă. S-a uitat prin baie și a deschis dulăpiorul. A văzut patru căni cu periuțe de dinți aliniate pe raftul de sub dulap. Una îl avea desenat pe Bamse, un personaj de desene animate. Trebuia să fie a fratelui mai mic.

S-a născut cu câteva probleme de sănătate, însă nu se știe cu siguranță care sunt acestea. E diferit de alți copii. Și îl iubesc foarte mult.

A luat cana cu ursulețul Bamse și a făcut pipi în ea până la jumătate. A pus-o apoi înapoi pe raft.

S-a întors în camera lui Wiking și a așezat scaunul așa cum l-a găsit. Apoi a aranjat cuvertura de pat. A oprit muzica în timp ce se auzea un solo puternic de chitară.

A ieșit pe ușa terasei, a închis în urma ei și a mers direct spre casa Agnetei.

— Salut, a spus Agneta destul de surprinsă. Intră.

Pisica voia să se strecoare în casa scării, dar Agneta a prins-o la timp și a luat-o în brațe. A început imediat să toarcă.

— Știi unde este Wiking? a întrebat Sofia.

A intrat în bucătărie și s-a așezat la masă.

— E într-o tabără de hochei pe gheață, undeva în Boden. Vine acasă marți. Tocmai am copt un pandișpan. Vrei?

Sofiei îi plăcea mult pandișpanul.

— Da, mulțumesc.

— Lapte?

— Ai ciocolată cu lapte?

— Da.

— Și poate rulouri?

Agneta a râs.

— Da.

Cât de fericită părea. A luat pandișpanul, a încălzit laptele și a pus muzica lui O'boy. Chiar a și început să cânte puțin. *I was made for loving you baby, you were made for loving me.*37

— Nu te mai bâlbâi?

Întrebarea a făcut-o imediat să se bâlbâie.

— N-n-nu, e d-doar un pic mai bine atunci când e mai l-liniște.

— De ce e mai liniște?

— M-mama, a spus ea. O vor ține în spital pentru o vreme.

Așa deci, au internat-o cu forța pe mama ei ciudată.

— E frumos să fii singur acasă?

Agneta a dat din cap. Și-a simțit obrajii calzi.

— Mmm, a spus ea în timp ce turna ciocolată caldă aburindă în cana ei.

S-a așezat de cealaltă parte a mesei. Pisica i-a sărit pe genunchi.

— Aș vrea să îți povestesc ceva, a spus Sofia, dar te rog să promiți că nu vei spune asta nimănui pentru nimic în lume. Promiți?

Agneta a făcut ochii mari.

— Da, desigur. Nu am de gând să spun nimănui.

— Sunt însărcinată.

De uimire, Agneta a scăpat ruloul pe masă.

— Vai, a exclamat ea, și părea că nu știe dacă să fie fericită sau supărată. Ce vei face? Vrei să îl păstrezi?

În acel moment a sunat telefonul de pe biroul din hol. Agneta a tresărit, pisica a sărit de pe picioarele ei. Fata s-a grăbit să ajungă pe hol, ca să răspundă la telefon. Era entuziasmată.

— Ai febră musculară?

Apoi a râs în hohote. Se auzeau clopoței care sunau.

— Așa îți trebuie! Dacă pleci de lângă mine ca să te antrenezi, atunci vei fi supus la chinuri!

S-au auzit râsete din nou.

— Nu, î-încă nu a plouat aici, deși bate vântul azi. Se simte de parcă ar fi sulf în aer.

A tăcut pentru un timp.

— Nu, nu a primit postul. O să caute unul în Vidsel, mecanic auto... Sussi nu este de acord ca el să se mute înainte ca ea să fie gata cu... Da, așa e!

Agneta a râs din nou. Ce amuzant părea să fie.

Sofia a ciulit urechile încercând să deducă ce se transmitea de la celălalt capăt al firului, dar a auzit doar vocea, nu a deslușit însă și cuvintele.

— D-da, foarte distractiv, știu, și eu... Mulțumesc că ai sunat.

A urmat o scurtă tăcere. Apoi încet:

— Și mie mi-e dor de tine.

Apoi a închis.

A început să-și dea seama încet, pas cu pas. Sofia s-a ridicat.

— Mulțumesc pentru rulouri, a spus ea.

— Dar n-ai mâncat niciunul! a adăugat Agneta.

— Trebuie să fac cumpărături pentru mama. Mă așteaptă.

Agneta a zâmbit.

— Ne vedem la clubul de carte în seara aceasta. Și felicitări pentru copil! Când vei naște?

— În februarie. Trebuie să muncești în seara aceasta sus în barăcile muncitorilor?

Agneta a oftat.

— Ei lucrează și la sfârșit de săptămână acum, așa că trebuie să merg atât sâmbăta, cât și duminica seara.

Nu a întrebat cine este tatăl.

Sofia a ieșit din apartament și a urcat dealul spre râu.

A urmat poteca în jos, în jurul curbei, astfel că putea vedea construcția podului. S-a așezat pe o stâncă în bătaia vântului care venea dinspre munte și a studiat construcția pentru o perioadă lungă. Auzea vag în depărtare mașinăriile care săpau și făceau zgomot acolo jos. O macara și diverse tractoare. O mulțime de bărbați în salopete și căști de construcție mișunau alene ca niște furnici.

Un pod era o legătură. Un simbol puternic. Ceva ce leagă înseamnă împreună. Lucruri care s-au unit și au devenit un tot unitar.

Judith avea dreptate. Ea avea astfel de capacități și putea fi oricine își dorea. Acum câteva săptămâni primise în cutia poștală un pliant intitulat Studii superioare în Suedia 1980–1981. Îl răsfoise deja puțin. Erau atât de multe universități și colegii în toată țara care ofereau diferite specializări. Putea alege orice își dorea. Era alegerea ei să își trăiască viața așa cum își dorea ea. Mai rămânea doar să se decidă.

S-a gândit puțin, apoi s-a dus la magazinul Konsum. Familia ei făcea mereu cumpărături acolo. Acum avea banii ei de buzunar. Era o binecuvântare că nu trebuia să le ceară părinților bani. Avea chiar și un mijloc de transport personal. Hoovern îi împrumutase una dintre mașinile lui uzate. Era parcată pe un drum forestier lângă poteca iluminată din afara orașului Gransel. Trebuia să fie atentă când ieșea în oraș, pentru că nu avea permis de conducere. Era interzis să circule cu mașina, pentru că nu erau plătite impozitele și nu era asigurată. Cu toate acestea, riscul de a fi oprită era mic, mai ales dacă mergea pe drumurile lăturalnice. Lui Hoovern nu-i convenea niciodată să-i ceară mașina împrumut. Trebuia să îi aducă aminte că era nevoie doar să ridice telefonul, să sune acasă la Gustav Stormberg și să îi povestească despre stocul pe care îl ținea la subsolul casei care aparținea Bisericii Evanghelice Luterane Suedeze. Apoi îi dădea cheile. De fapt, chiar o întrebase dacă o mai putea ajuta cu ceva. Ce bine era să ai prieteni loiali.

A luat un cărucior roșu de cumpărături din incinta magazinului și a început să se plimbe printre raioane. Îi plăceau noile produse cu alb și albastru marca Konsum. Aveau mereu un preț mic. Și-a luat un tub de pastă de dinți și o cutie de piure de cartofi. A mai

cumpărat două pachete de vopsea de păr de nuanță blond-cenușiu deschis. Și zece acadele cu aromă de căpșune.

---

37 Îmi e destinat să te iubesc, destinul tău este să mă iubești pe mine. *(N.t.)*

Birgitta a fost punctuală. Acesta a fost singurul aspect puțin ciudat. În rest, totul părea să fie ca de obicei. Astrid i-a lăsat Sofiei cheia în mână și le-a spus să curețe și să închidă după ce termină. Sofia a înmânat tuturor raportul ultimei întâlniri și apoi s-a așezat în fotoliul pentru copii, cu pixul și caietul de notițe lângă ea. Și-a dres glasul.

— Bine ați venit la clubul de carte Cercul Polar, a spus ea. Toate am citit *Pasărea-Spin* scrisă de Colleen McCullough. Cartea relatează povestea familiei Cleary, care se mută la ferma Drogheda din Australia la începutul secolului XX. Personajul principal se numește Meggie și are patru ani atunci când începe acțiunea cărții. Este singura fiică din familie și are cinci frați mai mari. Frank, cel mai mare, este favoritul ei. Este un băiat extrem de rebel. Pe tată îl cheamă Paddy, iar pe mamă, Fee. Meggie este un copil foarte frumos, cu bucle aurii. Tatăl are o soră bogată pe nume Mary, ea fiind cea care deține Drogheda, dar e văduvă. Toată familia locuiește în New South Wales...

— Scuze, Sofia, a întrerupt-o Carina, care s-a așezat mai bine în fotoliu. Toate am citit cartea, așa cum ai spus. Știm toate aceste lucruri. Poate ne poți spune, în schimb, impresiile tale?

Sofia s-a uitat la Carina, pe care și-o închipuia ca fiind reprezentanta perfectă a clasei muncitoare. Mulți din această clasă erau șomeri perioade lungi. Mulți dintre membrii familiei Carinei erau în această situație. Oamenii obişnuiau să-i numească *rebuturi* pe cei care nu aveau un serviciu, iar tatăl Carinei dezaproba vehement acest termen. Deși el însuși considera că erau niște oameni care puneau probleme, deoarece era greu pentru ei să se implice atât în sindicat, cât și politic. Nu aveau capacitatea de a înțelege ce era bine pentru ei.

— Bine, a spus Sofia. Este o carte foarte bună și are la bază o veche legendă celtică. Este vorba despre o pasăre-spin care caută toată viața spinul perfect, iar când îl găsește, se aruncă în el și se înțeapă. Chiar înainte să moară, pasărea cântă cel mai frumos cântec din lume. Acest lucru simbolizează faptul că frumusețea se naște în urma trăirii unei dureri imense.

— Sunt de acord cu tine, a spus Susanne. Este un roman fantastic, o poveste care te acaparează cu totul. Este un exemplu de literatură cu adevărat magnifică, plină de descrieri detaliate ale unui teritoriu îndepărtat, relații stabilite între oameni provenind din medii diferite, o poveste fantastică despre modul în care iubirea poate învinge tot...

— Măi să fie, a spuse Carina. Vorbești serios?

Susanne a privit-o oarecum ofensată.

— Doar pentru că ceva este frumos și autentic nu trebuie să fie și banal.

— Autentic?

— Că o legendă veche pune bazele unei povești complet noi.

Carina și-a lăsat privirea în jos.

— Dar să nu îmi spuneți că voi credeți în legenda păsării-spin! Este menită doar să creeze un impact sentimental. Voi considerați că există o astfel de legendă?

— Nu ai de unde să știi asta, a spus Susanne supărată.

Carina a oftat apăsat și și-a dus mâna la frunte.

— Colleen McCullough scrie despre durere și frumusețe chiar înainte ca romanul în sine să înceapă. Se întoarce la această idee și apoi repetă practic acest aspect în fiecare moment esențial al întregii povești. Este, de fapt, destul de enervant să îi oferi fragmentat cititorului informațiile și să îl lași apoi să umple cu propriile păreri aspecte incerte din carte. Autoarea o lasă pe Meggie să spună asta chiar la final: „Dar noi, noi cei care ne implantăm singuri spinii în piept, noi ştim! Noi înțelegem! Şi totuşi o facem. Şi totuşi o facem!"[38] Doamne...

— Sincer, acesta este un roman mult mai bun decât *Lolita*, a repezit-o Susanne.

În cameră s-a făcut liniște deplină. Sofiei i s-a părut că până și sistemul de ventilație se oprise. Simțea că i se face greață. Carina stătea perfect nemișcată, în timp ce Susanne mesteca în tăcere, însă destul de intens o gumă. Agneta răsfoia atentă o carte, iar Birgitta

dădea impresia că este destul de încântată de liniște.

Agneta a fost cea care a rupt tăcerea.

— Nu c-cred că cele două romane pot fi comparate, a spus ea. Este ca și cum ai discuta despre ce este mai bun, somonul arctic sau Coca Cola. Sunt bune amândouă, dar nu sunt la fel. *Pasărea-spin* este o poveste captivantă, într-adevăr, sentimentală, dar mi s-a părut amuzant să o citesc. *Lolita* este o capodoperă clasică, mult mai el-elaborată din toate punctele de vedere.

Sofia se uita la Agneta, la părul ei blond, la hainele tricotate, la mâinile subțiri și umerii ei osoși. Ochii îi străluceau limpezi, însă avea o oarecare ezitare în privire. Avea dinții perfect drepți, pentru că purtase în copilărie aparat dentar.

— Bineînțeles că asta este părerea ta, a spus Sofia. Întotdeauna vrei să se ajungă la un consens. Nu vrei ca nimeni să se enerveze. Ești o persoană complet inutilă. Nu ai niciun rol.

Agneta a suspinat, iar Carina s-a ridicat brusc foșnind perna scaunului.

— La naiba, ce vorbe urâte poți să spui, a zis ea în timp ce-și punea jacheta pe genunchi.

Birgitta s-a ridicat și și-a pus pe umăr geanta ei scumpă.

— De fapt, eu am venit doar să restitui cărțile împrumutate și să vă salut, a spus ea. Ne-am întâlnit prea mult timp, așa că vreau să vă spun că plec. Azi am participat pentru ultima dată la Cercul Polar.

Toată lumea s-a uitat la ea.

— Unde? a strigat Susanne cu un glas profund rănit. Unde te muți?

— În Piteå. Voi fi aici doar în weekend ca să îmi adun lucrurile.

— Dar de ce nu ne-ai spus nimic? a întrebat-o Susanne în timp ce se ridica și ea. Nu poți pur și simplu să pleci!

— De parcă ai fi câtuși de puțin interesată că plec, a spus Birgitta. Nu mă suni niciodată.

— Dar totuși ai fi putut să ne spui! Și de ce doar eu trebuie să te sun?

— Mai devreme sau mai târziu, toate vom pleca de aici, a spus Birgitta. Nu-i așa? Cred că nimeni nu vrea să rămână captiv în văgăuna asta.

Agneta a început să plângă și Sofia a considerat că atunci e momentul să pună piciorul în prag.

— Eşti o persoană rea! a strigat ea către Birgitta. Vei rămâne toată viața o persoană singură, ursuză și părăsită de toată lumea, pentru că nimeni nu este suficient de bun pentru tine.

— Acum plec, a spus Birgitta și s-a îndreptat spre ieșire.

Agneta s-a ridicat în picioare cu ochii în lacrimi. Și-a luat geaca și geanta și s-a grăbit după ea.

Carina s-a dus spre Sofia și s-a apropiat de ea.

— Care e problema ta? a întrebat-o cu o voce abia perceptibilă. De ce naiba ai spus asta?

— Pentru că e adevărat, a spus Sofia.

Susanne nu a mai zis nimic. Pur și simplu a plecat.

Carina a pufnit zgomotos și a ieșit din camera de lectură.

Persoana care organiza întâlnirea trebuia să facă și curățenie la final, așa că nu avea ce comenta.

Lucrurile ei erau deja în geantă, iar geanta de sport era pregătită.

---

38 În traducerea Gicuței Nistor Cobuz. *Pasărea-spin*, apărută în 1994 la editura Miron. *(N.r.)*

Petrecerea de vineri atinsese punctul culminant la barul Stone Swamp. Zarva și muzica se auzeau din stradă. Sofia a recunoscut cântecul de la festivalul de muzică. *Te schimbi, salut, salut, salut, conectează-te*… Basul și vocea lui Janne Lucas Persson făceau geamurile să tremure.

A trecut de intrarea în pub fără să încetinească pasul. A mers drept în față cam zece metri și apoi a luat-o la dreapta. Acolo, lângă fronton, era o intrare laterală pentru angajații pensiunii. De fapt, ușa trebuia să fie mereu închisă, dar era întotdeauna pusă o bucată de lemn care o ținea întredeschisă.

Ea a tras de ușă, însă a lăsat acolo bucata de lemn. S-a strecurat într-un hol mic cu linoleum uzat și cu tapet șters. A ascultat ce se petrecea la recepție. Erau niște bărbați care vorbeau și râdeau. Erau suedezi, nu americani. A așteptat până au plecat pe la intrarea principală. Apoi s-a furișat sus pe scări prin holul mic. Știa care era ușa camerei lui Rick. Era închisă.

Se pare că nu se întorseseră încă. Era nevoită să mai aștepte.

A înaintat repede câțiva metri pe coridorul hotelului spre toaleta pentru femei, care era dotată cu oglinzi mari şi cu un fotoliu din catifea roșie.

Era întuneric în toaletă, așa că a aprins luminile. A rămas uimită după ce a trecut de ușă. Pe fotoliul din catifea roșie din interior stătea Carina Burstrand. S-a ridicat brusc când Sofia a intrat.

— Salut, a spus Sofia. Îl aștepți pe Bruce?

Carina Burstrand a înghițit în sec.

— Nu s-au întors încă, a răspuns ea.

— Știu, a spus Sofia.

— De unde știi că îl aștept pe Bruce?

— Știi bine că vorbesc între ei, a adăugat Sofia.

Carina s-a așezat din nou în fotoliu. Purta aceleași haine ca la întâlnirea de la Cercul Polar. Așadar, nu fusese acasă să se schimbe. La picioarele ei era o sticlă de coniac din care mai rămăsese un sfert. Aparent, stătea aici de ceva timp și băuse singură.

— Dar tu nu ești împreună cu Håkan Johansson? a întrebat-o Sofia. Nu te-ai mutat în casă la ei, la mama și la tatăl lui?

Carina Burstrand a închis ochii, și-a dat capul pe spate teatral și a oftat adânc.

— Doamne, dar are cincisprezece ani. Desigur, are un penis mare, dar m-aș culca cu Satana însuși doar ca să evit să mă întorc acasă la ai mei.

Vorbea puțin neclar. Plafoniera s-a stins, lăsând în semiîntuneric toaleta pentru femei. Singura sursă de lumină din încăpere era lampa de veghe de culoare roşie care strălucea lângă uşă.

Sofia a bâjbâit peretele și a apăsat din nou întrerupătorul. Lumina a revenit.

Carina Burstrand a băut ce mai rămăsese în sticlă, apoi a aruncat-o în coșul de gunoi și s-a uitat atent la Sofia.

— Nu-mi spune că vrei să mai rămâi în oraș. În văgăuna asta nenorocită?

— Cred că e destul de frumos în Stenträsk, i-a răspuns Sofia.

Carina s-a ridicat în picioare cu o oarecare nesiguranță și și-a dat părul lung peste cap.

— Bruce se gândește să mă ia cu el în Statele Unite. Vom locui în vila lui de lângă Tucson, unde are și o piscină. Mi-a arătat poze.

— Unde se află Tucson?

Carina i-a aruncat o privire ursuză.

— În Arizona, în sudul Statelor Unite. Aproape de granița cu Mexic. Este un peisaj deșertic unde soarele strălucește aproape mereu. Acolo nu vor fi niciodată grade cu minus.

— Cum vei obține un permis de ședere?

— Ne vom căsători, a spus Carina. Data viitoare când va veni aici, va aduce actele cu el.

— Și tu îl crezi?
— Am început să îl cunosc. Nu a mai întâlnit niciodată pe nimeni ca mine.
S-a întors spre oglindă, și-a luat o perie din geantă și și-a tapat părul. I-a zâmbit Sofiei și s-a uitat pieziș la ea în oglindă.
— Tu ce vrei de la Rick?
Deci și ea îl știa.
— E interesant să cunoști oameni diferiți, a spus Sofia.
— „Să cunoști“?
— Da, îți lărgești perspectivele.
Carina a început să râdă în hohote.
— Da, a zis ea după ce s-a mai liniștit puțin. Poate fi și acesta un fel de a spune lucrurilor pe nume.
S-a făcut din nou întuneric în încăpere. În acel moment, i-au auzit pe americani tropăind pe scări, vorbind și râzând.
Erau veseli, așa cum trebuie să fii într-o zi de vineri.

*

Sofia a aprins becul, iar Carina și-a lăsat jos peria. Au așteptat până când s-a făcut liniște și toată lumea a dispărut în camere.
— Hai, a spus Carina, să mergem să aflăm câteva perspective, cum spui tu. Poți verifica să nu ne vadă cineva?
Sofia a deschis ușor ușa. Coridorul era gol. Scările care duceau înspre hol erau cufundate în întuneric.
— E liber înainte, a spus ea.
Au părăsit toaleta împreună. S-au strecurat repede și în liniște pășind peste covor. Carina s-a oprit în fața camerei lui Bruce.
— Nu spune nimănui nimic, a zis Carina înainte să deschidă ușa, și a dispărut în camera cu numărul șapte.
Sofia a mers mai departe, în camera cu numărul cinci. A intrat fără să bată la ușă. Știa ca era așteptată.
— Hello everybody[39], a spus ea.
Doi dintre colegii lui Rick erau și ei acolo. Fiecare avea o bere în mână și păreau că așteaptă ceva. Nu-i de mirare. Ea putea să le îndeplinească toate visurile.
S-a așezat la birou. A făcut loc printre vrafurile de diagrame și calcule stivuite lângă perete.
Nu ar trebui să-și păstreze în altă parte rezultatele testelor efectuate? A luat din geanta de școală o folie în care era împachetată turta cu hașiș și punga cu marijuana. Le-a pus lângă evaluările diferitelor bombe.
Rick a venit lângă ea și a sărutat-o cu poftă vârându-și limba pe jumătate în gura ei. L-a lăsat să continue. A simțit cum penisul lui se întărea lipit de coapsele ei.
— Douăzeci de grame de haşiş şi cincizeci de grame de iarbă, a spus ea. Exact cum ați cerut. Zece mii de coroane pentru tot.
S-a dezlipit de Sofia și a luat marfa în mână.
— Zece mii? a întrebat el. În moneda voastră ciudată nu e al naibii de scump?
Sofia a ridicat din umeri.
— Atât costă.
El a început să râdă pufnind ușor.

— Glumeşti, a spus el. Dar asta e ridicol. În Statele Unite nu ar costa mai mult de...

— Du-te și cumpără-ți-le de acolo, a spus ea și a început să strângă produsele.
— Stai, a spus unul dintre bărbați. Cu siguranță și Bruce vrea. Le putem împărți în patru, nu?
Și-a luat portofelul și a răsfoit printr-un teanc de bancnote maro cu Gustav al II-lea Adolf. La fel a făcut și celălalt bărbat. Nu a trecut mult și lângă turta cu hașiș s-a format un teanc destul de mare de bancnote de o sută. Rick s-a furișat lângă ea și a sărutat-o pe gât. Ea a luat banii și i-a pus în geanta de școală.
— Acum trebuie să plec.
Rick a apucat-o mai tare de brațe.
— De ce te grăbești? a întrebat-o el, punându-și genunchiul între picioarele ei. De obicei ești o fată amuzantă.
Ceilalți bărbați se postaseră în fața ei cu ochii roșii și umezi.
— Nu pot rămâne. Trebuie să mă întâlnesc cu o prietenă.
— Nu poți să-i spui să vină aici? Ne-am putea distra împreună.
— Lucrează, a spus Sofia. Până la miezul nopții.
— Dar, în cazul ăsta, înseamnă că ai destul timp, a zis Rick și a început să-i desfacă nasturii cardiganului.
— Oprește-te, a spus Sofia. Nu vreau. Nu în seara asta.
El s-a oprit.
— Dacă vreți sex, vă costă. Încă zece mii.
— What the fuck[40], a spus Rick. Ultima dată…
Și-a pus mâna pe părul prins în coadă de cal și și-a fixat ochelarii pe nas.
— Zece mii, a spus ea.
— Ce ai de gând să faci cu atâția bani?
— Vreți sau nu?
Bărbații au pus din nou mâna pe portofele.

---

39 Bună seara, tuturor (în engl.) *(N.t.)*
40 Ce naiba! (în engleză). *(N.tr.)*

Geanta de sport se afla în interiorul magaziei cu lemne și era deja pregătită, cu excepția banilor și a caietului de notițe. S-a așezat pe butucul pe care se tăiau lemnele şi a răsuflat adânc. Simțea o durere între coapse și sângera puțin din anus. Soarele dispăruse dincolo de linia orizontului chiar înainte de ora zece. La miezul nopții se întuneca pentru câteva ore, dar nu trebuia să aștepte atât de mult. Nu se mai simțea rău.

Și-a pus geanta de școală pe genunchi, a luat caietul de notițe și teancul de bancnote de o sută și le-a mutat pe toate în geanta sport. Apoi a lins de câteva ori acadeaua cu gust de căpșune și a pus-o la loc în geanta de școală.

Niciodată drumul cel mai ușor nu e neapărat și cel mai bun. Carina Burstrand a ales să devină cetățean american, deși probabil că nu era atât de convenabil. Cine a spus oare că o viață este mai bună decât alta doar pentru că este mai puțin complicată?

Putea deveni orice și-ar dori. Ce perspectivă uluitoare.

S-a ridicat și a pus geanta de școală și geanta de sport încrucișate peste piept. A luat-o în direcția unde se construia podul.

Era lumină într-una dintre barăci. A pus gențile lângă fundația podului și a deschis fermoarul celei de sport.

Apoi s-a dus către singura baracă luminată.

Agneta îşi prinsese părul într-o coadă de cal. Stătea în genunchi și curăța unul dintre WC-uri când Sofia a bătut la ușă. A ridicat privirea foarte surprinsă.

— Sofia, a spus ea ridicându-se cu tot cu peria de toaletă în mână. C-ce faci aici?

Era cu adevărat drăguță, amabilă și plăcută. Și-a scos mănușile roz cu care curăța.

— Îmi pare rău, a spus Sofia. A fost o adevărată prostie să vorbesc așa la Cercul Polar. Cred că te-ai supărat. Nu asta a fost intenția mea.

Agneta a lăsat privirea în pământ. Stătea și tot foșnea mănușile de cauciuc.

— Da, a spus ea, m-am supărat...

— Poți sa mă ierți?

Agneta a ridicat privirea și a încercat să zâmbească.

— Nu am vorbit serios când ți-am spus acele lucruri, a adăugat Sofia. Eram doar... supărată și puțin nervoasă.

— Cu toții ne mai ieșim din fire uneori, a spus Agneta. Poate e ceva hormonal, acum, că mai ești și însărcinată.

Ea vedea întotdeauna ceea ce era mai bun în oameni. Era de necrezut că cineva ar putea fi atât de drăguț.

— Pot să te îmbrățișez? a întrebat-o Sofia.

Agneta și-a pus mănușile de cauciuc pe o masă și a venit spre ea. S-au îmbrățișat cu blândețe.

— Apropo, ai văzut pisicuțele? a întrebat Sofia atunci când s-a desprins din îmbrățișare.

— Pisicuțele?

Sofia a arătat cu degetul.

— Este afară o cutie de pantofi plină cu pisicuțe. Le-am auzit când am venit. Mieunau foarte tare. Sunt trei pisicuțe foarte drăgălașe...

Agneta și-a întins gâtul încercând parcă să scruteze întunericul cu privirea.

— O cutie de pantofi? A pus-o cineva acolo?

— Nu știu, a spus Sofia.

— Unde anume?

Și-a dat jos șorțul pe care îl purta mereu când făcea curățenie și a luat-o spre ieșire.

Sofia i-a arătat cu degetul.

Agneta s-a îndepărtat grăbită spre fundația podului.

Sofia a urmat-o privind cum rafalele de vânt fluturau părul de culoare deschisă al prietenei ei. A lăsat-o să meargă până la fundație. A văzut-o aplecându-se și privind în jos în

acel spațiu gol în formă dreptunghiulară.

Ea a mers spre geanta sport.

MIERCURI, 25 DECEMBRIE 2019

Dimineața de Crăciun nu era senină, ci întunecată și rece. Ninsoarea și vântul se opriseră în același timp în seara de Crăciun, dar lăsaseră întregul oraș de lângă Cercul Polar sub o plapumă de zăpadă înaltă de câțiva metri. Orașul se cufundase în liniște. Temperatura scăzuse brusc în timpul nopții, ceea ce îi făcuse pe localnici să stea în casele lor. Fumul se ridica din hornurile caselor, respirația se pierdea în ger, iar tălpile pantofilor scârțâiau.

În ciuda orei matinale, prin case s-au aprins lumini.

Slujba de la biserică din dimineața zilei de Crăciun este un eveniment la care participă, de departe, cei mai mulți oameni. De aceea, nu evenimentul comemorativ în amintirea adolescentei ucise a fost cel care a influențat numărul mare de participanți. Biserica avea să fie plină până la refuz. Toate scaunele libere disponibile din biroul pastorului, din sălile de adunare și din cele de rugăciune fuseseră deja amplasate în holuri și pe părțile laterale, dar, și așa, multe persoane vor rămâne în picioare. Șeful pompierilor, domnul Sverker Bergström, nu fusese de acord să modifice, din motive de siguranță, numărul maxim de persoane care pot să participe la slujbă. Așa că Wiking Stormberg s-a hotărât, pur și simplu, să nu mai numere persoanele după ce urma să fie atinsă capacitatea maximă.

Astăzi toți trebuie să aibă loc în casa Domnului.

Wiking s-a privit în oglindă. Avea cincizeci și șapte de ani. Cât de mult se schimbase de la optsprezece ani? Dacă s-ar fi întâlnit cu el, cel din viitor, oare s-ar fi recunoscut? Cum ar putea ști asta?

Și în ce se băgase?

Și-a fixat tocul peste cămașă și a verificat pistolul, un Sig Sauer P226 calibrul 9x19 cu cincisprezece gloanțe în încărcător. Probabil cea mai sigură și mai de încredere armă fabricată vreodată. A introdus pistolul în toc și l-a fixat în husa din piele. Și-a pus sacoul și s-a uitat în oglindă. S-a încheiat la nasturi. Prezența armei sub axila stângă îi provoca un oarecare disconfort și un sentiment neobișnuit, dar măcar nu era vizibilă.

A tras puternic aer în piept. A închis ochii.

Elin, fiica lui, a intrat în dormitor. Era încă adormită și avea părul zburlit. S-a uitat cu ochi critici la sacoul și la pantalonii lui groși.

— De ce te-ai trezit? Pleci undeva?

— La slujba de Crăciun, i-a răspuns el.

A sărutat-o pe frunte, apoi a părăsit camera și s-a pregătit să iasă pe ușă.

Elin a alergat după el.

— Stai, vreau să vin și eu!

— Nu, a spus el scurt și tăios în timp ce-și lua haina.

Nu azi, Elin. Nu la această slujbă de Crăciun.

A închis ușa în urma lui.

*

Fatima Al-Aziz și Roland Larsson erau deja prezenți în fața porții bisericii, îmbrăcați în uniformă. Evelina Andersson li se alăturase după o noapte petrecută la pensiunea Stone Swamp. Administratorul bisericii a venit cu cheile.

— Nu a stat la pensiune? a întrebat Wiking în șoaptă.

Procurorul a clătinat din cap.

Wiking s-a asigurat că intrările laterale urmau să fie închise pe durata slujbei. Oamenii începuseră să sosească. Erau îmbrăcați gros, cu pantaloni termoizolanți și căciuli îmblănite. Ar trebui să fie cald în biserică.

Wiking s-a dus în sacristie pentru a-l saluta pe preot, vicarul Hermansson. Era un bărbat chipeș de aproximativ șaizeci de ani, nu cu mult mai în vârstă decât el. Era un preot foarte competent. De mai mulți ani, trăia împreună cu Leonard Komorowski, manager IT în cadrul Prefecturii. La mijlocul anilor '70, un tânăr homosexual fusese bătut într-o parcare în mijlocul orașului Stenträsk. Dezbaterile care au urmat privind violența și toleranța au schimbat societatea în mod semnificativ. Calle Hermansson și soțul său au fost întotdeauna acceptați fără rezerve de comunitate.

Wiking și-a dat jos haina groasă și a pus-o pe canapeaua preotului.

— Sper să găsești ceea ce cauți, a spus vicarul.

— Dacă nu găsesc, atunci voi face așa cum am stabilit. Urc la amvon după ultimul psalm.

— După cântecul de Crăciun *När juldagsmorgon glimmar*[41], a spus Calle Hermansson. Să sperăm că evităm asta.

Wiking a încuviințat și a ieșit. L-a salutat pe cantor în timp ce urca spre orgă.

Oamenii au început să intre în biserică. A încercat să urmărească pe fiecare dintre cei care intrau, însă era imposibil. A început să dea din cap și să salute în dreapta și în stânga. Aproape toată lumea știa cine este, dar erau multe persoane pe care nu le cunoștea. Erau niște tineri care crescuseră și se maturizaseră, și pe care nu îi cunoștea, dar majoritatea celor care intrau erau mai în vârstă. Multe erau femei. La naiba.

Nu putea să stea lângă uşă, așa că s-a retras printre rândurile de bănci. De obicei, băncile puteau fi folosite de 500 de enoriași, dar în curând aveau să intre dublu.

A început să transpire. Simțea arma la subsuoară.

Nu găsiseră nicio fotografie cu Agneta Mäkitalo pe internet, cu excepția pozei de profil de pe Facebook. Fusese făcută într-o zi de vară, avea ochelarii de soare și părul deschis la culoare răvășit de vânt. Avea o expresie serioasă, puțin melancolică, așa cum era ea.

Nu era deloc sigur că o va recunoaște, deși era singurul dintre colegii săi care putea să facă acest lucru. Roland Larsson era din zonă, dar era cu șapte ani mai tânăr. Avea doar unsprezece ani când ea a plecat. Asta e o eternitate din perspectiva unui copil.

Asta dacă va veni.

Carina Burstrand a sosit împreună cu mama și cu familia ei, cu Susanne Schiltz, Siv Johansson și Gitte Landén Daglönare. Gitte şchiopăta teribil de tare, dar se sprijinea de Susanne. Aveau locuri rezervate în primul rând, pentru că Susanne urma să spună câteva cuvinte. L-a zărit pe deasupra capetelor enoriașilor și i-a fluturat energic cu mâna. El i-a răspuns la salut ridicând mâna.

Aerul din interiorul bisericii, de obicei rece și puțin umed, era deja încărcat cu miros de lână, de pantofi de piele și devenise greu de respirat.

La ora șapte fix, porțile bisericii au fost închise și clopotele au început să bată. Zgomotul a răsunat în interiorul bisericii și a făcut totul să se cutremure pentru câteva minute.

În liniștea care a urmat, parcă și aerul încremenise.

Orga a început să cânte și enoriașii s-au ridicat, într-o mișcare comună, cu un zgomot produs de ghete, murmure și tuse. Muzica s-a lăsat peste toți participanții. Fără nicio excepție.

Fii binevenită, frumoasă dimineață
Așa cum ne-ai fost prevestită
prin gura sfântă a prorocilor

Wiking s-a ridicat pe un scaun care era parțial ascuns în spatele unui stâlp, nu departe de altar. Pastorul a intrat în amvon, a băut puțină apă dintr-un pahar și a început Sfânta

Evanghelie de Crăciun.

— La acea vreme, împăratul Augustus a dat o ordonanță ca toată lumea să fie impozitată. A fost primul act fiscal și s-a întâmplat când Quirinius era guvernator în Siria…

Wiking avea o privire de ansamblu destul de bună asupra bisericii, cât de bună se putea în condițiile date. Interiorul era slab luminat, iar întunericul de afară încă persista. A observat câțiva fotografi poziționați de-a lungul pereților cu aparatele de fotografiat ridicate și două echipe TV care filmau. Și-a luat din buzunar binoclul de teatru al mamei lui Karin și s-a uitat peste fețele obosite. Persoană cu persoană, rând cu rând. S-a uitat și la femei de vârsta lui: căuta o femeie blondă, cu ochi albaștri, slăbuță.

— Când îngerii s-au ridicat spre cer, păstorii și-au spus unii altora: „Să mergem dar până la Betleem, să vedem cuvântul acesta ce s-a făcut şi pe care Domnul ni l-a făcut cunoscut"…

Dar cine a spus că este încă slăbuță? Și Birgitta a fost.

Au început să îi transpire mâinile, își simțea vena de la gât cum pulsează. O, Dumnezeule, cât de mulți oameni erau. Preotul a ajuns la sfârșitul predicii din Biblie și a început un nou psalm.

Un trandafir răsărit din rădăcina și tulpina lui David.
Cântat de părinți, un trandafir în Iudeea.

A coborât de pe scaun și s-a deplasat încet în lungul șirurilor de bănci. Oamenii i-au făcut loc, cu răbdare. Le-a recunoscut pe majoritatea femeilor de vârstă apropiată lui. Erau din cartier, așadar le putea exclude. Cu cei tineri era mai complicat, dar ei nu aveau nicio importanță în acest context. Două posibile femei care meritau atenția s-au dovedit a fi jurnaliste. Aveau agende și aparate de înregistrare pe genunchi. S-a uitat la o femeie cu o haină bej și ghete de iarnă. Nu, nu era. Prea tânără.

Preotul și-a început predica.

— Mesajul Crăciunului este despre dragoste. Este o poveste despre noi, oamenii, despre cum Dumnezeu se lasă să fie născut dintr-o femeie, ca oricare dintre noi. Maria dă naștere unui fiu, așa cum toate mamele din toate timpurile și-au născut copiii, cu suferința și fericirea pe care aceasta o presupune…

Conform evaluării făcute de Evelina, persoana era înarmată și nu avea de gând să se lase prinsă. Noaptea trecută, destul de târziu, au reușit să intre în contact cu un angajat al poliției din Copenhaga care le-a confirmat suspiciunea: Agneta Mäkitalo era membră a unui club de tir și avea permis pentru cel puțin trei arme diferite.

Aerul devenea din ce în ce mai greu de respirat în interiorul bisericii. Cel puțin așa se simțea. Se contura o tensiune interioară care creștea precum cea cauzată de claustrofobie.

Exista posibilitatea să fie arestată chiar dacă era foarte aglomerat, credea Evelina.

Nu voiau să își dezvăluie intenția. Nu doreau o baie de sânge.

— Sinele nostru adevărat este creat de Dumnezeu. Este omul generos, cel care îndrăznește să simtă dragoste sinceră și onestă, cel care poate ierta că a fost înșelat, cel care este îndeajuns de credincios să se încreadă în bunătatea interioară a omului. Profetul Isaia ne vorbește nouă, celor care ne mișcăm prin întuneric…

Broboane de transpirație îi acoperiseră fruntea. O căuta cu privirea pe Evelina. Ea stătea în spate, la capătul îndepărtat al culoarului. L-a privit întrebătoare, dar el a clătinat din cap.

— Este nevoie de putere și curaj pentru a lăsa această lumină să strălucească. Frica este o calitate rară în societatea de astăzi. Ne lăsăm reduși la tăcere din cauza incertitudinii existenței…

S-a oprit lângă una dintre intrările laterale. Epitropul bisericii, Örjan Elofsson, stătea pregătit cu săculețul pentru colecta din biserică.

— Crezi că putem deschide puțin? Doar un moment, ca să intre puțin aer? l-a întrebat Wiking încet, făcând semn din cap către ușa laterală.

Epitropul a încuviințat, a scos cheia din buzunar, a deschis ușa și a lăsat-o întredeschisă. Un vârtej de zăpadă se învârtea în fața ușii. Roland Larsson, care tocmai își făcea rondul pe afară, și-a băgat întrebător capul înăuntru. Wiking a clătinat din cap. Nimic încă.

A stat în curentul de aer și a inspirat profund. A simțit frigul în care s-a născut și pământul înghețat. Probabil că acestea i-au influențat viața, dar nu știa cum anume. Karin, mama lui, făcuse genealogia familiei. Strămoșul lor, Olof Nilsson Rehn, se născuse în Öjebyn în 1460. Era un negustor și un fel de colector de taxe. La naiba, a rămas blocat aici, ancorat puternic în stratul de permafrost.

Preotul Hermansson era la amvon și și-a ridicat brațele spre tavan.

— Margaret Mead a spus odată: „Nu te îndoi de faptul că un grup mic poate schimba lumea. Doar ei sunt capabili de asta!“ Suntem oameni, imaginea lui Dumnezeu! Tatăl nostru ne cheamă! Iosif și Maria ne-au arătat calea. Noi mergem pe urmele lor. Amin!

Preotul și-a împreunat mâinile şi a coborât de la amvon. Un suport pentru microfon a fost amplasat lângă altar. Era rândul lui Susanne să vorbească. Ea a făcut un pas înainte ținând o bucată de hârtie în mână. Mergea cu spatele drept și privea în față. Simțea tăcerea și tensiunea care pluteau cu câteva secunde înainte să înceapă să vorbească.

— Talmudul spune că acela care salvează o viață salvează întreaga lume…

Vocea ei era pătrunzătoare și plăcută, cu tonalități variate. Ce mândru ar fi fost Krister dacă ar fi văzut-o acum. Sau poate era și el prezent și o privea de sus? Cine poate ști.

Wiking îi studia cu atenție pe oamenii din jur. Păreau emoționați de cuvintele lui Susanne.

— În toate acele seri când ne adunam să discutăm despre cărțile citite, începând cu primii ani ai adolescenței și până la sfârșitul liceului, toți acești ani care modelează o persoană…

Două adolescente plângeau în fața ei. Nu neapărat pentru fata moartă, ci pentru ele însele. Vocea lui Susanne a devenit mai puternică.

— Am căzut printre nori și ne-am lovit atunci când am aterizat. Cicatricile încă sunt vizibile pe pielea noastră.

Acum adolescentele plângeau în hohote. Wiking a încercat să se îndrepte spre altar. Își simțea pulsul în urechi.

— Așa cum a spus și părintele, toți mergem prin întuneric. Dar să ne amintim de faptul că lumina revine mereu. Să ne amintim de Sofia Hellsten așa cum era ea, nu ce s-a întâmplat. Nu trebuie să lăsăm întunericul să învingă și nu o vom uita niciodată.

Și-a împăturit hârtia și s-a întors la locul ei. În timp ce se așeza, a văzut cum Linnea, fata Carinei, își îmbrățișa mama.

Preotul a binecuvântat adunarea și au citit împreună Tatăl nostru. Pe Wiking începuse deja să îl doară capul.

Când strălucește dimineața de Crăciun
vreau să merg la grajd…

La naiba, ultimul psalm.

Planul lor de urgență era să blocheze ieșirea din biserică, să închidă ușile și să-i lase pe oameni să iasă pe rând, unul câte unul. Ar fi fost o acțiune destul de riscantă și discutabilă din punct de vedere legal. Evelina l-a lăsat pe el să ia această decizie.

— Fă ca de obicei, a spus ea. Inventează un motiv credibil.

Prevăzătoare, avea cu ea un mandat de percheziție printat, dar cel mai bine și mai sigur era ca el să găsească pe cine căutau. La naiba, Agneta, unde ești?

A căutat disperat cu privirea prin marea de oameni.

Ce bun ai fost tu, Doamne,
Că ai vrut să cobori pe pământ
Acum nu îmi voi mai petrece în păcat
Zilele copilăriei mele…

Ar putea oare să rețină fețele a o mie o sută de oameni și să le dea drumul unul câte unul, după ce vor prezenta un act de identitate? Nu pe toți, desigur, dar câți? Cât va dura până situația va deveni tensionată? A încălcat atât de multe reguli, încât nu le mai știa numărul. Conform Evelinei, era similar cu privarea de libertate. Nivelul de oxigen scăzuse deja destul de mult. Ce s-ar întâmpla dacă oamenii ar intra în panică?

Acolo, ea era? Nu, era prea înaltă.

Nu cunoștea tot psalmul, nu știa cum se termină, dar dura de ceva vreme. A respirat rapid de două ori şi apoi s-a îndreptat cu paşi rapizi spre amvon. Calle Hermansson l-a remarcat, s-a grăbit și s-a ridicat de pe scaun. Slavă Domnului că preotul îi acceptase propunerea.

Când psalmul s-a terminat, preotul a mai citit o altă rugăciune scurtă și i-a mulțumit Domnului.

Apoi le-a cerut enoriașilor să rămână în băncile lor, pentru că șeful poliției din Stenträsk urma să îi roage ceva.

A coborât de la amvon și, înainte de a-i da timp să se răzgândească, Wiking i-a luat repede locul.

Toate privirile s-au îndreptat spre el, în așteptare. Colțurile bisericii erau înghițite de întuneric. Pulsul îi bătea atât de tare, încât i se părea că îl aude.

— Bună dimineața, a început el. Crăciun fericit! Aș dori să vă cer tuturor o favoare în această dimineață. Nu este nimic dificil sau inconfortabil, doar ceva ce vă va testa, probabil, răbdarea. După cum știți, mai mulți solicitanți de azil au reușit să iasă din tabăra de refugiați din Vidsel și trebuie să ne asigurăm că nu se află printre noi în biserică în această dimineață…

Daglönare Gitte Landén, care stătea chiar sub amvon, a răbufnit atât de tare, încât s-a făcut auzită până sus la Wiking.

— Prin urmare, a continuat el, vă vom controla actele de identitate când părăsiți biserica astăzi…

— Rasism! a strigat Gitte. Cum îndrăznești?

Oamenii au început să se foiască îngrijorați în bănci, vorbind între ei agitați.

— Este ilegal! a strigat Gitte și a încercat să se ridice cu ajutorul cârjei. Refuzați! Refuzați să vă legitimați! Dați dovadă de solidaritate!

Nivelul de zgomot a crescut de parcă cineva ar fi mărit volumul la maximum.

— Vom deschide toate cele trei ieșiri, a spus Wiking în microfon încercând să pară calm și hotărât. Ușa centrală și cele laterale. Vă rugăm să aveți răbdare…

Oamenii nu l-au mai ascultat și cei mai mulți făcuseră coadă deja. Presiunea asupra ușilor creștea. Nu mai avea rost să insiste cu alte detalii, pentru că doar ar fi înrăutățit situația. A coborât repede din amvon și a pătruns prin mulțime spre ușa principală. Gitte i-a apărut brusc în față și a rămas încremenită.

— Cum te poți suporta? a strigat ea. Nu ai niciun pic de suflet?

A trecut pe lângă ea îndreptându-se spre ușă. Oamenii se împingeau și îi aruncau priviri ostile.

La naiba, ar fi trebuit să amplaseze niște garduri afară și să îi determine pe localnici să iasă în șir indian. Deși, dacă erau minus 34 de grade, oamenii ar fi înghețat.

— Nu a fost o idee prea bună, a spus Evelina Andersson, care s-a apropiat chiar în clipa în care el a văzut-o.

— Așteaptă, a spus Wiking.

Departe, în stânga, în spatele unui stâlp. Vârsta potrivită, părul deschis la culoare, pleoape lăsate, nasul subțire. Avea o haină de lână deschisă la culoare peste ceva tricotat de culoare roz. O geantă de mână destul de mare îi atârna peste umărul stâng. Era cu siguranță suficient de mare pentru a transporta câteva arme. Wiking și-a făcut drum printre oameni, împingându-i și primind în schimb priviri furioase și insulte. Transpirația îi curgea pe șira spinării.

S-a dus direct spre ea, apoi s-a oprit chiar în fața ei.

— Agneta? a întrebat el destul de încet. Agneta Mäkitalo?

Răsufla greu. Pulsul îi crescuse atât de mult, încât i-a fost teamă că nu va înțelege răspunsul. Femeia și-a ridicat spre el ochii albaștri.

Wiking a tras adânc aer în piept și a încercat să îi zâmbească.

— Nu știu dacă mă recunoști, a spus el încet întinzându-i mâna. Wiking. Wiking Stormberg. Eu sunt cel care tocmai a vorbit acolo sus…

A arătat spre amvon. Femeia a închis ochii și a respirat profund.

— Vai, Doamne, a șoptit ea. Tu ești?

A încercat să zâmbească.

— Da, Agneta, eu sunt…

S-a aruncat în brațele lui și l-a ținut strâns pentru un timp. Arma lui de la axilă îi apăsa coastele. I-a pus mâinile pe umeri.

— Ai plecat fără să-ți iei rămas-bun, i-a spus el și a împins-o puțin mai departe.

Agneta s-a uitat în pământ, iar Wiking a ridicat privirea căutând-o pe Evelina, dar nu o vedea nicăieri.

— Iartă-mă, a spus Agneta. Dacă ai ști cât mi-e de rușine de modul în care m-am comportat…

Un bărbat s-a împins în ei făcându-i să se lovească unul de celălalt. Geanta ei de mână s-a izbit de brațul lui. Era grea.

— Rasistule! a strigat un bărbat în timp ce trecea pe lângă el.

— Crăciun fericit! a spus Wiking.

Trebuia să o scoată din mulțime ca s-o poată reține. A încercat să-și amintească evaluarea Evelinei. „Ea își asumă un risc, dar este calculată. Este sigură că va putea scăpa." Wiking nu putea să își scoată arma în biserică, pentru că ar fi declanșat un adevărat haos. Unde naiba erau Roland și Fatima?

În acel moment a văzut-o pe Gitte Landén Daglönare venind repede spre el prin marea de oameni. S-a strecurat printre oameni fără ajutor și fața îi era roșie de furie.

— Vino, a spus luând-o de umeri pe Agneta și conducând-o pe lângă perete spre ușa care dădea spre sacristie.

A verificat-o. Era deschisă. S-a uitat peste umăr la Gitte, care îl căuta nervoasă cu privirea. A deschis ușa și a tras-o pe Agneta înăuntru.

— Ce se întâmplă? a întrebat ea.

— Sunt mulți oameni afară, a spus el. Mă bucur să te revăd.

În sacristie era întuneric, răcoare și un aer uscat. Camera nu avea ferestre. Singura sursă de lumină era o lampă amplasată pe un mic altar cu obiecte liturgice. Ușa de la dulapul cu veșminte bisericești era întredeschisă. Wiking a închis-o pentru a face mai mult loc.

— Nu te-ai mai întors din acea noapte? a întrebat el.

— Ba da, la înmormântarea mamei.

— Da, dar a fost în Piteå. Mă refer în Stenträsk.

A auzit mai multe persoane care se repezeau spre ieșirile de pe cealaltă parte.

— Nu mi-a mai rămas nimic aici.

— Dar ai venit la slujba de comemorare, a spus Wiking. Comemorarea Sofiei. Cum ți s-a părut?

Agneta a zâmbit în colțul gurii. Wiking a observat că purta tocuri înalte și a aprins plafoniera, iar o lumină puternică a trezit la viață camera. Agneta a clipit.

— A fost foarte drăguț. Au fost cuvinte foarte frumoase.

Wiking i-a analizat chipul, uitându-se fix în ochii ei albaștri. A remarcat câteva riduri fine în jurul ochilor, dar nu și pe frunte.

— Cât de mult timp vei fi prin zonă?

S-a uitat la ceas, un Rolex din aur cu diamante în locul numerelor.

— Plec peste puțin timp.

— Nu ai vrea să bem o cafea? a întrebat el. Știi cât de mult îmi place cafeaua.

Agneta a zâmbit în semn de răspuns.

— Da, nu te-ai schimbat, a spus ea. Din păcate, mă cam grăbesc.

Wiking i-a răspuns tot cu un zâmbet. De fapt, lui nu-i plăcea cafeaua. Agneta știa asta.

— Ce-ai mai făcut? Cum ți-a fost? a întrebat-o el cu brațele încrucișate la piept. Mâna dreaptă era la patru centimetri de pistol.

— Bine. Sunt economist și locuiesc la Copenhaga. Lucrez la o editură, de fapt. Cărțile au fost pasiunea mea de-o viață...

Nu se mai bâlbâia.

Wiking s-a uitat la geanta ei.

— Ce interesant că ești astăzi aici, a spus el. Nu te-ai schimbat atât de mult de când aveai șaptesprezece ani.

Agneta a clipit des și a zâmbit.

— Ce vrei să spui?

— Tom Sawyer, a spus el. Nu ai fi ratat niciodată propria înmormântare.

A deschis ușa larg către încăperea principală a bisericii. O căldură umedă i-a învăluit. Ea nu s-a mișcat. Mulțimea de afară se mai rărise. Wiking a ieșit în încăperea centrală cu arma la îndemână. Roland și Fatima l-au observat și au venit în fugă spre el.

— Vino, i-a spus femeii din sacristie. Avem multe de discutat.

---

41 Când dimineața de Crăciun strălucește *(N.t.)*

Soarele nu răsărise în ziua de Crăciun. De fapt, nu prea se întâmpla să răsară în zona Cercului Arctic. În timpul nopții polare, aproape întreaga zi era în întuneric. Doar o pată de roșu putea fi zărită pe la prânz, spre sud: soarele nu putea să urce spre orizont. În zilele senine, chiar înainte ca lumina să dispară total, totul devine albastru senin preț de aproximativ zece minute: cerul, munții, râul, pământul. Se numește *momentul albastru*, un fenomen natural care are loc doar în zona Cercului Arctic și, probabil, în Antarctica.

Evelina Andersson stătea în biroul lui Wiking și se uita în monitorul în care o vedea pe Agneta Mäkitalo într-o cameră de interogatoriu cu o ceașcă de cafea în fața ei. Femeia stătea liniştită, înclinată puțin pe spate şi privea drept înainte, fără să aibă însă un punct de reper.

— Spune că nu are nevoie de un avocat, a adăugat Evelina Andersson.

Wiking stătea lângă ea. Îi privea silueta subțire. Exact așa ar fi trebuit să arate. Firele de păr erau subțiri, blonde cu nuanțe de gri. Îngustă în umeri, cu haine confortabile, dar mâinile nu ar trebui să arate așa, degetele erau prea scurte.

Evelina a făcut un semn spre recepție.

— „Papucii" au calmat telefoanele, a spus ea referindu-se la Carina.

Informația că Agneta Mäkitalo a fost arestată în biserică a fost răspândită imediat de presă, tulburând astfel liniștea Crăciunului. Sunau telefoanele încontinuu, dar nimeni altcineva în afară de Carina nu se pricepea atât de bine la asta. Wiking a ieșit pe hol plecând din fața monitorului unde era femeia blondă.

— Mulțumesc pentru ajutor, i-a spus Carinei. Mai vii o dată în seara aceasta ca să verifici?

Tocmai își punea haina groasă.

— Nu cred că va fi agitație mare, a spus ea. Le-am zis ce era de zis și au spus că vor suna la serviciul de presă din Luleå.

Carina a făcut semn cu capul înspre camera de interogatoriu unde se afla Agneta Mäkitalo.

— Poți să îmi dai detalii? a întrebat ea. Mă voi întâlni cu Susanne și cu Gitte la bibliotecă. Ele sunt deja acolo.

— Clubul de carte Cercul Polar, a spus el.

— Ce a mai rămas din el.

Ușa s-a trântit în urma ei.

El s-a dus în camera de interogatoriu în care se afla Agneta. A deschis ușa fără să bată și a închis-o încet în urma lui. Încuietoarea a fost activată din exterior.

— Aceasta este o mare neînțelegere, a spus ea. Nu trebuie să mă închideți, nu este necesar.

Wiking făcea mișcări lente și o examina, apoi s-a așezat de cealaltă parte a mesei.

— Ai de gând să mă interoghezi? a întrebat ea.

— Ești sigură că nu vrei un avocat?

Femeia a zâmbit puțin tristă unindu-și mâinile în fața ei pe masă.

— De ce aș avea nevoie de un avocat?

A privit-o atent. Nasul îi era mai îngust decât își amintea el. Se întâmplase ceva și cu ochii ei. Erau mai mari.

— Atunci putem vorbi, a spus Wiking. Doar tu și cu mine.

— Ca prieteni vechi, a adăugat ea.

Wiking o privea fix în ochi.

— Ai avut noroc în multe privințe, a spus Wiking. Faptul că nu a fost găsită atât de mulți ani și că știa Carina despre fișa dentară. Știai că nu poți să lași în urmă capul. Ce ai făcut cu el?

Femeia s-a holbat la el.

— Acum nu mai înțeleg nimic, a spus ea.

— Raportul autopsiei fratelui tău mai mic era în dosarul tău medical de la spital. Nu a

murit din cauza sindromului morții subite a sugarului. A fost sufocat. Inima lui s-a oprit și aceasta a fost cauza morții. Se știa că tu ai făcut-o, dar totul s-a ascuns sub preș, pentru că și tu însăți erai doar un copil. Consiliul pentru Protecția Copilului a solicitat să faci terapie, deoarece s-a crezut că vei putea fi vindecată.

Femeia a luat o înghițitură de cafea.

— Știai că Agneta era sus la construcția podului, a spus Wiking încet. Știai că lucrează acolo. Ai convins-o cumva să meargă la fundația podului și acolo ai ucis-o. Corpul nu a avut răni, așa că probabil ai lovit-o în cap. Poate că era în viață când ai decapitat-o. Acest lucru nu se poate stabili la autopsie.

Femeia asculta cu capul plecat, cu mâinile strâns fixate pe genunchi.

— Ai dezbrăcat-o și ai aruncat-o în groapă. Ți-ai aruncat apoi propriile haine peste ea. La fel ai făcut și cu geanta, dar ai luat din ea caietul cu notițe. Te-ai îmbrăcat cu hainele ei. Poate nu cu jacheta, pentru că probabil era plină de sânge. Apoi ai umplut cavitatea cu pietriș. A doua zi, constructorii au turnat peste ea ciment. A început să plouă puternic în acea după-amiază, dar mormântul era deja sigilat.

Ea a ridicat privirea spre camera video de deasupra ușii, cea care reda sunetul și imaginea în biroul lui.

— Sus la baraca muncitorilor, a continuat Wiking, ai luat jacheta și geanta Agnetei și cheia apartamentului din Träsket. De acolo ai luat pisica și mașina de scris. Apropo, ce ai făcut cu pisica? Ai înecat-o?

— Nu, exclus, a spus ea și părea sincer insultată. A mai trăit unsprezece ani.

— Pekka Karlsson venise acasă exact atunci când pleca din apartamentul Agnetei. A fost o greșeală din partea ta, dar te-ai prefăcut că vorbești cu Agneta și asta a funcționat. Patruzeci de ani mai târziu, el tot mai crede că a auzit-o răspunzând.

A studiat-o o vreme.

— Apoi te-ai dus acasă, a continuat el, de parcă nimic nu s-ar fi întâmplat. Părinții tăi nu au observat atunci, de altfel, nu au făcut-o niciodată. Sâmbătă ai fost la bibliotecă, ai returnat niște cărți și ai împrumutat altele. Când constructorii s-au dus acasă pentru o zi, te-ai dus la pod și ai lăsat geanta de sport și cărțile în fața podului care ducea spre Gransel. Cunoșteai foarte bine zona, pentru că obișnuiai să schiezi pe pista iluminată electric. Cum ai ajuns la Luleå? Ai furat o mașină? Sau ai mers cu bicicleta? Ai avut pe cineva care să te ajute?

Ea și-a înclinat puțin capul și l-a privit cu o expresie foarte tristă.

— Ți-ai decolorat părul, a continuat el punându-și ochelarii deoparte. Apoi ai mers cu linia de autobuze Norrlandskusten spre sud. Autobuzul s-a oprit la cafeneaua din Docksta. Ai lăsat un mesaj pe robotul telefonic al Birgittei prefăcându-te că ești Agneta. Te-ai bâlbâit, iar pe fundal se auzea zgomotul provocat de camioane. Ai mers la Karlstad, acolo unde nimeni nu te cunoștea, ai sunat-o pe Siv Johansson la biroul pastorului și ai cerut un certificat de identitate. Astfel, ai putut obține o carte de identitate și un pașaport. Ce simplu era în toamna anului 1980. Școala a trimis copii ale notelor tale. Nu erau foarte bune și a trebuit să susții examenele din nou. Nu ai mai întâlnit niciodată pe cineva care să o cunoască pe Agneta Mäkitalo. Nu a fost niciun risc din acest punct de vedere. Ai locuit într-un cămin studențesc și nu aveai telefon. Ai putut să mergi la înmormântarea mamei ei, pentru că personalul de la Spitalul Furunäset nu știa cum arată Agneta. Cu părul decolorat arătați cam la fel. Tu ești puțin mai scundă, ești mai corpolentă, dar aceste lucruri pot fi corectate. Ți-ai modificat nasul și pleoapele…

Femeia s-a aplecat ușor înainte și a ridicat o mână. S-a abținut să se dea la o parte, dar era pregătit să îi prindă încheietura mâinii. Ea și-a pus o mână rece pe obrazul lui.

— Wiking, a spus ea, mă bucur să te reîntâlnesc.

El s-a lăsat pe spate și a simțit ca o arsură urma lăsată de mâna ei.

— Ai un dosar la Baza Robotică, a spus el. Știai asta? Ai fost considerată un risc pentru securitate. Apropierea ta de americani și cum era acest lucru perceput. S-a investigat dacă nu erai cumva agent sovietic.

— Ce bizar, a spus ea.

Fiul lui, Markus, manager de proiect la Baza Robotică, i-a vorbit fără să vrea despre dosar. Nu ar fi trebuit să îi spună nimic tatălui său despre ce scrie în el.

— Și aveai două arme în geantă, a spus el.

— Am permis pentru ele. Particip la concursuri de tir.

— Da, în Danemarca, dar nu de aceea vei fi arestată.

S-a ridicat și s-a dus spre uşă. A bătut puternic în ea, în timp ce ea îl urmărea cu privirea.

Încuietoarea s-a deschis din exterior. A stat câteva secunde cu mâna pe clanță și s-a întors apoi către ea.

— De ce ai făcut-o? a întrebat-o el încet.

Femeia a ridicat privirea spre el, o privire care lăsa să se întrevadă o urmă vagă de dor.

— Am vrut să fiu ea, a răspuns. Am devenit ea. Sunt Agneta.

— Dar fratele tău mai mic?

— Nu a fost cu intenție. Mama era bolnavă și el țipa încontinuu. Am vrut ca ea să poată dormi.

Ușa s-a deschis.

— Mandatul de arestare a fost emis, a spus Evelina. Putem să o ducem acum la Luleå.

Roland Larsson a intrat în cameră cu o pereche de cătușe.

— Haide, Sofia, a spus el, să mergem.

S-a ridicat și l-a lăsat pe Roland să-i pună cătușele. S-a uitat cu atenție la Wiking în tot acest timp.

— A meritat? a întrebat-o el când a ieșit pe coridor.

Ea s-a oprit și l-a privit în ochi. Îi ajungea până la umăr.

— Wiking, a spus ea, nu știi ce ai pierdut.

Roland Larsson a condus-o către mașina de poliție care o aștepta.

Evelina Andersson a venit în întâmpinarea lui cu mănuși, o pălărie de piele și o haină.

— Și-a ucis frățiorul când avea zece ani, a spus procuroroarea privind în urma Sofiei Hellsten ușa din spate, pe unde aceasta fusese scoasă. Pe Agneta a ucis-o când avea șaptesprezece ani. Îi stăteau în cale, credea că îi luaseră ceva ce considera că îi aparținea. Poate că nu au fost singurii. Nu este clar. A început să facă asta și i-a mers. Trebuie să verificăm toate cazurile nerezolvate de crimă din Scandinavia începând cu 1980 și până în prezent. Poate că victimele au avut vreun contact cu Agneta Mäkitalo.

— Sau spune adevărul, a zis Wiking. Poate că a vrut să își ajute mama și a vrut să fie Agneta.

— Mă gândesc să o întreb și despre soția ta, a spus Evelina Andersson și a ieșit în frig.

Wiking s-a întors cu spatele către parcare, auzind-o pe procuroare trântind portiera mașinii. Evelina a dat în marșarier, apoi a întors și a accelerat. A așteptat până când farurile au luminat zăpada și au dispărut în sus spre strada Älvsbyvägen.

Wiking s-a întors în biroul lui și a stins lumina. S-a odihnit în întuneric. A privit spre parcare la umbrele generate de iluminatul stradal. Luminile din biserică erau stinse și oamenii plecaseră acasă. Și-a dat jos geaca și și-a desfăcut tocul pistolului. L-a lăsat să cadă pe birou. Cămașa îi era udă de transpirație pe spate.

Îi povestise Evelinei Andersson că a avut o relație cu Agneta Mäkitalo și că erau îndrăgostiți. Procuroarea luase act de acest lucru și notase că Sofia Hellsten îi omorâse iubita. Se gândea să își urmărească instinctul și să îi adreseze următoarele întrebări:

A fost în Stenträsk sau Norrbotten în august 1990?

Unde ai fost în ziua în care Helena Stormberg a dispărut în Kallmyren?

Și-a acoperit fața cu mâinile. Femeile din viața lui semănau oarecum, cel puțin cele moarte. Nu erau complet diferite. Poate că se îndrăgostea de un anumit tip de femei: blonde, slabe și cu un aer melancolic.

A expirat și s-a relaxat. Și-a amintit de cuvintele pastorului legate de omul generos, cel care îndrăznește să caute cinstea și iubirea sinceră. Cel care poate ierta că a fost înșelat, care este suficient de încrezător în bunătatea ființei umane.

Tocmai astăzi aflase în acest mod ce s-a întâmplat cu ea: a fost zidită fără cap într-o fundație de pod.

Exista intenția ca biblioteca din Stenträsk să primească sediu nou odată cu reconstrucția Primăriei, la sfârșitul anilor '90. În cele din urmă, când bugetul a fost micșorat de câteva ori, consiliul a decis să renoveze, în schimb, vechea clădire. Cu toate acestea, nu a fost niciodată efectuată o recondiționare în adevăratul sens al cuvântului. S-a zugrăvit, s-a construit o toaletă mai mare pentru persoane cu handicap și s-a instalat internet. Și cam atât.

Wiking Stormberg a închis ușa din spatele secției după ce a ieșit. Și-a ridicat gulerul. Începuse din nou să bată vântul. A traversat parcarea și s-a îndreptat spre intersecția străzii Föreningsgatan. Se putea vedea de pe trotuar lumina care venea din camerele situate la parterul bibliotecii. S-a oprit și a privit înăuntru printre rafturi.

Obișnuiau să stea în camera de lectură în spatele zonei cu cărți pentru adolescenți.

Nu făceau asta și acum. Erau așezate în jurul mesei lângă biroul de informații. Gitte era aşezată pe o canapea.

S-a dus la ușa din față și a bătut.

Carina Burstrand s-a ridicat de pe scaun ducând în mâna dreaptă un mănunchi uriaș de chei.

A deschis. Era responsabilă cu organizarea vizitelor autorilor în cadrul Direcției pentru cultură a comitatului. Bineînțeles că avea propriile chei.

— Eram pe cale să renunțăm, a spus ea, închizând ușa în urma lor.

Avea impresia că, fără să vrea, fusese al șaselea membru al clubului de carte Cercul Polar. Carina a arătat cu un semn din cap spre celelalte.

— Le-am povestit.

El s-a îndreptat spre biroul de informații și s-a așezat pe canapea lângă Gitte. Era foarte obosit.

— Tot ce urmează să spun va rămâne în această cameră, a spus el și s-a uitat direct la Susanne. Fără înregistrare, fără niciun rezumat după aceasta.

Toată lumea a încuviințat.

— Până la urmă, multe informații vor fi făcute publice, a spus el, în timpul investigațiilor și al procesului. Dar în prezent totul este confidențial. Sunteți toate de acord?

Ultima privire i-a aruncat-o din nou lui Susanne. Toată lumea a încuviințat. Categoric.

— Ieri-dimineață am primit răspuns cu privire la solicitarea analizei ADN trimisă la Londra, a spus el. Nu există nicio legătură de rudenie între corpul din fundație și Henrik Hellsten, șoferul ambulanței din Gällivare. ADN-ul cadavrului nu este similar nici cu cel al obiectelor găsite în groapă. Este vorba despre haine, pantofi, o acadea de căpșune pe jumătate mâncată…

— Ați dedus că nu Sofia este cea care a murit acolo, a spus Susanne.

— În schimb, ADN-ul trupului din groapă s-a potrivit cu cel al doamnei Sigrid Kinnunens, a spus Carina. Pe ea am testat-o ca referință.

Wiking a încuviințat. Carina era capabilă să facă legătura, fusese convins de asta.

— Cine? a spus Gitte. Bona noastră?

— Sonja Mäkitalo era sora ei vitregă, a spus Carina.

— Care Sonja? a întrebat Susanne.

— Mama Agnetei, a răspuns Wiking.

S-a lăsat tăcere. A început să ningă din nou în liniște și calm. Zăpada aproape că plutea.

— Cum au decurs lucrurile? a întrebat Susanne. Cum s-a comportat? Ce s-a întâmplat?

— Interogatoriile vor avea loc în Luleå, a spuse el închizând ochii.

— Dar aveți o teorie, nu?

— O vom prezenta după interogatoriu.

— Trebuie să fi primit bani de undeva, a spus Susanne. Cum s-a descurcat din punct de vedere financiar?

Gitte și-a întors privirea.

— Și ce a făcut cu capul? a întrebat Carina.

— Acesta este unul dintre lucrurile pe care intenționăm să le aflăm, a spus Wiking.

— Ce se va întâmpla acum?

— Uciderea Agnetei este o crimă care s-a prescris de mult timp, a spus el. Sofia nu ar fi primit nicio pedeapsă directă când a fost comisă crima. Avea doar șaptesprezece ani. Sentințele erau destul de blânde în anii '80. Este vreuna dintre voi familiarizată cu Codul Penal, capitolul al paisprezecelea?

Carina și Gitte s-au uitat una la alta. Aparent nu știau.

— Este vorba despre falsificarea actelor administrative, a spus Wiking. De fiecare dată când te identifici cu un act de identitate fals, te faci vinovat de folosirea ilegală a documentelor. Sofia se face vinovată de această infracțiune în formă continuată.

— O ce? a întrebat Susanne.

— O infracțiune în formă continuată sau repetată, a spus Gitte.

— Fiecare situație a creat o nouă infracțiune, a spus Carina.

Wiking a încuviințat.

— De fiecare dată când Sofia Hellsten s-a identificat drept Agneta Mäkitalo, a comis o nouă infracțiune. Termenul de prescripție este de zece ani. Așadar, a scăpat de infracțiunile pe care le-a comis în primii douăzeci și nouă de ani. Dar poate să fie urmărită penal pentru tot ce s-a întâmplat după decembrie 2009.

— Poate să facă închisoare? a întrebat Susanne.

— Pentru falsificarea actelor administrative se pot primi șase ani, a spus Wiking, dar aproape niciodată nu a fost nimeni condamnat. Având în vedere perioada lungă în care infracțiunea s-a produs și natura acesteia, procurorul va cere închisoare. Întrebarea este pentru ce durată.

— Unde este acum? a întrebat Gitte.

— În drum spre Luleå, i-a răspuns Wiking. Este suspectată probabil și de alte infracțiuni. De aceea va fi arestată. Există riscul ca ea să dispară, să distrugă probe sau să continue șirul ilegalităților.

Cuvintele lui au fost ca un ecou care a dispărut printre rafturi. A urmat o liniște deplină. Praf și întrebări, asta plutea în atmosferă. Susanne a început să plângă încet.

— Cum? a spus ea în cele din urmă izbucnind. Cum este posibil? Cum poți fi atât de nebun? Cum te suporți? O viață întreagă, toată existența ta, tot ceea ce este identitatea cuiva, tot ceea ce te reprezintă și în ceea ce crezi, ceea ce ești…

Ea a ridicat privirea spre Carina, care se uita în pământ. Gitte a privit peste rafturile de cărți.

Wiking s-a uitat la ceas și s-a ridicat.

— Va fi urmărită penal și probabil că va primi o condamnare. Nu am cum să mă gândesc că ar putea fi altfel. Carina, pot pleca acum?

— Îți mulțumim că ai venit, a spus Gitte.

Wiking a mângâiat-o pe braț și a urmat-o pe Carina spre uşă.

— Hei, i-a spus Carina încet când a deschis. Am primit un mesaj prin telefonul de la secție. Un bărbat din regiunea Skåne a întrebat despre ce s-a întâmplat și a spus că este o rudă apropiată a Agnetei. Numele lui este Gustav, Gustav Mäkitalo.

— La naiba, a spus Wiking. Nu știam că este căsătorită.

— Nu este. A spus că Agneta Mäkitalo este mama lui.

Wiking a clătinat încet din cap.

— Sărmanul băiat, a spus el. Să afli așa ceva despre mama ta.

— Este mai degrabă un bărbat de vârstă mijlocie, a spus Carina. L-am căutat în baza de

date SPAR. E născut în februarie 1981.

Carina a deschis ușa și zăpada s-a năpustit înăuntru.

— Atunci nu putem decât, cel puțin, să sperăm că are o relație bună cu tatăl lui, a spus Wiking ieșind în furtună.

I-am lăsat pe locuitorii din Stenträsk în întunecimea polară care nu avea să-i elibereze din chingi mai devreme de sfârșitul lunii februarie. Odată cu lumina, au venit virusul și pandemia care au paralizat întreaga lume, de altfel, și zona nordică din jurul Cercului Polar. Sigrid Kinnunen și alte trei persoane în vârstă de la Norrgården au murit în paturile lor, dar Evert Landén a supraviețuit.

A urmat comemorarea lui Helen Stormberg, care decedase la Kallmyren. Wiking Stormberg s-a dus în locul unde aceasta dispăruse și unde vorbise cu ea în toate aceste decenii. Treizeci de ani de singurătate. O jumătate de viață. Și astfel, după o cină petrecută în compania fiului său și a familiei lui, Markus a ridicat o scrisoare ciudată pe care o primise prin poștă în aceeași zi.

Dar aceasta face parte din cu totul altă poveste.

Mulțumirile autoarei

Această carte este ficțiune. Toate personajele sunt fictive, la fel ca unele locuri și localități.

Cu toate acestea, am primit mult ajutor în munca mea de la multe persoane care există în viața reală.

Acestea sunt:

Annika Lindh, manager de unitate, FMV Provplats Vidsel.

Robert Janeheim, poliția locală, Älvsbyn.

Petra Råsten Almqvist, medic, șef al unității de criminalistică, departamentul din Stockholm.

Helena Mårtensson, manager de grup pentru infracțiuni grave/cazuri vechi, Autoritatea de Poliție din Regiunea Stockholm.

Personalul de la Centrul Național de Criminalistică din Linköping.

Katarina Görts Öberg, psiholog/psihoterapeut, sexolog autorizat, director de secție ANOVA, Spitalul Universitar Karolinska.

Christine Riber Marklund, inginer civil în fizică tehnică, consultant principal, Vysus Group.

Christina Knowles, purtător de cuvânt, Universitatea Karlstad.

Tove Alsterdal, autor și dramaturg.

Thomas Bodström, avocat.

Leif Görts, procuror, Unitatea națională împotriva corupției.

Varg Gyllander, director al Biroului de presă la Poliția din Stockholm.

Și, mai presus de toate: Ronnie Sandahl, regizor și scenarist.

De asemenea: Amanda Aspeborg, Anna Laestadius Larsson, Annika Sandahl, Mikael Aspeborg, Wiwi Wahlström.

Ann-Marie Skarp, editorul meu, Editura Pirat.

Niclas Salomonsson, agentul meu, Agenția Salomonsson.

Informațiile despre podcasturi au fost găsite la IDG.se.

Câteva dintre părerile personajelor despre romanul lui Sjöwall Wahlöö *Ucigașul de polițiști* au fost inspirate de mențiunile lui Magnus Eriksson apărute în ziarul *Svenska Dagbladet* în 2 decembrie 2012.

Teza de doctorat a lui Gitte a fost inspirată din *De aici până la egalitatea de gen — raport principal al programului realizat pentru municipalitate și egalitatea de gen* (editura Kommentus).

Raportul Forumului Antreprenorial la care se referă Carina nu a fost, de fapt, publicat în decembrie 2019, ci a apărut în aprilie 2020.

Blogul lui Magnus P. Wåhlin, „Ecoteologie“, m-a inspirat pentru a scrie cuvântările preotului din timpul slujbei de Crăciun.

Toate posibilele greșeli sunt complet intenționate.